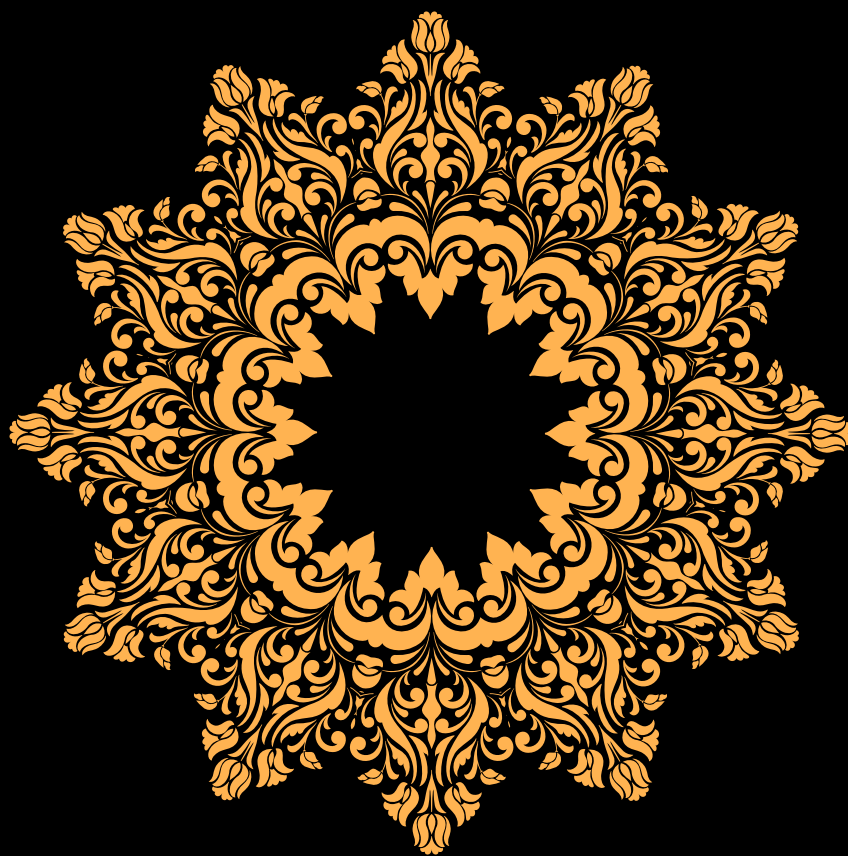

نامه فرهنگ و ارتباطات

گزیده فعالیت‌های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در خارج از کشور / شماره ۱۷ / آبان ۱۴۰۳

سیرت صحبت

رونق گفت وگوهای دینی در عرصه دیپلماسی فرهنگی

[اگر کشوری از لحاظ اقتصادی هم مستقل
باشد و وابسته به قدرت‌ها نباشد اما چنانچه
قدرت‌های بیگانه بتوانند فرهنگ خودشان را
در این کشور نفوذ بدهند، بر آن مسلط‌اند.]

(۱۳۶۹/۱/۱۰)

emamkhomeiniprize.com

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی

جایزه جهانی امام خمینی (ره)

به عنوان عالی ترین نشان جمهوری اسلامی ایران در راستای اعتلاء و پاسداشت نام و راه امام در عرصه ملی و بین المللی و با حضور شخصیت های برجسته داخلی و خارجی برگزار می گردد.

این جایزه بناست به شکل دوسالانه و در دو بخش نظری و عملی به مؤثرترین اشخاص حقیقی و حقوقی فعال با آثار شاخص و ناب علمی و نیز اقدامات و فعالیت های تأثیرگذار و گسترده فکری و سیاسی-اجتماعی که در راستای اندیشه های حضرت امام خمینی (ره) باشند، اعطا گردد.

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

فصلنامه دیپلماسی فرهنگی

کاری از سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی

cdrj.icro.ir

شماره ۳، ۵۷۴۱-۳۶۰۰

فصلنامه

۷	دیپلماسی عمومی: پیوند قدرت سیاسی و قدرت مردمی سید جمال دهقان فیروزیان، فیریه زاهد
۵۷	آینده دیپلماسی عمومی: سیاست گذاری برای مصون سازی افکار عمومی در مقابله با جنگ‌های شناختی بهروز لعلی
۷۳	کلیت دیپلماسی فرهنگی در حکم‌های اسلامی مطلوب مهدی علی‌زاده، بهروز لعلی، علی بیگلو
۹۵	واکوی نقش فرهنگی و سیاسی ایران در روند تکامل اطلاع‌رسانی اروپاییان آسیا علی‌سعدی
۱۱۵	درآمدی بر وحدت اسلامی در عرصه دیپلماسی فرهنگی محمد مصباحی
۱۴۴	شناختن ظرفیت‌های ورزش برای توسعه دیپلماسی فرهنگی کشور کیمیا نیک‌نویس، امیرمحمد امیرمظفری، علی بیگلر

دومین جایزه جهانی اربعین

در رشته های عکس، فیلم، سفرنامه، فعالان فضای مجازی، شعر و کتاب

درگاه های ارسال آثار
www.intl-arbaeen.com
پست الکترونیک intl.arbaeen@gmail.com
واتساپ، تلگرام، بته و اینستاگرام
۰۰۹۸-۰۳۰۹۹۹۹۳۰۳۰۳۰۳
intl_arbaeen_award @ اینستاگرام

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی
Islamic Culture and Relations Organization
منظمة الثقافة و العلاقات الإسلامية

مهلت ارسال آثار : پنجمین ۱۵ آذر ۱۴۰۳
مراسم اقامتیه و اهدای جوایز برگزاریدگان:
پنجمین ۲۷ دی ماه ۱۴۰۳
برابر با ۱۵ رجب ۱۴۴۶ و ۱۶ ژانویه ۲۰۲۵

نخستین جشنواره المصلحین از بین اسلام

با هدف توسعه همکاری ها و شکل گیری شبکه فعالان و تجارب تمدنی در جهان اسلام و تقدیر از کنشگران برجسته تمدنی از کشورهای جمهوری اسلامی ایران، ترکیه، مصر، مالزی، اندونزی، عراق، تونس، عربستان برگزار می گردد

اعطای «جایزه حرکت تمدنی» به فعالان موثر و افتتاحیه شبکه همکاری های تمدنی

نشست های تخصصی، گفت و گوهای تمهیدی (بر اساس منشور همکاری های تمدنی در جهان اسلام)

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی

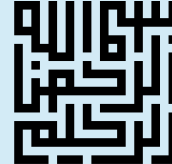

نامه فرهنگ و ارتباطات

گزیده فعالیت‌های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در خارج از کشور / شماره ۱۷ / آبان ۱۴۰۳

سیرت صحبت

رونق گفت و گویای دینی در عرصه دیپلماسی فرهنگی

۸..... جایگاه رهبری

۹..... مکتب نصرالله

۱۰..... عزت مقاومت

۱۷..... سیرت صحبت

۱۸..... نشست واتیکان

۳۴..... مرحله مشترک

۳۵..... سفر کرواسی

۴۳..... سوی صلح

۴۵..... مقالات

۴۶..... فرصت عاشقی

۴۷..... پرورش آینده

۵۰..... سرزمین یوروبولند

۵۳..... صنعت سالم

۵۵..... [اخبار]

۱۰۷..... شاگله شرقی

۱۱۱..... اخبار سازمان

محل نشر: تهران - سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی
ناشر: روابط عمومی و اطلاع‌رسانی
مدیرمسئول: مهدی بزازان
سردبیر: جواد امینی منش
تحریریه: مهدی رضا؛ مهسا صبوری؛ بهروز عباس‌زاده؛
مریم شهبازی؛ عباس مریدی؛ پریسا هادی‌زاده
امور هنری و ویراستاری: مریم نوروزی
عکس: مهرداد ناعمی؛ داوود جلیل‌وند؛ مهدی حسینی
امور مالی: زهرا آل‌هاشم
هماهنگی: امید خانی
تبلیغات: فخر السادات حسینی
چاپ: لیلیوم ۰۲۱-۶۶۴۱۱۷۷۵

نشانی: تهران - بزرگراه شهید قاسم سلیمانی - روبروی
درب شمالی مصلی تهران - مجتمع امام خمینی (ره)
صندوق پستی: ۱۵۸۱۵/۳۵۱۶
تلفن: ۰۰۹۸-۲۱-۸۸۱۵۳۳۱۰ و ۸۸۱۵۳۳۱۷

icro.ir
 info@icro.ir
 ble.icro_ir
 eitaa.comicro_ir
 t.me/icro_gov
 facebook.com/icro_ir
 @icro.gov.ir

نسخه چاپی این ماهنامه به صورت محدود منتشر شده
و نسخه الکترونیکی آن در وبگاه سازمان فرهنگ و
ارتباطات اسلامی در دسترس است.

جایگاه رهبری

محمد مهدی ایمانی پور؛
رییس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی

ایران با دیگر انقلاب‌ها، جایگاه رهبری و نقش آن در حکمرانیست. زمانی که این جایگاه، در بطن ولایت مطلقه فقیه با ویژگی‌های خاص آن یعنی حاکم بودن بر نفس و تدبیر و دانش، تعریف می‌شود، جلوه‌ای آشکارتر پیدا خواهد کرد.

نکته سوم، معطوف به اصلی‌ترین نقش رهبری در نظام جمهوری اسلامی یعنی حفظ جهت‌گیری کشور به سمت اهداف انقلاب است. بارها امام راحل^(ع) و رهبر فرزانه انقلاب، هدف از شکل‌گیری انقلاب اسلامی را رسیدن به جامعه توحیدی ذکر کرده‌اند. در چنین جامعه‌ای، مردم، اراده خدا را بر تمام شئون زندگی خود حاکم دانسته و دست قدرت‌های گوناگون را از زندگی خود کوتاه می‌کنند.

برای رسیدن به چنین آرمانی به راهبری راه‌بلد، هوشیار، شجاع و خستگی‌ناپذیر نیاز است. بدون چنین رهبری چگونه حرکت رو به جلوی منظومه انقلاب اسلامی در ایران، منطقه و جهان تضمین می‌شود؟ رسالت و مسئولیت بزرگ رهبری در نظام جمهوری اسلامی، تسلط بر اصول و متغیرات حکمرانی و نظارت بر حفظ نسبت میان این دو در عرصه عمل و تصمیم‌سازی است. یکی از رموز پایداری منظومه انقلاب اسلامی در دوران رهبری امامین انقلاب اسلامی، حضرت امام خمینی^(ع) و حضرت امام خامنه‌ای دام عزه، تسلط آن‌ها بر مبانی انقلاب و از آن مهم‌تر، قدرت در تطبیق مصادیق با این مبانی بوده است.

رهبری در نظام اسلامی علاوه بر پیشبرد اهداف، موظف به جلوگیری از توقف یا عقب‌گردهایی ناشی از توفان حوادث و دسیسه‌های پیدا و پنهان معارضین و دشمنان انقلاب است. با مرور مسیر ۴۶ ساله طی شده از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی تاکنون، استمرار حرکت توحیدی و ایستادگی در برابر قدرت‌های شیطانی و استکباری توسط رهبری حکیم و فرزانه انقلاب مشهود و خلل‌ناپذیر بوده است.

نفی جایگاه رهبری در نظام اسلامی، بیش از آنکه نفی یک فرد باشد به معنای نفی قوه عاقله‌ایست که ناظر بر حفظ تناسب اجزای منظومه حکمرانی دینی و حرکت آن به سوی غایات و اهداف تعیین شده است

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار اعضای مجلس خبرگان، این مجلس را انقلابی‌ترین و مرتبط‌ترین نهادها با انقلاب خواندند و با اشاره به برخی انگیزه‌ها و فعالیت‌ها برای متوقف کردن انقلاب و به عقب بازگرداندن حرکت ملت، فرمودند: «عمده مسئولیت رهبری حفظ جهت‌گیری کشور به سمت اهداف انقلاب است؛ بنابراین، مجلس خبرگان که نقش منحصر به فردی در تعیین رهبری دارد، اهمیت بی‌بدیلی می‌یابد.»

فرمایشات رهبر حکیم انقلاب اسلامی، از یک سو ناظر بر جایگاه رهبری در منظومه حکمرانی دینی و از سوی دیگر، معطوف به کارکرد آن در استمرار حیات و پیشبرد اهداف این منظومه است. در این خصوص، نکاتی وجود دارد که نمی‌توان به سادگی از کنار آن گذشت:

نخست این‌که در نظام اسلامی رهبری نقشی کلیدی داشته و به مثابه راس برای کالبد جامعه است. این قاعده عقلی و نقلی، هم در رویکرد نظری و هم در کارکردهای عملی نظام ولایی صادق است. نفی جایگاه رهبری در نظام اسلامی، بیش از آن‌که نفی یک فرد باشد به معنای نفی قوه عاقله‌ایست که ناظر بر حفظ تناسب اجزای منظومه حکمرانی دینی و حرکت آن به سوی غایات و اهداف تعیین شده است.

نکته دوم، معطوف به ماهیت و اهداف انقلاب اسلامی ایران و جایگاه رهبری در هدایت و پاسداری آن اهداف است تا مبادا از مسیر خود منحرف شود. زمانی که انقلاب اسلامی به پیروزی رسید، بسیاری از تئوریسین‌ها و نظریه‌پردازان غربی، از میشل فوکو گرفته تا تدا اسکاچپیل، بر تفاوت ماهوی این نهضت عظیم و بی‌سابقه تاریخی نسبت به انقلاب‌های مشابه در سرتاسر دنیا اذعان کردند. یکی از وجوه تمایز انقلاب اسلامی

مكتبة نصر الله

عزت مقاومت

در پایان این نشست که نمایندگانی از دستگاه‌های فرهنگی و دیپلماسی کشور در آن حضور داشتند، از پوستر همایش رونمایی شد. همایش بین‌المللی «مکتب نصرالله» با هدف شناخت ابعاد شخصیتی شهید سیدحسین نصرالله دبیرکل حزب الله لبنان و همت سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، ۱۹ آبان‌ماه ۱۴۰۳، در سالن اجلاس سران تهران برگزار شد.

سرمايه پرتمر

محمدباقر قالیباف رئیس مجلس شورای اسلامی در سخنرانی خود در همایش بین‌المللی «مکتب نصرالله»، با قرائت آیه ۲۳ سوره مبارکه احزاب، گفت: میهمانان گرامی به آئین بزرگداشت سید حسن نصرالله خوش آمدید؛ چهل روز است در فراق برادر بزرگوارمان، سید عزیز مقاومت داغ داریم.

وی گفت: برای اینکه بتوانیم از این دلتنگی توان بیشتری برای پیشرفت بگیریم باید بدانیم چه گوهر یک دانه‌ای را از دست داده‌ایم، این خودآگاهی به ما کمک می‌کند که از نصرالله شهید سرمایه‌ای به دست بیاوریم برای تداوم راه نصرالله بزرگ و به ثمر رساندن نهایی طرحی که جان و زندگی‌اش را وقف آن کرده بود.

رئیس مجلس بیان کرد: با نگاه الهی شهادت نصرالله مؤمن و مجاهد برای او و برای جبهه مقاومت شکست نیست، شهادت او بیش از هر زمانی، قاب قاتلان جهنمی‌اش را کنار می‌زند و زشتی و بیهودگی سازش کاری با این گنده تبه‌کار، جنایتکار و اهریمنی را نمایان می‌کند.

قالیباف ادامه داد: روزگاری امام موسی صدر که به گواه شهید نصرالله از الگوهای رهبران حزب‌الله بود به درستی گفت، اسرائیل شر مطلق است، نصرالله هم از ابتدای طوفان الاقصی که در کنار مجاهدان حماس ایستاد، باور داشت و با صدای بلند گفت هیچ جنگی مانند مبارزه با صهیونیست‌ها مشروع نیست.

با اشاره به اینکه سیدحسین نصرالله چهره‌ای فراموش‌نشده در تاریخ مقاومت خواهد بود، گفت: بر همین اساس، انتظار این است که همه دستگاه‌های مرتبط برای حمایت از برگزاری هر چه بهتر و فاخرتر این همایش بین‌المللی، اقدامات لازم را انجام دهند.

عباس خامه یار دبیر علمی همایش بین‌المللی «مکتب نصرالله» نیز در این نشست، ابراز کرد: شهید سیدحسین نصرالله بزرگترین شخصیت صهیونیسم ستیز در تاریخ است و هیچ شکی وجود ندارد که ایشان یکی از شخصیت‌های نادر در استکبارستیزی در عرصه عمل و هم میدان به حساب می‌آید.

وی با بیان اینکه شهید نصرالله شخصیتی قدرتمند در عرصه مدیریت گفتمان تقریب و گفتمان دینی است، افزود: ایشان با همان قدرت، توانست بسیاری از بحران‌هایی که منطقه را فرا گرفته بود، حل کند. از این رو، برگزاری همایش بین‌المللی «مکتب نصرالله» برای معرفی چهره‌ای دیگر از این فرمانده بزرگ جبهه مقاومت خواهد بود.

دبیر علمی همایش بین‌المللی «مکتب نصرالله» درباره ویژگی میهمانان خارجی دعوت شده به این رویداد، توضیح داد: سعی شد افرادی انتخاب شوند که از نزدیک با شهید نصرالله آشنایی کافی داشته باشند و از سوی دیگر، محل زیست این افراد، از پراکنندگی جغرافیایی و گرایش برخوردار باشد.

خامه یار همچنین ابراز کرد: هشت محور برای سخنرانان مدعو پیش‌بینی و در اختیارشان قرار داده شده است تا متن متناسب با محور انتخابی‌شان را آماده کند تا علاوه ارائه خلاصه‌ای از آن، ماحصل مکتوبات‌شان تبدیل در قالب یک مجلد، منتشر شود. بر همین اساس، اندیشمندان و صاحب‌نظرانی از کشورهای بحرین، لبنان، الجزایر، مصر، عراق، مالزی، ترکیه، فلسطین، هندوستان، یمن و سوریه در این همایش حضور خواهند داشت.

همایش بین‌المللی «مکتب نصرالله» به مناسبت بزرگداشت چهلمین روز شهادت سیدحسین نصرالله دبیرکل حزب الله لبنان، با حضور مقامات ارشد کشور و اندیشمندان بین‌المللی در سالن اجلاس سران تهران برگزار شد. این همایش که به همت سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی به اجرا درآمد، بازتابی گسترده و بین‌المللی داشت. اما پیش از برگزاری آن، نشست هماهنگی برای اجرا با حضور رییس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و نمایندگان دستگاه‌های فرهنگی و دیپلماسی کشور برگزار شد.

حجت‌الاسلام محمد مهدی ایمانی‌پور در این نشست با اشاره به گستردگی شخصیت شهید سیدحسین نصرالله دبیرکل حزب الله لبنان، اظهار کرد: با توجه به جامع‌الاطراف بودن شهید و الامقام جبهه مقاومت، لازم بود تا برنامه‌ای بین‌المللی با حضور صاحب‌نظران تدارک دیده شود تا حق مطلب برای کار شناخت ایشان ادا شود.

وی با بیان اینکه همزمان با گرامیداشت چهلمین روز شهادت سیدحسین نصرالله، همایش بین‌المللی «مکتب نصرالله» ۱۹ آبان‌ماه جاری در سالن اجلاس سران تهران برگزار خواهد شد، افزود: میهمانان متعددی از شخصیت برجسته خارجی برای حضور در این همایش، دعوت شد اما با توجه به شرایط حساس منطقه، بیش از ۲۰ تن میهمان خارجی برای حضور در این همایش اعلام آمادگی کرده‌اند.

ایمانی‌پور در ادامه، بیان کرد: طبق برنامه ریزی‌های صورت گرفته، همایش «مکتب نصرالله» با حضور میهمان داخلی و خارجی و مدیران ارشد نظام از ساعت ۹ صبح کار خود را در دو بخش صبح و بعدازظهر آغاز خواهد کرد. برنامه صبح، مختص سخنرانی‌های عمومی خواهد بود و در برنامه بعدازظهر نیز، پنل‌های تخصصی برگزار خواهد شد.

رییس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی،

رئیس مجلس شورای اسلامی خاطرنشان کرد: نبردی با مشروعیت کامل اخلاقی، دینی و انسانی [طبق گفته شهید نصرالله نبرد با رژیم صهیونیستی است] و امروز رهبر انقلاب می‌فرمایند هر ضربه به رژیم از سوی هر کس و هر مجموعه خدمت به کل منطقه و بلکه به کل انسانیت است.

قالیباف ادامه داد: سید حسن نصرالله یک سیاستمدار حکیم بود، او در اوج کنشگری انقلابی و جهادی، در یک میدان پرتنش بر مدار دیانت و عقلانیت حرف می‌زد و عمل می‌کرد، او اجتماع شیعیان را بر اساس هم‌افزایی درونی و همزیستی با دیگر طوایف لبنان ساماندهی کرد. رهبر شهید حزب الله با همین عملکرد عقلانی‌اش مولد قدرت بود، قدرتی در خدمت انسان. او در جهان معاصر یک نهاد قدرتمند

ایجاد کرد که هم‌سو با منافع امنیت ملی لبنان و در خدمت پیشرفت این کشور بود.

وی افزود: حزب الله زیر چتر رهبری او، هم یک قدرت ایدئولوژیک بود و هم یک قدرت استراتژیک؛ مهمتر اینکه حزب الله با رهبرانی چون شهید سید عباس موسوی و سید حسن نصرالله هیچگاه نه ریشه‌هایش را از دست داد و نه از چشم اندازش دور شد.

رئیس مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه فلسفه تأسیس حزب الله مبارزه با ظالم و دفاع از مظلوم است، بیان کرد: این آموزه‌ای که نه فقط اسلامی بلکه مطابق وجدان انسانی است، همان گونه که اسلام خدمت به انسان را به ما تکلیف می‌کند، نصرالله نیز می‌گفت انسانیت مسئولیت ماست. سربلندی لبنان را می‌خواست اما اسرائیل را مانعی نه فقط در برابر لبنان بلکه سدی در برابر پیشرفت کل منطقه می‌دانست.

رئیس مجلس شورای اسلامی بیان کرد: این حزب الله بود که با نثار خون فرزندان خویش یک تهدید بین‌المللی را مهار امنیت را در جهان برقرار کرد، امروز دنیا و به ویژه اروپا آمیتش را مدیون رهبری شهید نصرالله است، حزب الله حامل صلح و ثبات است و اگر سران آمریکا واقعاً برای منطقه غرب آسیا صلح می‌خواستند باید سنگ منطقه را کنترل می‌کردند نه آنکه فرماندهان رشید و رهبر عاقل حزب الله را با بمب‌ها و دیگر ابزارهای نظامی به کمک‌های اطلاعاتی شأن ترور کنند.

قالیباف ادامه داد: منش فرماندهی نصرالله پیرو

همان منطق مقاومت دفاع مقدس بود، رهبران و فرماندهان ما خودشان پیش‌تاز میدان هستند، به قول شهید حاج قاسم سلیمانی به نیروها نمی‌گویند بروید بلکه می‌گویند بیایید. نصرالله هم تا آخرین لحظه به مجاهدان حزب الله وفادار ماند و مثل آن‌ها و در میانه میدان به شهادت رسید، همچنان که یحیی سنوار در پایبندی به همین سنت تا آخرین نفس در میدان و کنار سربازان مقاومت در خط مقدم جنگید.

وی افزود: بله، ما چنین شخصیتی برجسته و بی‌تکراری را به واسطه توحش صهیونیست‌های تروریست از دست دادیم. ترور سید حسن نصرالله با آن کارنامه درخشان در مقاومت و در مبارزه با توحش رژیم کودک‌کش صهیونیسم، او را به سرمشق نسل‌های آینده مقاومت تبدیل کرده است.

رئیس مجلس گفت: ما اطمینان داریم که طبق سنت الهی دست شهید برای گره‌گشایی‌ها بازتر از هر وقت دیگری است، اما صهیونیست‌های خواب زده هم، یواش یواش خواهند دید که شهید نصرالله برای آن‌ها خطرناک‌تر از سید حسن نصرالله است. هر بزرگداشتی برای رهبران و فرماندهان شهید مقاومت یک بیداری وجدان و تجدید پیمان برای ما است.

قالیباف با بیان اینکه مؤمن واقعی در جستجوی شهادت است؛ گفت: کسی را نمی‌توان از محبوبش ترسانند، ما تا آخرین قطره خون ایستاده‌ایم چه دشمن را شکست دهیم و چه شهید شویم در هر دو صورت پیروزیم، ممکن

است اکنون دل‌هایی بی‌قرار و نگران آینده حزب الله باشند، اما بدانید تجاوز اسرائیل به لبنان در گذشته عامل پیدایش حزب الله شد، جنگ جاری باعث استحکام و تعالی همه جانبه آن می‌شود، چیزی که در محاسبه صهیونیست‌ها نمی‌گنجد و آن‌ها درکی از این معادلات ندارند. وی اظهار داشت: حماس و حزب الله بر خلاف تحلیل و محاسبات دشمن اتکا به فرد ندارند و بازیابی سیاسی و نظامی حزب الله با رهبری جدید در همین ۴۰ روز طلعه‌ای برای فتح در روزهای آینده است. ما به برگزاری جشن پیروزی در قدس شریف امیدواریم. مقاومت امروز ما برای تحقق راه حل فلسطینی و باز شدن راه مردم سالاری برای همه فلسطینیان است، چه مسلمان باشند، چه مسیحی و چه یهودی آن‌ها مثل همه مردم دنیا حق دارند دولت خودشان را انتخاب کنند. روزی نه چندان دور این اتفاق مبارک خواهد افتاد.

روح دلسوزانه

مدیر حوزه‌های علمیه گفت: رژیم صهیونیستی ۷۰ سال در درون خود امن بود، اما امروز محور مقاومت این رژیم را در اعماق درون هم ناامن کرده است.

آیت‌الله علیرضا اعرافی در همایش بین‌المللی «مکتب نصرالله» گفت: سیدحسن نصرالله می‌توانست پرونده حزب‌الله را از فلسطین جدا کند. او شهید وحدت امت اسلام، یکپارچگی شیعه و سنی، آزادی فلسطین و حرکت به سمت پایهریزی تمدن نوین اسلامی بود.

مدیر حوزه‌های علمیه با بیان اینکه سید حسن نصرالله آسایش طلب نبود، تصریح کرد: منافع حزبی، گروهی و طایفه‌ای را نمی‌دید و مسائل عالیه اسلام را می‌دید و فراتر، به ادیان دیگر نگاهی دوستانه داشت و در ارتباط با آن‌ها روح دلسوزانه را نشان می‌داد.

اعرافی با بیان اینکه امروز جبهه مقاومت به تولید قدرت دست زده است و این قدرت با این ویژگی‌ها در نسل‌های جدید رهبران مقاومت ادامه پیدا خواهد کرد، افزود: رژیم صهیونیستی که همیشه مهاجم بود و چشم طمع به همه عالم اسلام برای تهدید آن‌ها دوخته بود، امروز به رژیم مدافع از خود تبدیل شده است.

وی تصریح کرد: اکنون رژیم صهیونیستی با اقتصاد شکوفا به رژیم متزلزل در پایه‌های اقتصادی، اسرائیل با چهره مثبت یا نیمه مثبت، امروز به چهره‌ای منفی و منفور، به چهره‌ای تبدیل شده که دولت غاصب و تروریستی آن در یک سال ۵۰ هزار بیگانه را می‌کشد. اعرافی گفت: اکنون رژیم صهیونیستی

توسعه‌طلب، به رژیمی درگیر مرگ و حیات تبدیل شده است و ضربه‌های زیاد زده است، اما ضربه‌های بسیاری هم خورده‌اند. منطق ما این است؛ یا انتخابات آزاد با حضور ساکنان سرزمین‌های اشغالی یا مقاومت مشروع با عقل و منطق بین‌الملل با تمام مذاهب اسلامی، دکترینی که رهبری به آن اشاره کرده‌اند.

وی با بیان اینکه از مقاومت انتظار صبوری، تاب‌آوری، بازسازی و ادامه جهاد الهی می‌رود، گفت: از دولت‌ها انتظار می‌رود که حداقل روابط سیاسی و اقتصادی خود را با رژیم صهیونیستی قطع کنند، از علما و نخبگان عالم اسلام انتظار می‌رود با فکر و اندیشه خود جهان اسلام را روشن و راه را برای پیشرفت مقاومت هموار کنند. اعرافی گفت: از رسانه‌ها و هنرمندان و ادیبان عالم انتظار می‌رود که اولویت نخست خود را مقاومت قرار دهند، از همه امت اسلام انتظار می‌رود سرمایه‌های خود را برای پیشرفت و اعتلای اسلام و شکست دشمن صهیونیستی به کار گیرند.

ترکیب جامع

سیدعباس صالحی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در سخنرانی خود در همایش بین‌المللی «مکتب نصرالله»، با گرامیداشت یاد شهدای مقاومت به بررسی ابعاد شخصیتی شهید سید نصرالله پرداخت.

وی همچنین، گفت: سید حسن نصرالله ترکیب جامعی بود از ویژگی‌هایی که در فرد یا افراد به ندرت جمع می‌شود.

صالحی افزود: شهید نصرالله یک شخصیت تحلیل‌گر و اندیشه‌ورز بود، اما در عین ممتازی در این حوزه یک شخصیت عمل‌گرای میدانی بود که این ترکیب نادری است. ایشان وقتی تحلیل می‌کرد در قله بود و وقتی هم عمل می‌کرد در قله بود.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ادامه داد: نکته دیگر این است که ایشان یک سیاستمدار جدی و کامل هم در عرصه ملی، منطقه‌ای و جهانی بود و هم یک فرمانده نظامی برتر بود. کم هستند افرادی که این گونه باشند و سید حسن هر ۲ بود. صالحی اظهار داشت: شهید نصرالله هم یک شخصیت ملی - لبنانی بود و هم از یک طرف یک شخصیت اسلامی - فراملی بود؛ هم در افق جغرافیا هم در افق منطقه و جهان تعریف می‌شد. به گفته وی، شهید نصرالله هم اهل تسامح و احسان و رحمت و محبت بود و هم اهل صلابت و نفوذناپذیری در مقابل دشمن.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با بیان اینکه «شهید نصرالله شخصیتی آرمان‌گرا در عین واقع‌گرایی

بود و واقعیات میدان را در توجه داشت»، افزود: ایشان هم مدیر راهبردی بود هم مدیر میدانی. صالحی افزود: سید حسن نصرالله هم به قدرت سخت توجه داشت، هم قدرت نرم را می‌شناخت و در هر سخنرانی و مکتوبی می‌توانست افق را تغییر دهد.

وی با بیان اینکه «اکنون شهید در میان ما نیست و بی‌تردید از دست دادن چنین شخصیتی سوگ سختی است و تحمل آن دشوار»، به سخن شهید فتحی شقاقی بعد از شهادت سیدعباس موسوی که گفته بود «حزبی که دبیر کل آن به شهادت می‌رسد هرگز شکست نمی‌خورد» تأکید کرد: حتما چنین است، راه سید حسن و حزب‌الله هم چنان محکم و پایرجاست.

آرمان زنده

سیدعباس عراقچی وزیر امور خارجه کشورمان در سخنرانی خود در همایش بین‌المللی «مکتب نصرالله»، ضمن درود به روح شهدا و رهبران مقاومت اظهار داشت: امروز گرد هم آمده‌ایم تا یاد و خاطره شهید سید حسن نصرالله، این رهبر بزرگ و استوار مقاومت را گرامی بداریم؛ شخصیتی که نه تنها برای لبنان، بلکه برای جهان اسلام و تمامی ملت‌های آزادی‌خواه، نمادی از مقاومت، شجاعت و ایستادگی در برابر ظلم و تجاوز بود.

عراقچی گفت: شهادت او، ضایعه‌ای بزرگ برای منطقه و جهان است، اما راه او و آرمان‌های او همچنان زنده و پایدار خواهد ماند. شهید نصرالله، با شجاعت بی‌نظیر خود، نقشی بی‌بدیل در تعریف جدیدی از مقاومت داشت که ریشه در ایمان او و در تعهد بی‌پایانش به عدالت و انسانیت داشت.

وی ادامه داد: سید حسن نصرالله، رهبری پیشرو و خستگی‌ناپذیر، توانست معادلات منطقه‌ای را دستخوش تغییرات اساسی کند. در دنیای امروز که روابط بین‌الملل به‌طور فزاینده‌ای پیچیده و چندوجهی شده است، شهید نصرالله با درک عمیق از مناسبات بین‌المللی و توازن قوا، توانست مقاومت را به عاملی تأثیرگذار در معادلات منطقه‌ای و حتی جهانی تبدیل کند. او یاد داد که چگونه بدون وابستگی به قدرت‌های بزرگ می‌توان مقاومت کرد، رو به جلو رفت و تأثیرگذار بود.

عراقچی تأکید کرد: رژیم صهیونیستی، با تداوم سیاست‌های تجاوزکارانه و نقض مکرر حقوق بین‌الملل، نه تنها ثبات و امنیت منطقه‌ای را به خطر انداخته است، بلکه چالشی جدی برای نظام بین‌المللی مبتنی بر قوانین و هنجارها ایجاد کرده است. شهید نصرالله بارها به

جهانیان نشان داد که رژیم صهیونیستی به دلیل سرکوب‌گری‌های مستمر خود، تهدیدی برای امنیت نه تنها در منطقه بلکه در کل جهان است. دیپلمات ارشد کشورمان بیان کرد: حملات بی‌رحمانه به غیرنظامیان، تخریب زیرساخت‌های حیاتی و محاصره‌های اقتصادی، نمونه‌هایی از اقدامات این رژیم است که همگی می‌باید به عنوان جنایات جنگی تلقی شوند. شهید نصرالله با رویکرد بی‌نظیر خود نشان داد که چگونه باید در برابر چنین تهدیدهایی ایستاد، و به ملت‌های جهان آموخت که مقاومت، تنها راه دستیابی به عدالت و حقوق پایدار است.

وزیر امور خارجه ادامه داد: در شرایط کنونی، مسئولیت جامعه بین‌المللی در قبال این بحران‌ها بیش از پیش است. سازمان ملل متحد و دیگر نهادهای بین‌المللی باید با اتخاذ رویکردهای بی‌طرفانه و مبتنی بر عدالت، به وظایف خود در حفظ صلح و امنیت بین‌المللی عمل کنند. سید حسن نصرالله همواره بر این باور بود که بی‌توجهی به جنایات رژیم صهیونیستی، پایه‌های عدالت بین‌المللی را تضعیف می‌کند و لذا بر اهمیت چندجانبه‌گرایی و همکاری کشورها برای مقابله با این بحران‌ها تأکید داشت.

وی بیان کرد: از ویژگی‌های مهم شهید نصرالله باور او به دیپلماسی بود و اینکه پیروزی در فلسطین و لبنان، نیازمند حرکت همزمان مقاومت، دیپلماسی فعال و همکاری‌های چندجانبه است. شهید نصرالله در کنار مقاومت به گفت‌وگو و تعامل دیپلماتیک نیز، برای حفظ صلح و امنیت پایدار باور داشت و به راه‌حل‌های عادلانه و همکاری با کشورها و نهادهای بین‌المللی اهتمام می‌ورزید. او به همان مهارت که مقاومت را هدایت می‌کرد، دیپلماسی را به پیش می‌برد و حرکت او هم در عرصه جهانی و منطقه‌ای و هم در عرصه داخلی لبنان مبتنی بر هماهنگی کامل میدان و دیپلماسی بود.

وی ادامه داد: از سوی دیگر، شهید سید حسن نصرالله همواره منادی وحدت و همبستگی میان ملت‌ها و طوایف مختلف بود. او باور داشت در دنیایی که اختلافات و تفرقه‌ها می‌تواند به ابزار دست قدرت‌های مداخله‌گر تبدیل شود، تنها همبستگی داخلی ملل مسلمان و تقویت همکاری‌های منطقه‌ای است که می‌تواند مقاومت را از گزند دشمنان حفظ کند. لبنان با تنوع فرهنگی و مذهبی خود، نمونه‌ای از جامعه‌ای است که تنها با تکیه بر وحدت ملی، قادر است در برابر چالش‌ها ایستادگی کند.

عراقچی افزود: در عصری که رسانه‌ها به میدان اصلی جنگ نرم تبدیل شده‌اند، شهید نصرالله با آگاهی از قدرت رسانه‌ها، نقشی بی‌نظیر در

افشای توطئه‌ها و آگاه‌سازی افکار عمومی داشت. مقابله با جنگ نرم و روایت‌های تحریف‌شده، نیازمند رسانه‌های مستقل و مسئولیت‌پذیر است. رسانه‌های مقاومت باید با ارائه اطلاعات دقیق و بی‌طرفانه، به ارتقای آگاهی عمومی و ترویج فرهنگ صلح و عدالت کمک کنند و مانع از آن شوند که دشمنان با روایت‌های دروغین، افکار عمومی را گمراه کنند.

دیپلمات ارشد کشورمان تصریح کرد: جنگ کنونی در لبنان، ترکیبی از ابزارهای نظامی، اطلاعاتی، رسانه‌ای و حتی فتنه‌انگیزی میان مسلمان با مسلمان و مسلمان با مسیحی است. هجمه رسانه‌ای، روایت‌سازی دروغین و فتنه‌انگیزی، کمتر از جنگ نظامی مخرب نیست. لبنان موطن هر لبنانی است و این کشور همواره در طول تاریخ، سرزمین زندگی مسالمت‌آمیز مسلمان و مسیحی و پیروان دیگر ادیان و مذاهب بوده و باقی خواهد ماند. نقش رسانه‌های آزاده در این عرصه جهت خنثی‌سازی فتنه‌ها و توطئه‌ها و ایجاد وحدت و همدلی بسیار مهم است.

وزیر امور خارجه کشورمان خاطرنشان کرد: قدر مسلم این است که نخبگان و سیاستمداران لبنانی شرایط را به خوبی درک کرده و با همدلی و وفاق این مرحله سخت و البته سرنوشت‌ساز را پشت سر خواهند گذاشت. شهید سید حسن نصرالله راهبرد حزب الله و محور مقاومت را به روشی هوشمندانه و با در نظر گرفتن اصول همزیستی میان تمام ادیان و عدم حذف آن‌ها و مقاومت ملی در مقابل رژیم اشغالگر طراحی کرد که سال‌هاست بخش‌هایی از سرزمین لبنان را اشغال کرده و حتی مطابق قطعنامه‌های سازمان ملل نیز این مناطق را تخلیه نکرده است.

وی عنوان داشت: اکنون برقراری آتش بس عادلانه و یاری‌رساندن به مردم آسیب‌دیده و آواره شده لبنان بایستی اولویت جامعه جهانی باشد. جمهوری اسلامی ایران در این راستا از هیچ تحرک، تلاش و کمکی دریغ نکرده و نخواهد کرد. جمهوری اسلامی ایران همانطور که از گذشته تا کنون ثابت کرده است، همیشه در کنار ملت‌های مظلوم منطقه بوده و خواهد ماند و لبنان و غزه هیچگاه از یاد ما نخواهد رفت و ما همواره حامی و پشتیبان آن‌ها و حق مقاومت مشروع ضد اشغال و تجاوز آن‌ها بوده و خواهیم بود.

عراقچی بیان کرد: رژیم غاصب، آپارتاید و کودک‌کش صهیونیستی بارد تمامی طرح‌ها و پیشنهادات برای برقراری آتش بس در غزه و لبنان، همچنان به جنایات خود در فلسطین و لبنان ادامه می‌دهد و در کمال تأسف، جامعه جهانی از متوقف کردن نسل‌کشی صهیونیست‌ها عاجز بوده و یا تنها نظاره‌گر آتشفروزی صهیونیست‌ها و تلاششان

برای ناامن‌سازی کل منطقه هستند. دنیا بداند که در صورت گسترش جنگ، آثار زیان‌بار آن تنها به منطقه غرب آسیا محدود نخواهد شد. ناامنی و بی‌ثباتی امری است که می‌تواند به مناطق دیگر حتی دوردست‌ها سرایت کند.

رئیس دستگاه دیپلماسی خاطرنشان کرد: در پایان، با گرامیداشت مجدد یاد و خاطره شهید سید حسن نصرالله، تأکید می‌کنم که راه مقاومت و ایستادگی در برابر ظلم و تجاوز، همچنان ادامه خواهد داشت. جمهوری اسلامی ایران، بر اساس اصول و ارزش‌های خود و با الهام از شهیدان بزرگی همچون سید حسن نصرالله، به حمایت از مقاومت و ملت‌های مظلوم منطقه ادامه می‌دهد. خون شهید، ضامن موفقیت ماست و ما را به آینده‌های روشنتر و عادلانه‌تر دلالت می‌دهد. سلاح مقاومت، موشک و پهپاد و دیگر تسلیحات نظامی نیست، سلاح اصلی مقاومت، خون شهید است.

وی در پایان گفت: نام و یاد امام راحل ما گرامی باد که پس از شهادت شخصیت بزرگی همچون شهید مطهری به زیبایی فرمود: «بریزید خون‌ها را؛ زندگی ما دوام پیدا می‌کند. بکشید ما را؛ ملت ما بیدارتر می‌شود. ما از مرگ نمی‌ترسیم؛ و شما هم از مرگ ما صرفه ندارید. دلیل عجز شماست که در سیاهی شب، متفکران ما را می‌کشید.»

قابل تکرار

محمدجواد ظریف معاون راهبردی رئیس‌جمهور در سخنرانی خود در همایش بین‌المللی «مکتب نصرالله»، گفت: مقاومت در برابر اسرائیل قبل از انقلاب شکوهمند اسلامی آغاز شده بود و تا آزادی کامل تمام سرزمین‌های اسلامی از چنگال صهیونیست‌ها ادامه خواهد داشت.

معاون راهبردی رئیس‌جمهور افزود: رژیم صهیونیستی و آمریکا باید بپذیرند تا زمانی که حقوق مردم فلسطین رعایت نمی‌شود و آوارگان فلسطینی به سرزمین خود بازنگشته‌اند، آرامش نخواهند دید.

ظریف بیان کرد: مقاومت در برابر اسرائیل و اشغال از قبل از انقلاب شکوهمند اسلامی شروع شده بود و تا آزادی سرزمین فلسطین و احقاق حقوق مردم فلسطین، ادامه خواهد یافت. وی افزود: مقاومت مردم فلسطین را به این و آن نسبت ندهید، درست است که پیام امام راحل، پیام انقلاب اسلامی، رهبری خردمندانه مقام معظم رهبری و ایستادگی در کنار مردم فلسطین و لبنان به آن‌ها امید و اطمینان داد اما آرمان، آرمان فلسطین است.

معاون راهبردی رئیس‌جمهور با بیان اینکه همه برای فلسطین قیام کرده‌اند، نه به نیابت از این و

هزاران هزاران بزرگوار در راستای دفاع از اسلام هستند، گفت: با شهادت هنیه و سنوار جنگ نه تنها متوقف نشد، دشمن ناگزیر شد وزیر جنگ خود را برکنار کند.

توانا افزود: کشورهای عبری، عربی و صهیونیستی دارای دین ابراهیمی بدانند و به اصل خود برگردند. در انتخابات اخیری که در آمریکا برگزار شد، بایدن باخت و این به دلیل حمایت از اسرائیل و نفرت مردم آمریکا از این حمایت بود. وی تاکید کرد: همانگونه که رهبر معظم جبهه مقاومت حضرت آیت الله خامنه‌ای فرمودند «حزب الله و حماس زنده‌اند و دشمنانشان نابود هستند.»

رئیس کانون علمی فرهنگی شهید استاد «عبدالقادر توانا» گفت: موضوع جنگ غزه و طوفان اقصی امت اسلامی را کاملاً به تعریف گرفت و صف کفار را جدا ساخت. اگر عرب یا عجمی در حمایت از صهیونیست‌ها قرار دارند شامل جبهه صهیونیست‌ها هستند و اگر مومن و مجاهدی در کنار جبهه مقاومت قرار دارند حامیان این جبهه هستند.

توانا اضافه کرد: اکنون جهان اسلام وضعیت تبوک را به خود گرفته است. امت اسلامی باید براساس مسئولیت‌ها و تکالیف در یک جبهه قرار بگیرند، دامن زدن به مسائل مذهبی و قومی که کشورهای اسلامی را تجزیه می‌کنند حرکت کردن در جبهه نفاق است.

دایره ولایت

رئیس مجمع علمای اهل بیت گفت: اگر بخواهیم شهید سیدحسن نصرالله را در یک جمله خلاصه کنیم، باید به ولایتمداری او تاکید کرد.

قدیر آکاراس همچنین گفت: شهیدان کسانی

میزبان و مبدع این همایش هستند تشکر ویژه دارم.

نشست‌های تخصصی

همایش بین المللی مکتب نصرالله به مناسبت گرامیداشت چهلمی روز شهادت سیدحسن نصرالله دبیرکل حزب الله لبنان، در نوبت عصر و در دو نشست تخصصی، با سخنرانی صاحب‌نظران خارجی ادامه یافت.

در این نشست که به دبیری عباس خامه یار برگزار شد، رئیس کانون علمی فرهنگی شهید استاد «عبدالقادر توانا» از کشور افغانستان گفت: با شهادت نصرالله، هنیه و سنوار جنگ نه تنها متوقف نشد بلکه دشمن ناگزیر شد وزیر جنگ خود را برکنار کند

مولوی عبدالرؤف توانا همچنین اظهار کرد: امروز در بیش از ۱۰۰ کشور همایش‌های بزرگی به یاد شهید سید حسن نصرالله برگزار شده است.

وی با بیان اینکه اگر اسلام را مانند منظومه شمس در نظر بگیریم، پیامبر اکرم را به عنوان خورشید این منظومه می‌دانیم و امامان و انبیاء مانند کراتی در این منظومه در حرکت هستند، افزود: اسماعیل هنیه و سید نصرالله یکی از کرات با عظمت منظومه شمسی بودند که در مدار مشخص و محور پیامبر (ص) می‌چرخند.

توانا ادامه داد: هیچ عزتی را بالاتر از مقام شهادت در پیشگاه خداوند پیدا نخواهیم کرد. خداوند متعال این هدیه را نصیب نصرالله، هنیه، صفی الدین و سنوار شخصیت‌های بزرگ امت اسلامی کرد.

رئیس کانون علمی فرهنگی شهید استاد «عبدالقادر توانا» از کشور افغانستان با بیان اینکه همچنان مجاهدان غزه مانند سنوار که

آن، اظهار داشت: اگر این اشتباه استراتژیک و راهبردی را آمریکایی‌ها و غربی‌ها ادامه دهند، هیچگاه این منطقه روی آرامش را نخواهد دید.

ظریف خاطر نشان کرد: رهبر معظم انقلاب اسلامی راه حل را در برابر آن‌ها قرار داده است، اجازه دهید همه فلسطینیان و همه ساکنان این منطقه از یهودی و مسلمان و مسیحی در یک فراندوم آزادانه، آینده خود را تعیین کنند و آن وقت خواهید دید که چه آینده صلح‌آمیزی می‌تواند در انتظار این منطقه باشد.

وی گفت: پایان آپارتاید در آفریقای جنوبی مثال روشنی است که قابل تکرار است و باید تکرار شود. پیام خون سید حسن نصرالله، قاسم سلیمانی، اسماعیل هنیه، یحیی سنوار و دیگر بزرگان مقاومت و بزرگان راه جهاد و شهادت است.

ادای دین

حجت‌الاسلام محمد مهدی ایمانی‌پور رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در آغاز این همایش، هدف اصلی از شکل‌گیری این نشست را ادای دین به شخصیتی دانست که ابعاد ناشناخته شخصیتش بیش از ابعاد شناخته شده او بود.

وی اظهار داشت: برای پیروی راهش، ناگزیر از تبیین ابعاد پیدا و پنهانش هستیم. تجلیل از شهید عزیز سیدحسن نصرالله تجلیل از همه شهدای مقاومت از شهید قاسم سلیمانی تا شهید هنیه، شهید سنوار، شهید سیدهاشم صفی الدین و شهید نیلفروشان است.

ایمانی‌پور خاطر نشان کرد: از همه مهمانان و نهادهایی که ما را در بزرگداشت شهدای مقاومت یاری رساندند تشکر می‌کنم. از آقای دکتر صالحی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی که

هستند که از جان و جای خود به سمت دوست پر و بال زدند و به لقای دوست رسیدند. ما با شناخت شهیدان و مدالی که خداوند متعال به آن‌ها ارزانی داشته است، می‌توانیم دلیل این مدال گرفتن را بشناسیم.

رئیس موسسه علمی فرهنگی کوثر با اشاره به اینکه اگر بخواهیم شهید سیدحسن نصرالله را در یک جمله خلاصه کنیم، باید به ولایتمداری او تاکید کرد، ادامه داد: خداوند فرموده است، هر کسی در دایره ولایت ثابت باشد، ولو خطاها و گناهی هم داشته باشد، او را می‌بخشایم.

عضو شبکه ماهواره‌ای ۱۴ ترکیه درباره خصوصیات و صفات برجسته و ممتاز شهید مقاومت توضیح داد: جبهه مقاومت، مکتبی به عنوان مکتب مقاومت را برای ما گذاشت. از جمهوری اسلامی و مسئولان آن تشکر می‌کنم که این امکان را برای دوستان مقاومت فراهم کردند.

ادامه راه

نویسنده و تحلیلگر مسائل سیاسی یمنی، سیدحسن نصرالله را انسانی بزرگ و شهیدای اسلامی دانست و گفت: ملت یمن، انتقام خون سید حسن نصرالله و شهیدای ما در فلسطین را خواهند گرفت.

علی شرف المحطوری در این نشست، بیان کرد: سیدحسن نصرالله انسانی بزرگ و شهیدای اسلامی است و مردم را رهبری می‌کرد تا علیه آمریکا و اسرائیل به پا خیزند و شهادت ایشان به معنای پایان اسرائیل خواهد بود.

وی گفت: یمنی‌ها هم اعلام کردند کنار مردم غزه و لبنان ایستادگی می‌کنند و جنگ را با اراده خود آغاز کردند و جنگ‌هایی که یمنی‌ها داشتند تحمیلی بود، مگر این جنگ که با عشق به سید حسن نصرالله این کار را انجام دهند همانگونه که سید به تنهایی کنار یمنی‌هاست و این دین بر گردن ماست تا وقتی که خداوند متعال به مستضعفان سیطره دهد و آن‌ها را پیروز گرداند.

ملت یمن، انتقام خون سید حسن نصرالله را خواهند گرفت. الحوثی گفتند که این نبرد جهاد مقدس و نبرد موعود است و این شهادت بشارتی برای سقوط اسرائیل است

این تحلیلگر مسائل سیاسی افزود: ملت یمن، انتقام خون سید حسن نصرالله و شهیدای ما در فلسطین و طوفان الاقصی را خواهند گرفت.

الحوثی گفتند که این نبرد جهاد مقدس و نبرد موعود است و این شهادت بشارتی برای سقوط اسرائیل است. این جنگ با سقوط اسرائیل به پایان می‌رسد هر چند ممکن است کمی این موضوع طول بکشد.

المحطوری بیان کرد: امروز می‌گوییم که خون شهید نصرالله جهان را می‌لرزاند و همه و همه در سراسر جهان این را می‌دانند. ما از شهادت سید حسن نصرالله اندوهگین شدیم اما این اندوه همراه با خشم است و ما راه ایشان را ادامه خواهیم داد.

وی اظهارداشت: ای مردم لبنان، ای مردم مقاومت، خانواده شهدای مقاومت در جنوب لبنان، جنوب لبنان قطعه‌ای از یمن است و امکان ندارد که ما از لبنان و غزه دست بکشیم. این عهد و وعده الهی است که این نبرد تا پیروزی ادامه خواهد داشت و ما پرچم‌ها را در قلمس برافراشته می‌کنیم.

اهمیت اخلاق

سردبیر روزنامه البنا لبنان نیز در این نشست گفت: شهید نصرالله معتقد بود شما اگر می‌خواهید در سیاست پیروز شوید باید پایبند به اخلاق باشید.

ناصر قنديل افزود: از ارکان مکتب شهید سیدحسن نصرالله این است که ما باید به اخلاق اهمیت دهیم.

سیدحسن می‌گفت شما اگر می‌خواهید در سیاست پیروز شوید باید پایبند به اخلاق باشید سردبیر روزنامه البنا لبنان افزود: اخلاق برای سیدحسن به معنای تنها یک التزام نیست. برخی دوستان می‌گویند برای موفقیت در سیاست، اخلاق باید قربانی سیاست شود اما سیدحسن می‌فرمود شما اگر می‌خواهید در سیاست پیروز شوید باید پایبند به اخلاق باشید.

این نویسنده با اشاره به اینکه سید به ما یاد داد که بر امکانات خود تکیه کنیم و به دیگران امید نداشته باشیم، گفت: او یک معلم فلسفه بود و در برابر زور دیگران ایستادگی می‌کرد. سید حسن معادلات زیادی را جلوی ما گذاشت و به ما یاد داد چگونه پیروز شویم.

وی با بیان اینکه او توانایی بالای داشت علیه دشمنان جنگید، خاطر نشان کرد: فلسطین به مانند یک کتاب برای سید حسن بود. شخصیت نصرالله جاودانه شد و همچنان که فقرا و مستضعفان او را دوست داشتند.

قنديل گفت: سیدحسن نصرالله یک رهبر واقعی بود و در این زمینه استاد همه مسائل بود.

وحدت و پیشرفت

همچنین استاد سابق دانشگاه آمریکا با اشاره به اینکه شهید نصرالله درک عمیق و بصیرت نسبت به مسائل جهان داشت، گفت: وی به دنبال وحدت امت اسلامی و پیشرفت و توسعه این امت بود.

سامی العریان با اشاره به شهادت سیدحسن نصرالله دبیرکل حزب الله لبنان اظهار کرد: محور مقاومت، عزت و کرامت این امت در این روزهاست. به ندرت شاهد هستیم این همه صفات خوب در یک مرد جمع شود. وی شخصیت و ایمان عمیقی داشت.

وی گفت: شهید نصرالله اعتماد کامل به خدا، اخلاص، درک عمیق و بصیرت نسبت به مسائل جهان داشت، وی ضمن شجاعت اقدام، قدرت تحلیل مسائل و درک موازنه قدرت داشت و اینکه چطور قدرت ایجاد می‌شود. شهید نصرالله توانایی جمع کردن پیروان و افراد مردد برای مقابله با دشمن را داشت.

العریان افزود: سیدحسن نصرالله با درک و فهم از دشمن، سعی داشت تا امتیازی به دشمن ندهد و نبرد را تا شکست این دشمن وحشی ادامه می‌داد.

مدیر مرکز اسلام و امور جهانی در دانشگاه زعیم استانبول بیان کرد: سیدحسن یک شخصیت استثنایی است که در زمان استثنایی هم ظهور و بروز پیدا کرد و امت را رهبری می‌کرد، در این زمان، شاهد هستیم جهان در یک باتلاق فرو رفته است و شهید سیدحسن نصرالله تلاش می‌کرد تا جهان از این باتلاق خارج شود.

وی اظهارداشت: شهید نصرالله، نمونه و الگویی است که باید مد نظر قرار دهیم. وی همیشه به دنبال وحدت امت اسلامی و پیشرفت و توسعه این امت بود. شهید نصرالله فرد صادقی بود و خیلی از فریب خوردگان، افراد مردد و افرادی که به اسلام پشت کردند به دنبال تخریب چهره او بودند اما موفق نشدند چون شخصیت شهید نصرالله گویای همه چیز بود و او فلسطین را به عنوان مرکز اصلی می‌دانست.

العریان گفت: شهید نصرالله، نسل‌های مختلف را تربیت می‌کرد و همه جنبش‌ها در محور مقاومت شهدای خود را تقدیم کردند.

وی افزود: ما خیلی خوش شانس هستیم که این اسطوره‌ها با ما زندگی کردند و خداوند این الگوها را برای دهه‌های آتی هم قرار داده است تا آن‌ها را بفهمیم و دریابیم. به فرماندهان ما می‌خواستند رشوه‌هایی بدهند و فشار آوردند اما این فرماندهان گفتند این چالش را می‌پذیرند.

این مبارز فلسطینی اظهارداشت: امکان ندارد از این مسیر خارج شویم. این‌ها رهبران ما هستند و رهبران دیگری تا تحقق پیروزی و عزت کامل خواهیم داشت و اینکه عزت این امت را داشته باشیم و فرماندهان چراغی باشند که ما را به سمت سعادت سوق دهند.

انرژی مثبت

نیره قاسم کورانی استاد دانشگاه جامعه المصطفی از شاخه بیروت هم در این نشست، گفت: شهید نصرالله در سخنرانی‌هایی که داشت مملو از امید و خوشبینی بود و می‌گفت خداوند با ماست.

وی افزود: در مشکلات اقتصادی که برای مردم لبنان به وجود آوردند، شهید نصرالله خیلی امیدوارانه و با مسئولیت با این مسائل برخورد می‌کرد و راضی به قضا و قدر خداوند بود که این ویژگی باعث می‌شود انسان همواره با صلابت، قوت و قدرت، روزهای خود را بگذراند.

کورانی بیان کرد: انرژی مثبتی که سید حسن نصرالله به ما می‌داد، یک عمل بسیار مهمی برای مردم بود. همانگونه که امام حسین^(ع) می‌فرمودند ما می‌خواهیم زندگی آبرومندان‌ای داشته باشیم.

شرف امت

خالد عبدالوهاب الملا از کشور عراق در این نشست بیان کرد: در وضعیت کنونی، کسی که شهید شد، شرف امت و عزت، فهم و کرامت آن است. ایشان، صدها نفر از جوانان و مجاهدان را حمایت کرد در مقابل رژیم‌هایی که زنان و کودکان را می‌کشند و حقوق بشر را زیر پا می‌گذارند، شهید سیدحسن نصرالله، زندگی خود را به عنوان یک شهید بزرگ پایان داد.

وی با اشاره به شهادت رهبران حزب‌الله و ترور قرار گرفتن آن‌ها توسط رژیم صهیونیستی افزود: هدف قرار دادن رهبران مقاومت، با چنین روشی پاسخگو نیست. باید بدانید که کشتن فرماندهان به معنای پایان این جهاد نیست.

عبدالوهاب ملا تصریح کرد: شهدا این امت را به عنوان یک رود جاری کردند. همه ما متفق القول هستیم که امام حسین^(ع) شهید نیستند و مهمان خداوند است؛ با رهبری امام خامنه‌ای شاهد هستیم که جمهوری اسلامی به ویژه از مساله فلسطین حمایت می‌کند. در حالی که تحریم‌های ظالمانه‌ای علیه جمهوری اسلامی هست.

ملت پیروز

عالمی بلخی عضو شورای علمای شیعه افغانستان هم گفت: افغانستان، کشوری ضعیف و فقیر است که در گوشه‌ای قرار دارد و در طول تاریخ خود سه ابرقدرت را شکست داده است. نتیجه می‌گیریم هر گاه ملت‌ها در برابر قدرت‌های استکباری بایستند پیروز می‌شوند.

وی افزود: امروز که در سرزمین فلسطین، لبنان و دیگر جبهه‌های مقاومت مسائلی را مشاهده می‌کنیم، می‌بینیم که چطور ملت‌ها در برابر

استکبار مقاومت می‌کنند و پیروزی از آن ملت‌ها خواهد بود.

عالمی بلخی اضافه کرد: مکتب نصرالله همان مکتب اسلام است؛ تعالیم و ارزش‌های اسلامی مطابق حکم خداوند، به مومنان حیات طیبه می‌بخشد و وقتی امتی صاحب این حیات طیبه شد می‌تواند در برابر دشمنان، استکبار و سلطه‌طلبان پیروز شود.

وی گفت: مهمترین بخش در زندگی شهید سیدحسن نصرالله تلاش برای وحدت بود و وقتی به رهبری حزب‌الله رسید برای وحدت شیعه و سنی تلاش کرد و وحدت بین شیعه و سنی را به وجود آورد. برای وحدت بین ملت لبنان کوشش کرد تا با یک وحدت ملی در برابر رژیم صهیونیستی بتوانند مقاومت و کشور خود را نگاه دارند.

عالمی بلخی افزود: تاکید سید حسن نصرالله بر وحدت امت اسلامی بود و برای عظمت اسلام این وحدت را می‌خواست و می‌دانست فلسطین زمانی پیروز و رژیم صهیونیستی شکست خواهد خورد. امیدواریم روزی فرا برسد که ملت فلسطین و جبهه مقاومت پیروز و رژیم صهیونیستی نابود و اسلام در سراسر عالم حکمفرما شود.

تجلی آزادی

عبدالله بن یحیی ابراهیم السقاف فعال سیاسی از اندونزی هم گفت: ایران تنها کشوری است که به ارزش‌های اسلام ناب محمدی کمک می‌کند و این تجلی جنبش آزادی بخش و برقراری عدالت است و دشمنان اسلام هر کاری انجام می‌دهند تا ایران را منزوی کنند.

وی افزود: حزب‌الله به عنوان یک گروه مقاومت که برای عدالت پیکار می‌کند در مقابل صهیونیسمی که ریشه همه مشکلات خصوصا در غرب آسیا است. این آگاهی را تنها کسانی دارند که دیدگاه جهانی دارند و با اسلام محمدی آشنا هستند.

این فعال سیاسی اندونزیایی ادامه داد: این رژیم مثل یک تومور و غده‌ای است که در منطقه غرب آسیا نهالش کاشته شده تا منافع ایالات متحده را تامین کند. این غده سرطانی باید از بین برود و برداشته شود.

وی با بیان این‌که حزب‌الله برای مقابله با اشغالگری شکل گرفت، خاطر نشان کرد: زمانی که آن‌ها به بیروت حمله کردند گروهی از علما و جوانان برای مبارزه آماده شدند و مبارزه آن‌ها فقط متکی بر سلاح نبود. آن‌ها علاوه بر مبارزه با اشغال فیزیکی با بی‌عدالتی اجتماعی و سیاسی هم مبارزه می‌کردند. سیدحسن معتقد بود

جامعه هم باید رشد و در کنار مبارزه پیشرفت کند.

همایش بین‌المللی مکتب نصرالله به مناسبت گرامیداشت چهلمین روز شهادت سیدحسن نصرالله دبیرکل حزب‌الله لبنان به همت سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در سالن اجلاس سران تهران و با حضور بیش از ۲۰ کارشناس و صاحب‌نظر خارجی برگزار شد.

بیانیه سازمان

روابط عمومی و اطلاع‌رسانی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی به مناسبت فرارسیدن چهلمین روز شهادت مظلومانه سید مقاومت، شهید سید حسن نصرالله، بیانیه‌ای صادر کرد.

در این بیانیه آمده است:

«وَلَا تَحْسِبَنَّ الَّذِينَ قَتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرَزِّقُونَ»

فرارسیدن چهلمین روز شهادت مظلومانه سید مقاومت، شهید سید حسن نصرالله، یکبار دیگر تصویر رشادت‌های خستگی‌ناپذیر این علامه مجاهد را در جان و دل علاقه‌مندان و دلدادگان به این شهید عزیز را زنده کرد.

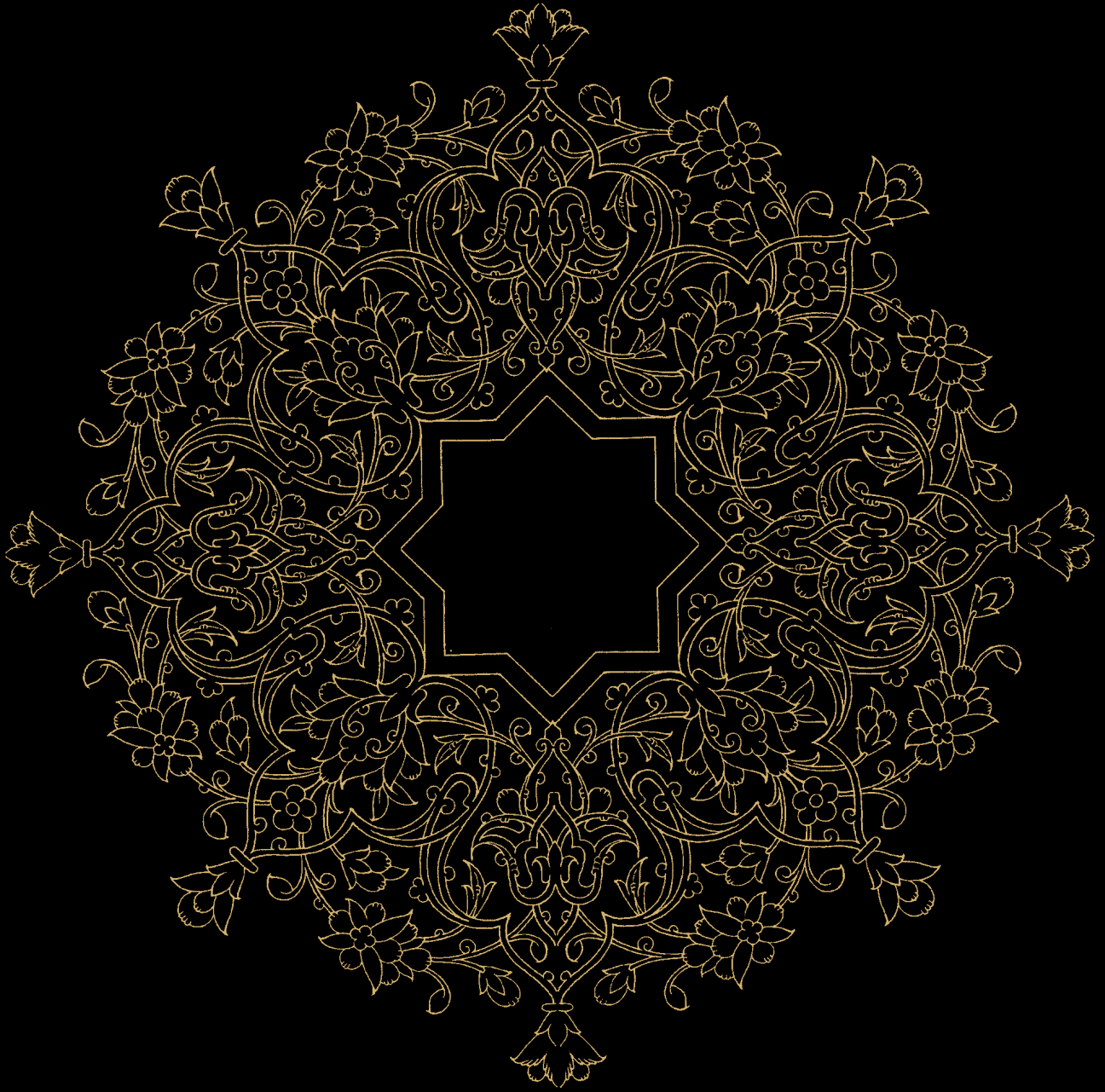
یزیدیان زمان، پس از شهادت سید مقاومت تصور می‌کردند حزب‌الله لبنان قدرت راهبری و میدانی خود در مصاف با جلادان غزه را از دست داده و دیگر عزمی برای حمایت از کودکان و زنان مظلوم فلسطینی ندارد اما وقایعی که طی چهل روز اخیر رخ داد، منجر به تباهی دشمن و ابطال تصورات آن شد.

فرزندان با ایمان و قدرتمند مکتب حزب‌الله، دشمن صهیونیستی را از زمین و هوا هدف قرار داده و ضمن ناکام گذاشتن نفوذ آن به جنوب لبنان، از حیفا و تل‌آویو گرفته تا شهرک‌های اشغالی را به اهدافی روزانه و ثابت در میدان مبارزه با اشغالگری و توحش صهیونیست‌ها مبدل ساختند.

سیاستمداران و افرادی که در تصور باطل پایان جوش و خروش مقاومت بودند، اکنون یکی پس از دیگری اذعان می‌کنند که نابودی و شکست، اساسا جایی در سرنوشت و فرجام حزب‌الله و دیگر اضلاع جبهه مقاومت ندارد و باید حقیقتی به نام پویایی و استمرار حیات آن‌ها را پذیرفت.

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی فرارسیدن اربعین شهادت سید حسن نصرالله، شهید راه قدس را گرامی داشته و ثمره خون پاک این شهید سرافراز جهان اسلام و دیگر شهدای گفتمان و مکتب مقاومت را آزادی منطقه و قدس شریف از چنگال اشغالگران صهیونیست و حامیان این رژیم نامشروع می‌داند.

سیرت صحبت

نشست واتیکان

طول نسل‌ها عمل می‌کنند (ر. ک. نصیحت حواری پس از سینودال به جوانان: کریستوس و یویت، ۲۰۲۲).

دینداری آن‌ها که به گونه‌ای غیررسمی توسط مشاهده روش زندگی آن‌ها منتقل می‌شود، در رشد جوانان بسیار اثرگذاری ارزشمندی دارد.

یکی از چالش‌های آموزشی مشترک بین مسیحیان و مسلمانان، پیچیدگی فزاینده ازدواج‌هایی است که شامل اختلاف فرقه است. به راحتی می‌توان دریافت که چنین محیط‌های خانوادگی مکانی ممتاز برای گفت و گوی بین ادیان است. (ر. ک. نصیحت حواری پس از سینودال به جوانان: آموریس لانتیتیا، ۲۰۴۸).

تضعیف در ایمان و اعمال دینی در برخی جوامع تأثیر مستقیمی بر خانواده دارد. ما می‌دانیم در دنیایی که به سرعت در حال تغییر است - و البته نه همیشه در جهت صحیح - خانواده با چه چالش‌های بزرگی مواجه است. بنابراین، خانواده‌ها برای انجام رسالت خود در خصوص تربیت جوانان نیازمند حمایت همه جانبه دولت، مدرسه، جامعه دینی خود و سایر نهادها می‌باشند.

یکی از وظایف مهم خانواده‌ها آموزش احساس «در خانه بودن» حتی در بیرون از دیوارهای خانه است. گفت‌وگو میان مؤمنان ادیان مختلف دقیقاً همین کار را انجام می‌دهد و ما را قادر می‌سازد در تفکر و عمل از الگوها و چارچوبهایی که صرفاً با آن‌ها آشنا هستیم فراتر رفته و برای رویارویی با خانواده بزرگتر انسانی آماده باشیم.

اما برای اینکه گفت و گو ثمربخش باشد، باید شرایط خاصی را داشته باشد و باید آزاد، صمیمانه، محترمانه، دوستانه و مستحکم باشد. این رویکرد ما را در نگاه جامعه خودمان، کسانی که با آن‌ها طرف گفت‌وگو هستیم، و جوامع آن‌ها قابل اعتماد می‌کند و در عین حال دائماً به ما یادآوری می‌کند که برای تمام آنچه می‌اندیشیم، می‌گوییم، یا انجام می‌دهیم در برابر خدا مسئول هستیم.

در متن کامل این پیام که در حضور اعضای شرکت‌کننده در این نشست، توسط ایشان قرائت شد، آمده است:

خانم‌ها و آقایان، برادران و خواهران عزیز! بسیار از دیدار شما در این دوازدهمین همایش مشترک خرسند هستم. همانطور که همه ما می‌دانیم، این شکل طولانی مدت همکاری برای همه ما بسیار رضایت بخش بوده است، زیرا فرهنگ گفت‌وگو را تقویت می‌کند، موضوعی که من آن را بسیار مهم می‌دانم و از نزدیک دنبال می‌کنم. همانطور که می‌دانید، من قصد دارم مقام اسقف اعظم تهران - اصفهان، دومینیک جوزف ماتیو را به کاردینالی ارتقا دهم. این تصمیم بیانگر رابطه نزدیک و نیت من برای کلیسا در ایران است.

حیات کلیسای کاتولیک در ایران جایگاه مهمی در قلب من دارد. من از وضعیت آن و چالش‌هایی که با آن مواجه است آگاه هستم، و می‌دانم که به آرامی و به طور قابل توجهی، ضمن رد کردن هرگونه تبعیض مذهبی، قومی یا سیاسی، استقامت و در راستای خیر و صلاح جامعه به عنوان یک کل، حرکت می‌کند.

من به ویژه موضوعی را که برای این همایش انتخاب کرده‌اید «آموزش جوانان، به ویژه در خانواده: چالشی برای مسیحیان و مسلمانان»، تحسین می‌کنم. چه موضوع زیبایی! خانواده، مهد زندگی، محل اولیه تربیت است.

در خانواده است که نخستین قدم‌هایمان را برمی‌داریم و یاد می‌گیریم به حرف‌های دیگران گوش دهیم، آن‌ها را به رسمیت بشناسیم و به آن‌ها احترام بگذاریم، به آن‌ها کمک کنیم و با یکدیگر در هماهنگی زندگی کنیم.

یکی از عناصر مشترک سنت‌های مختلف مذهبی ما، سهم بزرگ‌ها در آموزش جوانان است. پدر بزرگ و مادر بزرگ، با خرد خود، نقشی اساسی در تربیت دینی نوه‌های خود دارند و به عنوان یک پیوند حیاتی در روابط خانوادگی در

آنگاه که در سویی از جهان ماشین جنگ و کشتار با انرژی تندروری‌ها و انحرافات دینی در قامت صهیونیسم، به شدت هر چه تمام‌تر می‌تازد و جان کودک و جوان و پیر می‌ستاند، در سویی دیگر، عده‌ای تلاش می‌کنند تا با گفت و گو و همنشینی و تعامل، سیرت راستی و حق صحبت را روا دارند و با احترام به تفاوت‌ها، به اندیشه و اعتقاد یکدیگر احترام بگذارند. سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی به عنوان متولی فعالیت‌های فرهنگی بین المللی جمهوری اسلامی ایران، سال‌هاست که تلاش می‌کند با ایجاد گفت‌وگوهای بین‌الادیانی، عرصه‌ای آرام و مطمئن را پیش روی حقیقت‌خواهان فراهم آورد. در یکی از مهم‌ترین و تاریخی‌ترین رویدادها در این زمینه، سفر هیئت بلندپایه کشورمان به واتیکان و دیدار و گفت‌وگو با این نهاد ارشد عرصه مسیحیت بود که در آبان ماه ۱۴۰۳ به وقوع پیوست. دوازدهمین دور گفت‌وگوی دینی مرکز گفت‌وگوی ادیان و فرهنگ‌های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و نهاد گفت‌وگوی ادیان واتیکان با عنوان «آموزش جوانان در خانواده به منزله چالشی برای اسلام و مسیحیت» طی روزهای ۲۹ و ۳۰ آبان‌ماه جاری به میزبانی «کاردینال میگل آنجل آیوسو گیسو» رئیس نهاد گفت‌وگوی ادیان واتیکان و در شهر رم برگزار شد. سخنرانان در سه محور «مفهوم تربیت خانواده در اسلام و مسیحیت»، «فرصت‌ها و چالش‌های تربیت در زمان امروز: از منظر اسلام و مسیحیت» و «تربیت جوانان: فضایی برای گفت‌وگو و همکاری بین اسلام و مسیحیت» به بیان نقطه نظرات و ارائه مقاله پرداختند.

بیانیه پاپ فرانسیس

پاپ فرانسیس رهبر کاتولیک‌های جهان خطاب به شرکت‌کنندگان در دوازدهمین دور گفت‌وگوهای دینی میان واتیکان و مرکز گفت‌وگوی ادیان و فرهنگ‌های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، پیامی صادر کرد.

آموزش نسل جوان از طریق همکاری برادرانه در جستجوی خداوند متعال صورت می‌گیرد. در این مسیر، هرگز نباید از سخن گفتن و تلاش کردن برای کرامت تمامی افراد، جوامع و مردم خسته شویم.

در واقع، آزادی وجدان و دین و دینداری زیر بنای مهم حقوق بشر است. همچنین آزادی در دین و دینداری تنها محدود به بیان عبادت نیست، بلکه مستلزم آزادی کامل در مورد اعتقادات و اعمال مذهبی خود فرد است (ر. ک. شورای جهانی دوم واتیکان، اعلامیه کرامت انسانی، ۳-۴).

جهان ما دچار نفرت، خصومت، جنگ و تهدید جنگ هسته‌ای شده و از وحدت خارج شده است. این وضعیت ما را به عنوان مؤمنان به خدای صلح بر آن می‌دارد تا با گفت‌وگو، در زمینه ایجاد آشتی، صلح، امنیت و توسعه همه جانبه در جامعه بشریت دعا و تلاش کنیم. این تعهد به صلح و همکاری مشترک در این زمینه است که ما را در چشم مردم جهان و نیز همه نسل‌های آینده قابل اعتماد خواهد کرد.

دوستان گرامی، از حضور شما (در این همایش) سپاسگزار می‌کنم و انشاءالله خداوند متعال ما، جوامع ما و جهان را حفظ کند و برکت دهد و شما را در هر مرحله از سفر گفت‌وگو همراهی کند.»

پیام رییس جمهوری اسلامی ایران

پیام مسعود پزشک‌پور رئیس جمهوری اسلامی ایران توسط حجت‌الاسلام محمد مهدی ایمانی‌پور رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و نماینده وی، به پاپ فرانسیس رهبر کاتولیک‌های جهان تحویل شد.

رئیس جمهوری کشورمان در این پیام خطاب به رهبر کاتولیک‌های جهان، ابراز کرده است: با توجه به نقش سازنده جناب عالی در تقویت صلح و امنیت جهانی و تلاش برای نزدیکی و هم‌اندیشی میان ادیان الهی و تاکید دولت اینجانب بر گفت‌وگو و فواید صلح بین‌المللی به عنوان محور سیاست خارجی امیدوارم تعامل سازنده جمهوری اسلامی ایران با واتیکان در راستای گسترش صلح و عدالت در جهان بیش از پیش گسترش یابد.

وی در ادامه این پیام تاکید کرده است: چنانچه مستحضر می‌باشید بیش از یکسال از هجوم بی‌رحمانه رژیم اسرائیل به غزه و در ادامه آن به لبنان می‌گذرد و این حملات وحشیانه بدون توجه به حقوق و موازین بین‌المللی به صورت گسترده در جریان است. نسل‌کشی و تخریب گسترده زیرساخت‌های شهری و درمانی در شرایطی در حال رقم خوردن است که بخش عمده‌ای از

شهدا و مجروحان را زنان، کودکان و افراد غیر نظامی تشکیل می‌دهند جای بسی تأسف است که چنین قساوت و تجاوز به حقوق انسان‌ها را در سرزمین‌های مقدسی به نظاره نشسته‌ایم که زادگاه پیامبران بزرگ الهی و پیام‌آوران صلح و آرامش برای کل بشریت بوده‌اند.

رئیس جمهوری کشورمان همچنین، بیان کرده است: در این شرایط و با تهدید گسترده بنیان‌های صلح و امنیت منطقه‌ای و جهانی، جمهوری اسلامی ایران به صورت ویژه در تلاش بوده است تا با برقراری آتش‌بس و جلوگیری از گسترش دامنه جنگ، جلوی کشتار و جراحت بیشتر انسان‌های بی‌گناه گرفته شود.

پزشکیان در پیام خود با اشاره به شرارت‌های رژیم صهیونیستی علیه کشورمان، اظهار کرده است: همزمان با برنامه تحلیف ریاست جمهوری اینجانب، اسماعیل هنیه به عنوان میهمان در پایتخت ما حضور داشت که به صورت ناجوانمردانه توسط رژیم اسرائیل ترور و به شهادت رسید. متعاقب این اتفاق، درصدد بودیم تا سریعاً پاسخی محکم و پشیمان‌کننده بر اساس اصول مندرج در منشور ملل متحد در حق دفاع مشروع سرزمینی به مسیبان این جنایت بدهیم که با اصرار و ارسال پیام‌های متعدد از سوی دولتمردان غربی مبنی بر امکان به مخاطره افتادن تلاش‌ها و رایزنی‌های انجام شده برای برقراری آتش‌بس اقدام خود را به تاخیر انداختیم، اما علی‌رغم خویشتنداری مادر عمل رژیم غاصب اسرائیل با ادامه نقض فاحش حقوق حاکمیتی کشورهای منطقه به کشور لبنان نیز حمله گسترده‌ای را آغاز کرد که همچنان ادامه دارد.

وی در پایان پیام خود، خطاب به پاپ فرانسیس آورده است: در این وضعیت ناپایدار و احتمال فراگیری آتش جنگ در منطقه از جناب عالی به عنوان رهبر کاتولیک‌های جهان درخواست می‌نمایم مساعی جمیله خود را برای جلوگیری از ادامه تجاوزات غیر انسانی، برقراری صلح و آتش‌بس و ایجاد فرصتی برای ارسال کمک‌های بشر دوستانه به آسیب‌دیدگان به کار گرفته و سران کشورهای جهان به ویژه دول مسیحی را به کمک به این امر مهم ترغیب نمایید. بی‌شک این اقدام در شرایط حاضر می‌تواند تاثیر شایسته و مهمی بر کاهش آلام آسیب‌دیدگان و رسیدگی به حال درماندگان ایفا نماید. جمهوری اسلامی ایران آمادگی خود را برای کمک به این روند اعلام می‌دارد.

این نامه در حاشیه سفر هیأت ایرانی برای شرکت در دوازدهمین دور گفت‌وگوی دینی مرکز گفت‌وگوی ادیان و فرهنگ‌های سازمان

فرهنگ و ارتباطات اسلامی و نهاد گفت‌وگوی ادیان واتیکان، توسط حجت‌الاسلام والمسلمین محمد مهدی ایمانی‌پور رئیس سازمان سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، به نمایندگی از رئیس جمهوری اسلامی ایران به رهبر کاتولیک‌های جهان تحویل داده شده است.

همچنین پیام رئیس جمهوری کشورمان به پاپ فرانسیس نیز توسط ایمانی‌پور، تسلیم ایشان شد.

دیدار ایمانی‌پور با پاپ

در حاشیه دوازدهمین دور از گفت‌وگوی ادیان میان ایران و واتیکان، حجت‌الاسلام محمد مهدی ایمانی‌پور با پاپ فرانسیس رهبر کاتولیک‌های جهان دیدار و گفت‌وگو کرد.

رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در این دیدار، ضمن قدردانی از میزبانی نهاد گفت‌وگوی ادیان واتیکان برای انجام دوازدهمین دور گفت‌وگوی دینی، اظهار کرد: این گفت‌وگوها با موضوع آموزش جوانان به ویژه در خانواده انجام شده است، چراکه با توجه به تهدیدهای پیش روی خانواده در جامعه جهانی امروز، موضوع خانواده و زیست‌عقیده حایز اهمیت زیادی است و نتایج آن نیز بسیار سودمند است.

ایمانی‌پور ضمن تسلیم پیام دکتر مسعود پزشک‌پور رئیس جمهوری کشورمان به پاپ فرانسیس، ابراز کرد: دولت ایشان دولت وفاق نام‌گذاری شده است و از این رو، محور اصلی سیاست خارجی دولت جمهوری اسلامی ایران، همدلی و وفاق است. این موضوع نشان‌دهنده توجه زیاد رئیس جمهوری به گسترش صلح در جامعه امروز است. صلح موضوعی است که امروز جهان بدان نیاز جدی دارد.

رئیس شورای سیاست‌گذاری و هماهنگی گفت‌وگوی ادیان با اشاره به تلاش دولت دکتر پزشک‌پور برای برقراری صلح در منطقه، از سوی رئیس جمهوری اسلامی ایران، از مواضع پاپ فرانسیس در حمایت از مردم مظلوم غزه قدردانی و ابراز امیدواری کرد که صلح در جامعه جهانی گسترش یابد.

راهکار عملی برای صیانت از خانواده

رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در دور دوازدهم گفت‌وگوی دینی ایران و واتیکان، سخنرانی و پیشنهاد کرد تا برای صیانت از خانواده در جهان، بنیادها و نهادهای جهانی تشکیل و تأسیس شود.

حجت‌الاسلام محمد مهدی ایمانی‌پور در این نشست که به میزبانی نهاد گفت‌وگوی ادیان واتیکان برپا شد، گفت: خرسندم که امروز شاهد برگزاری دور دوازدهم گفت‌وگوی دینی جمهوری

اسلامی ایران و واتیکان در شهر رم هستیم. ابتدا مایلم از عالیجناب کاردینال آیوسو گیسو، ریاست محترم نهاد گفت‌وگوی ادیان واتیکان، برای میزبانی و «خالد عکاشه» مسئول بخش اسلام این نهاد برای فراهم کردن زمینه برگزاری این نشست، از جانب خویش و همکارانم در مرکز گفت‌وگوی ادیان و فرهنگ‌ها و اعضای عالیرتبه هیأت ایرانی حاضر در این جمع، تشکر و قدردانی کنم.

وی با اشاره به موضوع «آموزش جوانان در خانواده به منزله چالشی برای اسلام و مسیحیت است»، ابراز کرد: برای پرداختن به نقش خانواده در آموزش جوانان، ناگزیرم ابتدا نگاهی به چالش‌های پیش روی نهاد خانواده و موانع موجود برای ایفای نقش تربیتی آن، داشته باشم.

ایمانی‌پور با بیان اینکه ترویج الگوهای منحرف جنسی و زیر سؤال بردن سبک زندگی عقیفانه که بر نقش آفرینی نهاد خانواده تکیه دارد و تبدیل کردن آن‌ها به دستورالعمل بسیاری از نهادهای رسمی و غیر رسمی در غرب، تلاشی برای فروپاشی این نهاد مقدس است، ادامه داد: جایگزین ساختن قبح مناسبات غیراخلاقی و مغایر با فطرت بشری و انسانی، به یک امر مقبول و حتی لازم‌الاتباع، به جزئی آشکار از نقشه راه مبارزه با آموزه‌های دینی و فطری مبدل شده است.

رئیس دستگاه دیپلماسی فرهنگی کشور گفت: در اتحادیه اروپا، کشورهای مجارستان و لهستان صرفاً به اتهام عدم پذیرش الگوواره‌های دستوری پارلمان اروپا در خصوص پذیرش سبک زندگی همجنس‌گرایان و دیگر گروه‌های منحرف جنسی، از دریافت کمک‌های مالی اتحادیه اروپا محروم می‌شوند و حتی طبق شواهد و مستندات موجود، کشورهای مسلمان نیز از سوی برخی نهادهای بین‌المللی برای به رسمیت شناختن حقوق گروه‌های منحرف جنسی و لزوم عدم جلوگیری از فعالیت آزادانه آن‌ها تحت فشار قرار می‌گیرند. زمانی که اجزای این پازل را در کنار یکدیگر قرار می‌دهیم، به یک تصویر مخدوش اما هدفمند می‌رسیم! این همان نقشه «جنگ جهانی علیه نهاد خانواده» است که در اتاق‌های فکر و نهادهای رسمی برخی از کشورهای غربی تهیه شده و به صورتی غیر اعلامی اما محسوس در حال اجراست.

ایمانی‌پور در توضیح جنگ جهانی علیه نهاد خانواده، بیان کرد: این موضوع از چند منظر قابل تحلیل است: نخست، چرایی تهاجم به خانواده است. خانواده به عنوان اصیل‌ترین و اصلی‌ترین کانون جوامع بشری، خاستگاه اصلی ارزش‌های فطری بشری است. خانواده، اخلاقی‌ترین

نهاد بشری است. خانواده، ریشه‌دارترین و صمیمی‌ترین کانون عواطف بشری است. اگر جامعه‌ای را از این موهبت محروم نمایند، آن جامعه را از اصالت، هویت و معنویت تهی ساخته‌اند. در این صورت بشریت، با ماشین‌های انسان‌نمایی مواجه هستند که با ارزش‌های ساختگی صاحبان قدرت، به هر چیزی تن در می‌دهند. جهان‌عاری از اخلاق و معنویت، فضای مناسبی برای بهره‌کشی از انسان‌ها و حاکمیت هوا و هوس است.

رئیس شورای سیاست‌گذاری و هماهنگی گفت‌وگوی ادیان جمهوری اسلامی ایران ادامه داد: موضوع دیگر، تأثیر مخرب فروپاشی خانواده و آسیب دیدن آن، در امر آموزش نوجوانان و جوانان است. خانواده، اولین و اصیل‌ترین کانون تعلیم و تربیت است. لذا اگر خانه و خانواده آسیب ببیند، تعلیم و تربیت صحیح آسیب دیده است. هجمه دیگری که برای از بین بردن نقش سازنده خانواده صورت می‌پذیرد از مسیر «زنان و مادران خانواده» می‌گذرد.

ایمانی‌پور با اشاره به اینکه مادران و زنان نقش محوری را در تعلیم و تربیت کانون خانواده ایفا می‌کنند، اظهار کرد: تلاش‌هایی که در طول سالیان متمادی برای تغییر نقش زنان در خانه و جامعه صورت پذیرفته برای مختل کردن این نقش اصیل است. اگر زنان یک جامعه ارزش‌های فطری خود را از دست دهند، دیگر نمی‌توانند در خانواده نقش سازنده داشته باشند، بلکه بالعکس موجب فروپاشی ارزش‌های خانه و خانواده خواهند شد. تلاش‌های گسترده جریان‌های ضد اخلاقی، در کشورهای مختلف برای استفاده‌ی ابزاری از زنان با شعار بی‌اساس آزادی و حقوق زن، ریشه در این امر دارد. موضوعات مرتبط با سقط جنین و غیربارورکردن خانواده نیز همگی در همین چارچوب تحلیل‌پذیر هستند.

وی همچنین، ابراز کرد: موضوع آخر، مربوط

به تأثیر مختل شدن آموزش در خانواده بر سایر شئون و اشکال آموزش است. آموزش‌های برگرفته از جامعه و یا آموزش‌های درون مدرسه و دانشگاه و حتی آموزش‌های اخذ شده از فضای مجازی، همگی از اولین کانون آموزش یعنی خانواده متأثر می‌گردند. اگر حلقه نخست آموزش، آسیب ببیند زنجیره آموزش از هم گسیخته خواهد شد. نوجوان و جوانی که فرصت بهره‌بردن از کانون خانواده را نمی‌یابد، خود را با آموزش‌های مجازی و یا آموزش‌های خارج از خانه، منطبق می‌سازد.

رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در ادامه سخنانش، پیشنهاد کرد: سازمان‌های ذیربط، مراکز دینی و خانواده‌های متعهدی که الگوهای فطری و مبانی یک زندگی سالم اخلاقی در نقاط گوناگون دنیا را دنبال می‌کنند، می‌بایست فارغ از تعلقات جغرافیایی و مذهبی خود، هم پیمان شده و از قرار گرفتن در جریان بازی خطرناک دشمنان نهاد خانواده، اجتناب ورزند. تا بتوانند ضمن صیانت از الگوهای یک زندگی سالم برای خود و فرزندان‌شان، زمینه تحقق آموزش‌های سالم برای جوانان را فراهم سازند.

رئیس دستگاه دیپلماسی فرهنگی کشور با تأکید بر اینکه یکی از راهکارهای عملی در این خصوص ایجاد بنیادها و نهادهای جهانی برای صیانت از خانواده توسط کشورها و ملت‌های مستقل در سطح جهان است، ابراز کرد: در پایان مایلم اشاره‌ای به یکی محورهای توافق شده در اجلاس گذشته (نوامبر ۲۰۱۹) در تهران داشته باشم. در آنجا گفته شده بود که: «ادیان، به ویژه اسلام و مسیحیت همواره سفارش به ارتقاء عدالت و حفظ کرامت انسانی، می‌نمایند.» این توافق موید آن است که «حفظ کرامت انسان» اعتقاد قلبی و ایمانی ما است. لذا تلاش برای تحقق آن را بر خود فرض و واجب می‌دانیم.

ایمانی‌پور با بیان اینکه جهان، امروز نظاره‌گر

کشتار وسیع زنان، کودکان و انسان‌های بی‌دفاع است، گفت: قدرت طلبان صهیونیست به نام دین و با پشتوانه جبهه شر، تعالیم و دستورات والای ادیان در باب «حفظ کرامت انسانی» رازیر پا می‌گذارند و بی‌شرمانه از مردم مظلوم فلسطین به عنوان حیواناتی که خونشان مباح است یاد می‌کنند. نسل کشی و قتل عام بی‌سابقه‌ای که در غزه و لبنان صورت می‌پذیرد رسالت ما را به عنوان رهبران ادیان، داتما گوشزد می‌کند.

وی افزود: در شرایطی که نهادهای بین‌المللی ناکارآمدی خود را در مهار بحران‌ها روز به روز آشکارتر می‌سازند، مسئولیت ما برای صیانت از عدالت و صلح دوچندان می‌گردد. نباید بگذاریم که مؤمنین از نهادهای دینی که در طول تاریخ حافظ منافع مظلومین بوده‌اند، نیز دلسرد شوند. اقدام و تلاش مشترک برای پایان دادن به این نسل کشی حتی فراتر از مسئولیت دینی، یک وظیفه انسانی است که تعلل در آن شرمساری در مقابل خدای رحمان را به همراه دارد. در همین جا مایلیم از مواضع اخیر واتیکان و شخص عالیجناب پاپ تشکر کنم.

رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، در پایان سخنرانی خود، اظهار کرد: این دور از گفت‌وگوها یک ویژگی دیگر نیز دارد. هیأت ایرانی حامل پیام ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران است که حاکی از جایگاه ممتاز این گفت‌وگوها و نقش سازنده عالیجناب پاپ در مسائل جهانی و در رأس آن صلح و عدالت و گفت‌وگو دارد.

در ابتدای این نشست، کاردینال فرانچسکو کوکوپالمیریو ریو با تأکید بر اینکه فعالیت مشترک

ما باید این موضوع باشد که انسان را در مرکز فعالیت‌هایمان قرار دهیم، ادامه داد: زمانی که کرامت انسان به رسمیت شناخته نشود وظیفه همه ما است که برای حفظ کرامت انسان تلاش کنیم.

وی همچنین گفت: گفت‌وگوی امروز ما که به موضوع آموزش جوانان و خانواده می‌پردازد از اهمیت بسیاری برخوردار است.

بهره‌گیری هوشمندانه از فناوری

عضو شورای سیاستگذاری و هماهنگی گفت‌وگوی ادیان در دور دوازدهم گفت‌وگوی دینی ایران و واتیکان، درباره «نظام خانواده و تعلیم و تربیت بین افراط سنت‌گرایی و تقریط در مدرنیسم» سخنرانی کرد.

آیت الله محمود محمدی عراقی با اشاره شیوه زندگی در گذشته و مقایسه آن با شرایط امروز، اظهار کرد: در گذشته در خانواده‌های سنتی و غالباً پدر سالار، سرنوشت فرزندان به ویژه دختران از جمله تعلیم و تربیت آن‌ها حتی تا مرحله ازدواج و تشکیل زندگی خانوادگی تحت مدیریت و بلکه سلطه خانواده قرار داشت و فرزندان خانواده در امر تحصیل، تفریح و حتی انتخاب همسر غالباً می‌بایست مطیع اولیاء خود باشند.

محمدی عراقی افزود: در جوامع مدرن برعکس به دلایل مختلف از اختیار و اراده‌ی خانواده در امور فرزندان بتدریج کاسته شده به طوریکه از واژه «فرزند سالاری» در توصیف رابطه‌ی والدین با فرزندان استفاده می‌شود، بخصوص در جامعه‌های لیبرال بر اساس فردگرایی افراطی نه تنها رابطه فرزندان با خانواده بلکه رابطه زوجین

با یکدیگر از هم گسیخته شده و نقش خانواده در تعلیم و تربیت فرزندان نیز به حداقل رسیده است.

عضو شورای سیاستگذاری و هماهنگی گفت‌وگوی ادیان همچنین بیان کرد: در این جوامع غالباً بحکم قانون نقش نهادهای عمومی و دولتی در امور خانواده و فرزندان بجای رسیده که حتی در صورت دخالت پدر و مادر در امور زندگی و روابط اجتماعی و امور شخصی فرزندان نوجوان مانند انتخاب دوست و روابط اخلاقی و جنسی، رفت و آمد و حضور در اماکن مختلف و... فرزندان دانش‌آموز در دبیرستان می‌توانند به مدرسه و حتی به پلیس از پدر و مادر خود شکایت کنند. در صورت شکایت معمولاً از کودکان و نوجوانان حمایت می‌کنند و عملاً همانند بانوان به جدایی از خانواده و به زندگی مستقل و آزاد از قید و بند خانواده تشویق می‌شوند و اگر شاغل و دارای درآمد نباشند دولت برای تهیه مسکن و هزینه زندگی به آن‌ها کمک می‌کند که بتوانند تنها و جدا از خانواده زندگی کنند.

وی با تأکید بر اینکه این سیاست در بسیاری مواقع موجب فروپاشی خانواده‌ها بخاطر اختلافات کوچک و همچنین جدایی زود هنگام فرزندان از پدر و مادر و زندگی دور از خانواده و بدون سرپرست یا تحت سرپرستی عمومی و دولتی می‌شود، ادامه داد: طبعاً در صورت بودن این نوجوانان و حتی جوانان در معرض آسیب‌های گوناگون نظیر اعتیاد، انحرافات اخلاقی و جنسی و انواع ناهنجاری‌ها و بزهکاری‌ها قرار می‌گیرند بررسی وضعیت شرایط خانوادگی و تربیتی اکثریت مجرمان و محبوسان در زندان‌های

کشوری مانند آمریکا گویاترین شاهد بر این مدعا است.

عضو شورای سیاستگذاری و هماهنگی گفت‌وگوی ادیان در ادامه، با نقد شرایط امروز و دیروز تربیت در خانواده‌ها، ابراز کرد: همانطور که در جوامع سنتی افراط و استبداد والدین در امور فرزندان موجب سلب آزادی فرزندان در انتخاب راه، حتی در گزینش شریک زندگی خود می‌شد؛ امروزه بر عکس در غالب جوامع مدرن بر اثر خود مختاری افراطی فرزندان در دوران جوانی و حتی نوجوانی و گسستن و سستی در روابط آن‌ها با والدین و خانواده و بستگان، آسیب‌های فراوان اجتماعی و فرهنگی و انحرافات اخلاقی و بی‌بند باری بسیار در این جوامع به وجود آمده که نظام اجتماعی را تهدید می‌کند و موجب نگرانی شدید آن‌ها شده است.

محمودی عراقی با تاکید بر اینکه در آموزه‌های دینی و بطور مشخص نظام خانواده در ادیان الهی به ویژه دین اسلام هر دو روش مردود است، گفت: براساس راهبردها و رهنمودهای مشخص حق و حقوق و وظایف معقول، منطقی و متعارفی برای والدین و فرزندان مقرر شده که باید رعایت کنند.

وی افزود: در اسلام مسئولیت والدین در برابر فرزندان بسیار سنگین است و در متون دینی از بدو تولد و حتی قبل از تولد وظایفی به صورت ایجابی یا سلبی و همچنین استجابی برای والدین بخصوص مادران در دوران بارداری و کودکی فرزند پیش بینی شده که شروع آن در این مقاله نمی‌گنجد.

عضو شورای سیاستگذاری و هماهنگی گفت‌وگوی ادیان با بیان اینکه توازن و تعادل در روابط خانوادگی بویژه والدین با فرزندان و تقسیم عمر کودک و نوجوان به سه دوره در روایات تربیتی مورد تاکید قرار گرفته است، ادامه داد: برای هر دوره از دوره‌های کودکی و نوجوانی مختصات ویژه‌ای با توجه به نیازها و خصوصیات کودک یا نوجوان و جوان ارائه گردیده، بطوریکه کودک و نوجوان در دوره اول مطیع و پیرو بی‌قید و شرط پدر و مادر و در دوره دوم امیر و فرمانده نسبت به پدر و مادر و در دوره سوم عمر فرزند بعنوان وزیر و مشاور برای پدر و مادر محسوب می‌شود.

محمودی عراقی همچنین گفت: این توازن در نظام تعلیم و تربیت اسلامی از باب تشبیه و تقریب به ذهن مانند قوانین و مقررات اقتصاد که در آموزه‌ای دینی نه مشابه اقتصاد و سرمایه داری است و نه سوسیالیستی و کمونیستی، نفی افراط تفریط مثلا در اسلام مالکیت خصوصی محترم شمرده شده، لکن با تحریم برخی از فعالیت‌های اقتصادی مانند ربا، احتکار و انحصار از تراکم

ثروت و شکاف‌های طبقاتی بین فقیر و غنی جلوگیری شده است.

عضو شورای سیاستگذاری و هماهنگی گفت‌وگوی ادیان با اشاره به سند تحول بنیادین آموزش و پرورش در ایران، ابراز کرد: باتوجه به اهمیت استقلال فرهنگی، این سند در طی ۱۵ نشست در سال ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ در شورای عالی انقلاب فرهنگی متشکل از جمعی از فرهیختگان کشور حدود ۴۰ نفر پس از مشورت با نخبگان و فعالان حوزه تعلیم و تربیت با حضور روسای قوای سه گانه و وزرای آموزش و پرورش و آموزش عالی به تصویب رسید.

وی افزود: این سند مشتمل بر یک مقدمه و هشت فصل است، مهمترین این فصول فصل پنجم و ششم است که بترتیب اهداف کلان تعلیم و تربیت و راهبردهای کلان (استراتژی) نظام آموزش و پرورش را ارائه کرده است.

محمودی عراقی با توضیح درباره هدف تعلیم و تربیت در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش ایران، بیان کرد: پرورش انسان با ایمان، مسئولیت‌پذیر در برابر خدا، در برابر خود و دیگری و در برابر طبیعت، حقیقت‌جو، خرد ورز عدالت خواه و صلح جو، ظلم ستیز، جهاد گر، شجاع، ایثارگر و وطن دوست، مهرورز، جمع‌گرا و جهان اندیش، امیدوار و بااراده، آینده نگر، منتظر و تلاشگر برای تحقق عدالت جهانی، خودباور و دارای عزت نفس و اعتماد به خویش، امانتدار، دانا و توانا، پاکدامن، انتخاب‌گر و آزاد منش، متخلق به اخلاق اسلامی و انسانی، ماهر و کار آفرین و مقتصد و میانه رو، سالم و بانشاط، قانون مدار و نظم‌پذیر و بالآخره آماده برای زندگی شایسته و سالم در همه ابعاد فردی، خانوادگی و اجتماعی و دارای روحیه علمی و علم دوست است.

وی ادامه داد: همانطور که ملاحظه می‌کنید، در این سند تحوّل بنیادی حدود ۳۵ خصلت برای تعلیم و تربیت در وضعیت مطلوب معرفی و ارائه شده است.

محمودی عراقی درباره راهبردی‌های کلان سند تحول آموزش و پرورش در ایران توضیح داد: در این فصل ۱۵ بند بعنوان راهبردهای کلان آمده که هر راهبرد دارای اهداف عملیاتی و کاربردی و راهکارهای اجرایی در ذیل راهبردهای کلان است. طراحی، استقرار و نهادینه‌سازی یکپارچه نظام تعلیم و تربیت عمومی و درسی بر اساس جهان بینی الهی و فلسفه‌ی تعلیم و تربیت اسلامی، نخستین بند از این راهبرد است.

وی همچنین ابراز کرد: نگاه تحولی و تعالی بخش در همه زیرنظامها (شامل برنامه‌های آموزشی، تربیت معلم و تامین منابع انسانی ماهر

و شایسته، مدیریت و راهبردی، تامین فضای مناسب، تجهیزات و فناوری پیشرفته، همراه با پژوهش و ارزشیابی‌های لازم، یکی دیگر از موضوعاتی است که در عرصه تحول سازمانی، به عنوان راهبرد کلان در نظر گرفته شده است.

عضو شورای سیاستگذاری و هماهنگی گفت‌وگوی ادیان با تاکید بر اهمیت گسترش و تعمیق فرهنگ پژوهش، خلاقیت و نوآوری، قدرت نظریه پردازی و ابتکار علمی دانش‌آموزان در سند تحول، گفت: در همین راستا، بهره‌گیری هوشمندانه از فناوری‌های نوین در ارتقاء و کارآمدی تعلیم و تربیت رسمی و غیر رسمی، در کشور ما بسیار مورد توجه قرار گرفته است.

محمودی عراقی در بخش دیگری از این نشست، اظهار کرد: مطلب مهمی را که همه ما از آن رنج می‌بریم، یعنی جنگ خانمان سوزی که متأسفانه در منطقه ما جریان دارد، با شما در میان گذارم و از همه شما برادران عزیز تقاضا کنم، اگر راه حلی برای پایان دادن به این نسل کشی و برقراری صلح به نظرتان می‌رسد، یا اگر همه ما به صورت فردی یا جمعی می‌توانیم کاری و اقدامی بکنیم، بیان فرمایید و در صورت صلاحدید در پایان نشست ضمن صدور بیانیه‌ای یک دعای دسته

جمعی برای پایان عادلانه جنگ و برقراری صلح و عدالت در منطقه به ویژه در سرزمین مقدس فلسطین و شهر مبارک قدس شریف داشته باشیم. وی ادامه داد: حتماً می‌دانید هم اکنون که ما در این مکان مقدس و گردهمایی مبارک (درباره اهمیت تعلیم و تربیت جوانان و به ویژه نقش خانواده‌ها) با هم گفت‌وگو می‌کنیم، در منطقه ما در غرب آسیا بیش از یک سال است که جنگ و خونریزی شدید بلکه یک نسل کشی و کشتار جمعی جریان دارد که البته محصول یک تجاوز اشغالگری هفتاد و چند سال است که به مردم مسلمان و مسیحی فلسطین تحمیل شده است. متأسفانه اغلب قربانیان این جنگ نابرابر افراد غیر نظامی به ویژه کودکان و زنان هستند.

عضو شورای سیاستگذاری و هماهنگی گفت‌وگوی ادیان با بیان اینکه از حدود ۴۰ هزار شهداء این جنگ ظالمانه و حدود ۲۰۰ هزار مجروح و معلول بیش از حدود دو سوم زن و کودک بوده‌اند، گفت: آیا می‌دانیم که طبق آمار سازمان ملل تا چندی قبل فقط در غزه بیش از ۲ هزار نفر از دانش‌آموزان جان خود را از دست داده و در حدود ۲ هزار کودک و نوجوان دانش‌آموز مجروح شده‌اند، که غالباً دست‌ها یا پاها آن‌ها به دلیل عدم امکان درمان قطع شده است؟ آیا می‌دانیم که تقریباً تمام دبستان‌ها و دبیرستان‌ها و دانشگاه‌های غزه بر اثر بمباران ویران شده و ده‌ها هزار جوان نه کلاس درسی و نه معلم و نه کتاب

و نوجوان از تحصیل بازمانده و از نعمت تعلیم و تربیت در کودکی و نوجوانی محروم شده‌اند؟ محمدی عراقی همچنین ابراز کرد: در این بحران بلکه فاجعه بزرگ انسانی، علاوه بر بمب و موشک و گلوله و تانک و قحطی، گرسنگی، کمبودهای دارویی و فقدان همه نوع خدمات ضروری حتی آب سالم، جان انسان‌ها و هستی یک ملت را در خطر جدی قرار داده است.

عضو شورای سیاستگذاری و هماهنگی گفت‌وگوی ادیان در پایان سخنرانی خود، پیشنهاد کرد: ما در ایران آمادگی داریم که میزبان اجلاس آینده باشیم. من فکر می‌کنم اگر در اجلاس‌های گفت‌وگوی ادیان و نشست مشترک راهبران ادیان بزرگ الهی بکوشیم با رهبران آئین یهود و پیروان حضرت موسی کلیم الله و سایر رهبران دینی گفت‌وگو کنیم، شاید برای جلوگیری از ظلم و جنایت‌های صهیونیست‌های نژاد پرست و اشغالگر می‌توانستیم قدمی برداریم و بر حسب وظیفه دینی و اخلاقی و انسانی اقدامی مؤثر انجام دهیم.

تحقق آموزش سالم جوانان

رئیس مرکز گفت‌وگوی ادیان و فرهنگ‌های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در دور دوازدهم گفت‌وگوی دینی ایران با نهاد گفت‌وگوی ادیان واتیکان، درباره فرآیند شکل‌گیری این گفت‌وگوها و اهمیت آن صحبت کرد.

علی اکبر ضیایی در این نشست دینی، توضیح داد: فراهم آمدن زمینه برگزاری این دور از گفت‌وگوها به جلسه تمهید مقدماتی که ۲۱ اسفند ۱۴۰۲ در این مکان با مونسینور خالد عکاشه داشتیم، باز می‌گردد.

وی افزود: ما در آن جلسه توافق کردیم که در گفت‌وگوی دوازدهم به موضوع: «آموزش جوانان در خانواده به منزله چالشی برای اسلام و مسیحیت» پردازیم و سه محور «مفهوم تربیت خانواده در اسلام و مسیحیت»، «فرصت‌ها و چالش‌های تربیت در زمان امروز: از منظر اسلام و مسیحیت» و «تربیت جوانان: فضایی برای گفتگو و همکاری بین اسلام و مسیحیت» برای ارائه مقالات مورد توافق قرار گرفت.

ضیایی با بیان که ما سه دهه گفت‌وگوی دینی مشترک را پشت سر گذاشته‌ایم، ابراز کرد: در این سال‌ها موضوعات متنوع از جمله اخلاق زیستی، ایمان و عقل، جوانان و تعلیم و تربیت دینی و دغدغه‌های مشترک درباره رفع خشونت و افراط‌گرایی و فراهم آوردن زمینه‌های خدمت به جامعه و نیز ضرورت توجه به نقش دین در جامعه به بحث و تبادل نظر گذاشته است.

دبیر شورای سیاستگذاری و هماهنگی

گفت‌وگوی ادیان سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، با تأکید بر اینکه، جوانان به عنوان اصلی‌ترین سرمایه‌های هر جامعه محور و کانون گفت‌وگوی امروز ما هستند، گفت: بیاییم به این مسئله بیندیشیم که ما به عنوان شخصیت‌های دینی و مراجع گفت‌وگوی ادیان چه اقدام عملی مشترک برای تحقق آموزش سالم جوانان خود می‌توانیم داشته باشیم.

وی ابراز امیدواری کرد که طی امروز و فردا بتوانیم به راهکارهای عملی مشترک در زمینه آموزش جوانان و نهاد خانواده برسیم و نتایج ارزشمند این گفت‌وگوها به جوامع ما تسری یابد.

انگیزه الهی

دور دوازدهم گفت‌وگوی دینی مرکز گفت‌وگوی ادیان و فرهنگ‌های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و نهاد گفت‌وگوی ادیان واتیکان با سخنرانی حجت‌الاسلام علی خیاط مدیر حوزه علمیه خراسان در شهر رم ادامه یافت.

وی در این سخنرانی که با موضوع «مؤلفه‌های یاددهی و یادگیری مطلوب از منظر اسلام، با تأکید بر دوره جوانی» انجام شد، ابراز کرد: موضوع یادگیری و یاددهی و به طور کلی آموزش، از موضوعات مهم و دامنه‌دار در تاریخ حیات بشر بوده است و گفت‌وگوها پیرامون هستی‌شناسی، معرفت‌شناسی و روش‌شناسی آن کماکان ادامه دارد.

بخشی از سخنرانی وی به شرح زیر است: در اسلام، یاددهی و یادگیری جایگاهی بسیار مهم و محوری دارد تا جایی که نخستین ارتباطات و حیاتی بین خداوند متعال و پیامبر اسلام، مرتبط با دانش و آموزش است. (علق ۹۶: ۱-۵) در قرآن کریم بالغ بر ۷۵۰ بار از دانش، آموزش و یادگیری سخن به میان آمده که این میزان اهتمام و پرداختن به دانش در بین کتب آسمانی منحصر به فرد است. (طباطبایی، ۱۳۵۳ش، ص ۱۵۴) بر خلاف اقتضانات نظام طبقاتی تمدن‌های قدیم مانند تمدن ایران و تمدن روم که در آن‌ها صرفاً طبقات خاصی اجازه سوادآموزی و دانش‌پژوهی داشتند، (مطهری، ۱۳۷۸ش، ج ۲، ص ۱۶۸) از منظر اسلام کسب دانش بر هر زن و مرد نه تنها جایز بلکه واجب است (برقی، ۱۳۷۱ش، ج ۲، ص ۲۲۵) و حاکمیت نیز موظف به آموزش آحاد جامعه است. (شریف الرضی، ۱۴۱۴ق، ص ۴۵۷) در اسلام علاوه بر تأکید بر آثار و پیامدهای ارزشمند کسب دانش در زندگی دنیوی، ثواب اخروی زیادی نیز برای آن در نظر گرفته شده است. (فتال نیشابوری، ۱۳۷۵ش، ج ۱، ص ۱۲) تا جایی که فراگیری قسمتی از یک علم، از هزار رکعت نماز مستحبی برتر دانسته

شده و حضور نزد یک دانشمند و فراگیری علم از آن، از تشییع هزار جنازه، عبادت هزار مریض، عبادت هزار شب، روزه هزار روز، صدقه دادن هزار درهم به فقیران و انجام هزار حج غیر واجب برتر و با فضیلت‌تر شمرده شده است. (طبرسی، ۱۳۴۴ش، ص ۱۳۶)

البته این آثار و ویژگی‌ها مربوط به هر نوع دانشی نیست و اسلام برای دانش مطلوب، چارچوب‌ها و مشخصاتی را در نظر گرفته است. به طور کلی، از منظر اسلام، دانش مطلوب، دانشی است که انسان از طریق آن به وجود آفریدگار پی ببرد. چرا که به هر میزان انسان در علوم مختلف ورود کند و حقایق و جزئیات را مشاهده کند، بیشتر به این مطلب می‌رسد که دنیا با این نظم، جزئیات و عجایبش، نمی‌تواند بدون خالق مدبّر باشد. از طرف دیگر این آفریدگار شیوه صحیح زندگی را از طریق پیامبرانش به انسان آموزش داده که انسان باید آن شیوه‌ها را بیاموزد و طبق آن‌ها عمل کند. اسلام تأکید می‌کند که علم و دانش باید در خدمت انسانیت، عدالت و حقیقت باشد و از آن در راستای توسعه فردی و اجتماعی به شیوه‌ای سازنده و مثبت استفاده شود. از این رو فراگیری برخی از دانش‌ها در اسلام ممنوع دانسته شده است. (رک: شریف الرضی، همان، ص ۱۰۵) دانش‌هایی که به‌طور مستقیم با آموزه‌های اسلام در تضاد هستند، مانند نظریات کفرآمیز یا انکار اصول دین، دانش‌هایی که بر اساس اطلاعات نادرست یا دروغین بنا شده‌اند و به گمراهی یا ضرر به جامعه منجر می‌شوند، مانند خرافات یا اشتباهات مسلم علمی، دانش‌هایی که به تولید یا استفاده از ابزارهایی که موجب فساد، تخریب، یا آسیب به انسان‌ها و محیط زیست می‌شوند، دانش‌هایی که به نقض حقوق انسانی، ظلم، یا بهره‌برداری از دیگران می‌پردازند مانند نظریات یا تکنیک‌های استعمارگرانه و همچنین دانش‌هایی که به ترویج رفتارهای غیر اخلاقی یا نادرست مانند فحشا، لاابالی‌گری یا خشونت می‌پردازند، از جمله دانش‌های ممنوع در اسلام به شمار می‌رود.

از منظر اسلام، یاددهنده می‌بایست دارای شرایط و ویژگی‌های خاصی باشد که یکی از آنها، دارا بودن انگیزه صحیح است؛ چراکه کیفیت انگیزه و غرض یاددهنده، در عملکرد وی تأثیر بسزایی دارد. از این منظر، یاددهنده باید دارای نیت خالصانه و با اهداف الهی باشد (کلینی، همان، ج ۱، ص ۸۶)، به این معنا که هدف اصلی از یاددهی را رضایت خداوند قرار دهد. این جلب رضایت الهی می‌تواند مصادیق گوناگونی داشته باشد که از جمله‌ی آن‌ها می‌توان به انتشار دانش صحیح و آگاهی در جامعه، یاری رساندن به

افتاد، (میلز، ۱۳۸۵ش، ص ۷۵) و آثار مخربی مانند افت انگیزه و اعتماد به نفس، افزایش اضطراب و استرس و کاهش تعامل و مشارکت در مباحث علمی را برای یادگیرنده در پی خواهد داشت. البته این مسئله مجوزی برای تبعیض بین یادگیرندگان نباید قرار گیرد، چرا که هوش، درک و استعداد افراد با هم متفاوت است و اگر یادگیرنده‌ای، نصاب فراگیری دانشی را دارا باشد، هرچند از سایر یادگیرندگان در متغیرهای مذکور پایین‌تر باشد، می‌تواند در فرآیند کسب آن دانش قرار گیرد. در اسلام تبعیض بین یادگیرندگان مورد نهی واقع شده است (کلینی، همان، ج ۹، ص ۶۶۶) چراکه به‌طور کلی، تبعیض در بین شاگردان می‌تواند به مشکلات گسترده‌ای در زمینه‌های آموزشی، اجتماعی و روانی منجر شود و بر کیفیت فرآیند یادگیری و توسعه فردی تأثیر منفی بگذارد.

مسئله دیگری که از منظر اسلام باید یاددهنده در قبال یادگیرنده رعایت کند، محبت و ورزیدن، خشم نکردن و صبوری کردن است. (شیخ صدوق، ۱۴۱۳ق، ج ۲، ص ۶۲۱) محبت و توجه یاددهنده می‌تواند باعث شود که شاگردان به یادگیری علاقه‌مندتر شوند و با انگیزه بیشتری به یادگیری بپردازند. تحقیقات نشان داده است دانش‌آموزانی که محبت و حمایت معلم خود را احساس می‌کنند، معمولاً عملکرد تحصیلی بهتری دارند، زیرا احساس امنیت و ارزشمندی بیشتری دارند. محبت و ورزی به یادگیرنده علاوه بر ایجاد محیط آموزشی مثبت و دلپذیر، می‌تواند زمینه تقویت اعتماد به نفس، توسعه مهارت‌های اجتماعی و حل مشکلات رفتاری یادگیرنده را فراهم آورد.

از منظر اسلام، یکی از بهترین روش‌های یاددهی، روش تدریس فعال، گفتگو محور و مشارکتی است. در این مدل، گفتگو و مشارکت، مقدمه یاددهی نیست، بلکه بخش از آن محسوب می‌شود (کلینی، همان، ج ۱، ص ۹۹) و یادگیرنده را به سمت مطلب مورد نظر و دریافت

یادگیری و ایجاد مشکلات ارتباطی با یادگیرنده را برای آن برشمرد. به‌طور کلی، در فرآیند یاددهی مطلوب از منظر اسلام، بهترین رویکرد برای یاددهنده این است که همواره احتمال خطا و یا کاستی در دانش خود را منتفی نداند و در مواردی نیز که اطلاعات کافی ندارد، صادقانه بگوید "نمی‌دانم" و از فرصت برای جستجوی پاسخ صحیح استفاده کند. در اسلام توصیه شده است که اگر کسی پاسخ سوالی را نمی‌داند، نباید از گفتن «نمی‌دانم» بترسد و خجالت بکشد (شیخ مفید، ۱۴۱۳ق، ج ۱، ص ۲۹۷) و آن را بد و زشت بداند (لیثی واسطی، همان، ص ۱۰۹)، بلکه باید خود را توسط این کلمه از تنگنا نجات دهد. (شهید ثانی، ۱۴۰۹ق، ص ۲۱۵) طبق دیدگاه اسلام، دانای مطلق فقط خداوند است و ویژگی انسان‌هایی که دارای حد اعلا‌ی علوم هستند و در قرآن کریم از آنان به راسخین علم تعبیر شده است، این است که به ندانستن خود (در بخشی از علوم) اعتراف دارند. (شیخ صدوق، ۱۳۹۸ق، ص ۵۵) تقریباً همه اندیشمندان بزرگ در طول تاریخ، به محدودیت دانش خود اعتراف کرده‌اند. (جعفری، بی‌تا، ج ۱۵، ص ۲۹۴) از این رو در روایات اسلامی از «نمی‌دانم» به نصف علم تعبیر شده است. (لیثی واسطی، همان، ص ۳۷۲) این رویکرد چند مزیت در فرآیند یاددهی دارد که حفظ اعتبار و اعتماد در نزد یادگیرنده، پیشگیری از انتشار اطلاعات نادرست و ایجاد فرصت تحقیق و پژوهش برای خود و یادگیرنده از جمله آن مزایا محسوب می‌شود.

یکی از اصلی‌ترین متغیرها در متناسب‌سازی نوع ارتباط یاددهنده و یادگیرنده از دیدگاه اسلام، اطلاعات قبلی و سطح هوش و درک یادگیرنده است. (کلینی، همان، ج ۱۵، ص ۶۰۸) در اسلام توصیه شده است که در بیان مطالب علمی، اطلاعات و میزان عقل و درک مخاطب در نظر گرفته شود، (ابن ابی‌الحلید، همان، ص ۲۷۳) چرا که در صورت عدم تناسب آن دانش با سطح درک یادگیرنده، یادگیری اتفاق نخواهد

دیگران، اصلاح معضلات و مشکلات جامعه، الگوسازی برای دیگران و در نهایت کسب پاداش اخروی اشاره کرد.

از دیگر ویژگی‌های یاددهنده در یاددهی مطلوب از منظر اسلام، تواضع علمی (کلینی، همان) و پرهیز از ادعاهای گزاف است. اینکه یاددهنده ادعا کند که در یک باب یا موضوع علمی، نهایت دانش را دارد، نشان می‌دهد این شخص صداقت کافی را نداشته و یا دچار جهل مرکب شده است. طبق دیدگاه اسلام، اگر شخصی ادعای نهایت دانشی را داشته باشد، در واقع نشان دهنده نهایت نادانی اوست. (لیثی واسطی، همان، ص ۴۳۳) این مسئله علاوه بر اینکه حاکی از مشکلات شناختی و یا شخصیتی در یاددهنده است، فرآیند یاددهی را نیز دچار مشکل می‌کند. چراکه چنین ادعایی می‌تواند عدم انعطاف‌پذیری و ناتوانی در پذیرش تغییرات و پیشرفت‌های علمی را به همراه داشته باشد، (کراجکی، ۱۴۱۰ق، ج ۲، ص ۱۰۸) این در حالی است که علم به‌طور مداوم در حال تغییر و توسعه است و هیچ‌کس نمی‌تواند در همه زمینه‌ها به‌روز و آگاه باشد. از سوی دیگر، یاددهنده‌ای که ادعای دانستن همه چیز را دارد، ممکن است از رویکردهای آموزشی متنوع و به‌روز بی‌بهره باشد و به‌طور کلی، تعامل و یادگیری مشترک را نادیده بگیرد. (شیخ طوسی، ۱۴۱۳ق، ج ۴، ص ۳۹۵) علاوه بر این، چنین ادعایی می‌تواند موجب کاهش اعتماد به نفس در یادگیرنده شود، زیرا ممکن است یادگیرنده احساس حقارت و کوچکی کند و اعتماد به نفس خود را در مشارکت فعال و بیان نظرات شخصی، خصوصاً نظراتی که مخالف نظر یاددهنده است، از دست بدهد.

استبداد رای و لجاجت علمی را نیز می‌توان در همین ویژگی منفی جای داد (کلینی، ۱۴۲۹ق، ج ۱۵، ص ۶۳) و آثار مخربی مانند کاهش انگیزه یادگیرنده، محدود کردن خلاقیت و تفکر انتقادی، (لیثی واسطی، همان، ص ۴۳۳) ایجاد فضای تش و اضطراب، عدم بهبود فرآیند

آن سوق می‌دهد. (لیثی واسطی، همان، ص ۵۴) این روش علاوه بر اینکه تفکر و مهارت‌های اجتماعی و ارتباطی یادگیرنده را پرورش داده و اعتماد به نفس او را در یادگیری افزایش می‌دهد، یاددهنده را نیز در مسیر توسعه اطلاعات قرار می‌دهد؛ چراکه گفتگو می‌تواند روزنه‌های تازه‌ای از راه‌حل‌ها و دریافت‌های علمی را پیش روی یاددهنده بگشاید و زمینه را برای ارائه نظریات علمی جدید مهیا کند. (تمیمی آمدی، ۱۴۱۰ق، ص ۸۱۸)

یکی از آفات روش یاددهی فعال و مشارکتی، به حاشیه رفتن مبحث اصلی است. طبق معارف اسلامی، اگر یاددهنده نتواند جهت گفتگو را مدیریت کند، با انحراف مباحث و پرداختن به مطالب حاشیهای، ضمن اخلاص در فرآیند یاددهی، ذهن یادگیرنده از تمرکز برای یادگیری خارج شده (لیثی واسطی، همان، ص ۳۹۰) و با استمرار این وضعیت، در نهایت وی دچار افت یادگیری و افت انگیزه می‌گردد. همچنین اگر یاددهنده در گفتگو پرسش و پاسخ، مطالب را به صورت طولانی و با حجم زیادی از توضیحات ارائه داده و پاسخ‌های متعددی به یک سوال بدهد، تمرکز یادگیرنده را بر هم زده و باعث سردرگمی (شریف الرضی، همان، ص ۵۱۱) و در نهایت اخلاص در یادگیری وی می‌شود.

در سخن از یادگیری، باید توجه داشت که معمولاً فرآیند یادگیری، یا از طریق سازوکارهای غیر برنامه‌ریزی شده‌ای است که انسان در جریان زندگی اجتماعی، اطلاعات، مهارت‌ها، ارزش‌ها و فرهنگ موجود در محیط را یاد می‌گیرد و یا از طریق سازوکارهای برنامه‌ریزی شده است که با به‌کارگیری برنامه‌ها و روش‌های علمی و منظم، «فرآیند آموزش» را شکل می‌دهد. از این رو، یاددهنده در گونه‌ی نخست، می‌تواند محیط جامعه، خانواده، مدرسه و... باشد؛ اما در گونه‌ی

دوم، یاددهنده، انسان و یا شبه انسان (مانند ابزارهای آموزشی دیجیتال) است که فرآیند آموزش را برنامه‌ریزی و اجرا می‌کند. در تعریف یادگیری نیز معمولاً این دورویکرد لحاظ می‌شود و بیشتر تعاریف، ناظر به نتیجه‌ی یادگیری است؛ «تغییر نسبتاً پایدار در رفتار»، «هر نوع تغییر کم و بیش پایدار در رفتار که نتیجه تجربه‌های انسان است» و «تغییر نسبتاً پایدار در رفتار که در اثر تمرین و تجربه حاصل می‌شود»، از جمله این تعاریف است. مراد ما از یادگیری در این جستار، یادگیری نوع دوم است که در آن، یادگیرنده توسط انسان یاددهنده آموزش می‌بیند. از منظر اسلام، تحقق مطلوب این نوع یادگیری نیز مستلزم وجود برخی ویژگی‌ها و شرایط است که برخی مربوط به شخص یادگیرنده، برخی مربوط به نوع تعامل یادگیرنده با یاددهنده و برخی نیز مرتبط با الزامات یادگیری است که در ادامه به آن‌ها می‌پردازیم.

اسلام معتقد است انسان نباید به خاطر مسائل کم‌اهمیتی همچون خجالت کشیدن، سراغ یادگیری نرود، بلکه باید در این خصوص جسارت داشته و فراگیری دانش در هر سطحی را ارتقاء دهنده‌ی ارزش و توسعه دهنده ابعاد درونی انسان بداند. (لیثی واسطی، همان، ص ۱۰۹) چرا که مسائلی مثل خجالت کشیدن و یا اهمیت دادن به حرف‌های بی‌پایه‌ی اطرافیان، محرومیت از سطوح بالاتر دانش را در پی دارد و به مرور زمان باعث کاهش اعتماد به نفس و عدم رشد فردی می‌شود. البته باید توجه داشت که یادگیرنده در فرآیند آموزش، باید سطح هوش، درک و اطلاعات پیشینی خود را در نظر بگیرد و سراغ دانش‌هایی که از این لحاظ، متناسب با خود نیست، نرود. موارد متعددی در اسلام وجود دارد که برخی افراد به نزدیک شدن و فراگیری برخی علوم نهی شده‌اند. از نگاه اسلام، یادگیرنده در انتخاب دانش، می‌بایست ابتدا ظرفیت، استعداد

و توانمندی خود را بشناسد و نیاز دانشی خود را نیز به خوبی تشخیص دهد و از مسیر صحیح فراگیری آن دانش نیز، اطلاع کافی داشته باشد تا بتواند با راهبری یاددهنده مطلوب، وارد فرآیند یادگیری شده و به اهداف آموزشی خود دست پیدا کند.

یکی دیگر از مؤلفه‌های یادگیری مطلوب از منظر اسلام، داشتن رویکرد استدلالی در یادگیری و تفکر و تعمق در آن مطلب علمی است. به این معنا که صرفاً مطلب علمی به حافظه سپرده نشود، بلکه به اندازه توان و ظرفیت عقل، دلایل و ارتباطات منطقی آن فراگرفته شود. در اسلام آمده است که هرگاه مطلبی شنیدید در آن بیندیشید، نه این که صرفاً آن را بشنوید و برای دیگران نقل کنید؛ زیرا نقل کنندگان علم بسیارند ولی، اندیشه‌کنندگان در آن اندک. (شریف الرضی، همان، ص ۴۸۵) بدون شک یکی از ابزارهای یادگیری استدلالی، سؤال کردن است. از امام هشتم شیعیان نقل شده است که دانش، گنجینه‌ای است که کلید آن، سؤال کردن است. (علی بن موسی، ۱۴۰۸ق، ص ۴۲) سؤال کردن در فرآیند آموزش نقش حیاتی و چندجانبه‌ای دارد. تحریک تفکر و فهم عمیق، تحلیل و درک بهتر مطلب علمی، تقویت مهارت تفکر انتقادی، مشارکت فعال در یادگیری و ایجاد تعامل و ارتباط مثبت بین یادگیرنده و یاددهنده را می‌توان از آثار مثبت سؤال کردن در فرآیند یادگیری دانست. (میلز، ۱۳۸۵ش، ص ۱۶۷) البته باید توجه داشت که سؤال باید برای فهمیدن باشد و نه غرض دیگر (که در قبلاً به آن اشاره شد) و اینکه سؤال به درستی و در موقعیت مناسب پرسیده شود؛ از این رو در منابع اسلامی، از سؤال خوب و بجا، به «نصف علم» تعبیر شده است. (کراجکی، همان، ج ۲، ص ۱۸۹)

آموزش همچون سایر موضوعات حوزه علوم

انسانی، معرکه‌ی آراء و نظریات گوناگونی است که از ابعاد هستی‌شناسانه، معرفت‌شناسانه و روش‌شناسانه به آن پرداخته می‌شود و کمابیش در همه ادیان، مذاهب و مکاتب فکری و دانشی، جایگاه مهم و مورد اعتنایی دارد. اسلام که از نگاه مسلمانان، دینی جامع و کامل است، به صورت ویژه به موضوع آموزش و یادگیری پرداخته است و با گره زدن امور دنیوی آموزش به امور اخروی، میزان اهتمام به این مسئله را به خوبی نشان داده است. از آنجا که در مکتب اسلام، اصل در ارزش اعمال، «نیت» است، در مسئله یاددهی و یادگیری نیز مانند سایر اعمال، نخستین اصل را نیت و انگیزه الهی دانسته است. در معارف اسلامی اعم از قرآن کریم و روایات پیامبر اسلام و امامان بعد از ایشان، توصیه‌هایی در خصوص یاددهی و یادگیری بویژه در دوره جوانی وجود دارد که برخی ناظر به شخص یاددهنده و یادگیرنده، برخی مربوط به ارتباط بین این دو مواردی نیز در خصوص روش‌ها و شیوه‌های یاددهی و یادگیری است. به نظر می‌رسد با جمع‌آوری آموزه‌های اسلامی در محورهای فوق و با در نظر گرفتن سایر شرایط، الزامات و اقتضائات در عرصه یاددهی و یادگیری که توسط دانشمندان علوم تربیتی و آموزشی مطرح شده [و منافاتی نیز با آموزه‌ها و معارف اسلامی نداشته باشد]، می‌توان مدل مطلوب یاددهی و یادگیری از منظر اسلام را بدست آورد.

بزرگترین حقوق در اسلام

عضو شورای سیاستگذاری و هماهنگی گفت‌وگوی ادیان در نشست دور دوازدهم گفت‌وگوی دینی مفهوم و جایگاه آموزش در اسلام را تبیین کرد.

حجت‌الاسلام حسن رضایی در این نشست یک مقاله پژوهشی را به تفصیل شرح داد که بخشی از متن آن در ادامه می‌آید:

در دوران جاهلیت و اوایل اسلام، تنها افراد محدودی قدر علم را می‌دانستند و این در حالی است که بنیان اجتماعی اسلام همواره بر علم و آگاهی تأکید داشته و در متون اصلی آن مانند قرآن کریم و تعالیم پیامبر^(ص) و جانشینان او، جایگاه بی‌بدیل دانش مشهود است. این منابع به طور مداوم به مقوله علم اهمیت بالایی داده و از تعقیب دانش حمایت می‌کنند. این نوشتار به بررسی ویژگی‌ها و اهمیت علم‌آموزی از دیدگاه اسلام می‌پردازد و نمونه‌هایی از تأکید بر علم و چگونگی فراگیری آن در قرآن و حدیث را قرن و حدیث قرار ذکر کرده و برخی موارد از سیره پیامبر^(ص) و اهل بیت^(ع) را بیان می‌کند. در زمانی که کمتر کسی به ارزش علم و دانش پی

برده بود، پیامبر اکرم^(ص) با تأسیس مراکز علمی و سخنان جامع و تشویق مسلمانان به علم‌آموزی، توانستند خلأ ناشی از جهالت و خرافات را پر و آینده روشن مسلمین را در پرتو علم و دانش، تضمین کنند.

پیدایش علم و دانش با خلقت انسان برابری می‌کند؛ چراکه آفرینش انسان همراه علم و معرفت بوده است؛ چنان‌که قرآن کریم به آن اشاره دارد:

گرچه همه ادیان آسمانی و مکاتب بشری بر کسب علم و دانش تأکید دارند و پیشرفت و ترقی در مسیر علم را ارزشمند و افتخارآمیز می‌دانند، لکن بدون تردید دین مبین اسلام بیش از هر دین و آیین دیگری به علم بها داده و انسان‌ها را به تعلیم و تعلم فراخوانده است؛ ده‌ها آیه در قرآن کریم و صدها حدیث در سخنان اهل بیت عصمت (علیهم السلام) در بیان اهمیت دانش، جایگاه و ارزش آن، اقسام و انواع علم، شرایط و مسائل آموزش، نكوش جهل، پیامدهای نادانی و... آمده است. با نگاهی گذرا به این مجموعه گرانسنگ و مقایسه آن با دیگر مکاتب، می‌توان دریافت که هیچ مکتبی این همه توصیف و تأکید، آن هم با این مضامین بلند و نورانی در باره دانش و ترغیب به آن ندارند.

علم چنان نقش ارزنده‌ای در زندگی انسان دارد که آموختن دانش به فرموده پیامبر^(ص) فریضه و واجب است: «طلب العلم فریضة علی کل مسلم» علم‌آموزی بر هر مسلمانی واجب است. و نیز فرموده اند: کسی که دوست دارد به آزادشدگان از آتش نگاه کند، باید به دانش پژوهان نظر کند. قسم به کسی که جانم به دست اوست هیچ دانشجویی که در مسیر علم رفت و آمد می‌کند نیست مگر آنکه خداوند برای هر قدمش عبادت یکسال را می‌نویسد و برایش با هر قدمی که بر می‌دارد شهری در بهشت می‌سازد و در حالی که بر زمین گام می‌زند زمین برایش آمرزش می‌طلبد و او در حالی که بخشوده است صبح و شام می‌کند و فرشتگان گواهی می‌دهند که دانش طلبان، آزاد شدگان خدا از آتشند.

حق تعلیم و تربیت، از بزرگترین حقوق در اسلام به شمار می‌رود. از همین رو حفظ حرمت و منزلت معلم در اسلام بیش از هر آیین دیگری مورد توصیه است، تا آنجا که پیامبر^(ص) فرمود: «از هر کس که حرفی آموختی، بنده او شده ای» دیگر آنکه در زمان آموختن، هیچ محدودیتی وجود ندارد و فرد در هر سنی که باشد و در هر شرایطی قرار گرفته باشد، علم‌اندوزی برای او مفید است و محدود به زمان خاصی نیست: «از گهواره تا گور دانش بجوی»

یک نکته بسیار مهم و ظریفی که در باره علم

مطرح است، این است که این همه توصیه برای علم‌آموزی در مورد چه علمی است؟ از کلام پیامبر^(ص) می‌توان دریافت که علم، محدود به علم دینی و شریعت نمی‌شود؛ چراکه توصیه شده «اگر آن را نزد مشرک یا کافری یافتید، بیاموزید چون مسلمان بدان شایسته‌تر است» بلکه ملاک علم‌اندوزی، مفید بودن آن علم است.

توصیه پیامبر^(ص) به کسب «علم نافع»، می‌تواند در هر زمان، ما را در تحقق بخشیدن به سخنان راهنما باشد. اگر علوم غیردینی مورد نظر اسلام نبود، به طور قطع از سوی پیامبر^(ص) و ائمه معصومین^(ع) مورد نهی واقع می‌شد و خود آن بزرگواران با ترجمه آثار علمی در زمینه‌های نجوم، منطق، فلسفه، طب، زیست و ادبی و تاریخی و... نیز مخالفت می‌کردند؛ حال آنکه نه تنها این امر صورت نپذیرفت، بلکه در رشته‌های مختلف علمی شاگردان بسیاری تربیت شدند. بنابراین، معیار علم، مفید بودن است. جامعیت و خاتمیت اسلام اقتضا می‌کند، هر علم مفیدی را که برای جامعه اسلامی لازم است، علم دینی بدانید.

بر همین اساس، یکی از معیارها در نافع بودن علم این است که به آن علم عمل شود. علمی که به آن عمل شود نافع است و علمی که به آن عمل نکنیم نافع نیست.

علم در مقابل جهل معنا می‌یابد و از آنجایی که در ادبیات دینی، جهل هم در مقابل علم و هم در مقابل عقل کاربرد دارد، پس حقیقت علم منفک از عقل نیست؛ یعنی علم در صورتی جهل نیست که مخالف عقل و شرع نباشد.

بیان آثار فراوان دنیوی و اخروی برای دانش افزایی در آموزه‌های قرآن و حدیث، بیانگر جایگاه بی‌بدیل علم است و ارزش علم در زندگی بشر چنان ارزنده و ضروری است که آموختن دانش به فرموده پیامبر^(ص) فریضه و واجب شمرده شده است.

مطالعه سیره رسول خدا^(ص) و تاریخ اسلام، برگ‌های بی‌شماری را برای همگان به نمایش می‌گذارد که هر کدام اهتمام پیامبر^(ص) و اهل بیت^(ع) نسبت به مقوله تعلیم و تعلم را نمایان می‌سازد. دعوت به خواندن، از همان روز آغاز بعثت، نشانگر عنایت ویژه آیین اسلام به مسأله تعلیم و تعلم است.

با نگاهی دقیق به مقوله علم و اهمیت آن در سیره پیامبر^(ص) و اهل بیت^(ع)، می‌توان دریافت که هیچ امری به اندازه دانش، ارزش‌گذاری نشده است و هیچ حد و مرزی برای آموختن علم قائل نشده است.

در سیره پیامبر^(ص) علم و ایمان ارتباط وثیقی دارند لذا علم به عنوان گمشده مؤمن معرفی شده است. در ادبیات قرآن و حدیث، علم ارزشمند، محدود

به علم دینی و شریعت نمی‌شود تا جایی که توصیه شده اگر آن را نزد مشرک یا کافر یافتید، بیاموزید؛ چنان‌که امروزه، هیچ فعالیتی بدون پشتوانه علمی، مؤثر و ارزشمند نیست و بسیاری از شئون حیات انسان‌ها به علوم مختلف وابسته است.

علم نافع، اصطلاح معناداری است که در ادبیات حدیثی معروف و مشهور است و برای آن نشانه‌های متعددی بیان شده است؛ کاربردی بودن، ظرفیت شکوفاسازی ایمان و ارزش‌های انسانی و دینی، قابلیت عملیاتی شدن و... از جمله نشانه‌های علم نافع قلمداد شده است.

در ادبیات قرآن کریم و احادیث پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)، ویژگی‌ها و امتیازات برجسته‌ای برای علما و دانش‌پژوهان بیان شده است که حاکی از منزلت بلند دانشمندان و بیانگر تکریم خاص آنان است.

درک متقابل

عضو نهاد گفت‌وگوی ادیان و اتیکان در دور دوازدهم گفت‌وگوی دینی ایران و اتیکان، درباره مفهوم آموزش در مسیحیت سخنرانی کرد.

کشیش لارنت باسنس با بیان اینکه آگاهی جدیدی در سطح مردمی در حال ظهور است، اظهار کرد: این شرایط، به یک جست‌وجوی معنوی شباهت دارد، جایی که بسیاری کسان به دنبال پاسخی به آموزه‌های سنتی و سوالات اخلاقی و نیز اخلاقی جدید ناشی از جهانی شدن و انفجار دانش و فناوری هستند.

وی با اشاره به اینکه یکی از نخستین اسناد نوشته شده کلیسا در مورد آموزش و یادگیری بود، افزود: سند مزبور بر این باور بنا شده است که انسان‌ها موجوداتی عبادی هستند و آموزش مسیحی در چارچوب و مشارکت در آیین‌های جمعی انجام می‌پذیرد. از این سند می‌توان چنین استنباط کرد که اهداف اصلی آموزش مسیحی مربوط به ایمان، یعنی درک واقعیت است.

این فعال دینی، با بیان اینکه مسیحیت از ریشه‌های فروتانه و محلی خود در یهودیت قرن اول، به سرعت به چارچوب جغرافیایی گسترده امپراتوری روم گسترش یافت، گفت: وزارت خانه آموزش کاتولیک که اکنون به عنوان اداره فرهنگ و آموزش شناخته می‌شود چندین سند در مورد ماهیت و متمایز بودن آموزش کاتولیک صادر کرده است. این اسناد یک فلسفه آموزشی کاتولیک خاص را تشریح می‌کنند که در آن ایمان، فرهنگ و زندگی با هم هماهنگ هستند. ریشه این فلسفه در طبیعت و نهاد شخص انسان واقع شده که باید همیشه به بعد دینی باز باشد.

وی ادامه داد: بعدها در دوره مکتبی، تفکر انتقادی در یک فرآیند دیالکتیکی برای بررسی و دفاع از جزم و آموزه‌های کلیسا مورد استفاده قرار گرفت.

در عوض، در دوران روشنگری، تفکر انتقادی با استفاده از عقل و تردید علمی با زیر سوال بردن سیستماتیک سنت‌ها و مفروضات همراه شد.

باسنس همچنین به وقایع قرن بیستم اشاره کرد و توضیح داد: در قرن بیستم به دنبال کار ژان پیاژه، پائولو فریره و دیگران، تفکر انتقادی به بخش مهمی از آموزش مسیحی چیزی بیش از دست و پنجه نرم کردن با معانی تعیین شده یا دانش و اقتدار تثبیت شده است. همچنین در مورد تشویق دانش آموزان و دانش پژوهان به ریسک کردن، درگیر شدن با احساس مسوولیت اجتماعی خود و نزدیک شدن به جهان به عنوان موضوع تجزیه و تحلیل انتقادی و تحول امیدوارکننده تلقی کرد. وی ادامه داد: اعلامیه آموزش مسیحی شورای دوم واتیکان، اهمیت ارائه آموزش کافی را برجسته می‌کند و بر لزوم استفاده از علوم مختلف مدرن، نه فقط فلسفه و الهیات، تاکید می‌ورزد.

عضو نهاد گفت‌وگوی ادیان و اتیکان همچنین ابراز کرد: متفکر فرانسوی ادگار موران تاکید می‌ورزد که دانش نباید افزودنی بلکه باید سازماندهی باشد. او از آنچه تفکر تقلیل دهنده می‌نامد تفکر جزئی مغرضانه یا تفکر دودویی یا سیاه و سفید، انتقاد به عمل می‌آورد چرا که نمی‌تواند با سایر شیوه‌های فکری ادغام شده یا به بیان درآید. باسنس با تاکید بر اینکه بدون درک، هیچ تمدنی وجود نخواهد داشت، بیان کرد: در چنین شرایطی، فقط بربریت در روابط انسانی باقی خواهد ماند. بنابراین آموزش صرفاً تکرار یا انباشت اطلاعات نیست چرا که رایانه‌ها بسی بهتر از انسان می‌توانند این کار را انجام بدهند.

شبکه‌ای از عوامل تهدید آفرین

دور دوازدهم گفت‌وگوی دینی مرکز گفت‌وگوی ادیان و فرهنگ‌های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و نهاد گفت‌وگوی ادیان و اتیکان، محمدرضا زیبایی‌نژاد عضو هیأت علمی پژوهشکده زن و خانواده درباره مقاومت در برابر سیل تهاجم به ارزش‌های اخلاقی به سخنرانی پرداخت.

محمدرضا زیبایی‌نژاد عضو هیأت علمی پژوهشکده زن و خانواده در ترسیم وضعیت تهدید صحبت کرد و گفت: سرعت تحولات نسلی در دهه‌های اخیر، به قدری است که بسیاری از کارشناسان اذعان می‌کنند که از فهم تحولات اجتماعی و فرهنگی عقب مانده‌اند.

وی افزود: تصویری که پیمایش گران از ویژگی‌های نسل هزاره یا نسل «زد» و پس از آن، به میان می‌آورند نشانگر تحولات ارزشی عمیقی است که پیش‌تر نظریه‌پردازی مانند ژیل دلوز، در کتاب هزار فلات با مقایسه‌ی الگوی تفکر

درختی و الگوی تفکر ریزومی، درباره برخی از ابعاد این تحولات سخن گفته بود.

زیبایی‌نژاد همچنین، ابراز کرد: هم‌زمانی تقریبی بسط الگوی پست‌مدرن، گسترش نولیب‌ریسم و فراگیری ماهواره‌ها و شبکه‌های اجتماعی، نسلی را پرورش داده است که نویسنده کتاب نسل من از آن به ابر فردگرایی یاد می‌کند.

عضو هیأت علمی پژوهشکده زن و خانواده با بیان اینکه در یک تحلیل ساده‌انگارانه، تحولات نسلی، صرفاً معلول فراگیری شبکه‌های اجتماعی قلمداد می‌شود، ادامه داد: چنین تحلیلی نمی‌تواند عمق فاجعه و عوامل پشت صحنه را نشان دهد. حقیقت آن است که نوجوانان و جوانان ما، در شبکه‌ای از عوامل تهدید آفرین محاصره شده‌اند. استعاره‌ی شبکه‌های شیطانی که در قرن نهم میلادی از سوی امام دهم شیعیان، برای اشاره به وضعیت فرزندان ایمانی ما در سده‌های پیش رو، بیان شده است، بوضوح فراگیری عرصه‌های تهدید را نشان می‌دهد.

وی درباره برخی از عوامل تهدیدگر نسل جدید گفت: علم در پارادایم پست‌مدرن یکی از این عوامل است. اگر علم نیوتنی داعیه کشف حقیقت داشت، علم در پارادایم پست‌مدرن صرفاً به ابزاری برای بسط قدرت و کارآمدی بیشتر تبدیل شده است. از این رو مایه تعجب نیست که در علم بیولوژی با دیدگاه‌هایی مانند نظریه طیف جنسی مواجه باشیم؛ چنان‌که روان‌شناسی با طرح همجنسگرایی به‌مثابه یک گرایش و انتخاب جنسی، نه به‌مثابه اختلال جنسی و جامعه‌شناسی با طرح، «هویت نا هم‌جنس‌گرا به‌مثابه یک بر ساخت» که در این وجه بر ساختی هیچ مزیتی بر هویت همجنس‌گرایانه ندارد، اضلاع مثلث حمایت علمی از اقلیت‌های جنسی را تشکیل می‌دهند و صد البته همگی، به‌گونه‌ای هماهنگ در خدمت بسط اقتصاد جنسی‌اند.

زیبایی‌نژاد به نقد نظام تربیت رسمی پرداخت و توضیح داد: اصولاً تربیت مدرسه‌ای، پس از انقلاب فرانسه و با هدف خلق انسانی جدید که چارچوب فهم و تفسیر وی از جهان پیرامون، از خودش و از اجتماع متناسب با نظم جدید جهانی شکل گرفته باشد، طراحی شده است. نظام تربیت مدرسه‌ای اصولاً دغدغه تربیت انسانی مؤمن و اخلاق‌مدار را نداشته و به پرورش شهروندی که در خدمت تحقق آرمان‌شهر زمینی منهای دین باشد، می‌انداشیده است.

وی ادامه داد: همین تربیت مدرسه‌ای در نیمه نخست قرن بیستم، با اعمال اصلاحات ملحدان پراگماتیستی چون دیویی، نظریه‌پرداز آموزش پیشرفت‌گرا، وارد مرحله جدیدی شد. از دهه ۱۹۷۰ میلادی آندروژنی وارد نظام تربیت

مدرسه‌ای شد و تمایزات جنسیتی نادیده گرفته شد. با ورود نظریه جنسیت به نظام تربیت رسمی که جنسیت را برساخته‌ی اجتماع، و نه امری مستند به تکوین قلمداد می‌کرد، فصلی جدید در پرورش فرزندان برداشته شد تا زنانگی و مردانگی را امری موهوم و محصول نظام تربیت سنتی و به‌همین دلیل تغییرپذیر بدانند.

زیبایی‌نژاد همچنین درباره آسیب‌های شیوه‌های تربیتی در مدارس پرداخت و گفت: ورود آموزش جنسی به مدارس به گسترش رابطه جنسی قبل از ازدواج در میان دانش‌آموزان انجامید و آمار سقط جنین‌های نامشروع را افزایش داد. تکانه مهمی که در دهه‌های اخیر بر پیکره نظام تربیت رسمی وارد شده ورود الگوی تفکر ریزوماتیک در نظام تربیت است. این الگوی تفکر وجود عینیت و واقعیتی خارج از ذهن را پیش‌فرض خود نمی‌داند و ذهن را سازنده همه‌چیز می‌داند.

عضو هیأت علمی پژوهشکده زن و خانواده با بیان اینکه برساخت گرایی به این موضوع اشاره دارد که هرآنچه را گمان عینیت درباره‌اش می‌کنیم برساخت ذهن است، ابراز کرد: هیچ واقعیت نفس‌الامری وجود ندارد و به‌همین دلیل هیچ معنا و هیچ فرا روایت ثابتی هم وجود ندارد. ارزش‌های اخلاقی هم همگی ساخته‌وپرداخته‌ی ذهن بشرند هیچ سلسله‌مراتبی وجود ندارد. نه خدا صلاحیت دارد بر منصب اقتدار بنشیند و نه راهبران اجتماعی و نه والدین. سعادت، اهداف عالی، راهبری متعالی و مقولاتی از این دست هم ذهن ساخته و برساخت‌اند. اگر چنین باشد فرزندان ما براساس چه الگویی تربیت شوند؟ پاسخ چنین است: الگوی تربیتی‌ای که هیچ ارزش متعالی و هیچ مرجعیتی را به رسمیت نمی‌شناسد.

وی ادامه داد: در این الگو، فرد، علاقه‌های خود را پیگیری می‌کند و انتخاب‌هایش کاملاً سیال، بدون نقشه پیشینی و بدون غایت است. الگوی تربیت باید به انتخاب‌های لحظه‌ای و نه هدفمند مرتبی احترام بگذارد؛ حتی اگر چنین انتخابی، همجنسگرایی، خارج شدن از هویت جنسی بیولوژیک خود، و یا حتی انتخاب هویت حیوانی برای خود باشد. سند آموزش ۲۰۳۰ در چنین فضایی شکل گرفته و درصدد به رسمیت شناختن هر تکثر و هر انتخابی است و آزادی به‌معنای رها شدگی از هر قاعده و ارزشی را به رسمیت می‌شناسد.

زیبایی‌نژاد به نقد اقتصاد سرمایه‌داری و مشکلاتی که در امر تربیتی به وجود آورده است، اشاره کرد و گفت: نظام سرمایه‌داری با این شعار که رذایل اخلاقی در زندگی شخصی، فضایل اخلاقی در زندگی اجتماعی‌اند، با باز تفسیر

مواجه بودیم، شاهد شکل‌گیری اتم‌ها و تک‌یاخته‌هایی بودیم که هر یک به سمت‌وسویی روانه بودند و وجه جمع و اشتراک معناداری با یکدیگر نداشتند. وجوه مشترک و معنادار در سلاقی، رفتارها و انتخاب‌ها نشانگر آن است که دست‌های نامرئی یا مرئی آنان را راهبری و هماهنگی می‌کنند. آنچه ما می‌بینیم، نه فردگرایی که اجتماع بر سبک‌هایی از زندگی است که دارای وجوه مشترک فراوان‌اند. آنچه مشاهده می‌کنیم شکل‌گیری هویت مشترک اجتماعی بر محور اباحه‌گرایی است. گرچه گفته می‌شود که نسل جوان به‌دنبال آزادی، به‌معنای رهایی است اما آنچه مشاهده می‌شود گونه‌ای خاص از رهایی است.

زیبایی‌نژاد ادامه داد: نولیبرالیسم ارائه‌دهنده الگوی رهایی‌پس‌راز وابستگی ذهنی و روانی است و آمده‌است تا سقف پرواز ما را کوتاه و ما را به پشت‌بام تعلقات فاسد وابسته کند.

عضو هیأت علمی پژوهشکده زن و خانواده با اشاره به اینکه در طول تاریخ، بشریت دوره‌هایی را شاهد بوده‌است که فساد و تباهی شیوع داشته‌است، ادامه داد: اما وضعیت کنونی ما با هیچ‌یک از این دوران‌ها قابل مقایسه نیست. اگر در گذشته با فساد، در مقیاس خرد مواجه بودیم، هم‌اکنون با ساختارهایی مواجهیم که به تولید و بازتولید فساد در مقیاس کلان کمک می‌کنند و اگر در گذشته در ابعادی از زندگی با فساد و تباهی مواجه بودیم، امروزه با فراگیری، فزاینده‌ی و هم‌افزایی ساختارهای فساد مواجهیم وضعیتی که روایات اسلامی آخرالزمانی از آن به «اشباع فساد و ظلم» تعبیر کرده‌اند. درعین حال باید اذعان نمود که وضعیت تهدیدآمیز کنونی در

معنای حرص، آن را از رذیلت اخلاقی به ارزش اخلاقی تبدیل کرد تا انسان مصرفی خلق کند. امروزه نظام سرمایه‌داری با دامن زدن به تقاضای تغییر و تحول، در حقیقت به تب مصرف دامن می‌زند و با استفاده از اهرم حرص، جوانان را به مسابقه در افزون‌طلبی فرامی‌خواند و اباحه‌گرایی را نیز به‌مثابه مسیری برای حرکت چرخ اقتصاد سکس تلقی می‌کند. در این نظام، صنعت روان‌شناسی، مشاوره، خانواده‌درمانگری و پزشکی نیز به نگرانی مردم نسبت به بدن، روان و روابط خانوادگی و اجتماعی خود دامن می‌زنند تا چرخه مالی این صنایع بیش‌از پیش بچرخد.

عضو هیأت علمی پژوهشکده زن و خانواده همچنین در این سخنرانی آسیب‌های فضای مجازی را مورد توجه قرار داد و بیان کرد: در گام نخست با امکان‌پذیر شدن برقراری ارتباط، بدون شناسایی هویت واقعی، این امکان فراهم شد تا نوجوانان و جوانان با مخفی شدن پشت هویت‌های جعلی، رهایی از هر قید و قاعده‌ای را تجربه کنند و فردگرایی را در فضای مجازی به نهایت برسانند. در گام دوم با شکل‌گیری معنای و ارزش‌های فردگرایانه مشترک در میان کاربران و شکل‌گیری هویت‌های اجتماعی جدید در این فضا، این زمینه فراهم شد تا این هویت‌ها از فضای مجازی به جهان اجتماعی حقیقی وارد شوند و مناسبات زندگی خانوادگی و اجتماعی را متحول کنند.

وی در ادامه با طرح این سؤال که آیا امروز با فردی شدن به‌معنای انتخاب الگوی سبک زندگی بر اساس سلیقه‌ها و انتخاب‌های کاملاً فردی و رها از هر قید و بند مواجهیم یا آن‌که واقعیت چیز دیگریست؟ گفت: اگر با یک فردگرایی واقعی

ضمن خود دارای وجود فرصت آفرین فراوانی است که شناخت و بهره‌گیری مناسب از آن‌ها می‌تواند رمز گشایش و سازنده مسیری امن برای نوجوانان و جوانان باشد.

زیبایی نژاد با طرح این سوال که ما چه ظرفیت‌هایی برای مقاومت در اختیار داریم؟ توضیح داد: بخشی از ظرفیت‌های مقاومت ظرفیت‌های مشترک انسانی و بخشی نیز در زمره ظرفیت‌های اجتماعی و تاریخی خاص در هر جامعه است. فطرت خداجو و خدایین، اراده اختیار و آزاد عقل تکوینی که قابلیت تشخیص خوب و بد و صدق و کذب را داراست از سرمایه‌های مشترک در حوزه انسان‌شناختی است. خداوند ساختار روان‌شناختی و روحی بشر را به گونه‌ای طراحی کرده است که در هم‌نشینی با فساد و تباهی به آرامش قلبی و ثبات نمی‌رسد و گم‌شده خود را در انس با خداوند می‌یابد. به علاوه ظرفیت‌های اجتماعی مهمی در اختیار داریم که خانواده مهم‌ترین آن‌هاست.

عضو هیأت علمی پژوهشکده زن و خانواده با تاکید بر اینکه هنوز خانواده از تأثیرگذارترین نهادهاست، افزود: با آن‌که نو لیبرالیسم بر طبل عبور از خانواده می‌نوازد و برخی کارشناسان نیز ایده پایان خانواده را مطرح کرده‌اند اما واقعیت آنست که خانواده هنوز نهادی زنده و پابرجا و خانواده‌گرایی نیز جریانی غالب، در مقیاس جهانی، است. بخشی از ظرفیت‌های ما را نیز ظرفیت‌های تاریخی تشکیل می‌دهند. ادیان الهی مهم‌ترین ظرفیت تاریخی جامعه بشری‌اند؛ هر چند نباید اهمیت دین را به وجوه تاریخی آن فروکاست. الهیات امیدبخش از ظرفیت جامعه مسیحی است که آنان را نسبت به آینده‌ای درخشان امیدوار می‌کند.

وی همچنین، گفت: در اندیشه‌ی اسلام شیعی سنت ۲۵۰ ساله پیامبر اکرم (ص) و امامان معصوم (ع) ظرفیت تاریخی عظیم و واجد دلالت‌های بسیار مهمی در حوزه مقاومت فرهنگی و اجتماعی است. دو نقطه عطف تاریخی مهم جامعه شیعه را به جامعه‌ای مقاوم، در عین پویایی، تبدیل می‌کند: اول عاشورای حسینی و دوم آموزه مهدویت. امتی که تجربه عاشورا را پشت سر گذاشته و ظهور مهدی آن مصلح کل جهانی، را به انتظار می‌کشد، هیچ‌گاه احساس تردید و ناامیدی به خود راه نمی‌دهد.

زیبایی نژاد با بیان اینکه در اندیشه‌ی تقریب میان ادیان، مهم آن است که بتوانیم ظرفیت‌های مشترک را شناسایی و براساس آن به راهبردهای مشترک و الگویی از هم‌افزایی مقاومتی و پویا دست یابیم، گفت: به نظر می‌رسد الهیات امیدآفرین در اندیشه‌ی مسیحی با محوریت

بازگشت مسیح و در اندیشه شیعه با محوریت ظهور مهدی، بازگشت مسیح پس از ظهور مهدی و همیاری میان این دو برای رفع فساد از کل گیتی و استقرار ایمان و عدالت، تصویر می‌شود، می‌تواند نقطه‌ای وحدت‌آفرین و هم‌افزا کننده باشد.

عضو هیأت علمی پژوهشکده زن و خانواده با تاکید بر اینکه مقاومت در اندیشه شیعه، مقاومتی ایستا و صرفاً برای حفظ ارزش‌ها نیست، بیان کرد: مقاومت سازنده و پویا رشد و سعادت را از مسیر تمایزگذاری با فساد، مواجهه فعال در میدان‌های تهدید و تبدیل تهدید به فرصت می‌جوید و به دنبال تربیت نسلی توانمند است که شناسگر آب‌های خروشان باشند و بتوانند در مسیرهای ناهموار به پیش برانند. راهبرد امروز ما ضرورتاً رهبانیت انزواگرایانه، زیست در مکان‌های پاستوریزه شده و دور شدن از میدان‌های خطر نیست.

وی ادامه داد: باید بتوانیم فرزندانمان را به گونه‌ای تربیت کنیم که بتوانند پس از گذراندن مراحل رشد، مزیت اخلاقی در جامعه غیراخلاقی را شکل دهند و به اصلاح اجتماعی بیانندیشند.

زیبایی نژاد درباره بازتولید خانواده توانمند، ابراز کرد: به‌ویژه در ۲۰۰ سال اخیر خانواده چه به لحاظ کارکردی، چه به لحاظ کالبدی و چه به لحاظ ارزشی کوچک شده است. آنگاه که ارزش‌های غیر خانوادگی حیات اجتماعی بر ارزش‌های خانوادگی غلبه نماید، باید در انتظار افزایش آمار طلاق، همزیستی‌های خارج از ازدواج، همجنس‌گرایی و اباحه‌گرایی جنسی و گسترش الحاد بود. برای بازتولید خانواده توانمند و مقاوم راهبردی‌هایی همچون تقویت انسجام خانوادگی بر محوریت ایمان و ربوبیت الهی پیشنهاد می‌شود.

وی افزود: دیگر راهبرد در این زمینه، بازگرداندن اقتدار به والدین، به‌ویژه پدر است. نقش مهم پدر در شکل‌دهی به هویت فرزندان و خویش‌نمایی آنان، به‌ویژه در مقطع نوجوانی مورد تردید نیست. از آن‌جا که در دهه‌های اخیر حذف پدر از جایگاه رهبری خانواده با قدرت دنبال می‌شود، لازم است بازسازی مثبت نقش پدر، در موقعیت سرپرستی خانواده، مورد توجه قرار گیرد. در این رابطه مادر، با حمایت از جایگاه و نقش‌های پدرانه و بازنمایی مثبت از پدری و مردانگی، بسیار تأثیرگذار است. زیبایی نژاد، فرزندآوری بیشتر را از دیگر راهبردهای مرتبط با تقویت انسجام خانوادگی دانست و گفت: افزایش فرزندان و کاستن از فاصله زیاد سنی میان آنان علاوه بر آن‌که سبب تقویت روابط درون خانوادگی فرزندان، تقویت نشاط، آموختن راه‌های رفع خصومت،

کاسته شدن از میزان مصرف فضای مجازی و حضور در شبکه‌های اجتماعی می‌شود به تغییر الگوی تربیتی در خانواده نیز کمک می‌کند. الگوی تربیتی فردگرایانه، غالباً، در خانواده‌های پرجمعیت امکان ظهور ندارد چنان‌که شکاف نسلی نیز در این خانواده‌ها کم‌تر رخ می‌دهد.

عضو هیأت علمی پژوهشکده زن و خانواده همچنین درباره اصلاح الگوهای تربیتی اظهار کرد: امروزه مهم‌ترین نزاع، در مقیاس جهانی و تمدنی، نزاع میان عقلانیت توحیدی و عقلانیت فردگرا است. «عقلانیت» ساختاری از معانی و مفاهیم و چارچوبی برای تحلیل، گرایش و رفتار فراهم می‌کند. بسیاری از ما با آن‌که موحدیم اما الگوهای از تربیت را پی می‌گیریم که در ذیل عقلانیت توحیدی جای نمی‌گیرند. تمایز اساسی این دو عقلانیت نه در آموزه‌های تربیتی خرد و کلان، بلکه در معنای محوری و یا ارزش بنیادین است. معنای محوری در عقلانیت توحیدی ربوبیت الهی و در عقلانیت فردگرایانه فرد هستی‌شناختی و اخلاقی است.

وی افزود: فردگرایی در مقیاس هستی‌شناسی به این معناست که چیزی جز فرد وجود ندارد و جامعه یک توهم و برآمده از ذهن است و فردگرایی در مقیاس اخلاقی هم به این مهم اشاره می‌کند که همه چیز باید به شادکامی فرد ختم شود و هیچ ارزش اخلاقی‌ای وجود ندارد که بتواند این شادکامی را مقید کند از این‌جا می‌توان دریافت که الگوهای تربیتی پیش از آن‌که درصدد جا انداختن آموزه‌های متکثر و آموزش چیزهای خوب باشند، باید بتوانند معنای محوری را جا بیندازند و ذیل این ارزش پایه و بنیادین آموزه‌های خود را صورت‌بندی و معنا بخشی کنند.

زیبایی نژاد با بیان اینکه تربیت معنا محور که براساس توجه به ارزش بنیادین توحید ربوبی بنا می‌شود در برابر تربیت آموزه محور است، گفت: معنای محوری است که می‌تواند آموزه‌های متکثر را مانند براده‌های آهنی که تحت تاثیر میدان مغناطیسی و قطب آهن ربا قرار گرفته‌اند هماهنگ و هم‌جهت نماید. معنای محوری علاوه بر آن که رفتارهای ما را همسو و هماهنگ می‌سازد، معانی و آموزه‌ها را نیز در ذیل خود هماهنگ می‌کند و ترمینولوژی متناسب با خود را می‌سازد. به عنوان نمونه آزادی در ذیل عقلانیت توحیدی به رفع موانع رشد و سعادت معنا می‌شود و پیامبران به دلیل آن‌که برای برداشتن موانع رشد بشر مبعوث شده‌اند، پرچم‌داران آزادی بشرند؛ حال آن‌که آزادی در ذیل عقلانیت فردگرا به رهایی و رفع موانع انتخاب معنا می‌شود و ادیان و پیامبران الهی به دلیل آن‌که مسیرهای انحرافی و هواپرستانه را محدود می‌کنند، در جایگاه متهم

ردیف اول می‌نشینند.

عضو هیأت علمی پژوهشکده زن و خانواده در ادامه بیان کرد: پس از بیان این نکته مهم لازم است به نقیصه‌های مهم در الگوهای تربیتی متدینان، و نه ادیان الهی، اشاره نمود. در بستر این کاستی مهم است که الگوهای تربیت فردگرایانه توانسته‌اند نوجوانان و جوانان ما را تسخیر کنند. شاید از مهم‌ترین کاستی‌هایی که الگوهای تربیتی متدینان دارد، فقدان شورمندی، نشاط‌آفرینی و تحول‌گرایی است. فرد متدین باید دارای آرمان، مطالبه، شور، تحرک و امید باشد، نسبت به خود، و جهان پیرامونش احساس مسئولیت کند، مسئله داشته باشد و پیوسته در مسیر حل مسئله‌ای مهم، با حرکتی رو به جلو باشد.

وی با اشاره به اینکه زندگی یکنواخت و بی‌مسئله بدون صحنه درگیری، احساس بدی به نوجوان می‌دهد، بیان کرد: ما باید بتوانیم شیرینی مجاهدت، استقامت، رنج سازنده و تحول‌آفرینی در مسیر رشد را به آنان بچشانیم. نوجوان امروز پر از انرژی است و مطالبه نقش‌آفرینی و آزادی دارد و می‌خواهد موانع موجود برای جهش در مسیری درست برداشته شود. اگر نتوانیم ذیل عقلانیت توحیدی آزادی‌اش را تأمین و او را در مسیری توحیدی، شورمندانه و پرنشاط راهبری کنیم، دیگران با ارائه آزادی بدلی و جعلی او را به سمت خود می‌کشانند.

عضو هیأت علمی پژوهشکده زن و خانواده همچنین درباره شکل‌دهی به اجتماع مؤمنانه گفت: هر اجتماعی که متشکل از مؤمنان باشد، اجتماع مؤمنانه نیست. اجتماع مؤمنانه اجتماعی است که حول ایمان و محبت به خداوند شکل می‌گیرد. اجتماع ایمانی بستر شکل‌گیری هویت اجتماعی ایمان محور، شکل‌گیری اعتماد، همیاری و حمایت، مراقبت، نشاط، معناسازی و زمینه شکل‌گیری قدرت و مطالبه‌آفرینی است. هم‌اکنون اقلیت‌های متدین یهودی، مسیحی و مسلمان که در کشورهای با فرهنگ فردگرایانه زیست می‌کنند، دریافته‌اند که اجتماعات مناسکی زنده و پرنشاط، در مناسبت‌های مذهبی، می‌تواند تا حدود زیادی به آنان انسجام و اعتمادبه‌نفس دهد و تعلقات ایمانی آنان را حفظ و حتی تقویت نماید. این اجتماعات مناسکی تا حدودی نقش محافظت‌کننده در برابر خطرات جامعه فاسد ایفا می‌کند.

وی با تأکید بر اینکه می‌توان اجتماعات ایمانی را با حفظ آداب و مناسک دینی، ارتقا داد و در طول سال پیوندهای ایمانی میان اعضا را حفظ و تقویت کرد، ادامه داد: می‌توان موضوعات و مسئله‌های مشترک را در دستور کار قرارداد، همکاری‌های محلی، طایفه‌ای و گروهی را

شکل داد، دست و بازو و زبان یکدیگر بود و پیوند غمخوارانه را گسترش داد. در این صورت اجتماع ایمانی پویایی بیشتری خواهد یافت و قدرت‌مندتر ظاهر می‌شود. آیات قرآن با تعبیری چون «رحماء بینهم»، «إنما المؤمنون إخوة»، «تواصوا بالحق و تواصوا بالصبر» مؤمنان را به شکل‌دهی اجتماعی ایمانی با محوریت رحمت، برادری و هم‌افزایی در طی مسیرهای دشوار فرا می‌خواند و احادیث اهل بیت پیامبر^(ع) نیز به تبیین الگوهای ارتباطی در این اجتماعات مؤمنانه می‌پردازد.

زیبایی‌نژاد با بیان اینکه باید به این باور برسیم که تحت اراده خدا هستیم، افزود: انسان بدون خدا موجودی ناتوان است که نه می‌تواند راه هدایت را بشناسد و نه توفیق راهبری دیگران را دارد. رابطه خاضعانه با خداوند دست نیاز به سوی او برافراشت، در مواجهه با سختی‌ها به درگاه او تضرع نمودن، از او یاری طلبیدن، فریادرسی از او خواستن و طلب مغفرت از گناهان، نور توجه خداوند را به قلب انسان مؤمن می‌تاباند و چشمه‌های رحمت را به سوی سرزیر می‌کند. بنده‌ای که با پروردگارش رابطه‌ای عمیق برقرار کرده‌است، در تلاطم ایام کم‌تر آسیب‌پذیرتر است.

عضو هیأت علمی پژوهشکده زن و خانواده در ادامه پیشنهاد کرد: بهتر است که روزی خاص برای اجتماع مناسکی موحدان اخلاق‌گرا تعیین شود. هم‌اکنون هر یک از ادیان توحیدی اجتماعات مناسکی مهمی دارند حج، راه‌پیمایی اربعین و راه‌پیمایی عاشورا مناسبت‌های مهمی در میان مسلمانان‌اند. مسیحیان هم اجتماعاتی کم‌وبیش مشابه دارند می‌توان با تعیین یک روز خاص، اجتماع موحدان با محوریت اخلاق و خانواده را شکل داد. در این روز پیروان هر یک از ادیان با حفظ تمایزات و و حمل نمادهای دینی خود شعارهای مشترک و مطالبات مشترکی را مطرح می‌کنند و بستگی خود خود به ارزش‌های خانوادگی و اخلاقی را اعلام می‌کنند. این روز می‌تواند با نام «روز توحید، اخلاق و خانواده طبیعی» نام‌گذاری شود. از بستر شکل‌دهی به این اجتماعات است که می‌توان قدرت خانواده گرایان را به رخ کشید.

ایجاد شبکه جهانی اخلاق و خانواده گرایان، دیگر پیشنهادی بود که زیبایی‌نژاد در این نشست مطرح کرد و توضیح داد: در ذیل این شبکه، «انجمن اندیشمندان خانواده/ اخلاق‌گرا» و «شبکه جهانی جوانان و نوجوانان موحد/ اخلاق‌گرا» قابل شکل‌گیری است.

عضو هیأت علمی پژوهشکده زن و خانواده همچنین تأسیس رسانه مشترک خانواده/

اخلاق‌گرایان موحد، را پیشنهاد کرد و گفت: رسانه ایمانی هم برآمده از اجتماع مؤمنان است و هم زمینه‌ای برای تقویت و حتی شکل‌گیری چنین اجتماعاتی.

طراحی سرگرمی‌های ایمان پایه نیز پیشنهاد دیگر وی بود و در این باره گفت: در حدیثی از امامان شیعه به مؤمنان چنین توصیه شده‌است: «بکوشید تا زندگی روزمره خود را به چهار بخش زمانی تقسیم کنید؛ زمانی را برای عبادت اختصاص دهید. زمانی را برای کسب روزی حلال بگذارید. زمانی را هم برای ارتباطات اجتماعی با مؤمنان تنظیم کنید که در این زمان برای رشد و رفع عیوب یکدیگر می‌کوشید و بالاخره زمانی را برای لذت‌های حلال تعیین کنید. اگر از لذت‌های حلال غفلت و آن‌ها را ترک کنید در آن سه بخش دیگر هم توفیق کامل نخواهید یافت». فرزندان ما نیازمند محیط‌های فرح‌بخش، بازی‌های سالم و لذت‌های مشروع‌اند. باید بتوانیم، در یک پیوند مؤمنان شبکه هم افزا برای طراحی بازی‌های فردی و گروهی، در محیط مجازی و غیر مجازی طراحی کنیم و اسباب‌بازی‌های متناسب با فرهنگ ایمانی خود را تولید کنیم. در همین راستا می‌توان با همفکری طراحان مؤمنانه، برند مشترکی را همانند برند حلال (halal) طراحی کرد تا خانواده از سلامت سلامت بازی‌ها و اسباب‌بازی‌ها اطمینان حاصل کنند.

فعالیت‌های رایج آنلاین

لئوناردو نیبی از دپارتمان لائسیتته، خانواده و زندگی واتیکان، در دور دوازدهم گفت‌وگوی دینی مرکز گفت‌وگوی ادیان و فرهنگ‌های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و نهاد گفت‌وگوی ادیان واتیکان، سخنانی درباره شانس‌ها و چالش‌های پیش روی خانواده در زمان ما ارائه کرد.

لئوناردو نیبی درباره آموزش جوانان و نقشی که خانواده در این ماموریت ایفا می‌کند، اظهار کرد: امروزه افراد درگیر در زمینه آموزش، عمدتاً به دلیل مشکلاتی که در ایجاد رابطه‌ای معنادار با نسل‌های جوان تجربه می‌کنند با آن مواجه هستند.

عضو دپارتمان لائسیتته، خانواده و زندگی واتیکان افزود: جوانان در محیط‌های فرهنگی و حرفه‌ای تجربه می‌کنند که برخی از این بحران‌ها عبارتند از کیفیت پایین روابط خانوادگی، تنهایی در لحظات سختی و تغییر الگوهای خانواده که این همه عواملی در افزایش موانع رابطه‌ای به ویژه بین والدین و فرزندان بوده و تأثیری منفی بر امر آموزش به همراه دارد. والدین همواره به طور فزاینده‌ای بزرگسال بودن را دشوار می‌یابند و این امر مانع از آن می‌شود تا الگوهای زندگی را براساس ارزش‌ها و جهت‌گیری‌های روشن به فرزندان خود ارائه دهند.

وی با بیان اینکه میل به تغییر و غلبه بر محدودیت‌ها با آموزش فرد به دشواری به آشتی می‌رسد، ادامه داد: چراکه قبل از هر چیز نیاز به آموزش در مورد استفاده بهینه از آزادی، خودآگاهی و احترام به دیگران دارد. در واقع برای اینکه آزادی در اقدامات غیرمسئولانه حل نشود، باید عمیقاً درک شده و به تفسیر درآید.

عضو دپارتمان لائسیته، خانواده و زندگی واتیکان، درباره چالش‌های جدیدی که در مواجهه با فناوری‌های نوین صورت گرفته است، گفت: استفاده از دستگاه‌های دیجیتال افراد را در یک محیط غیرواقعی غوطه ور ساخته و محرک‌های مورد پردازش را چندین برابر می‌سازد که به زیان روابط اجتماعی، تامل، تفکر و آماده‌سازی شخصی تمام می‌شود.

نپی همچنین، بیان کرد: اکنون می‌دانیم که حتی فعالیت‌های رایج آنلاین نیز می‌توانند تأثیراتی ضدآموزشی داشته باشند. دسترسی به اینترنت الگوهایی از رفتار را به جوانان ارائه می‌دهد که اغلب غیرانسانی و در تضاد با ارزش‌های انسانی و مسیحی و اصول آموزشی است.

وی درباره شیوه آموزش رفتار به کودکان در فضای مجازی، توضیح داد: از یک طرف باید هر آنچه که میسر است را به انجام رسانیم تا حتی با قوانین مناسب‌تری از دسترسی کودکان به مطالب زیان‌آور آنلاین جلوگیری کنیم. از سوی دیگر می‌توانیم اطمینان حاصل کنیم که تجربیات آنلاین به تجربیات تفکر انتقادی در مورد آنچه که از طریق گفت‌وگوی آموزشی پیشنهاد می‌شود تبدیل خواهد شد.

عضو دپارتمان لائسیته، خانواده و زندگی واتیکان با بیان اینکه یک چالش بسیار مهم برای توانایی یادگیری ما دقیقاً با سهولت به دست آوردن نتایج از جست‌وجوهای آنلاین ایجاد می‌شود، افزود: این موضوع به طور متناقضی با سهولت زیادی که نتایج به دست آمده را به دست فراموشی می‌سپارد مطابقت دارد. علت این فراموشی سریع فقدان تجربیات آموزشی است که ما را به سمت به دست آوردن نتایج سوق می‌دهد. نتایج از انبوه داده‌های مجازی ذخیره شده در جاهای دیگر به دست می‌آید اما قادر به تشکیل حافظه به معنای انسانی این اصطلاح نیست. حافظه به معنای انسانی که به عنوان کسب اطلاعات و مهارت‌ها در متنوع‌ترین زمینه‌های زندگی واقعی درک می‌شود.

وی همچنین، پیشنهاد کرد که باید از ازدواج به عنوان حرفه و مسیر رشد و تحقق فردی شروع کنیم تا هویت واقعی خانواده را به آن بازگردانیم.

تغییر در کارکردها و رویکردها

در دور دوازدهم گفت‌وگوی دینی مرکز گفت‌وگوی ادیان و فرهنگ‌های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و نهاد گفت‌وگوی ادیان واتیکان، عضو شورای سیاست‌گذاری و هماهنگی گفت‌وگوی ادیان با موضوع مبانی دینی و فلسفی سند تحول آموزش و پرورش و سند برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران سخنرانی کرد.

سید مفید حسینی کوهساری با بیان اینکه تحول بنیادین در آموزش و پرورش، تحولی عمیق و ریشه‌ای است که به تحول در مفاهیم نظری، روندها و فرایندها، نقش‌ها و کارکردها و رویکردها

منجر خواهد شد، ابراز کرد: در تحول بنیادین نوع نگاه به معلم، کتاب، مدرسه، کلاس درس و به ویژه دانش‌آموز دگرگون خواهد شد. این نگاه، معلم را در قله می‌بیند و همه شرایط و امکانات را برای الگوبرداری و تأسی دانش‌آموز به معلم جهت دستیابی به قله‌های انسانیت، علم و ادب و اخلاق فراهم می‌آورد.

وی ادامه داد: تفکر و تعقل، خلاقیت و نوآوری، بهره‌مندی از روش‌های نوین و فناوری‌های جدید، ایجاد محیطی با نشاط و شاداب، برپایی مدرسه دوست‌داشتنی، همه و همه در خدمت تربیت دانش‌آموزان برای دستیابی به مراتبی از حیات طیبه و قرب الهی می‌باشند. تحقق این مهم نیازمند باز مهندسی نیروی انسانی با محوریت استقرار نظام رتبه‌بندی و نظام جذب و نگهداشت معلمان می‌باشد که به لطف الهی در دستور کار قرار دارد.

حسینی کوهساری با تأکید بر اهمیت تعلیم و تربیات در جوامع دینی، گفت: «برنامه درسی ملی» به عنوان یکی از زیر نظام‌های اصلی سند تحول بنیادین و به منزله نقشه جامع یادگیری، زمینه ایجاد تحول همه‌جانبه، گسترده و عمیق در مفاهیم و محتوای آموزشی را فراهم می‌آورد. این برنامه تحول‌آفرین با تدارک فرصت‌های تربیتی متنوع و جامع، درصدد است تا امکان کسب شایستگی‌های لازم جهت درک و اصلاح موقعیت براساس نظام معیار اسلامی توسط دانش‌آموزان را می‌سوزد و آنان را برای تکوین و تعالی پیوسته هویت خویش تا دستیابی به مراتبی از حیات طیبه یاری رساند.

وی با اشاره به محتوای برنامه‌های درسی و تربیتی

آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران در راستای فرهنگ و تمدن اسلامی ایرانی، توضیح داد: این برنامه‌ها با تکیه بر میراث گران بها و ماندگار رسول الله (ص) قرآن کریم و عترت (ع) تحقق جامعه عدل مهدوی (عج) و چشم‌انداز نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی در افق ۱۴۰۴ با بهره‌گیری از الگویی پیشرفته و بومی زمینه تربیت نسلی موحد، مؤمن و معتقد به معاد و آشنا و متعهد به مسئولیت‌ها و وظایف در برابر خدا، خود، دیگران و طبیعت، حقیقت‌جو و خردمند، دانش‌پژوه و علاقمند به علم و آگاهی، عدالت‌خواه و صلح‌جو، ظلم‌ستیز، جهادگر، شجاع و ایثارگر و وطن‌دوست، مهرورز، جمع‌گرا و جهانی‌اندیش، ولایت‌مدار و منتظر و تلاش‌گر در جهت تحقق حکومت عدل جهانی، با اراده و امیدوار، خود‌باور و دارای عزت نفس، امانتدار، دانا و توانا، پاکدامن و با حیا، انتخاب‌گر و آزاد منش، متخلق به اخلاق اسلامی، خلاق و کارآفرین، مقتصد و ماهر، سالم و با نشاط، قانون‌مدار و نظم‌پذیر، وفادار به ارزش‌های اسلامی، ملی و انقلابی و آماده ورود به زندگی شایسته فردی، خانوادگی و اجتماعی بر اساس نظام معیار اسلامی را فراهم می‌سازد.

عضو شورای سیاستگذاری و هماهنگی گفت‌وگوی ادیان درباره ویژگی‌های برنامه‌های درسی و تربیتی، توضیح داد: این برنامه‌ها مبتنی بر مبانی و ارزش‌ها و معارف اسلام ناب محمدی (ص) و برخوردار از یافته‌های معتبر علمی و پژوهشی با تأکید بر بومی‌سازی آن‌ها است. همچنین بهره‌مند از دستاوردها و یافته‌های علمی فرهنگ و تمدن اسلامی ایرانی و منسجم، متعادل، کارآمد، نشاط‌آفرین، پویا، انعطاف‌پذیر و مشارکت‌پذیر در تولید و اجرا است. همچنین ناظر به ویژگی‌ها، نیازها و فطرت الهی دانش‌آموزان و نیازهای اساسی جامعه و بهره‌مند از تجربه‌های موفق ملی و جهانی با استفاده از ابزارها و شیوه‌های علمی و اثربخش خواهد بود.

وی ادامه داد: برخورداری از رویکردی نوآورانه، آینده‌پژوهانه، واقع‌بینانه، متناسب با فطرت الهی انسان و تأکیدکننده بر نقش مدرسه به عنوان جلوه‌ای از تحقق مراتبی از حیات طیبه و زمینه‌ساز جامعه عدل مهدوی (عج) و کانون اصلی تحقق اهداف برنامه‌های درسی و تربیتی، از دیگر ویژگی‌های برنامه‌های درسی و تربیتی است.

حسینی کوهساری درباره اصول ناظر بر برنامه‌های درسی و تربیتی، گفت: دین محوری، تقویت هویت ملی، اعتبار نقش یادگیرنده، اعتبار نقش مرجعیت معلم (مری)، اعتبار نقش پایه‌ای خانواده، جامعیت، توجه به تفاوت‌ها، تعادل، یادگیری مادام‌العمر، جلب مشارکت و تعامل و یکپارچگی و فراگیری است.

وی درباره مبانی دینی سند برنامه درسی ملی ابراز کرد: مبانی برنامه درسی ملی، برگرفته از فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران؛ فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران؛ سند ملی آموزش و پرورش و مطالعات کمیته تخصصی کلیات است و بر دلالت‌های مهم زیر که باید نگرش حاکم بر عناصر و مؤلفه‌های برنامه درسی ملی را شکل دهد، تأکید می‌ورزد.

عضو شورای سیاستگذاری و هماهنگی گفت‌وگوی ادیان همچنین با اشاره به مبانی هستی‌شناختی موضوعات تربیتی، اظهار کرد: مقصود از مبانی هستی‌شناختی، مهمترین گزاره‌های توصیفی تبیینی درباره حقیقت وجود و احکام کلی آن و نیز واقعیات جهان است که در مباحث جهان‌بینی اسلامی یا در حوزه دانش فلسفه اسلامی، به طور مدلل و مبرهن مطرح شده یا مفروض قرار گرفته‌اند.

حسینی کوهساری در ادامه این نشست، به مبانی دین‌شناختی تعلیم و تربیت نیز پرداخت و گفت: این دسته از مبانی به مباحثی درباره شأن و جایگاه دین اسلام و مقاصد تربیتی آن در ارتباط با برنامه درسی اشاره دارد. بیان این گزاره‌ها از آن جهت ضروری است که آموزه‌های اسلام ناب محمدی (ص) به عنوان دین حق در همه اجزا و عناصر برنامه درسی از جمله مقاصد غایی تربیت انسان، طرز تلقی نسبت به مرتبی، محتوای برنامه درسی، روش‌های یاددهی یادگیری، جایگاه معلم و مرتبی، مواد آموزشی و شیوه ارزشیابی کاربرد دارد.

یک حرفه فراتر

در دور دوازدهم نشست مرکز گفت‌وگوی ادیان و فرهنگ‌های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و نهاد گفت‌وگوی ادیان و اتیکان، رئیس گروه مسیحیت کاتولیک و یهودیت درباره تربیت جوانان، فضایی برای گفت‌وگو و همکاری بین اسلام و مسیحیت صحبت کرد.

هایده رمضان‌رستم‌آبادی با بیان اینکه شکل‌گیری گفت‌وگوی ادیان در جهان مدرن به تشکیل و برپایی اولین پارلمان ادیان جهان در سال ۱۸۹۳ در شیکاگو بازمی‌گردد، ابراز کرد: امارواج گفت‌وگوی ادیان و به تبع آن آموزش در زمینه گفت‌وگوی ادیان از آغاز قرن بیست و یکم به طور جدی مطرح شده است.

وی با تأکید بر اینکه گفت‌وگوی مؤثر با پیروان ادیان نیازمند کسب مهارت لازم است، افزود: آموزش جوانان به عنوان اصلی‌ترین سرمایه و آینده‌سازان جامعه، برای ورود به گفت‌وگوی دینی، ظرفیتی برای ایجاد همکاری بین اسلام و مسیحیت را فراهم خواهد آورد.

رستم‌آبادی درباره تاریخچه گفت‌وگوی دینی بین ایران و واتیکان، توضیح داد: نخستین گفت‌وگوی دینی دوجانبه بین ایران و واتیکان در سال ۱۳۷۳ (۱۹۹۵ م.) در تهران برگزار شد. از آن زمان تاکنون یازده دور گفت‌وگوی دینی بین «مرکز گفت‌وگوی ادیان و فرهنگ‌ها» و «نهاد گفت‌وگوی ادیان» برگزار شده است.

وی درباره اهمیت گفت‌وگوی دینی از نگاه اسلام، اظهار کرد: تطور در منابع اسلامی حاکی از اهمیت گفت‌وگوی دینی دارد. در اندیشه اسلامی، موضوع گفت‌وگوی دینی مورد توجه خاص در قرآن کریم و سنت و سیره پیامبر اکرم (ص) و معصومین و علمای شیعه بوده است.

همچنین تعامل و گفت‌وگو با پیروان ادیان دیگر در کلام دور رهبر گران قدر جمهوری اسلامی ایران بازتاب گسترده‌ای یافته است.

رئیس گروه مسیحیت کاتولیک و یهودیت در سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، همچنین به اهمیت گفت‌وگوی دینی از نگاه مسیحیت اشاره کرد و گفت: ورود کلیسای کاتولیک به فضای گفت‌وگو به فرمان آنجلو گیوسب رانکالی ملقب به ژان بیست و سوم برای تشکیل شورای واتیکان دو در ۲۵ ژانویه ۱۹۵۸ باز می‌گردد. شورایی که زمینه ساز ورود کلیسای کاتولیک به گفت‌وگوی دینی شد. تورق در اسناد به جا مانده از گفت‌وگوهای انجام شده بین «مرکز گفت‌وگوی ادیان و فرهنگ‌ها» و «نهاد گفت‌وگوی ادیان» نیز خود بیانگر اهمیت گفت‌وگو بین اندیشمندان مسلمان و مسیحی جمهوری اسلامی ایران و واتیکان است.

رستم‌آبادی درباره ضرورت آموزش جوانان در زمینه گفت‌وگوی ادیان بیان کرد: یکی از تهدیدهای روزگار مدرن شکاف بین نسلی است. گفت‌وگو زمینه مساعدی برای انتقال تجربیات به نسل جوان است. آموزش جوانان در زمینه گفت‌وگوی ادیان علاوه بر آنکه موجب شناخت آنان از ارزش‌های پیروان ادیان می‌شود، در سایه شناخت ایجاد شده زمینه احترام به سنت‌های دینی طرف مقابل نیز فراهم می‌شود.

وی با تأکید بر ارائه مدل‌های آموزش جوانان در زمینه گفت‌وگوی ادیان گفت: ورود به هر حرفه‌ای نیازمند کسب مهارت لازم است. گفت‌وگوی دینی از یک حرفه فراتر و می‌توان گفت، یک هنر است. به تبع گفت‌وگو علاوه بر کسب مهارت، نیازمند تجربه و هنر است. کسب مهارت برای گفت‌وگو در زمینه علوم دینی مشخص و بواسطه حوزه‌های علمیه و دانشگاه‌های علوم دینی در ایران و در سمیناری‌ها و دانشگاه‌های پای‌از قرن پیش در جریان است. اما نکته اینجاست که برای ورود به گفت‌وگوی مؤثر تنها شناخت نسبت به اعتقادات خویش کافی نیست، بلکه باید شناخت نسبت به

دیگری دینی نیز صورت پذیرد.

رئیس گروه مسیحیت کاتولیک و یهودیت در سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، ادامه داد: طلاب و دانشجویان ما در حوزه‌های علمیه و دانشگاه‌های ایران به صورت تخصصی و از متن مورد وثوق کلیسای کاتولیک با علوم دینی مسیحیت کاتولیک آشنا می‌شوند. این آموزش به تبع زمینه گفت‌وگوی مؤثر را فراهم خواهد آورد. آموزش متون شیعی در سمینارهای و دانشگاه‌های پایی به تبع موجب شناخت صحیح از اسلام شیعی را برای شماس‌ها و دانشجویان علوم دینی مسیحی فراهم خواهد آورد.

رستم‌آبادی همچنین، ابراز کرد: در کنار کسب مهارت و شناخت علوم دینی خویش و دیگری دینی، تجربه و هنر مکملی برای آموزش جوانان برای گفت‌وگو خواهد بود. بهترین شیوه کسب تجربه برای ورود به گفت‌وگوی دینی، بازنمایی جلسات گفت‌وگو است. طلاب و دانشجویان ما در کنار یکدیگر، کسب مهارت برای ورود به گفت‌وگوی دینی را در کارگاه‌های آموزشی تجربه می‌کنند. «مرکز گفت‌وگوی ادیان و فرهنگ‌ها» تاکنون نشست‌های تخصصی و کارگاه‌های آموزشی متعددی در زمینه آموزش طلاب و دانشجویان برای کسب مهارت‌های گفت‌وگوی ادیان در شهرهای مختلف برگزار کرده است.

صبر و فروتنی همراه با مطالعه

در دور دوازدهم نشست مرکز گفت‌وگوی ادیان و فرهنگ‌های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و نهاد گفت‌وگوی ادیان و اتیکان، «جوانی پاتریارک» سخنرانی خود را با موضوع «از گفتمان زندگی به آموزش مراقبت» ارائه کرد.

جوانی پاتریارک از پژوهشگران دینی در واتیکان با بیان اینکه گفتمان زندگی را می‌توان به زندگی هماهنگ و مسالمت‌آمیز ترجمه کرد، افزود: این امر در جایی اتفاق می‌افتد که مردم در آن تلاش می‌کنند تا با روحیه‌ای باز و دوستانه زندگی کنند و شادی‌ها و غم‌ها، مشکلات انسانی و اشتغالات فکری خود را به اشتراک بگذارند.

وی ادامه داد: همه ما در این نکته توافق داریم که این ارکان همزیستی مدنی باید در زمینه‌هایی که زندگی در آن نفی شده یا مردم به دلایل اجتماعی، قومی یا مذهبی در منطقه خود به حاشیه رانده یا محبوس می‌شوند، قردادانی و گسترش یابد.

این پژوهشگر دینی واتیکان با اشاره به اینکه در چند دهه گذشته گام‌های مثبتی در زمینه گفتمان زندگی مسالمت‌آمیز برداشته شده است، گفت: امید در ذهن یک انسان گزایی تمام عیار است که بر فاصله‌ها پل می‌زند و فرصت‌هایی را ایجاد می‌کند. با این حال، این مواجهه فرهنگی و مذهبی

به روشی خاص مستلزم صبر و فروتنی همراه با مطالعه گسترده است زیرا تقریب و بداهه گویی می‌تواند نتیجه معکوس داشته باشد یا حتی باعث ناراحتی و خجالت شود.

پاتریارک با تأکید بر اینکه آموزش با زمان و روش‌های خود، بستری ایده‌آل برای اقدام ملموس است که در آن مسیحیان و مسلمانان می‌توانند برای توسعه یکپارچه و درک متقابل با همدیگر به همکاری بپردازند، ادامه داد: یک آموزش یکپارچه در وهله اول با یک تحول شخصی و اجتماعی آغاز می‌شود که به عنوان پایه‌ای برای یک فرآیند فراگیر عمل می‌کند که برای تاثیرگذاری بر سبک زندگی اهمیت دارد.

وی همچنین، گفت: ما نیاز فوری داریم که آموزش دهیم که چگونه در مورد آنچه احساس می‌کنیم و انجام می‌دهیم تأمل ورزیم و آنچه را که فکر می‌کنیم و نسبت به آن، احساس داریم را به انجام رسانیم که همانا تعامل ظرفیت‌ها در خدمت فرد و جامعه است.

پایان نشست واتیکان؛ ایمانی‌پور

دوازدهمین دور گفت‌وگوی دینی مرکز گفت‌وگوی ادیان و فرهنگ‌های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی با واتیکان با سخنان حجت‌الاسلام محمدهدی ایمانی‌پور رئیس شورای سیاستگذاری و هماهنگی گفت‌وگوی ادیان و کاردینال فرانچسکو کوکو پالمیرو رئیس نهاد متون مقدس کلیسایی به کار خود پایان داد.

ایمانی‌پور، ضمن قدردانی از میزبانی واتیکان برای برگزاری این نشست، اظهار کرد: ملاقات امروز با عالیجناب پاپ فرانسیس فرصت مغتنمی بود و نکات ارزشمندی را از زبان ایشان شنیدیم که ما را به آینده گفت‌وگوها امیدوار کرد.

وی با اشاره به گفت‌وگو و تبادل نظر درباره نحوه آموزش به جوانان در این نشست، بیان کرد: خانواده اصیل‌ترین و اصلی‌ترین کانون تعلیم و تربیت و خاستگاه اصلی ارزش‌های فطری بشر است. اگر خانواده مومن و سالم را تقویت کنیم شاهد بهبود آموزش در بین جوانان خواهیم بود.

رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی با بیان اینکه متأسفانه شاهد تهاجم همه جانبه به نهاد خانواده هستیم، ادامه داد: برای برون رفت از وضعیت، باید ائتلاف‌های جهانی برای صیانت از خانواده ایجاد کنیم.

ایمانی‌پور با تأکید بر اینکه والدین نقش محوری در تعلیم و تربیت فرزندان در خانواده ایفا می‌کنند، ابراز کرد: متون مقدس اسلام و مسیحیت کاتولیک از این قابلیت برخوردارند که زمینه تربیت جوانان در تمامی زمان‌ها را فراهم کنند. تقویت ایمان در جوانان می‌تواند از آنان صیانت کند.

رئیس شورای سیاستگذاری و هماهنگی گفت‌وگوی ادیان در ادامه، با بیان اینکه در متون دینی میان علم و ایمان ارتباط عمیقی وجود دارد، گفت: یادگیری در اسلام جایگاهی به غایت محوری دارد. تا جایی که نخستین ارتباطات و حیاتی بین خداوند متعال و پیامبر اسلام مرتبط با دانش و آموزش است.

وی همچنین، بیان کرد: دانش مطلوب از نظر اسلام هر دانشی نیست، بلکه دانشی است که انسان از طریق آن به وجود پروردگار جهان پی ببرد، نافع باشد و در خدمت انسانیت، عدالت و حقیقت عمل کند.

رئیس دستگاه دیپلماسی کشور در ادامه با اشاره به جایگاه آموزش در اسلام، اظهار کرد: در متون اسلامی بویژه قرآن کریم، بشارت خوبی به چگونگی مؤثر بودن دانش و آموزش وجود دارد که در صورت پایبند بودن به آن می‌توانیم به جامعه‌ای متعهد امیدوار باشیم.

ایمانی‌پور با بیان اینکه در ادبیات قرآن و حدیث علم ارزشمند، محدود به علم دینی و شریعت نمی‌شود، ادامه داد: تا جایی که توصیه شده است اگر علم را نزد مشرک یا کافری یافتید، بیاموزید.

وی همچنین بیان کرد: رهبران و پیروان ادیان مسئولیت سنگینی در قبال جامعه پیروان خویش و فراتر از آن در قبال جامعه بین‌المللی دارند. آموزش و تربیت دینی جوانان مسئولیتی بزرگ و در خور توجه و اهتمام است. بنابراین شکل‌گیری اجتماع مومنان به منظور اتصال فرزندان به اجتماعات ایمانی و یادگیری در زمینه ایمان شغلی ضروری است.

رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی با تأکید بر اینکه علم نافع نشانه‌هایی دارد، توضیح داد: از جمله کاربردی بودن، قدرت شکوفاسازی ایمان و ارزش‌های انسانی و امکان عملیاتی شدن، از ویژگی‌های علم نافع به شمار می‌رود.

ایمانی‌پور در بخش دیگری از این نشست، با اشاره به اینکه ارزش‌های فردگرایانه ارزش‌های خانوادگی را تهدید می‌کند، ابراز کرد: گفتگوهای دینی قبل از هر چیزی تلاش برای برقراری صلح است. آنچه در غزه و لبنان اتفاق می‌افتد از مصادیق نسل‌کشی است و همه رهبران دینی و متدین جهان باید تلاش کنند که در اسرع وقت آتش بس در آن باید محقق شود.

رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، افزود: تعامل برای شکل‌گیری صلح عادلانه و پایدار یک ضرورت است. اعتراضات دانشجویان جوان امریکایی و غیر امریکایی نشان از بیداری فطرت انسانی در جوانان دارد که ما را به امکان آموزش جوانان با تکیه بر فطرت پاک آنان امیدوارتر می‌کند. وی در پایان، برای میزبانی دور بعدی گفت‌وگوی دینی در سال ۲۰۲۶ (۱۴۰۵) در تهران اعلام آمادگی کرد.

مرحله مشترک

الطبع بازتاب اینگونه نشست‌ها در جامعه میزبان تنها به بازتاب مثبت منتهی نخواهد شد. باید دو نکته در نظر گرفته شود: نکته اول اینکه نمایندگان اسلام شیعی با مرجعیت کلیسای جهانی کاتولیک به گفت وگو نشست‌اند، و نکته دوم آنکه گفت وگو در فضا و جامعه ایتالیارخ داده است. بنابراین گفت وگویی دینی انجام پذیرفته از سوی رسانه‌های واتیکان و ایتالیا بیشترین بازتاب را داشته و به طور طبیعی بازتاب‌ها در سه بخش خنثی، مثبت و منفی خواهد بود که انعکاس این بازتاب‌ها از سوی نماینده‌های فرهنگی جمهوری اسلامی ایران صورت می‌پذیرد. نکته مهم آن است که در گفت وگوهایی که مرکز گفتگوی ادیان و فرهنگ‌ها با وزارت گفتگوی ادیان واتیکان در مدت سی سال داشته است، بر ضرورت انتقال محتوای گفت وگوهای انجام پذیرفته به سطح جامعه به منظور تعدیل رسانه‌های ناکارآمد تأکید و این مهم با چاپ و انتشار مجموعه مقالات گفت وگوهای انجام شده از سوی مرکز گفتگوی ادیان و فرهنگ‌ها صورت پذیرفته است.

✦ از ظرفیت تازه‌ای که این نشست پیش روی فعالیت‌های فرهنگی بین‌المللی جمهوری اسلامی

ایران قرار داده است، چه بهره‌هایی می‌توان برد؟

برگزاری گفت وگویی دینی آن هم در زمانی که جهان شاهد کشتار انسان‌های مظلوم و بی‌گناه است، از اهمیت قابل توجهی برخوردار است. گفت وگویی دینی مرکز گفتگوی ادیان و فرهنگ‌ها با وزارت گفتگوی ادیان واتیکان در شرایط کنونی نه تنها به عنوان کلیدی برای تبادل نظر و ارائه راهکار برای حل مشکلات مبتلابه خواهد بود، بلکه زمینه ساز تعامل سازنده جمهوری اسلامی ایران و مقرر مقدس واتیکان در راستای گسترش صلح و عدالت در جهان بیش از پیش خواهد شد.

✦ آیا می‌توان از این نشست در حوزه‌های دیگر فرهنگی الگوبرداری کرد و در کشورها و مناطق دیگر استفاده کرد؟

الگوبرداری از مدل گفت وگویی دینی انجام پذیرفته با واتیکان در کشورها و مناطق دیگر با در نظر گرفتن دو مؤلفه امکان‌پذیر خواهد بود. مؤلفه دینی و مؤلفه فرهنگی. طبیعی است که این دو مؤلفه در ساختار حکومتی کشورها و مناطق مختلف جغرافیایی متغیر خواهد بود. به عنوان مثال گفت وگویی دینی با مسیحی سنت‌گرا متفاوت از گفت وگو با مسیحی بنیادگرا خواهد بود. در خصوص گفت وگو با مناطق مختلف جغرافیایی نیز باید تفاوت قائل شد. درست است که کلیسای کاتولیک خط مشی ترسیم شده و مشخص در باب گفت وگو با مسلمانان دارد، اما هویت فرهنگی در مناطق جغرافیایی متنوع است و برای گفت وگویی دینی مؤثر باید نسبت به هویت فرهنگی مخاطب گفت وگو دانش لازم و کافی داشت.

وگو قرار گرفت. همچنین در زمینه مؤلفه‌های خانواده سالم و چالش‌های پیش روی خانواده، و ضرورت آموزش جوانان برای ورود به گفت وگویی دینی تبادل نظر شد. تلاش برای صیانت از کرامت انسان و برقراری صلح و تحقق آتش بس پایدار در منطقه از دیگر موضوعات مطرح شده در این دور از گفت وگوها بود. تعامل برای شکل‌گیری صلح عادلانه و پایدار به عنوان یک ضرورت و بیداری فطرت انسانی در جوانان و آموزش جوانان با تکیه بر فطرت پاک آنان نیز در این دور از گفت وگو طرح موضوع شد. این دستاورد از آن روی حاصل شد که گفت وگوها از سطح دیپلماتیک و تشریفاتی عبور و به سطح آکادمیک، دانشگاهی و دینی رسیده است. ما از مرحله متقاعد کردن طرف مقابل در گفت وگو عبور کرده‌ایم و در مرحله همکاری مشترک برای رفع مسائل جهانی هستیم. لذا بحث‌های جدی، فنی و عالمانه از سوی اندیشمندان مسلمان و مسیحی صورت پذیرفت، تا جایی که گفت وگویی دوازدهم را می‌توان نقطه عطفی در تعاملات بین جمهوری اسلامی ایران و مقرر مقدس واتیکان به حساب آورد.

✦ بازتاب این نشست در رسانه‌های واتیکان، ایتالیا و جهان چگونه بوده است؟

در گفت وگویی دوازدهم، محمد مهدی ایمانی پور؛ رئیس شورای سیاست‌گذاری و هماهنگی گفتگوی ادیان جمهوری اسلامی ایران حامل پیام دکتر مسعود پزشکیان؛ رئیس جمهوری اسلامی ایران خطاب به عالیجناب پاپ فرانسیس؛ رهبر کلیسای کاتولیک واتیکان بودند و تسلیم پیام رئیس جمهوری به پاپ که تأکید بر گفت‌وگو و صلح بین‌المللی به عنوان محور سیاست خارجی و تعامل سازنده در راستای گسترش بیش از پیش صلح و عدالت در جهان داشت و سخنان پاپ فرانسیس در دیدار شرکت کنندگان در گفت وگویی دوازدهم با وی، موجب بازتاب رسانه‌های گسترده این نوبت از گفت وگوها و ارتقاء سطح گفت وگویی دینی شد. البته طبیعی است که از طریق گفت وگو اهداف دینی، فرهنگی و فکری نیز منتقل می‌شود، و زمانی که تفکر شیعی به خوبی به طرف مقابل معرفی می‌شود این خود بهترین دعوت است. به

سفر هیئت عالی رتبه فرهنگی کشورمان به واتیکان و انجام گفت وگوهای دینی با این نهاد برجسته مسیحیت، یکی از اتفاقات مهم چند ساله اخیر در عرصه دیپلماسی فرهنگی و در ذیل آن؛ دیپلماسی دینی بوده است. در این سفر، مطالب متنوع و مهمی با محوریت اهمیت آموزش مطرح شد و علاوه بر آن، رئیس جمهوری اسلامی ایران نیز به پاپ فرانسیس رهبر کاتولیک‌های جهان، پیامی فرستاد که توسط رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، به وی تقدیم شد. هایدو رمضان‌رستم‌آبادی رئیس گروه گفت وگویی اسلام با مسیحیت کاتولیک و یهودیت در سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، درباره این سفر مهم و دستاوردهای آن، نکاتی را بیان کرده است.

✦ برگزاری نشست گفت وگویی دینی با واتیکان برای دیپلماسی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران چه دستاوردهایی داشته است؟

گفت وگویی دینی شیوه‌ای مؤثر برای تحقق دیپلماسی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران است. گفت وگویی دینی مؤثر نیز زمانی رخ می‌دهد که مبتنی بر دانش دینی و شناخت نسبت به هویت فرهنگی باشد. دوازدهمین گفت وگویی دینی مرکز گفتگوی ادیان و فرهنگ‌ها با واتیکان به میزبانی وزارت گفتگوی ادیان واتیکان که روزهای پایانی آن ماه در شهر رم برگزار شد، دستاوردهای ارزشمندی در عرصه فرهنگی برای کشورمان به دنبال داشت. حضور اندیشمندان صاحب نظر در حوزه مسائل و موضوع آموزش جوانان با محوریت خانواده از جمهوری اسلامی ایران موجب تبادل نظر در خصوص نقش و جایگاه خانواده به عنوان اصیل‌ترین و اصلی‌ترین کانون تعلیم و تربیت با اندیشمندان مسیحی کاتولیک شد. در این نشست به موضوع جایگاه آموزش در متون اسلام و مسیحیت کاتولیک پرداخته شد و آموزش و تربیت دینی جوانان به عنوان مسئولیتی بس بزرگ مورد توجه و اهتمام ویژه شرکت کنندگان در گفت

سفر کرواسی

رییس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی از ابتکار سفیر ایران در کرواسی برای دعوت از هیأت از رهبران شخصیت‌های دینی کشورمان تشکر کرد و گفت: امید است تاهیات‌های مشابه در دیگر کشورها حضور یابند و الگوی همزیستی و همدلی را به نمایش بگذارند. وی تأکید کرد: ترکیب این هیأت علاوه بر تنوع دینی از تنوع قومی که در جمهوری اسلامی ایران وجود دارد برخوردار است و نشان‌دهنده قاب‌زیبایی از همزیستی و همدلی و همکاری پیروان ادیان در ایران اسلامی است.

سفیر جمهوری اسلامی ایران در کرواسی نیز با اشاره به جایگاه و نقش گفت‌وگو در توسعه صلح جهانی اظهار داشت: از نظر ما گفت‌وگو باید دارای نتایج عملی باشد و جهانیان را در حل چالش‌های مشترک یاری رسانند. سعید خطیب زاده افزود: از اینکه این دور از گفت‌وگوهای مادر زمان و مکان درستی انجام می‌پذیرد بسیار مسروریم، امید است با موفقیت کامل برگزار شود. هیأت اندیشمندان دینی کشورمان قرار است در خلال برگزاری این دور از گفت‌وگوها در آیین افتتاحیه «نمایشگاه اسلام در اروپا» که با حضور شخصیت‌های مختلف و میهمانانی از کشورهای مختلف برگزار می‌شود، شرکت کنند.

هیأت گفت‌وگوی دینی ایران و کرواسی وارد زاگرب شد و مورد استقبال رییس جمعیت اسلامی کرواسی و سفیر جمهوری اسلامی ایران در این کشور قرار گرفت. موضوع اصلی این دور از گفت‌وگوها که میزبانی آن را شورای ادیان کرواسی با محوریت جمعیت اسلامی کرواسی عهده‌دار است، «تجارب در زمینه گفت‌وگوی ادیان» بود.

حجت‌الاسلام محمد مهدی ایمانی‌پور رییس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و رییس شورای سیاست‌گذاری و هماهنگی گفت‌وگوی ادیان ایران سرپرستی این هیأت عالی‌رتبه از رهبران و شخصیت‌های دینی پیروان ادیان کشورمان را به عهده داشت. عزیز حسنیچ مفتی و رییس جمعیت اسلامی کرواسی با اشاره به گفت‌وگوهای اندیشمندان دینی دو کشور ابراز کرد: پیام مشترک ما، صلح است که هیچ جایگزینی ندارد.

وی افزود: ما در شرایط حساسی قرار داریم و به عنوان نمایندگان ادیان مختلف وظیفه داریم تا سهم خود را برای استقرار و توسعه صلح ایفا کنیم. ایمانی‌پور نیز در این دیدار اظهار امیدواری کرد که این دور از گفت‌وگوها نیز همچون دور گذشته با موفقیت برگزار شود.

یک رسالت

سومین نشست دینی بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری کرواسی با حضور اندیشمندان و رهبران و مراجع دینی دو کشور و با سخنرانی رییس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در زاگرب آغاز شد.

حجت‌الاسلام محمد مهدی ایمانی‌پور با بیان اینکه امروز شاهد برگزاری دور سوم گفت‌وگوی دینی با موضوع «تجارب در زمینه گفت‌وگوی ادیان» هستیم، ابراز کرد: ترکیب هیأت ایرانی در این نشست حاوی دو پیام مهم است؛ اولاً جمهوری اسلامی ایران کشوری است با تنوع دینی که آحاد آن در کنار یکدیگر منسجم و یکپارچه زیست می‌کنند و ثانیاً گفت‌وگوهای دینی در ایران یک باور توأم با عمل است.

وی ادامه داد: سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی از ابتدای تأسیس خود، پرداختن به گفت‌وگوی دینی را مسیری سودمند برای دستیابی به صلح و تبادل تجارب برای زیست مومنانه آحاد بشر می‌دانست. این گفت‌وگوها از سال ۱۹۹۵ میلادی آغاز شده و تجارب ما در مرکز گفت‌وگوی ادیان در آستانه سی سالگی است.

ایمانی‌پور با اشاره به توجه جدی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی به موضوع گفت‌وگوی ادیان، ابراز کرد: در این سال‌ها گفت‌وگوهای متعددی با مراجع، رهبران و نهادهای گفت‌وگوی دینی از جمله کلیساهای ارتدکس یونان، روسیه، ارمنستان، صربستان، کلیسای کاتولیک واتیکان، اتریش، کنفرانس اسقفان سوئیس و فیلیپین، شورای جهانی کلیساها و رهبران ادیان و آئین‌های شرقی داشته‌ایم. علاوه بر این در کنفرانس‌های متعددی با اندیشمندان دینی اسلونی، آمریکا، اسپانیا، آفریقای جنوبی، زیمبابوه گفت‌وگو کرده‌ام و هر یک از این گفت‌وگوها تجارب ارزشمندی را برایمان به ارمغان آورده است.

رییس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی با تأکید بر اینکه آمادگی انتقال این تجربیات را داریم، گفت: بهترین شیوه انتقال تجربیات را استمرار گفت‌وگوها می‌دانیم. گفت‌وگوی دینی یک تاکتیک سیاسی یا

حتی استراتژی گذرنا نیست بلکه یک رسالت و آموزه دینی است.

ایمانی‌پور همچنین، بیان کرد: معتقدم، گفت‌وگو، شکاف بین ادیان و مذاهب را کاهش خواهد داد. گفت‌وگو بر اساس احترام متقابل و همکاری صادقانه رهبران ادیان می‌تواند به چالش‌های امروز و نیازهای بشر پاسخ دهد.

رییس دستگاه دیپلماسی فرهنگی کشور با بیان اینکه ایجاد زمینه‌های تفاهم و هم‌گرایی، اشاعه همزیستی مسالمت‌آمیز پیروان ادیان از اصلی‌ترین دستاوردهای گفت‌وگو محسوب می‌شود، ادامه داد: فهم اینکه در کجای تاریخ ایستاده‌ایم و چه رسالتی بر دوش داریم و در همکاری با یکدیگر چه اقداماتی می‌توانیم انجام دهیم بسیار حائز اهمیت است.

وی در ادامه، بیان کرد: تلاش سازمان یافته برای حذف معنویت و دین از جامعه و در مقابل، نیاز روزافزون بشر به آموزه‌های دینی، چرایی گفت‌وگوهای دینی را نمایان‌تر می‌سازد. متأسفم که بگویم حکمرانی و نظامات حاکم بر جهان پاسخگوی نیازهای اصلی و واقعی بشر نیست.

ایمانی‌پور با اشاره به فجایع غزه ابراز کرد: بیش از یک سال است که یک رژیم نامشروع، مردم مظلوم و بی‌دفاع غزه را قتل عام می‌کند و تمامی قوانین بین‌المللی را به راحتی زیر پا می‌گذارد و با افتخار آن را به عنوان موفقیت اعلام می‌کند. ناکارآمدی و بی‌عملی نهادهای حقوق بشری سبب توسعه شرارت‌ها شده است. یک ماه است که دامنه خشونت‌های این رژیم به لبنان نیز کشیده شده است.

رییس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی گفت: صد البته جنایت‌هایی که انجام می‌پذیرد بواسطه پشتیبانی و پاسکوت قدرت‌های جهانی است. اکنون پرسش این است که رهبران و نهادهای دینی در برابر این فجایع چه مسئولیتی بر دوش دارند؟ بی‌شک، سکوت در برابر این فجایع انسانی که نشأت گرفته از درنده‌خویی و ذات پلید قدرت‌های استکباری است، به دور از سرشت انسانی و توصیه‌های دینی است.

وی با بیان اینکه دستورات دینی، انسان‌ها را به ترویج صلح و عدالت، مقابله با ظلم و خشونت و در نظر گرفتن کرامت انسان سفارش می‌کند، افزود: ما در قبال پیامبران الهی برای دفاع از حق مسئول هستیم. در قبال این مسئولیت دینی و انسانی ضروری است که گفت‌وگو و همکاری‌های خود را توسعه دهیم و به واسطه تجاربی که از گفت‌وگو‌هایمان داشته‌ایم، به راهکارها و اقدامات عملی مشترک برسیم.

ایمانی‌پور ادامه داد: یکی از اقدامات ما می‌تواند ایجاد شبکه‌ای فعال میان رهبران ادیان برای صدور بیانه‌های مشترک جهانی و دعوت دولت‌ها به پایبندی به اصول انسانی باشد. تردید ندارم که گوش‌های فراوانی شنوای پیام رهبران دینی هستند. واقعیت این است که علیرغم تلاش‌های گسترده برای معنویت‌زدایی و دین‌ستیزی

در بین جوانان و پوشش گذاشتن بر فطرت آنان و القای گریز آنان از دین و دینداری، شاهد رویش‌های جدید فطری و معنوی در میان آنان هستیم.

رییس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی با اشاره به اعتراضات اخیر جوانان کشورهای آمریکایی و اروپایی به فجایعی نظیر آنچه در غزه و لبنان مظلوم اتفاق می‌افتد، گفت: این اعتراضات چیزی غیر از بیداری فطری و دینی برای مقابله با ظلم و بی‌عدالتی نیست. اگر دین‌گریزی وجود دارد، ناشی از عدم تعریف درست از مفاهیم دینی در مراجع رسانه‌ای و سایبری یا عدم پایبندی رهبران دینی به وظایف خود است.

ایمانی‌پور در ادامه این نشست، ابراز کرد: اگر بخواهم به موضوع اصلی نشست بازگردم باید عرض کنم که ما نیازمند گفت‌وگوهای عمل‌گرایانه هستیم. تلاش همه جانبه برای تبیین حقایق و اعلام مواضع مشترک در قبال بحران‌های فراگیر به عنوان یک تجربه موفق در گفت‌وگوهای دینی می‌تواند سرلوحه اقدامات ما قرار گیرد.

رییس دستگاه دیپلماسی فرهنگی کشور، برای ایجاد یک شبکه منسجم میان ادیان، سه اقدام لازم را پیشنهاد کرد: اول تعارف و آشنایی، دوم تبادل نظر و رفت و آمدهای مستمر، سوم تعامل و همکاری‌های عملی مشترک میان راهبران ادیان.

وی در پایان سخنانش، گفت: گفت‌وگوی سازنده، گفت‌وگویی است که ناظر بر چالش‌ها و مسائل جهانی بوده و به ارائه راه حل‌هایی برای حل یک بحران بیانجامد و طرف‌های گفت‌وگو برای عملیاتی‌سازی نتایج آن ملتزم شوند. جهان معاصر مملو از چالش‌هایی نظیر بحران معنویت، مبارزه با سبک زندگی مؤمنانه، هوش مصنوعی، فضای مجازی، محیط زیست، گسترش خشونت و نسل‌کشی و دهها بحران دیگر است که رهبران ادیان در حل آن‌ها می‌توانند نقش سازنده‌ای داشته باشند. امیدوارم تلاش جمعی رهبران ادیان به برپیده شدن فساد و تباهی و دستیابی بشر به صلح پایدار در جهان منجر شود.

در این نشست، علاوه بر خانم ابوبین گورجنیکوزیر فرهنگ و رسانه کرواسی، ماموستا عبدالسلام کریمی؛ مشاور رئیس جمهوری اسلامی ایران، خاخام یونس حمامی لاله زار؛ مرجع کلیمیان ایران، مارن‌سای بنیامین؛ اسقف اعظم کلیسای شرق آشوری، وانیا للحام سرگز؛ اسقف کلیسای کاتولیک کلدانی، آرا شاوردیان؛ نماینده ارمنه تهران و شمال کشور در مجلس شورای اسلامی، بهشید برخوردار؛ نماینده زرتشتیان در مجلس شورای اسلامی به نمایندگی از جامعه کلیمی، مسیحی و زرتشتی جمهوری اسلامی ایران حضور داشتند.

زمینه‌ساز صلح

مشاور رئیس جمهوری ایران در امور اقوام و اقلیت‌های دینی و مذهبی در سومین دور گفت‌وگوی دینی مرکز گفت‌وگوی ادیان و فرهنگ‌های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی با اندیشمندان دینی کرواسی از اهمیت گفت‌وگوی ادیان در مسیر ایجاد صلح سخن گفت.

ماموستا عبدالسلام کریمی با بیان اینکه دین همچون هنر با وجدان بشر عجین است، افزود: دین همچون هنر قدرت‌زاد قدرت‌آفرین است. در واقع جهان بشری با دین و هنر زیباتر می‌شود.

وی با بیان اینکه قدرت‌ها دو بعد صلح‌آفرین و جنگ و خشونت‌آفرین دارند، گفت: همه ادیان قرآنت‌های گوناگون و متفاوت دارند که شامل قرآنت صلح طلب و قرآنت خشونت‌زای می‌شود. قرآنت صلح طلب ادیان، صلح، آرامش و ثبات جان بشری را در پی دارد.

کریمی با تأکید بر اینکه قرآنت خشونت‌آفرین از ادیان، جنگ، واگرایی و طلاطم را در زندگی بشر به ارمغان می‌آورد، ابراز کرد: قرآنت‌های ادیان محصول باورها و نگرش‌ها و رویکرد علما و روحانیون ادیان است و این باورها، نگرش‌ها و رویکردها از بشر فرهنگی و جهان‌زیست و فرهنگ سرزمینی منشأ می‌گیرد. به عنوان مثال فرهنگ ایران زمین، فرهنگ صلح، مدارا، همبستگی، انسجام، همزیستی پیروان ادیان توحیدی است.

مشاور رئیس جمهوری کشورمان با بیان اینکه ایران مهد ادیان توحیدی است، گفت: فرهنگ اسلام ایرانی که دینداری مبتنی بر اخلاق، گفت‌وگو و همزیستی مسالمت‌آمیز است در شرایط مختلف، رشد و توسعه پیدا می‌کند. فرهنگ ایران زمین آن‌گونه از قرآنت ادیان را که با صلح، رواداری و محبت همراه است را جلوه می‌دهد. در واقع، فرهنگ ایران زمین به ایرانیان آموخت که بدون گفت‌وگو رهبران و پیروان ادیان، صلح میان پیروان ادیان برقرار نخواهد شد.

کریمی با بیان اینکه تعصب به دین خاص یا متعصب به ضدیت با ادیان (سکولاریسم یا لائیسزم) هر دو مخالف گفت‌وگوی ادیان به شمار می‌آیند، برای گفت‌وگوی ادیان و مذاهب به چند مولفه نیاز داریم. یکی شناخت است که در آن، انسان دشمن چیزی است که نسبت به آن جهل دارد. موضوع دیگر، حل تنش‌های موجود باقی مانده از تاریخ است. به عنوان مثال تنش میان اسرائیل و فلسطینیان - اگر این تنش حل می‌شد هرگز داعش به وجود نمی‌آمد. ترور گرچه منفور و از جانب ادیان و علما مطرود است اما محصول تحقیر و تبعیض است.

مشاور رئیس جمهوری ایران در امور اقوام و اقلیت‌های دینی و مذهبی ادامه داد: تغییر باورها، ارائه قرآنت‌های صلح‌آمیز، اخلاق محور و انسان‌گرا از ادیان، تکریم متقابل ادیان و دوری از اهانت و توهین به مقدسات

دینی و مذهبی از جمله کارهایی است که می شود در برابر جریان منفور اجرا کرد. کریمی با تأکید بر اینکه اصل و اساس تمام ادیان، فلاسفه و نخبگان جهان بر مبنای گفت و گو است، ابراز کرد: خداوند از راه گفت و گو با ابراهیم، نوح، عیسی و محمد (ص) تماس گرفته و فرموده به مردم از راه مدارا و محبت وارد شده و به آن ها چنین و چنان بگویند تا رستگار و خوشبخت شوند نه اینکه با خشونت رفتار کنید. همه بندگان خداوند و از راه گفتگو باید همه را جمع کرد و با استدلال به سوی خداوند هدایت کنیم، نه با جبر و شمشیر. وی افزود: گفت و گو نوعی مشورت کردن با یکدیگر است. خداوند از طریق گفت و گو و الهام به ما مشورت می دهد.

کریمی با اشاره توجه ویژه قرآن کریم و پیامبر اسلام بر گفت و گوی ادیان، بیان کرد: نکته اصلی در گفت و گو، دعوت است. وجود دعوت اهل کتاب و گفت و گوی با آن ها بر پیامبر (ص) فهمیده می شود. مشاور رئیس جمهوری ایران در امور اقوام و اقلیت های دینی و مذهبی به اصل ۱۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و وجود مبانی گفت و گو در این عرصه، گفت: دولت جمهوری اسلامی ایران و مسلمانان موظفند نسبت به افراد غیر مسلمان با اخلاق حسنه و قسط و عدل اسلامی عمل نمایند و حقوق انسانی آنان را رعایت کنند.

وی درباره وضعیت امروز گفت و گوی ادیان در ایران کنونی، توضیح داد: جمهوری اسلامی ایران هم اکنون از طلایه داران گفت و گوی ادیان در منطقه و جهان است. علاوه بر تمام دستگاه های اجرایی و مراکز مذهبی ما یک سازمان به نام سازمان ارتباطات

داریم که متولی امر گفت و گو ادیان در کشور است. کریمی افزود: علماء، روحانیون و رهبران ادیان توحیدی در ایران کنونی، سردمداران و متولیان اصلی گفت و گوی ادیان در کشور هستند. پیروان ادیان و ملت ایران نیز حامیان اصلی گفت و گوی ادیان در کشور هستند. هویت های قومی، دینی و مذهبی در ایران علی رغم تنوع و گوناگونی به دلایل مختلف از جمله وجود اسطوره های مشترک، تاریخ مشترک، فرهنگ عمومی مشترک و احساسات و ارزش های مشترک، به شکل یک ملت واحد در آمده اند که گنجایش همراهی و همدل با دیگران و پذیرش دیگری را در خود دارند.

مقابله با سوء استفاده افراطی ها

وزیر فرهنگ و رسانه کرواسی در سومین نشست دینی بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری کرواسی بر بهره مندی از تجربیات همزیستی پیروان ادیان توحیدی در ایران، تأکید کرد.

خانم ابوین گورجنیک در این نشست، با اشاره به چالش هایی که موضوعات دینی در جوامع مختلف با آن روبرو هستند، گفت: گاهی اتفاقاتی می افتد که موضوعات دینی با غوغاهای روزمره مواجه می شوند و از این طریق، در معرض خطر قرار می گیرند. از سوی دیگر، برخی افراطی گرایی ها سبب گسترش نفرت و مخالفت با فعالیت های دینی می شود که خطرات آن نسبت به این حوزه، بیشتر می کند.

وی در ادامه گفت: با توجه به شرایطی که در جهان حاکم است، کار دشواری است که مسائل منطقه ای، تبدیل به مساله ای جهانی شوند. انتقال اخبار درست از این مناطق به جهانیان نیز، کار ساده ای نیست. چرا

که برخی از صاحب نفوذان برای منافع شخصی خود دست به ایجاد تفرقه و اختلاف می زنند. وزیر فرهنگ و رسانه کرواسی با تأکید بر اینکه در چنین شرایطی، اهمیت گفت و گوی ادیان اهمیت زیادی پیدا می کند، ابراز کرد: این گفت و گوها می تواند سوء تفاهم ها را برطرف کند. به همین دلیل ما خواهان ایجاد فضای چندفرهنگی و چند دینی در جهان هستیم. بنابراین این امیدواری وجود دارد که بتوانیم با گفت و گو به ویژه گفت و گوهای دینی، بسیاری از مشکلات را برطرف کنیم.

خانم گورجنیک با بیان اینکه در کرواسی آمادگی و ذهنیت برای انجام گفت و گوهای دینی وجود دارد، گفت: این گفت و گوها برای ما بسیار ارزشمند است. بر همین اساس، رابطه بسیار خوبی میان کرواسی و جوامع دینی وجود دارد. به ویژه با پیروان اسلام، این رابطه مورد توجه قرار گرفته است.

وی با بیان اینکه بیش از یکصد سال قبل، دین اسلام در کرواسی به رسمیت شناخته شده است، افزود: مسلمانان در کشور ما در اجتماعات خود، به حیات شان ادامه داده اند و تبدیل به الگویی جامع شده اند که علاوه بر توجهات داخلی، نگاه خارجی را نیز به خود معطوف کرده است.

وزیر فرهنگ و رسانه کرواسی، در ادامه گفت: دولت ما در مواجهه با مسلمانان، در نقش یک شریک سازنده و مثبت، ایفای نقش کرده است. البته این نقش را نیز در برابر پیروان سایر ادیان که در کرواسی حضور دارند، حفظ کرده است.

خانم گورجنیک با اشاره به اهمیت برگزاری نشست های مشترک برای گفت و گوی ادیان در کرواسی، ابراز کرد: ما تمایل داریم تا تجربیات ادیان

مختلفی که در جمهوری اسلامی ایران فعالیت می‌کنند و به صورت مسالمت‌آمیز در کنار هم زندگی می‌کنند و در گسترش صلح، کوشا هستند، بهره‌مند شویم.

سومین دور گفت‌وگوی دینی مرکز گفت‌وگوی ادیان و فرهنگ‌های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی با اندیشمندان دینی کرواسی با حضور حجت‌الاسلام محمد مهدی ایمانی‌پور رئیس شورای سیاست‌گذاری و هماهنگی گفت‌وگوی ادیان ایران و رییس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، ۱۴ و ۱۵ آبان‌ماه در شهر زاگرب پایتخت این کشور برگزار می‌شود.

موضوع اصلی این دور از گفت‌وگوها که میزبانی آن را شورای ادیان کرواسی با محوریت جمعیت اسلامی کرواسی عهده‌دار است، «تجارب در زمینه گفت‌وگوی ادیان» است.

مانند یک خانواده

رهبر دینی کلیمیان ایران در سومین نشست دینی بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری کرواسی گفت: امیدواریم پیروان ادیان مانند یک خانواده برای بقای آن تلاش کنند.

حاکم یونس حمای لاله‌زار با بیان اینکه همزیستی بین ادیان توحیدی می‌تواند عامل مهمی در صلح و آرامش جهانی باشد، اظهار کرد: این امر می‌تواند زمینه پیشرفت فرهنگی و اجتماعی جوامع را هموار سازد.

وی افزود: تاریخ‌گواه همزیستی مسلمانان و یهودیان طی ادوار طولانی زندگی مشترک آن‌ها است. زمینه این همزیستی از قبل از شکل‌گیری اسلام به دنبال زندگی یهودیان در عربستان وجود داشت.

حمای لاله‌زار، پیشینه حضور یهودیان در سرزمین عربستان را تا زمان حضرت سلیمان نبی عنوان کرد و گفت: بخصوص پس از خرابی معبد بیت المقدس دوم توسط رومیان (۶۸ میلادی) تعداد بیشتری از یهودیان در عربستان ساکن شدند. این تعداد به دنبال تثبیت حکومت‌های مسیحی در کشورهای اروپایی و فشار آن‌ها علیه یهودیان افزایش بیشتری یافت.

رهبر دینی کلیمیان ایران در ادامه با اشاره به اینکه اعراب و یهودیان از لحاظ نژاد و زبان به یکدیگر نزدیک بودند، بیان کرد: هر دو قوم، خود را منتسب به حضرت ابراهیم می‌دانستند و زبان هر دو از زبان‌های سامی بود. به خاطر این وجوه تشابه و وابستگی‌ها و احترام به حضرت ابراهیم، اعراب خود را به یهودیان نزدیک می‌دیدند و با آن‌ها با آرامش و صلح زندگی می‌کردند. حتی گروهی از اعراب تحت تأثیر یهودیان از بت پرستی دست کشیده و به عبادت خدای یگانه می‌پرداختند.

وی همچنین ابراز کرد: پس از اسلام و اهل کتاب قلمداد شدن یهودیان و با توجه به اشتراکات فراوان در ایدئولوژی و اعتقادات از جمله توحید، نبوت، معاد،

اعتقاد به منجی موعود و...، وجود فقه و مشترکات فقهی و شرعی گوناگون (نماز، روزه، ذبح شرعی، حلال و حرام خوراکی‌ها، پاکی و نجاست، غسل شرعی و...) و ارزش‌های اخلاقی مشترک، زمینه این همزیستی تحکیم‌یافت.

حمای لاله‌زار به نحوه برخورد رهبران اسلامی با رهبران یهود به عنوان یک رفتار موثر دینی اشاره کرد و توضیح داد: ملاقات پیامبر اسلام با «بوستنای» رهبر یهودیان ایران یکی از این رفتارها بود. بوستنای از بازماندگان حضرت داود که در ایران به رهبری یهودیان رسید و خسرو پرویز، به علت ترس از قدرت او، وی را به زندان انداخت ولی بوستنای موفق به فرار از زندان شد و به عربستان آمد که در پناه و امان پیامبر اسلام قرار گرفت.

وی ادامه داد: از سوی دیگر، پیمان پیغمبر اسلام با یهودیان مدینه در سال اول هجرت صورت گرفت. بندهایی از این پیمان که به عنوان نخستین سند سیاسی اسلام به «پیمان عمومی با مردم مدینه» موسوم بود که یهودیان را نیز شامل می‌شد.

رهبر دینی کلیمیان ایران به روند شکل‌گیری فضای گفت‌وگو میان مسلمانان و یهودیان در اوایل تاریخ اسلام اشاره کرد و گفت: در دوران اولیه بیشتر گفت‌وگوها جنبه جدلی جهت اثبات حقانیت یک دین را داشت. هرچند اجباری برای طرف مقابل ایجاد نمی‌کرد مجالس بحث و گفت‌وگو در مورد مسائل مختلف دینی و به خصوص تاریخچه زندگی انبیاء پیشین که در کتب مقدس یهود به صورت مفصل بیان شده است عاملی برای تبادل فرهنگی بین مسلمانان و یهودیان بود.

حمای لاله‌زار در ادامه اظهار کرد: برای یهودیانی که در قلمرو حکومت اعراب می‌زیستند با شروع اسلام دوره جدیدی از آزادی شروع شد. حکام مسلمان به مراتب روشنفکرتر و آزادمنش‌تر از رهبران مسیحی آن زمان بودند. یهودیان تحت حکومت مسلمانان در صلح و صفا زندگی می‌کردند. یهودیان تحت تأثیر علاقه و عشق اعراب به شعر و فلسفه قرار گرفتند، در حالی که قبل از آن یهودیان خیلی کم به شعر و شاعری علاقه‌مند بودند ولی اکنون شعر عبری شکوفا می‌شد و پایه پای آثار جدیدی در فلسفه و منطق به قلم دانشمندان یهودی انتشار می‌یافت.

وی با بیان اینکه سابقه تاریخی حضور یهودیان در ایران باستان به بیش از ۲۷۰۰ سال پیش برمی‌گردد، گفت: با توجه به این سابقه طولانی و احترام خاصی که یهودیان برای ایرانیان به خصوص «کوروش کبیر» قائل می‌باشند، این جامعه با ایجاد پیوندهای بسیار مستحکم فرهنگی و اجتماعی با مردم ایران به جزئی از فرهنگ و تاریخ ایران زمین تبدیل و تمام وقایع و حوادث این کشور را در کنار دیگر هم‌وطنان خود متحمل شده است.

رهبر دینی کلیمیان ایران همچنین ابراز کرد: در

مجموع پیوند قوی فرهنگی میان کلیمیان ایران با هم‌وطنانشان طی تاریخ طولانی همزیستی در این کشور و نیز اجرای تدابیر و سیاست‌های صحیح از سوی روحانیان و مسئولان هر دو جامعه یهودی و مسلمان، مانع از تکرار وضعیت یهودیان در اکثر کشورهای اسلامی، یعنی ریشه‌کن شدن و مهاجرت کامل جوامع یهودی طی دهه‌های اخیر در ایران شده است.

وی با تأکید بر اینکه طی این قرون طولانی، گفت‌وگوهای زیادی بین علمای مسلمان و یهودی برقرار بوده است، بیان کرد: پس از انقلاب اسلامی مردم ایران که دین به عنوان محور اصلی جامعه و حکومت قرار گرفت، زمینه این تبادل نظر افزایش یافت و به خصوص از سال ۱۳۸۰ شمسی به بعد شکل منسجم و منظم‌تری به خود گرفته است که سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی از پیشگامان این زمینه بوده است. حمای لاله‌زار ابراز امیدواری کرد که پیروان ادیان، همانند افراد یک خانواده که علی‌رغم تفاوت‌های موجود بین آن‌ها، ولی بر پایه اشتراکات بسیار مستحکم، نه تنها همدیگر را تحمل کرده و با تسامح رفتار می‌کنند، بلکه با همفکری و همدلی بر اساس منافع مشترک سعی بر بقا و استحکام این خانواده را دارند.

وی در پایان گفت: مانیز در جهان امروز که متأسفانه با سودجویی و سوء استفاده از نام ادیان توحیدی، جنگ و خونریزی و ظلم و ستم موردی روزمره شده؛ بتوانیم زمینه آشتی، صلح، مودت و همزیستی با حفظ احترام و حقوق دیگران را پایه‌ریزی کنیم و «زندگی برادرانه بین همه انسان‌ها» بین ما برقرار شود.

گفت‌وگو در فضای تعقل

اسقف کلیسای شرق آشوری ایران در همایش سومین دور گفت‌وگو با اندیشمندان دینی کرواسی درباره تجارب در زمینه گفت‌وگوی ادیان سخنرانی کرد.

مارنرسای بنیامین، با بیان اینکه انسان موجودی اجتماعی است و بسیار سخت و غیر ممکن است بتواند به تنهایی زندگی کند، ابراز کرد: بنابراین ویژگی اجتماعی بودن انسان هدیه‌ای از طرف خداوند است تا بتوانیم با انسان و انسان‌های دیگر حرف بزنیم، پیشرفت کنیم، دنیا را بسازیم و زندگی کنیم.

وی با تأکید بر اینکه خداوند به ما گفت‌وگو کردن را می‌آموزاند، افزود: قطعاً برای یک گفتگوی خوب و نتیجه بخش مؤلفه‌هایی باید وجود داشته باشد. طرفین گفتگو، موضوع گفتگو، فضای گفتگو، قواعد گفتگو و بسیاری موارد دیگر. هر روزه میلیاردها نفر بر روی کره خاکی در خصوص مسائل مختلف اعم از سیاسی، دینی، اقتصادی، فرهنگی و... به گفتگو می‌نشینند و هر روز ابزارهای مختلفی برای گفتگو کشف و اختراع می‌شود.

اسقف کلیسای شرق آشوری ایران، با اشاره به اینکه

ابزار گفت و گو براساس نیاز انسان به گفت و گو شکل گرفته است، گفت: همه این ها ناشی از یک موضوع است و آن نیاز انسان به گفتگو و نیل به وجه مشترک و سازش است. از طرفی گفتگو کردن یکی از راه های درمان است، منظور در مان جسم نیست، در مان فکر است، در مان کردن روابط بین انسانها است. راهی است تا دو فرد یا دو گروه و یا در سطح دو کشور به گفتگو بنشینند تا بتوانند مشکلات فی مابین را حل و فصل کنند. به شرطی که فضای گفتگو، فضای تعقل و عقل گرایی باشد.

بنیامین یکی از موضوعات گفتگو در طول تاریخ را گفتگوی دینی عنوان کرد و افزود: گفتگو بین رهبران و پیروان ادیان مختلف، حتی موارد متعددی از گفتگوی رهبران یک دین نیز مشاهده می شود. گفتگو برای "شناخت" بیشتر از هم و درک اصول و عقاید یکدیگر. وی ادامه داد: به مدد تاسیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در نظام جمهوری اسلامی کشور عزیزمان ایران، گفتگوهای دینی آغاز و رشد و توسعه یافته اند و این امر مرهون نگرش و دیدگاه رهبر انقلاب، حضرت آیت الله خامنه ای است. قطعا از سال های تاسیس این نهاد دینی، گفتگوهای متعددی بین اندیشمندان و رهبران و پیروان ادیان صورت گرفته و راه را برای شناخت بیشتر از هم و تفاهم و درک متقابل و مهم تر از همه محبت به هم منع گشوده است تا پیروان ادیان مختلف بتوانند در کنار هم با احترام متقابل و پذیرش اعتقادات یکدیگر زندگی کنند.

بنیامین همچنین ابراز کرد: در سال ۲۰۱۰ میلادی و با حضور پاتریارک فقید ماردنخای چهارم رهبر کلیسای شرق آشوری (۱۹۷۶-۲۰۱۵) سومین دور گفتگوی دینی بین مسیحیت کلیسای شرق و اسلام صورت

پذیرفت. چهارمین دور از این گفتگوها با حضور پاتریارک جدید، عالیجناب ماراواسوم روئیل در سال ۲۰۲۳ میلادی در محل سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در شهر تهران در رابطه با "ایمان و جوانان" برگزار شد و دارای نتایج مفیدی برای طرفین بود.

اسقف کلیسای شرق آشوری ایران با بیان اینکه به نظر می رسد ما رهبران و پیروان ادیان توحیدی بتوانیم بیش از پیش با هم به گفتگو بنشینیم، ابراز کرد: دنیای معاصر دنیای ارتباطات و تعامل است و چه بسا ایمانداران باید الگویی برای مردم باشند برای ایجاد صلح و مودت و محبت. وظیفه ما بسیار سنگین است و برای تحقق اهداف الهی باید هر روز و شب در تلاش و کوشش بود و همه فکر و جان و جسممان، و هم و غممان باید برای رشد و تعالی انسان باشد و انسانیت. قطعا اگر نیت خیر باشد خداوند هم کمک خواهد کرد.

وی با تاکید بر اینکه خطرات مختلفی انسانیت را تهدید می کند، گفت: ما روحانیون و مسئولان دینی باید در قبال مردم هشیار باشیم و آن ها را هدایت کنیم. لازمه این هدایت گری، الگو بودن و پاکدل بودن ما است تا بتوانند خداوند را در وجود ما ببینند.

مقاومت برابر جنگ طلبی

نماینده زرتشتیان در مجلس شورای اسلامی در سومین نشست دینی بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری کراسی بر تلاش رهبران ادیان به همسویی پیروان شان در احترام به باورهای دیگران تاکید کرد.

بهشید برخوردار در این نشست با تاکید بر اینکه حفظ حقوق و کرامت انسانی، فصل مشترک همه ادیان توحیدی است، ابراز کرد: تجربه سال ها

حضور و فعالیت زرتشتیان در ایران در ایجاد و تقویت حس همدلی و همکاری میان همه ادیان توحیدی و مذاهب در سایه پرچم مقدس جمهوری اسلامی ایران به گونه ای بوده است که به همبستگی و همآزوری میان آن ها منجر شده و همه ادیان، در سایه اتحاد در راستای حفظ حقوق و کرامت انسان و بشریت گام بر میدارند.

وی با اشاره به بخشی از تجربیات جامعه زرتشتیان در ایران، گفت: احترام میان زرتشتیان و جمهوری اسلامی همواره مبتنی بر احترام متقابل بوده است و بر این مبنا، همکاری زرتشتیان در همه حوزه ها با مشارکت سایر ادیان توحیدی و مذاهب تداوم یافته، به گونه ای که زرتشتیان نیز در کنار سایرین در همه عرصه ها از جمله در زمینه های اقتصادی، سیاسی، صنعتی، فرهنگی، هنری و ورزشی حضور و مشارکت فعال دارند.

نماینده زرتشتیان در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه در ایران به زرتشتیان همیشه با دید احترام و تکریم نگریسته می شود، اظهار کرد: مصداق عملیاتی آن این است که در مجلس شورای اسلامی برای زرتشتیان یک کرسی ثابت نمایندگی در نظر گرفته شده است. در جمهوری اسلامی ایران همواره با ادیان توحیدی از جمله زرتشتیان بر اساس اصول انسانی و با عدالت رفتار می شود و برای انجام مناسک دینی و احوال شخصی خود آزادی عمل دارند و همواره از حقوق آنان نیز دفاع می شود.

خانم برخوردار همچنین گفت: کشور من ایران، همه افراد را دارای حقوق اجتماعی برابر می داند و معتقد است میان مسلمانان، زرتشتیان، مسیحیان، کلیمیان و یا مذاهب دیگر تفاوتی وجود ندارد و در این راستا،

همواره بر وحدت و پیوند میان مسلمانان و سایر ادیان توحیدی همچون زرتشتیان تأکید می‌شود و ما زرتشتیان نیز می‌توانیم همانند سایر ادیان توحیدی با استفاده از ظرفیت کرسی نمایندگی در مجلس شورای اسلامی ایران به عنوان وکیل و حامی حقوق مردم به فعالیت پردازیم.

وی با بیان اینکه ما زرتشتیان، افتخار می‌کنیم که بخشی از جامعه بزرگ ایران هستیم، افزود: ماروابطی در هم تنیده با دیگر شهروندان در همه جای کشور مان داریم و در کنار مسلمانان و سایر ادیان توحیدی و قومی همچون کردها، بلوچ‌ها، آذری‌ها، عرب‌ها، ترکمن‌ها و لرها با اتحاد و همبستگی، خود را متعهد به توسعه و آبادانی کشورمان می‌دانیم.

نماینده زرتشتیان در مجلس شورای اسلامی در ادامه ابراز کرد: مایلیم به عنوان نماینده زرتشتیان در پارلمان ایران به این نکته اشاره کنم که مطابق با قانون مصوب مجلس شورای اسلامی ایران، زرتشتیان به عنوان یکی از ادیان رسمی این کشور هستند و در دادگاه‌ها نیز موظفند بر اساس احکام و آداب و رسوم ادیان و مذاهب آن‌ها که در قانون اساسی ایران به رسمیت شناخته شده است، عدالت را اجرا کنند.

خانم برخوردار افزود: بر اساس قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، زرتشتیان نیز مانند سایر ایرانیان در انجام مناسک دینی خود آزادند و در احکام و احوال شخصیه، مراسم و آموزه‌های دینی، مطابق با آیین خود عمل می‌کنند. بر این مبنا، طبق قانون مدنی ایران، زرتشتیان ایرانی، شهروند ایرانی محسوب می‌شوند و مانند سایر ایرانیان، در برابر قانون از حقوق مساوی برخوردار هستند.

وی با اشاره به اینکه امام خمینی^(ع) بنیانگذار و رهبر فقید انقلاب اسلامی ایران نیز در این خصوص تأکید داشتند که از مجلس شورای اسلامی انتظار می‌رود در خدمت حقوق و رفاه ادیان توحیدی باشد، ادامه داد: ایشان همواره بر این موضوع نیز تأکید داشتند که ایران کشور همه ادیان توحیدی است.

نماینده زرتشتیان در مجلس شورای اسلامی در ادامه با بیان اینکه مبارزه با خشونت و ترویج صلح و امنیت، سرفصل مشترک همه ادیان توحیدی است، اظهار کرد: در این میان، مسئولیت‌پذیری کشورها و تعهد و پابندی آن‌ها به قوانین و معاهدات بین‌المللی یکی از انواع آن است. آنچه جمهوری اسلامی ایران به عنوان کشوری دارای اقوام متعدد و اشکال مختلف ادیان توحیدی به آن معتقد است، این است که ضمن همزیستی مسالمت‌آمیز با یکدیگر، همواره در جهت آموزش برای نسل‌های آینده در راستای ترویج صلح، توسط رهبران دینی تلاش شود.

خانم برخوردار همچنین ابراز کرد: رهبران ادیان می‌توانند با فراخواندن پیروان خود به متون و نصوص اصیل دینی و توجه دادن به خردورزی و احترام به باورهای دیگران، امکان ترویج ایدئولوژی‌های

خشونت طلبانه توسط حکومت‌های جنگ طلب را کاهش دهند و به تأمین امنیت جهانی کمک کنند.

وی ادامه داد: امروز شاهدیم این مسئولیت و تعهد مهم، در مقابل دیدگان افکار عمومی جهان توسط رژیم اشغالگر صهیونیستی نقض می‌شود و غیرنظامیان همچون زنان و کودکان بی‌دفاع به بدترین شکل ممکن به خاک و خون کشیده می‌شوند. زرتشتیان نیز همچون همه ادیان توحیدی ضمن تأکید بر مسئولیت‌پذیری کشورها به عنوان یکی از اصول مشترک، این بی‌مسئولیتی، بدعهدی و عدم پایبندی رژیم جنایتکار صهیونیستی بدلیل ارتکاب جنایات خونبار آن به ویژه در غزه و لبنان را به شدت محکوم می‌کنند و خواستار مقابله و محاکمه عاملان و حامیان و مدعیان دروغین حقوق بشر هستند زیرا معتقدیم این اقدامات غیرقانونی و جنایتکارانه، صلح و امنیت بین‌المللی را به مخاطره انداخته است.

نماینده زرتشتیان در مجلس شورای اسلامی با تأکید بر اینکه وضعیت جاری جهان، یک چالش اساسی برای رهبران سیاسی، معنوی و دینی است، گفت: به باور من، رهبران دینی به سهم خود مسئول کمک به اشاعه آموزش‌های ادیان مربوطه خود برای کاهش تنش، درگیری و ترویج فرهنگ گفتگو، تساهل و تسامح هستند. زیرا هسته درونی ادیان توحیدی در برگیرنده اخلاقیات و بصیرت، محبت و شناخت حقیقت است که زمینه مشترک برای یافتن هویت و معنا در زندگی و هدایت انسانها به سوی همزیستی مسالمت‌آمیز است.

خانم برخوردار در ادامه، بیان کرد: با آموزش این معنا و ترویج این حس هویت در رشد معنوی و خدمت به بشریت توسط رهبران دینی، امکان مقاومت ملت‌ها در برابر سیاست‌های جنگ طلبانه و تروریسم دولتی افزایش می‌یابد و امکان حرکت به سمت صلح جهانی محقق خواهد شد. امیدوارم با تعامل سازنده و موثر میان ادیان توحیدی و قومیت‌ها، با هر نوع رفتار افراط‌گرایانه از هر نوع دین و مذهبی مبارزه شود و جوامع بشری روز به روز به صلح و امنیت پایدار نزدیک‌تر شوند.

ایجاد صلح درونی

خوری اسقف کلیسای آشوری کلدانی کاتولیک ایران در سومین نشست دینی بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری کرواسی از رهبران ادیان خواست تا بر اهمیت ترویج صلح و ثبات در جهان تأکید کنند.

وانیا سرگز للحام با بیان اینکه این نشست‌ها نه تنها به فهم متقابل کمک می‌کند بلکه می‌تواند به عنوان ابزاری برای تقویت همزیستی مسالمت‌آمیز میان اقلیت‌های دینی و مسلمان عمل کنند، ادامه داد: با توجه به تنوع فرهنگی و مذهبی در ایران، این گفتگوها می‌توانند به تقویت همزیستی میان اقلیت‌های دینی و مسلمانان کمک کنند. در چنین فضایی، افراد

می‌توانند با یکدیگر به گفتگو و تبادل نظر پردازند. وی با اشاره به اینکه رهبران ادیان به عنوان ادامه دهندگان رسالت پیامبران، بر اهمیت ترویج صلح و ثبات تأکید کنند، گفت: ایشان می‌خواهند زندگی پر از آرامش به ارمغان بیاورند. از این رو، این نشست‌ها به شرکت‌کنندگان این امکان را می‌دهند که با باورها، آداب و رسوم یکدیگر آشنا شوند و از تصورات غلط جلوگیری کنند.

سرگز للحام با اشاره به تنوع فرهنگی و مذهبی غنی در ایران، ابراز کرد: این گفتگوها می‌توانند به تقویت همزیستی میان اقلیت‌های دینی و مسلمانان کمک کند که تا این زمان این گفتگوها به بار نشستند. این نشست‌ها فرصتی برای تبادل نظر میان نسل‌های مختلف فراهم می‌کند و می‌تواند به حفظ میراث فرهنگی و دینی کمک کند.

وی افزود: گفتگوی ادیان در کلیساهای آشوری در ایران به ویژه کلیسای کاتولیک، تحت تاثیر تاریخیچه غنی و چالش‌های معاصر قرار دارد. کلیسای کاتولیک نقش مهمی در تسهیل این گفتگوها ایفا کرده.

خوری اسقف کلیسای آشوری کلدانی کاتولیک ایران با تأکید بر اینکه انقلاب اسلامی ایران به عنوان یکی از درخشان‌ترین دوره‌ها برای همکاری جامعه آشوری شناخته می‌شود، بیان کرد: این همکاری‌ها ناشی از پیوندهای عمیق فرهنگی و تاریخی میان آشوری‌ها و مسلمانان است: جامعه آشوری - کلدانی در عرصه‌های علمی و فرهنگی نقش بسزایی ایفا کرده. به عنوان همبستگی می‌توان از تشیع با شکوه شهید آشوری - کلدانی کاتولیک شهید جانیت اوشانا نشان دهنده همبستگی و احترام متقابل میان مسلمان و آشوریان باشد که در این مراسم از حضور مقامات عالی رتبه کشوری و لشگری و سیل جمعیت میلیونی مسلمان می‌توان نام برد.

وی با بیان اینکه صلح یکی از ارکان بین ادیان است، توضیح داد: صلح نه فقط به عنوان کلمه بلکه با عمل باید همراه باشد همانطوری که در انجیل و رساله‌ها می‌خوانیم؛ عمل با ایمان باشد عمل بدون ایمان و ایمان بدون عمل پوچ و بیهوده است؛ نهالی که می‌کاریم با مشقت زحمت چندین ساله به بار می‌نشیند؛ گفتگو در عمل باید اثبات بشود که به عمل نشسته است یا خیر.

خوری اسقف کلیسای آشوری کلدانی کاتولیک ایران با تأکید بر اینکه دنیای امروز به مسائل مشترک نیاز دارد، ادامه داد: همه باید به صلح بیندیشیم؛ اول صلح درونی خود را باید تقویت کنیم و صلح دینی را بتوانیم در سطح بین‌المللی تلاش کنیم.

کاهش سوء تفاهم‌های فرهنگی

نماینده ارنیان مسیحی در مجلس شورای اسلامی در سومین نشست دینی بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری کرواسی، مقابله با افراط‌گرایی را

مسئولیت همه پیروان ادیان توحیدی دانست. آرا شاوردیان با بیان اینکه این گردهمایی ها گواه روشنی بر اهمیت گفتگوی ادیان در برقراری ارتباطات سازنده، تقویت پیوندهای انسانی و ایجاد صلح و ثبات جهانی است، اظهار کرد: در عصری که با بحران‌های بی‌شماری همچون افراط‌گرایی، خشونت و جنگ مواجه‌ایم، گفتگوی بین‌ادیانی می‌تواند ابزاری مؤثر برای ترویج همزیستی و مقابله با نیروه‌های تفرقه‌افکن باشد.

وی ادامه داد: ایران، به‌عنوان سرزمینی که از دیرباز میزبان ادیان مختلف بوده است، همواره تلاش کرده تا فضایی مساعد برای همزیستی و مشارکت پیروان ادیان گوناگون فراهم آورد. نگاه جمهوری اسلامی ایران به تنوع دینی نه به‌عنوان تهدید، بلکه به‌عنوان فرصتی برای تقویت وحدت اجتماعی بوده است. تاریخ کشور ماسرشار از نمونه‌های بارز از همزیستی و احترام متقابل میان پیروان ادیان مختلف است؛ از مسیحیان و کلیمیان گرفته تا زرتشتیان و مسلمانان که در کنار یکدیگر و در صلح و همکاری زیسته‌اند.

شاوردیان با بیان اینکه قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان یکی از مترقی‌ترین قوانین اساسی در خاورمیانه، حقوق اقلیت‌های دینی را به رسمیت شناخته و از حقوق برابر و قانونی برای پیروان ادیان الهی حمایت کرده است، ابراز کرد: به‌عنوان مثال، اقلیت‌های دینی در ایران، شامل مسیحیان، زرتشتیان و کلیمی‌ها با داشتن نمایندگان خاص خود در مجلس شورای اسلامی، در تدوین و پیگیری قوانین مربوط به حقوق خود نقش فعالی دارند و در تمام عرصه‌های اجتماعی و سیاسی مشارکت داشته‌اند.

نماینده ارمنیان مسیحی در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: همچنین وجود نهاد معاونت امور اقلیت‌های دینی در ریاست جمهوری به‌عنوان پلی میان دولت و جوامع اقلیت‌های دینی همواره نقشی موثر و کارا داشته است. این همزیستی سازنده و احترام متقابل، الگویی موفق از گفتگوی بین‌ادیانی در سطح ملی است و می‌تواند در سطح بین‌المللی نیز مورد توجه قرار گیرد.

وی در ادامه ابراز کرد: جمهوری اسلامی ایران همواره به این اصل باور دارد که گفت‌وگوی ادیان نباید به مباحث نظری و دینی محدود شود؛ بلکه باید به مسائل جهانی و اجتماعی همچون عدالت اجتماعی، حقوق بشر، حفاظت از محیط زیست، و مقابله با افراط‌گرایی و خشونت نیز توجه کند. این مسائل چالش‌هایی مشترکی‌اند که همگی مابه‌عنوان پیروان ادیان الهی در برابر آن‌ها مسئولیم.

شاوردیان با بیان اینکه ایران با تکیه بر فرهنگ کهن و تعالیم دینی خود، همواره تأکید کرده است که حل بحران‌های جهانی، نیازمند همکاری، همگرایی و گفتگوی ادیان است، گفت: جمهوری اسلامی ایران

از طریق سازمان‌های دینی و فرهنگی مختلف به ترویج ارزش‌های انسانی، اخلاقی و ارتقای گفتگوی ادیان در سطح جهانی پرداخته و تلاش کرده است تا در صحنه بین‌المللی نقش فعال و مؤثری ایفا کند. شاوردیان همچنین تجربه همزیستی مسالمت‌آمیز میان مسیحیان، کلیمیان و زرتشتیان با مسلمانان در ایران را نمونه‌ای برجسته از موفقیت گفتگوی بین‌ادیانی در سطح اجتماعی دانست و ادامه داد: پیروان ادیان الهی در ایران با وفاداری به فرهنگ و ارزش‌های ملی کشور خود، در کنار هم و طنان مسلمان در تمام عرصه‌های زندگی اجتماعی و اقتصادی مشارکت داشته‌اند.

وی ادامه داد: در طول تاریخ، جوامع اقلیت‌های ایران همواره در کنار هم و طنان مسلمان خود، در مقاطع حساس همچون جنگ تحمیلی، در دفاع از تمامیت ارضی و استقلال کشور شرکت کرده‌اند. این همزیستی سازنده و مثبت نمونه‌ای از فهم مشترک و احترام متقابل میان جوامع دینی است که می‌بایست به‌عنوان الگویی در سطح بین‌المللی مورد توجه قرار گیرد.

نماینده ارمنیان مسیحی در مجلس شورای اسلامی بیان کرد: تجربه ایران در مقابله با افراط‌گرایی و خشونت نیز شایسته توجه است. به‌عنوان یکی از قربانیان تروریسم، ایران بر مبنای آموزه‌های مشترک دینی مبنی بر لزوم ایستادگی و مقاومت در برابر ظلم و پلیدی، همواره در صف نخست مبارزه با این پدیده شوم بوده است. متأسفانه کشور ما نیز از تجاوزات تروریست‌ها و خشونت طلب‌ها مصون نبوده و در طول تاریخ، حوادثی چون بمب‌گذاری‌های متعدد و حملات به نهادهای دولتی و مذهبی، ما را به این واقعیت رسانده که تروریسم و افراط‌گرایی مرزی نمی‌شناسد و دشمن مشترک بشریت است. وی با تأکید بر اینکه ایران در مواجهه با چالش‌های

افراطی‌گری، با اراده‌ای راسخ دست یاری به سوی تمامی ملت‌ها دراز کرده و همواره آماده همکاری در راستای مقابله جمعی با این تهدیدات جهانی بوده است، افزود: جمهوری اسلامی ایران بر این باور است که تلاش‌های مشترک برای مقابله با خشونت و افراط‌گرایی، تنها راه دستیابی به جهانی عادلانه و پایدار است. همچنین ایران با تکیه بر فرهنگ کهن و تعالیم دینی خود، همواره تأکید کرده است که حل بحران‌های جهانی نیازمند همگرایی و همفکری میان ادیان است. در این راستا، جمهوری اسلامی ایران از طریق سازمان‌های دینی و فرهنگی مختلف، در مسیر ارتقای گفت‌وگوی ادیان و تفاهم جهانی، مشارکت فعال داشته و به ترویج ارزش‌های انسانی و اخلاقی پرداخته است.

نماینده ارمنیان مسیحی در مجلس شورای اسلامی همچنین اقدامات اخیر جمهوری اسلامی در بعد داخلی و در زمینه حمایت از حقوق اقلیت‌های دینی را به‌عنوان تجربیاتی موفق نام برد و گفت: مثال‌هایی چون تصویب مقررات جدید مبنی بر شایسته‌سالاری و عدم ممنوعیت اقلیت‌های دینی از تصدی مشاغل حساس، و فتوای ارزشمند مقام معظم رهبری، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، مبنی بر برابری دین‌مسلمانان و اقلیت‌های دینی، نمونه‌هایی از توجه و احترام ایران به پیروان ادیان مختلف است. این اقدامات عملی، نشان از تعهد ایران به حقوق اقلیت‌ها و ترویج گفت‌وگوی ادیان دارد.

شاوردیان در ادامه بیان کرد: ما معتقدیم، گفتگوی ادیان، راهی برای درک عمیق‌تر و کاهش سوءتفاهم‌های فرهنگی میان ملت‌هاست. تعامل و همکاری میان علمای ادیان می‌تواند به تعمیق روابط بین‌ادیانی کمک کند و حضور علمای برجسته از ادیان مختلف در چنین نشست‌هایی فرصتی برای تبادل نظر و تقویت

پیوندهای معنوی میان جوامع مختلف فراهم می‌آورد. ما مشترکات فراوانی در اصول اخلاقی، ارزش‌های انسانی و مفاهیم معنوی داریم که می‌توانند به‌عنوان پایه‌ای مستحکم برای گسترش همکاری‌های بین‌المللی و مبارزه با چالش‌های مشترک جهانی مورد استفاده قرار گیرند.

وی همچنین تأکید کرد: گفت‌وگوی ادیان به‌عنوان یک ضرورت در جهان امروز، مسئولیتی مشترک است که بر عهده همگی ما قرار دارد. از همین رو، پیشنهاد می‌کنم برای نشست‌های آینده به موضوعاتی چون "نقش ادیان در مبارزه با افراط‌گرایی و خشونت"، "همکاری‌های بین‌المللی ادیان در راستای عدالت اجتماعی" و "نقش ادیان در حمایت از حقوق بشر و کرامت انسانی" بپردازیم. نماینده ارمنیان مسیحی در مجلس شورای اسلامی ابراز امیدواری کرد که با استمرار این نشست‌ها و افزایش همکاری‌های بین‌المللی، بتوانیم به تقویت اصول صلح و همزیستی در سطح جهان کمک کنیم و الگویی برای احترام متقابل و درک عمیق‌تر از فرهنگ‌ها و ادیان مختلف باشیم. جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان کشوری که از گذشته تاکنون نمونه‌ای از همزیستی مسالمت‌آمیز پیروان ادیان بوده، همواره آماده همکاری و تعامل در جهت دستیابی به آرمان‌های مشترک انسانی و اخلاقی است.

مسیری سریع برای تبیین

در دیدار رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و وزیر فرهنگ کرواتس در زاگرب، طرفین بر گفت‌وگوهای بین‌ادبیانی و بازگشت به اوج همکاری‌های فرهنگی تأکید کردند.

این نشست پس از برگزاری سومین دور گفت‌وگوی دینی مرکز گفت‌وگوی ادیان و فرهنگ‌های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی با اندیشمندان دینی کرواتس و با هدف بررسی راه‌های تقویت روابط دوجانبه و تبیین مسئولیت‌های رهبران ادیان برگزار شد.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدمهدی ایمانی پور رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، با اشاره به اهداف سفر هیأت ایرانی به کرواتس، بیان کرد که گفت‌وگوهای بین‌المللی یکی از مسیرهای سریع برای تبیین حقایق و بررسی مسئولیت‌هاست. وی افزود: در این برهه از زمان، مسئولیت رهبران ادیان بسیار حائز اهمیت است.

ایمانی پور همچنین، تأکید کرد که گفت‌وگوهای سازنده و عملگرایانه می‌تواند زمینه را برای تبادل تجارب با رهبران دینی کرواتس فراهم کند.

رئیس دستگاه دیپلماسی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران با اشاره به کاهش شتاب همکاری‌های فرهنگی میان ایران و کرواتس، ابراز امیدواری کرد که طرفین بتوانند به دوران اوج همکاری‌های

فرهنگی بازگردند.

وی از تمایل ایران برای تمدید تفاهم‌نامه همکاری فرهنگی خبر داد و وزیر فرهنگ کرواتس را برای ایجاد تعاملات فرهنگی بیشتر، به تهران دعوت کرد. ایمانی پور در بخش دیگری از این نشست، با انتقاد از نحوه پوشش رسانه‌ای حقایق جمهوری اسلامی ایران در دستگاه‌های تبلیغاتی غربی، تأکید کرد که برای شناخت واقعی ایران، نیاز به تعاملات مستقیم و مشاهده حضوری وجود دارد.

وی اظهار کرد: متأسفانه جریان رسانه‌ای تمایلی به بیان حقایق ایران ندارد و تلاش می‌کند که تصویری مخدوش ارائه دهد.

ایمانی پور در پایان، ضمن اشاره به مصائب اخیر در غزه و لبنان، تلاش برای برقراری صلح را وظیفه‌ای انسانی دانست و بر اهمیت همکاری‌های بین‌المللی در این زمینه تأکید کرد.

خانم ابوبین گورچنیک وزیر فرهنگ و رسانه کرواتس نیز در این دیدار اذعان کرد که رسانه‌های غربی، تصویر درستی از ایران ارائه نمی‌دهند.

وی همچنین، اعلام آمادگی کرد که در بازگشایی خانه فرهنگ ایران در کرواتس کمک کند و بر سیاست‌های کشورش در حمایت از جریان چندفرهنگی و تخصیص فرصت به فرهنگ‌های مختلف تأکید کرد.

این دیدار با تأیید طرفین از ترکیب قابل توجه هیأت عالی‌رتبه گفت‌وگوی دینی و ابراز امیدواری نسبت به موفقیت این گفت‌وگوها ادامه یافت.

ترویج صلح و مبارزه با ظلم

در ادامه برگزاری سومین دور گفت‌وگوی دینی مرکز گفت‌وگوی ادیان و فرهنگ‌های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی با اندیشمندان دینی کرواتس در نشست مشترکی میان رهبران ادیان دینی ایران و کرواتس، حمایت از مردم مظلوم غزه، مورد تأکید قرار گرفت.

حجت‌الاسلام محمدمهدی ایمانی پور رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در نشستی با رهبران و شخصیت‌های دینی کرواتس که به میزبانی سفارت ایران در زاگرب برگزار شد، بر نقش حیاتی رهبران دینی در جهان امروز تأکید کرد.

وی از شخصیت‌ها و فعالان دینی خواست تا صدای مردم مظلوم غزه، فلسطین و لبنان باشند.

رئیس شورای سیاست‌گذاری و هماهنگی گفتگوی ادیان، با قدردانی از تلاش‌هایی جمعیت اسلامی کرواتس برای برگزاری سومین دور گفت‌وگو با اندیشمندان دینی، بر اهمیت نقش رهبران دینی در ترویج صلح و مبارزه با ظلم و بی‌عدالتی تأکید کرد. او اظهار داشت که رهبران ادیان می‌باید زمینه‌های لازم برای زندگی شرافتمندانه و خداپسندانه فراهم کنند.

همچنین، عزیز حسنیویچ، رئیس جمعیت اسلامی کرواتس ضمن تقدیر از سفیر جمهوری اسلامی ایران در کرواتس، ابراز امیدواری کرد که گفت‌وگوهای دینی به توسعه روابط دوجانبه و همکاری‌های علمی و فرهنگی منجر شود.

سعید خطیب زاده سفیر جمهوری اسلامی ایران در کرواتس، نیز به وحدت هدف ادیان اشاره کرد و گفت: اختلافات، نتیجه دانش محدود بشر است و گفت‌وگوهای دینی می‌تواند به حل این مشکلات کمک کند.

این نشست با حضور نماینده پاپ، سفیر واتیکان در کرواتس و مشاور وزیر فرهنگ کرواتس برگزار شد. همچنین، شخصیت‌هایی چون معاون دانشگاه کاتولیکی زاگرب، رئیس بخش بین‌الملل دانشگاه زاگرب و اسقف کلیسای ارتدکس زاگرب نیز حضور داشتند. سومین دور گفت‌وگوی دینی متقابل با هدف تعاملات بین‌ادبیانی و توسعه روابط فرهنگی در آینده ادامه خواهد داشت.

دیدار با نخست‌وزیر کرواتس

در ادامه برگزاری سومین نشست دینی بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری کرواتس، رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و نخست‌وزیر کرواتس، دیدار کردند.

آندری پلنکویچ نخست‌وزیر کرواتس و حجت‌الاسلام والمسلمین محمدمهدی ایمانی پور رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در مراسم افتتاحیه نمایشگاه «اسلام و اروپا» در زاگرب دیدار و گفت‌وگو کردند.

نخست‌وزیر کرواتس در دیدار، از برگزاری گفت‌وگوی اندیشمندان دینی ایران و کرواتس استقبال کرد و خواستار توسعه و تداوم این گفت‌وگوها شد.

پلنکویچ تأکید کرد: گفت‌وگوهای دینی و فرهنگی، دل‌ها را به هم نزدیک‌تر می‌کند و زمینه حل مشکلات را فراهم می‌سازد.

نخست‌وزیر کرواتس همچنین، ترکیب هیأت ایرانی را که متشکل از نمایندگان تمام ادیان بود، ستود و ابتکار عمل مسوولان کرواتس را سازنده خواند.

در این مراسم همچنین، عزیز حسنیویچ مفتی اعظم کرواتس و حسین افندی کاوازیویچ رئیس‌العلمای بوسنی و هرزگوین، سخنرانی کردند.

این نمایشگاه که سال گذشته برای نخستین بار در بوسنی برگزار شد، امسال دومین دوره خود را با شعار «زیر آسمان آبی ایمان»، ارائه آثار برگزیده از هنرمندان مسلمان دو کشور در زاگرب برپا کرده است. در این نمایشگاه، چندین نسخه خطی قرآن کریم که در موزه غازی خسرو بیگ ساریوو نگهداری می‌شود نیز به نمایش گذاشته شده است.

گفت وگو با رهبر کلیمیان ایران

سوی صلح

✦ فعالان دینی و مذهبی کشورها، یکی از بازوهای قدرتمند برای ایجاد دوستی و صلح هستند؛ چگونه می‌توان از این ظرفیت برای توسعه دیپلماسی فرهنگی و افزایش نزدیکی با کشورمان، بهره ببریم؟

دین و اعتقادات دینی یکی از مستحکم‌ترین و دیرینه‌ترین جنبه‌های باورهای فرهنگی در هر جامعه‌ای به شمار می‌آید؛ در این بین رهبران دینی نقش بسیار مهمی در ایجاد فضای صلح، آرامش و احترام به سایر دین‌باوران در کشورمان ایفا می‌کنند. ایجاد چنین فضایی بر اساس باورهای دینی، به پیروان ادیان مختلف کمک می‌کند که در یک فضای صلح‌آمیز و دوستانه در کنار یکدیگر زندگی کنند. مسیری که از طریق گفت‌وگوهای بین دینی ایجاد می‌شود، در بهبود این وضعیت بسیار راهگشا است؛ به خصوص با اشتراکات بسیاری که میان ادیان ابراهیمی وجود دارد. در این بین یهودیت و اسلام نیز به عنوان دو دین شریعت محور، نقاط مشترک زیادی دارند که همین‌ها می‌تواند به تقویت بیشتر تعاملات

تقویت این روابط می‌گوید: «ضرورت تقویت این تعاملات را می‌توان حتی در بهبود روابط بین‌المللی از جنبه‌های مختلف فرهنگی و اقتصادی نیز مشاهده کرد. اگر خواستار کسب این موفقیت‌ها هستیم باید برای اطلاع‌رسانی بیشتر و برگزاری نشست‌های بین‌دینی جهت همزیستی مسالمت‌آمیز تلاش بیشتری انجام شود.»

در جهانی که ارتباطات و تعاملات میان ادیان بیش از هر زمان دیگری اهمیت یافته، استفاده از ظرفیت‌های دیپلماسی مذهبی برای تقویت روابط صلح‌آمیز امری ضروری است. خاخام یونس حمای لاله زار، رهبر کلیمیان ایران نیز در همین رابطه با اشاره به برخی اشتراکات دینی مهم میان اسلام و یهودیت و همچنین اهمیت آگاهی بخشی و شناخت متقابل در

کمک کند. در هر دو دین یهودیت و اسلام ما شاهد اعتقادات مشترک بسیاری در جنبه‌های دینی و اعتقادی هستیم؛ از جمله آن‌ها می‌توان به اعتقاد به خدای یگانه، توحید، نبوت، معاد و حتی اعتقاد به منجی موعود اشاره کرد، این‌ها مواردی هستند که تاکید بر آنها نزدیکی هرچه بیشتر پیروان هر دو دین را به دنبال دارد. این‌ها در مواردی نظیر توحید حتی کاملاً یکسان هستند. در جنبه‌های فقهی و شرعی، همچون بحث نماز و حلال بودن مواد غذایی هم نقاط مشترک زیادی داریم؛ در جنبه‌های اخلاقی و رفتاری نیز همین طور است. منتهی همه این‌ها نیازمند ایجاد شناخت هستند، هنوز بسیاری از پیروان هر دو دین درباره این اشتراکات اطلاعات چندانی ندارند، حتی در مواردی هیچ چیزی درباره آن‌ها نمی‌دانند. البته باید در این رابطه هم اطلاع‌رسانی داده شود که به هر حال تفاوت‌هایی نیز وجود دارد. وجود این تفاوت‌ها البته چیز عجیبی نیست، حتی میان اعضای یک خانواده هم به رغم شباهت‌های زیاد، با تفاوت‌هایی روبرو هستیم، با این حال یک همه آنان برای حفظ خانواده تلاش و همکاری می‌کنند. در شرایط امروز کشور و همچنین وضعیت فعلی جهان، نیازمند تقویت روابط بر اساس نقاط مشترک هستیم. این نگاه استحکام دوستی‌ها و برقراری صلح و دوستی را به دنبال دارد. این نگاه نه تنها در عرصه داخلی، بلکه در عرصه بین‌المللی نیز قابل پیاده‌سازی است؛ به خصوص که همین حالا هم ارتباط خوبی میان ادیان مختلف وجود دارد که باید برای گسترش آن تلاش کنیم. یکی از بهترین و موفق‌ترین الگوها در این رابطه، ارتباط بسیار خوبی است که میان اقوام و ادیان مختلف در کشورمان شاهد بوده و هستیم. همراهی ادیان مختلف با یکدیگر و تلاش برای دنبال کردن اهداف مشترک، نه تنها ما را در بحث تحقق دیپلماسی فرهنگی به موفقیت می‌رساند بلکه حتی کمک می‌کند که همه در کنار هم به دشمنان کشورمان نیز غلبه کرده و پیروز شویم. در نهایت به نزدیک کردن کشورهای مختلف با یکدیگر هم نقش بسزایی ایفا می‌کند.

✦ آقای دکتر حمامی، در حال حاضر موانع استفاده حداکثری از ظرفیت‌های دیپلماسی مذهبی را در چه مواردی می‌داند؟

نخست آن که هنوز از ظرفیت اشتراکات موجود میان ادیان مختلف به شکل کامل استفاده نشده است. هرازچندی در مقاطع مختلف شاهد برگزاری نشست و کنفرانس‌هایی هستیم؛ مباحث خوب و مفیدی هم در آن‌ها مطرح می‌شود

در دوره و زمانه ای که ما زندگی می‌کنیم و بی اغراق آن را می‌توان دهکده جهانی دانست؛ ارتباطات و تلاش برای تقویت آن نتایج زیادی دارد. دیگر هیچ کشوری به تنهایی قادر به تامین همه نیازهای خود نیست و ناگزیر به تعامل با کشورهای دیگر است

اما خیلی اوقات اطلاع‌رسانی خوبی درباره برپایی یا حتی خروجی آن‌ها در سطح جامعه انجام نمی‌شود. در شهرهایی که ادیان مختلف از گذشته کنار یکدیگر بوده و زندگی کرده‌اند، شناخت خوبی در سطح جامعه ایجاد شده و پیروان آن‌ها به بخشی از این اشتراکات آگاهی پیدا کرده‌اند. در نتیجه در محله و دانشگاه‌ها به خوبی کنار یکدیگر زندگی می‌کنند. اما در شهرهایی که اقلیت‌ها حضور نداشته‌اند؛ افراد درباره باورهای یکدیگر یک نگاه بسیار کلی که گاهی در آمیخته با اشتباه است دارند. من در دوره سربازی خودم به مواردی در این رابطه برخورد کردم؛ از جمله این که هم‌خدمتی‌های مسلمان من تعجب می‌کردند که فلانی، مگر شما هم نماز می‌خوانید! مگر شما هم روزه می‌گیرید؟ متأسفانه هنوز بخش زیادی از این ظرفیت‌ها معرفی نشده و درباره‌شان کاری انجام نشده است. اگر برنامه‌ها و همایش‌هایی که میان ادیان مختلف برگزار می‌شود از سوی رسانه‌هایی نظیر صدا و سیما مطرح شده و درباره‌شان اطلاع‌رسانی شود، بخشی از این مسئله حل می‌شود. متأسفانه رسانه ملی توجه چندانی به این مسئله ندارد در صورتی که می‌تواند جمع‌بندی خوبی از نتایج همایش‌ها و نشست‌ها را به اطلاع عموم هم برساند. انجام این اقدامات سبب همبستگی و همدلی هرچه بیشتر میان پیروان ادیان می‌شود.

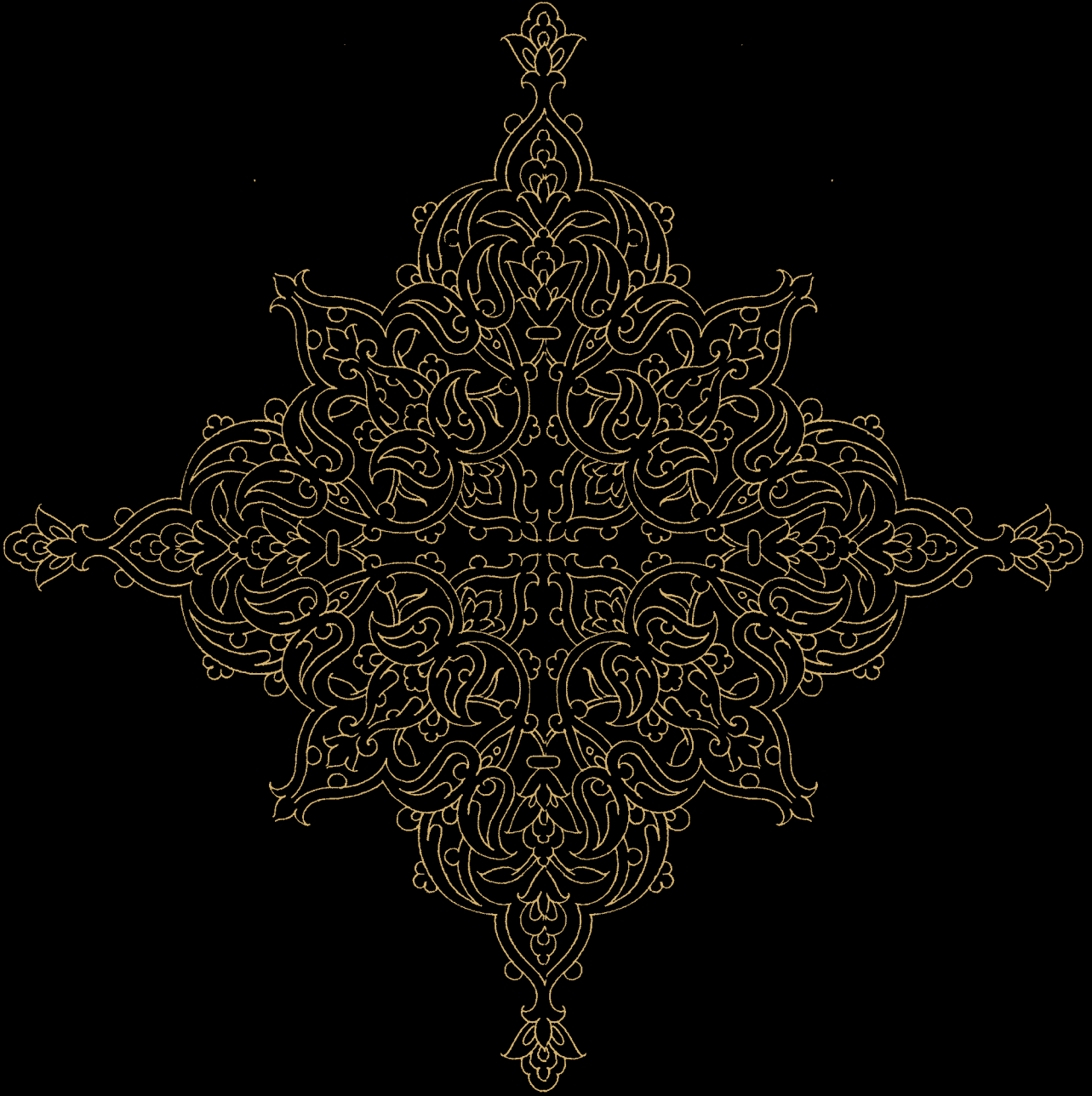
✦ به نظر شما، افزایش ارتباطات دینی و مذهبی ایران با کشورهای دیگر، چه تاثیری بر حوزه‌های دیگری نظیر اقتصاد می‌تواند داشته باشد؟

بی‌شک، نتایج گسترش ارتباطات دینی در عرصه‌هایی نظیر اقتصاد نیز قابل مشاهده است. در دوره و زمانه‌ای که ما زندگی می‌کنیم و بی‌اغراق آن را می‌توان دهکده جهانی دانست؛ ارتباطات و تلاش برای تقویت آن نتایج زیادی

دارد. دیگر هیچ کشوری به تنهایی قادر به تامین همه نیازهای خود نیست و ناگزیر به تعامل با کشورهای دیگر است. این افزایش ارتباط همان‌طور که در پاسخ به سوال قبلی هم اشاره شد می‌تواند در ارتباطات با دیگر کشورها هم منجر به شکل‌گیری ارتباط و هم تقویت آن شود. البته بخشی از موفقیت این‌ها در نتیجه کسب شناخت طرفین از یکدیگر است؛ این تعامل وقتی از دریچه روابط ادیان با یکدیگر یا همراه با آن شکل بگیرد، اثرگذاری بیشتری دارد؛ به خصوص که ببینند با عقاید آنان با احترام رفتار می‌شود. پیگیری منافع مشترک میان ادیان و جوامع مختلف موجب تحکیم روابط می‌شود. آن وقت است که سرمایه‌گذاران خارجی با اطمینان بیشتری قدم به کشورمان می‌گذارند و حتی سرمایه‌گذاران ما را می‌پذیرند.

✦ فعالان حوزه دیپلماسی فرهنگی و دیپلماسی مذهبی چگونه می‌توانند به یکدیگر یاری برسانند؟ به این سوال هم از منظر داخلی و هم خارجی پاسخ بدهید.

به هر حال هر یک از این دو نوع دیپلماسی بر یکدیگر اثرگذار هستند، به خصوص وقتی کنار یکدیگر قرار گرفته و همراه شوند اثرگذاری به مراتب بیشتری در تحقق اهداف انواع دیپلماسی به دنبال خواهند داشت. دیپلماسی فرهنگی قادر است رخدادهایی که در کشورمان شاهد هستیم را اطلاع‌رسانی کرده و در اختیار کشورهای دیگر قرار بدهد. کمک به کسب شناخت، هم در عرصه داخلی و هم در زمینه خارجی به جوامع و کشورهای برای برقراری تعامل هرچه بهتر با یکدیگر یاری می‌رساند. هرچند که متأسفانه عدم شناخت کافی و تداخل برخی امور سبب بروز مشکلاتی شده است. به خصوص در مواردی که شاهد ورود سیاست به امور دینی هستیم. از سوی دیگر بخش قابل توجهی از نقش‌آفرینی قدرت جهانی به ایجاد اختلاف و تفرقه‌افکنی متمرکز شده است. راه اندازی داعش و برخی گروه‌های افراطی دیگر در نقاط مختلف جهان نیز از جمله اقداماتی است که با چنین نگاهی شکل گرفته‌اند. قدرت‌های استکباری تلاش زیادی به خرج دادند تا داعش را نماینده جوامع اسلامی معرفی کنند و برای ایجاد اسلام‌هراسی کوشیده‌اند. از سوی دیگر تلاش کرده‌اند تا جنایت‌های اسرائیلی‌ها در غزه را یک درگیری بین دینی جلوه بدهند؛ در شرایطی که ادیان مختلف قرن‌هاست که کنار یکدیگر زندگی کرده و گاه نیاز بوده حتی به همدیگر یاری رسانده‌اند. موارد یاد شده تنها بخشی از مواردی است که با گفت‌وگوی ادیان قادر به حل آن‌ها خواهیم بود.

مقالات

شکوه جشن‌های میلادالنبی (ص) در شهرهای کنیا

فرصت عاشقی

ندورات داده شده در این مناسبت‌ها، به بهبود وضعیت خانواده‌های کم‌بضاعت، حتی غیرمسلمانان، کمک می‌کند. همچنین، این جشن‌ها به عنوان فرصتی برای جامعه مسلمان کنیا مطرح می‌شوند تا مسائل مبتلا به را در سخنرانی‌ها به بحث بگذارند و به اتحاد و همبستگی بیشتر بین افراد جامعه کمک کنند.

در نهایت، مراسم میلادالنبی (ص) در کنیا بیش از یک مراسم سنتی ساده؛ نمادی از همبستگی و اتحاد مسلمانان در این کشور آفریقایی است که با شکوه و جلوه‌ای خاص برگزار می‌شود و می‌تواند فرصتی مناسب برای دیپلماسی فرهنگی و دینی در این منطقه به شمار رود.

با توجه به اهمیت و تأثیرات اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی این جشنواره‌ها، مقامات کنیا نیز از برگزاری آن‌ها حمایت کرده و تسهیلات ویژه‌ای را برای برگزاری

رویداد مذهبی نیستند، بلکه یک پدیده اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی با تأثیرات فراگیر هستند که به همگرایی و تقویت انسجام اجتماعی در میان جمعیت چندفرهنگی و چندمذهبی کنیا کمک می‌کنند.

حضور همگان در این رویدادها نشان‌دهنده قدرت وحدت و همبستگی اجتماعی میان مسلمانان و دیگر اعضای جامعه کنیایی است و می‌تواند الگویی برای دیگر کشورهای جهان باشد.

با توجه به نقش پررنگ جشن‌های میلادالنبی (ص) در کنیا، این رویدادها می‌توانند به عنوان الگویی برای برقراری همبستگی و همکاری‌های بین‌المللی میان کشورهای مختلف جهان عمل کنند. همان‌طور که سازمان‌های محلی و بین‌المللی در این جشنواره‌ها شرکت می‌کنند و از آن حمایت می‌کنند، این فرصت برای انتقال تجربیات و ایده‌هایی که باعث تقویت

کنیا، کشوری واقع در شرق آفریقا، هر ساله شاهد برگزاری یکی از بزرگ‌ترین مراسم‌های مذهبی خود با عنوان میلادالنبی (ص) است.

این جشن‌ها که بیش از یکصد سال قدمت دارند، به مناسبت ولادت پیامبر اسلام (ص) برگزار می‌شوند و فرصتی هستند تا مسلمانان این کشور عشق و ارادت خود را به خاتم الانبیاء نشان دهند. از جمله شهرهایی که این مراسم، با شکوه و بزرگی بیشتری برگزار می‌شود، می‌توان به لامو و مومباسا اشاره کرد که به دلیل برگزاری جشن‌های بی‌نظیر میلادالنبی (ص)؛ زبانزد خاص و عام هستند.

جزیره لامو، با تاریخچه‌ای بیش از یک قرن، به عنوان یکی از مراکز مهم برگزاری جشن‌های میلادالنبی (ص) در شرق آفریقا مطرح است. مردم این جزیره هر ساله میزبان جشن‌هایی هستند که تحت عنوان "مولید" شناخته می‌شود.

این جشن‌ها که بیش از سه ماه به طول می‌انجامد، نه تنها در مساجد و مراکز اسلامی لامو بلکه در سراسر کنیا برگزار می‌شوند. به جز نماز و نیایش، جشن‌ها شامل مسابقات قرآنی، قصیده‌خوانی، راهپیمایی و برگزاری مسابقات فرهنگی-ورزشی نیز هستند.

مراسم میلادالنبی (ص) در لامو با ویژه‌برنامه‌هایی همچون خواندن قصیده‌های مذهبی مانند شرف الانام، یاراما، برانزنجی و سمت الدرر و همچنین برگزاری بازی‌های سنتی اسلامی همراه است.

این جزیره که کمتر از ۸ فوت عرض دارد، شاهد جشنواره‌هایی با بازی‌های قایق‌سواری بادبانی و مسابقات سواری است که مختص این منطقه است و هر ساله تعداد زیادی از گردشگران داخلی و خارجی را به خود جذب می‌کند.

در مومباسا و نایروبی نیز، مسلمانان با شرکت در راهپیمایی‌ها و رقص‌های سنتی، شادی و ارادت خود به پیامبر اسلام (ص) را نشان می‌دهند. امسال برای نخستین بار، پرچم فلسطین نیز به نشانه همبستگی با ملت فلسطین در راهپیمایی‌های مومباسا به چشم می‌خورد. علاوه بر این، مساجد و مراکز شیعی نیز به نوبه خود در این جشن‌ها شرکت می‌کنند و با برپایی برنامه‌های اختصاصی، در این مراسم همبستگی و محبت خود را به نمایش می‌گذارند.

این جشنواره‌ها، علاوه بر ابعاد مذهبی، از جهات مختلف اجتماعی نیز حائز اهمیت هستند. آن‌ها فرصتی برای معرفی اسلام و تعالیم آن در کنیا، که مسلمانان در آن در اقلیت قرار دارند، محسوب می‌شوند. احسان و

همزیستی مسالمت‌آمیز و تنوع فرهنگی می‌شود، نیز فراهم می‌آید.

همچنین، این جشنواره‌ها می‌توانند بستری برای دیپلماسی فرهنگی فراهم کنند، جایی که تبادل فرهنگی و هنری میان ملل مختلف اتفاق بیفتد و به درک متقابل و رفع سوء تفاهم‌های فرهنگی کمک کند. با ایجاد پل‌های ارتباطی میان فرهنگ‌ها و مذاهب مختلف، جامعه جهانی می‌تواند به سمت همزیستی و احترام متقابل بیشتری حرکت کند.

در حوزه آموزشی، مشارکت دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی در این جشنواره‌ها می‌تواند به ارتقای سطح علمی و فرهنگی شرکت‌کنندگان کمک کند. برگزاری سمینارها و کنفرانس‌های بین‌المللی با موضوعات مرتبط با اسلام، تاریخ و فرهنگ مسلمانان می‌تواند فرصتی برای تبادل علمی و افزایش آگاهی عمومی باشد.

به طور کلی، جشن‌های میلادالنبی (ص) در کنیا نه تنها می‌تواند تأثیرات مثبت داخلی داشته باشد، بلکه فرصتی برای تأثیرگذاری در سطح جهانی و ایجاد تغییرات مثبت فراگیر است. این جشنواره‌ها می‌توانند به عنوان نمونه‌هایی از همکاری و همبستگی میان فرهنگی و مذهبی در جهان مدرن مطرح شوند و نقشی مؤثر در ایجاد جهانی صلح‌آمیزتر ایفا کنند.

این مراسم‌ها در نظر می‌گیرند.

شرکت فعال مقامات محلی و ملی در این جشنواره‌ها نشان‌دهنده اهمیت این مراسم در ایجاد تعاملات میان فرهنگی و مذهبی است. همچنین، این جشن‌ها فرصتی برای تقویت گردشگری در کنیا به شمار می‌روند، به ویژه برای جذب گردشگران مسلمان از دیگر کشورهای آفریقایی و نقاط مختلف جهان.

یکی دیگر از جنبه‌های مثبت این جشنواره‌ها، تقویت حس هویت و همبستگی در میان جوانان مسلمان کنیایی است. برنامه‌های آموزشی و کارگاه‌های فرهنگی که به مناسبت میلادالنبی (ص) برگزار می‌شوند، به جوانان این کشور کمک می‌کند تا با تاریخ، فرهنگ و تعالیم اسلام آشنا شوند و احساس غرور و تعلق بیشتری به هویت مذهبی و ملی خود پیدا کنند.

به علاوه، در حاشیه این جشنواره‌ها و مراسم‌ها، بازارچه‌های محلی و نمایشگاه‌های صنایع دستی نیز برگزار می‌شود که فرصت مناسبی برای رشد اقتصادی به ویژه برای تولیدکنندگان و کارآفرینان محلی فراهم می‌آورد. این بازارچه‌ها با ارائه محصولات محلی از جمله سوغاتی‌ها، مواد غذایی سنتی و صنایع دستی، نه تنها برای شرکت‌کنندگان جذابیت دارد، بلکه به تقویت اقتصاد محلی هم کمک می‌کند.

در کل، جشن‌های میلادالنبی (ص) در کنیا تنها یک

پرورش آینده

رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در اندونزی در گزارش جدید خود به بررسی مدارس شبانه‌روزی اندونزی «پسانترن‌ها» و شباهت‌های آن با حوزه‌های علمیه ایران پرداخته است. این مقاله با هدف بررسی و مقایسه ساختار، اهداف، برنامه‌های آموزشی و نقش‌های اجتماعی و فرهنگی این دو نهاد، درک عمیق‌تری از نحوه عملکرد و تأثیرات آن‌ها در جوامع خود ارائه

می‌دهد.

در جوامع اسلامی، نهادهای آموزشی دینی نقشی اساسی در پرورش نسل‌های آینده دارند. این نهادها نه تنها به عنوان مراکز آموزشی، بلکه به عنوان پایگاه‌های فرهنگی و اجتماعی مهمی برای حفظ هویت اسلامی و ترویج ارزش‌های دینی شناخته می‌شوند. در این میان، «پسانترن‌ها» (Pesantren) در اندونزی و «حوزه‌های علمیه» در ایران دو نمونه برجسته از این نهادها هستند که با وجود تفاوت‌هایشان، در اهداف و ساختار کلی شباهت‌هایی دارند. پسانترن‌ها، مدارس شبانه‌روزی اسلامی در اندونزی، با ارائه آموزش‌های دینی و مهارت‌های کاربردی، دانش‌آموزان را برای زندگی در دنیای مدرن آماده می‌کنند. حوزه‌های علمیه ایران نیز با تمرکز بر علوم اسلامی و تربیت علمای دینی، به آموزش و پرورش مبلغان و رهبران مذهبی می‌پردازند.

تاریخچه و جایگاه پسانترن‌ها در اندونزی

پسانترن‌ها ریشه در تاریخ چند صد ساله اندونزی دارند و به عنوان مراکزی برای آموزش قرآن، حدیث، فقه و اصول اسلامی به نسل‌های جدید عمل کرده‌اند. در دوران استعمار هلند، پسانترن‌ها نقشی حیاتی در مقاومت فرهنگی در برابر فشارهای استعماری و حفظ هویت اسلامی و فرهنگی جامعه اندونزی ایفا کردند. پس از استقلال اندونزی، پسانترن‌ها به عنوان نهادهای معتبر و پرطرفدار آموزشی و دینی،

جایگاه خود را حفظ کرده و با توجه به نیازهای جامعه، برنامه‌های کاربردی و مهارتی مانند کشاورزی، صنایع دستی و آموزش‌های فنی و حرفه‌ای را نیز در برنامه‌های خود گنجانده‌اند. برای مثال، پسانترن «گوگوت» در یوگیاکارتا، یکی از قدیمی‌ترین و بزرگترین پسانترن‌های اندونزی است که در قرن ۱۸ میلادی تأسیس شد و علاوه بر آموزش‌های دینی، به فعالیت‌های اجتماعی و اقتصادی نیز می‌پردازد. این پسانترن با تأسیس بیمارستان، مدارس ابتدایی و متوسطه، و کارگاه‌های تولیدی، به توسعه جامعه محلی کمک می‌کند. پسانترن «دار الامان» در جاکارتا نیز نمونه دیگری از پسانترن‌های مدرن است که

تدریس، نقش رهبری معنوی و الگوی اخلاقی را برای سائنتری‌ها ایفا می‌کند. احترام به کیبای و پیروی از دستورات او از اصول اساسی زندگی در پسانترن است. برنامه‌های آموزشی پسانترن‌ها شامل دروس دینی مانند قرآن، حدیث، فقه، تفسیر، عقاید و اخلاق اسلامی است. در دهه‌های اخیر، با توجه به نیازهای جامعه و جهت آماده‌سازی دانش‌آموختگان برای زندگی در دنیای مدرن، این مدارس به ارائه آموزش‌های مهارتی نیز پرداخته‌اند. آموزش‌هایی همچون کشاورزی، صنایع دستی، کارآفرینی و علوم رایانه در پسانترن‌ها ارائه می‌شود تا دانش‌آموزان علاوه بر درک عمیق از اصول اسلامی، مهارت‌های لازم

برای زندگی و مشارکت در جامعه را نیز کسب کنند.

شباهت‌های پسانترن‌ها با حوزه‌های علمیه ایران

تأکید بر علوم اسلامی و تربیت اخلاقی: هر دو نهاد بر علوم اسلامی و تربیت اخلاقی تأکید دارند و هدفشان تربیت دانش‌آموزانی است که از اصول اسلامی و ارزش‌های اخلاقی آگاهی کامل داشته و به آن‌ها پایبند باشند.

زندگی شبانه‌روزی و محیط اسلامی: در هر دو سیستم، دانش‌آموزان به صورت شبانه‌روزی در محیط‌های آموزشی زندگی می‌کنند که به آن‌ها امکان می‌دهد ارزش‌های دینی و اخلاقی را به طور عملی تجربه و در یک جامعه کوچک اسلامی زندگی کنند.

نقش محوری استادان دینی به عنوان الگوهای معنوی: استادان دینی در هر دو نهاد، نقش الگوهای اخلاقی و معنوی را ایفا می‌کنند. این استادان نه تنها به تدریس دروس اسلامی

برنامه‌های آموزشی متنوعی در زمینه‌های علوم اسلامی، زبان عربی، زبان انگلیسی، و علوم کامپیوتر ارائه می‌دهد. این پسانترن همچنین کارگاه‌های آموزشی در زمینه‌های خیاطی، نجاری، و تعمیر موتورسیکلت برگزار می‌کند تا دانش‌آموزان را برای ورود به بازار کار آماده کند.

ساختار و برنامه‌های آموزشی در پسانترن‌ها

پسانترن‌ها ساختاری جامع و چندبعدی دارند که شامل زندگی شبانه‌روزی، آموزش‌های دینی و مهارت‌های کاربردی است. دانش‌آموزان، یا «سائنتری‌ها»، به طور شبانه‌روزی در این مدارس زندگی می‌کنند و تحت راهنمایی و نظارت استادان دینی، به نام «کیبای‌ها»، به تحصیل و یادگیری مشغول هستند. این سبک زندگی به دانش‌آموزان این فرصت را می‌دهد که اصول و ارزش‌های اسلامی را در زندگی روزمره خود تجربه کنند و با یادگیری مهارت‌های اجتماعی، به شهروندانی مسئول و متعهد تبدیل شوند. کیبای‌ها علاوه بر

می‌پردازند، بلکه با رفتار و منش خود، الگوهایی عملی برای دانش‌آموزان هستند.

تربیت افرادی برای خدمت در جامعه: هدف مشترک هر دو نهاد، تربیت افرادی است که بتوانند در جامعه به‌عنوان رهبران دینی، مشاوران اخلاقی و فرهنگی و مبلغان اسلام فعالیت کنند.

تفاوت‌های اصلی بین پسانترن‌های اندونزی و حوزه‌های علمیه ایران

تفاوت‌های مذهبی و فقهی: حوزه‌های علمیه ایران براساس فقه شیعه دوازده‌امامی و اصول اعتقادی شیعی فعالیت می‌کنند، در حالی که پسانترن‌های اندونزی به فقه شافعی و اهل سنت متکی هستند.

ترکیب آموزش دینی و مهارت‌های کاربردی در پسانترن‌ها: حوزه‌های علمیه ایران عمدتاً بر علوم اسلامی و تربیت علمای دینی تمرکز دارند، اما پسانترن‌ها با ترکیب آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، دانش‌آموزان را برای ورود به جامعه مدرن و مشارکت در عرصه‌های اجتماعی و اقتصادی آماده می‌کنند.

نقش گسترده‌تر پسانترن‌ها در توسعه اجتماعی و اقتصادی جامعه: پسانترن‌ها علاوه بر فعالیت‌های آموزشی، به‌عنوان مراکزی برای توسعه اقتصادی و اجتماعی نیز عمل می‌کنند. این مدارس از طریق اجرای پروژه‌های خیریه، برنامه‌های توسعه محلی و آموزش‌های شغلی به بهبود شرایط زندگی در مناطق کمتر توسعه‌یافته کمک می‌کنند.

انعطاف‌پذیری و همگامی با نیازهای جامعه: پسانترن‌ها به دلیل انعطاف‌پذیری در برنامه‌های آموزشی، توانسته‌اند با نیازهای جامعه مدرن همگام شوند و آموزش‌های کاربردی متناسب با نیازهای جدید ارائه دهند.

ساختار سازمانی: حوزه‌های علمیه ایران دارای ساختار سازمانی متمرکز و سلسله‌مراتبی هستند، در حالی که پسانترن‌ها اغلب به صورت مستقل و با مدیریت کیایی اداره می‌شوند و تنوع بیشتری در ساختار و برنامه‌های آموزشی دارند.

نقش اجتماعی و فرهنگی پسانترن‌ها در اندونزی

پسانترن‌ها به‌عنوان نهادهای آموزشی، اجتماعی و فرهنگی، نقش مهمی در تقویت هویت اسلامی و فرهنگی جامعه اندونزی ایفا می‌کنند. این مدارس با ارائه برنامه‌های توسعه محلی، فعالیت‌های خیریه و آموزش‌های شغلی به بهبود سطح زندگی و رفاه اجتماعی مردم کمک می‌کنند. پسانترن‌ها به دلیل تعامل نزدیک با جامعه محلی و پاسخگویی به نیازهای اقتصادی و اجتماعی، از محبوبیت و حمایت گسترده‌ای

برخوردارند و به‌عنوان نهادهای اجتماعی معتبر و تأثیرگذار شناخته می‌شوند. آن‌ها به عنوان کانون‌های اجتماعی و مذهبی در مناطق خود عمل کرده و در رویدادهای مختلف اجتماعی و مذهبی نقش رهبری و هدایت را بر عهده دارند. پسانترن‌ها علاوه بر نقش دینی و اجتماعی، در شکل‌گیری هویت ملی اندونزی نیز تأثیرگذار بوده‌اند. در دوران مبارزه با استقلال اندونزی، پسانترن‌ها به عنوان پایگاه‌هایی برای ترویج وحدت ملی و تقویت هویت اسلامی اندونزیایی عمل کرده‌اند.

آن‌ها با تأکید بر ارزش‌های مشترک اسلامی و ملی، به ایجاد همبستگی میان گروه‌های مختلف قومی و مذهبی در این کشور مبادرت ورزیدند. برای مثال، بسیاری از رهبران استقلال اندونزی، مانند احمد سوکارنو و محمد حاتا، از فارغ‌التحصیلان پسانترن‌ها بودند. این رهبران با الهام از آموزه‌های اسلامی و تجربیات خود در پسانترن‌ها، برای استقلال و وحدت ملی اندونزی تلاش کردند همچنین بسیاری از فعالین و مبارزان ملی‌گرا در دوران مبارزه با استعمار از میان طلاب و اساتید پسانترن‌ها بودند که با بسیج مردم و ترویج روحیه مقاومت در برابر بیگانگان، نقش مهمی در جنبش استقلال طلبی داشته‌اند.

تأثیر پسانترن‌ها بر گفتمان اسلامی در اندونزی

پسانترن‌ها نقش مهمی در شکل‌گیری گفتمان اسلامی در اندونزی داشته‌اند. آن‌ها با ترویج اسلام میانه‌رو و تلفیق آموزه‌های اسلامی با فرهنگ محلی، به ایجاد یک اسلام اندونزیایی منحصر به فرد کمک کرده‌اند. برای مثال، پسانترن‌ها در ترویج تساهل و همزیستی مسالمت‌آمیز میان ادیان و مذاهب مختلف در اندونزی نقش داشته‌اند. آن‌ها همچنین با ترویج مفاهیمی مانند پلورالیسم دینی و گفتگوی بین ادیان، به ایجاد فضای بازوآرام برای تعامل میان پیروان ادیان مختلف کمک کرده‌اند. اسلام در اندونزی با تأثیر از فرهنگ و سنت‌های محلی، به شکل منحصر به فردی توسعه یافته است. پسانترن‌ها با تلفیق آموزه‌های اسلامی با ارزش‌های فرهنگی محلی، به ایجاد یک هویت مذهبی خاص در اندونزی کمک کرده‌اند که با اسلام در سایر کشورها متفاوت است. این امر در حوزه‌های مختلفی مانند پوشش، موسیقی، هنر و آداب و رسوم اجتماعی قابل مشاهده است.

چالش‌ها و فرصت‌های پیش روی پسانترن‌ها

با وجود نقش مهم پسانترن‌ها در جامعه اندونزی،

این نهادها با چالش‌های مختلفی نیز روبرو هستند. از جمله این چالش‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

نفوذ افکار افراطی: نفوذ گروه‌های افراطی و ترویج تفکرات تندروانه یکی از چالش‌های جدی پیش روی پسانترن‌ها است. این گروه‌ها با سوءاستفاده از فضای باز و آزاد پسانترن‌ها، سعی در جذب جوانان و ترویج افکار افراطی خود دارند.

کمبود منابع مالی: بسیاری از پسانترن‌ها با کمبود منابع مالی و امکانات آموزشی روبرو هستند. این امر می‌تواند بر کیفیت آموزش و خدمات ارائه شده در این مدارس تأثیر منفی بگذارد.

نیاز به به‌روزرسانی برنامه‌های آموزشی: با توجه به تغییرات سریع در دنیای امروز، پسانترن‌ها نیازمند به‌روزرسانی برنامه‌های آموزشی خود و تطبیق آن‌ها با نیازهای جدید جامعه هستند.

رقابت با مدارس مدرن: با افزایش تعداد مدارس مدرن و غیردینی در اندونزی، پسانترن‌ها با رقابت فزاینده‌ای برای جذب دانش‌آموزان مواجه هستند. حفظ تعادل میان سنت و مدرنیته: پسانترن‌ها باید

پسانترن‌ها علاوه بر فعالیت‌های آموزشی، به عنوان مراکزی برای توسعه اقتصادی و اجتماعی نیز عمل می‌کنند. این مدارس از طریق اجرای پروژه‌های خیریه، برنامه‌های توسعه محلی و آموزش‌های شغلی به بهبود شرایط زندگی در مناطق کمتر توسعه یافته کمک می‌کنند

تعادل میان سنت و مدرنیته را حفظ کنند و در عین حال که به سنت‌های خود پایبند هستند، با نیازهای جدید جامعه نیز همگام شوند.

فقدان استانداردهای واحد آموزشی: به دلیل استقلال پسانترن‌ها، استانداردهای واحدی برای برنامه‌های آموزشی و ارزیابی دانش‌آموختگان وجود ندارد و این موضوع می‌تواند به چالش در به رسمیت شناختن مدارک و گواهینامه‌های آن‌ها منجر شود.

جابجایی نسلی و حفظ میراث کیایی‌ها: با افزایش سن کیایی‌ها و جابجایی نسلی، حفظ میراث و تجربیات آن‌ها و انتقال آن به نسل بعدی از چالش‌های مهم پسانترن‌ها است.

با این حال، پسانترن‌ها فرصت‌های زیادی نیز برای توسعه و پیشرفت دارند. از جمله این فرصت‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

افزایش آگاهی و توجه به اهمیت آموزش

دینی: در سال‌های اخیر، آگاهی و توجه به اهمیت آموزش دینی در جامعه اندونزی افزایش یافته است. این امر می‌تواند به جذب بیشتر دانش‌آموزان به پسانترن‌ها و تقویت جایگاه این نهادها در جامعه کمک کند.

حمایت دولت از پسانترن‌ها: دولت اندونزی در سال‌های اخیر حمایت‌های بیشتری از پسانترن‌ها انجام داده است. این حمایت‌ها می‌تواند به بهبود وضعیت مالی و امکانات آموزشی در این مدارس کمک کند.

استفاده از فناوری‌های نوین در آموزش: پسانترن‌ها می‌توانند با استفاده از فناوری‌های نوین آموزشی، کیفیت آموزش و یادگیری را در این مدارس افزایش دهند.

توسعه برنامه‌های کارآفرینی: با توجه به افزایش نرخ بیکاری در اندونزی، پسانترن‌ها می‌توانند با توسعه برنامه‌های کارآفرینی، به فارغ‌التحصیلان خود در یافتن شغل و ایجاد کسب و کار کمک کنند.

همکاری با نهادهای بین‌المللی: پسانترن‌ها می‌توانند با همکاری با نهادهای بین‌المللی، از تجربیات و منابع آن‌ها برای توسعه و پیشرفت خود استفاده کنند.

توسعه گردشگری مذهبی: پسانترن‌ها می‌توانند با توسعه گردشگری مذهبی و جذب گردشگران داخلی و خارجی، منابع

مالی خود را افزایش دهند.

نقش پسانترن‌ها در مقابله با افراط‌گرایی

پسانترن‌ها به عنوان مراکز آموزش دینی و فرهنگی، نقش مهمی در مقابله با افراط‌گرایی و ترویج اسلام میانه‌رو دارند. آن‌ها با آموزش ارزش‌های اسلامی مانند تساهل، همزیستی مسالمت‌آمیز و احترام به حقوق دیگران، به مقابله با تفکرات تندروانه و افراطی کمک می‌کنند. همچنین با تقویت روحیه ملی‌گرایی و وطن‌پرستی در میان دانش‌آموختگان، از گرایش آن‌ها به گروه‌های افراطی جلوگیری می‌کنند.

نتیجه‌گیری

پسانترن‌ها به عنوان نهادهای آموزشی، اجتماعی و فرهنگی، نقش بسزایی در تربیت نسل‌های جوان، حفظ هویت اسلامی و ترویج ارزش‌های دینی در این کشور ایفا می‌کنند. با وجود چالش‌های مختلف، پسانترن‌ها فرصت‌های زیادی برای توسعه و پیشرفت دارند. با به‌روزرسانی برنامه‌های آموزشی، استفاده از فناوری‌های نوین و تقویت همکاری با نهادهای دیگر، پسانترن‌ها می‌توانند به نقش‌آفرینی مؤثر خود در جامعه اندونزی ادامه دهند. پسانترن‌های اندونزی و حوزه‌های علمیه

ایران، با وجود تفاوت‌های مذهبی، فرهنگی و ساختاری، اهداف مشترکی در تربیت دینی و اخلاقی نسل‌های مسلمان دارند. هر دو نهاد به عنوان مراکز آموزشی و فرهنگی، در حفظ و گسترش فرهنگ اسلامی در جوامع خود مؤثرند و با تأکید بر ارزش‌های دینی و تربیت دانش‌آموختگانی متعهد به اصول اسلامی، نقش محوری در تقویت هویت اسلامی ایفا می‌کنند. پسانترن‌ها با ارائه ترکیبی از آموزش‌های دینی و مهارت‌های کاربردی، به عنوان نهادهایی سازگار با نیازهای جامعه مدرن شناخته شده‌اند، در حالی که حوزه‌های علمیه ایران به عنوان مراکز اصلی تربیت علمای شیعی، پایگاه‌هایی برای حفظ و نشر معارف اسلامی به شمار می‌روند. این مقایسه نشان می‌دهد که نهادهای اسلامی می‌توانند با تطبیق و انعطاف‌پذیری، در شرایط و فرهنگ‌های مختلف، نقشی مؤثر در حفظ و گسترش فرهنگ و هویت اسلامی ایفا کنند. پسانترن‌های اندونزی و حوزه‌های علمیه ایران، به عنوان نمایندگانی از تنوع و پویایی فرهنگی و مذهبی در اسلام، نشان‌دهنده ظرفیت اسلام برای پاسخگویی به نیازهای جامعه و انطباق با تغییرات اجتماعی هستند. این دو نهاد می‌توانند به عنوان الگوهای الهام‌بخش برای سایر جوامع اسلامی مورد توجه قرار گیرند و به حفظ و تقویت هویت اسلامی در سراسر جهان کمک کنند.

نقش مسلمانان

در پیشرفت جنوب غرب نیجریه

سرزمین یوروبولند

مجید کامرانی، رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در نیجریه در یادداشت جدید خود، پیرامون موضوع «نقش مسلمانان در پیشرفت جنوب غرب نیجریه» نوشت: سرزمین یوروبولند (Yorubaland) یکی از مناطق فرهنگی و قومی مهم در نیجریه است که متعلق به قوم یوروبا است. این منطقه عمدتاً در جنوب غربی نیجریه قرار دارد و شامل ایالت‌هایی مانند لاگوس، اویوی، اودوشا، و اکویتا می‌شود. یوروبوها دارای تاریخ غنی، زبان و فرهنگ ویژه‌ای هستند. زبان یوروبایی یکی از زبان‌های رسمی نیجریه است و در ادبیات، موسیقی و هنرهای تجسمی این قوم جایگاه ویژه‌ای دارد. فرهنگ یوروبایی شامل سنت‌های مذهبی و مراسم‌های خاصی است که به فرهنگ آفریقایی و آیین‌های بومی ارتباط دارد.

اسلام در سرزمین یوروبولند

حضور اسلام در سرزمین یوروبایی گواهی بر تاریخی غنی و پرجنب‌وجوش این بخش از سرزمین نیجریه دارد که به چندین قرن پیش بازمی‌گردد و تحت تأثیر عمیق تجارت، مهاجرت و تلاش‌های فداکارانه دانشمندان و مبلغان اولیه اسلامی شکل گرفته است. محققان ظهور اسلام در یوروبولند را به قرن چهاردهم میلادی نسبت می‌دهند، زمانی که مبلغان و بازرگانانی به نام ایمال به این منطقه آمدند. این نام به عنوان نماد هویت تاریخی اسلام (Esin Imale) در تمام شهرها و سکونت گاه‌های یوروبایی طنین‌انداز شده است.

ظهور اسلام در این منطقه نه تنها معرفی یک دین جدید بود، بلکه آغاز دوره‌ای دگرگون‌کننده بود که چشم‌انداز فکری، اجتماعی و فرهنگی جامعه یوروبایی را تغییر داد. آموزه‌های اسلامی با دانش فراوان در زمینه‌های مختلف، از جمله علم، فلسفه

و حکمرانی همراه بود که بازتاب رویکرد کل‌نگر به زندگی است که قرآن و حدیث ترویج می‌کنند. دانشمندان اولیه مسلمان این ارزش‌ها را تجسم بخشیدند و از دانش خود برای ساختن جوامع و تقویت رشد فکری استفاده کردند.

در شهرهایی مانند لاگوس، ایبادان، ایلورین و اویو، بذر دانش اسلامی کاشته شد و سنگرهای یادگیری و فرهنگ را ایجاد کرد. نفوذ اسلام مورد استقبال پادشاهان یوروبایی قرار گرفت که به دنبال مشاوره و راهنمایی علمای اسلامی در زمینه‌های کشورداری بودند.

در توسعه منطقه بود. بازرگانان و دانشمندان مسلمان در خط مقدم شکل‌دادن به چشم‌انداز اقتصادی و اجتماعی لاگوس بودند و شبکه‌های تجاری و سیستم‌های مالیاتی را ایجاد کردند که به رونق آن کمک کرد. این میراث ریشه در اصول اسلامی انصاف و عدالت در معاملات اقتصادی دارد. رهبری مسلمانان در لاگوس همچنین در تأسیس موسسات آموزشی که آموزه‌های دینی را با دانش سکولار متعادل می‌کردند، نقش مهمی داشتند. این ادغام تضمین کرد که جامعه مسلمانان نه تنها عمیقاً در ارزش‌های اسلامی

ریشه دارد، بلکه برای انطباق با خواسته‌های جهانی که به سرعت در حال مدرن‌شدن است، مجهز شده است.

ایبادان، که به خاطر فرهنگ فکری پرجنب‌وجوش خود شناخته می‌شود، نقش مهمی در تحکیم اسلام در سرزمین یوروبایی ایفا کرد. این شهر به واسطه دانشمندان و موسسات آن که آموزش دینی و سکولار را ترویج می‌کردند، به چراغی از آموزش اسلامی تبدیل شد. تأسیس مدارس مذهبی و مدارس قرآنی پایه و اساس جمعیت مسلمان باسواد و تحصیل‌کرده را بنا نهاد. این موسسات نه تنها آموزش‌های دینی را ارائه می‌دادند، بلکه موضوعاتی مانند ریاضیات، علوم و ادبیات را نیز در خود جای دادند که منعکس‌کننده رویکرد جامع به آموزش است که اسلام از آن حمایت می‌کند. این منعکس‌کننده سنت عصر طلایی اولیه اسلامی است، جایی که دانشمندان مانند خوارزمی و ابن سینا در درک جهان از زمینه‌های مختلف علمی مشارکت داشتند و در عین حال در ایمان اسلامی خود پایه‌گذاری کردند. جنبش فکری

علافین آجاگبو (۱۶۵۰-۱۶۵۸) از اویو و اوبا کوسوکو (۱۸۴۵-۱۸۵۱) و اوبا آدل آجوسون (۱۸۱۱ - ۱۸۲۱) از لاگوس، مسلمانان و روحانیون اسلامی را در اداره و دادگاه‌های خود جای دادند. این شهرها با جمعیت رو به رشد و اهمیت جغرافیایی استراتژیک خود به مراکز حیاتی برای گسترش اسلام تبدیل شدند. تأسیس مساجد، از جمله اولین مسجد در اویو در سال ۱۵۵۰ میلادی و مساجد بعدی در اویو (۱۶۶۵)، ایسین (۱۷۶۰)، لاگوس (۱۷۷۴)، ساکی (۱۷۹۰) و اوسوگبو (۱۸۹۹) گواهی بر نفوذ اسلامی در سراسر سرزمین یوروبایی است.

تأسیس مؤسسات آموزشی اسلامی امکان ادغام دانش دینی و سکولار را فراهم کرد و اطمینان حاصل کرد که جوامع اولیه مسلمان در سرزمین یوروبایی به خوبی مجهز به هدایت نیازهای معنوی و دنیوی خود هستند. این تأکید دوگانه بر رشد معنوی و فکری به تقویت حس وحدت کمک کرد.

لاگوس، به عنوان یک شهر بندری شلوغ، نمونه‌ای از نقش حیاتی رهبری مسلمانان

ایبادان، دانشمندان را از سراسر آفریقای غربی به خود جلب کرد و فرهنگ دانش و تفکر انتقادی را ایجاد کرد که امروزه همچنان شهر را شکل می‌دهد.

ایلورین و ایوو، دو شهر دیگر با تاریخ غنی از دانش اسلامی و یکپارچگی فرهنگی هستند. ایلورین، به‌ویژه، به دلیل مشارکت در فقه اسلامی و اندیشه فکری مشهور است. دانشمندان ایلورین در توسعه اندیشه اسلامی در غرب آفریقا نقش مهمی داشته‌اند و آثار قابل توجهی در زمینه الهیات، فقه و فلسفه تولید کرده‌اند. به همین ترتیب، ایوو دانشمندان برجسته‌ای را تربیت کرده است که در خط مقدم ترویج آموزش و ارزش‌های اسلامی در سراسر سرزمین یوروبا و فراتر از آن بوده‌اند. سهم هر دو شهر در دانش پژوهی اسلامی گواهی بر میراث ماندگار اسلام در سرزمین یوروبا است، جایی که دانش و تقوا مورد احترام و تجلیل قرار می‌گیرد.

مجمع امامان و آفاها - Robitatu-I - Aimmah wal Ulamoh fi Bilaadi Yoruba - نقش مهمی در متحد کردن امت اسلامی در سراسر سرزمین یوروبا ایفا کرده است. از نظر تاریخی، این مجمع یک نهاد هماهنگ‌کننده حیاتی بوده است که امامان، علما و رهبران جامعه را برای رسیدگی به چالش‌های مشترک و ترویج ارزش‌های اسلامی گرد هم می‌آورد. این اتحادیه با ارائه بستری برای گفتگو و اجماع‌سازی، به جلوگیری از نوع جناح‌گرایی و تفرقه‌ای که می‌تواند یک جامعه را تضعیف کند، کمک کرده است. رهبری این اتحادیه در اطمینان از اینکه جوامع مختلف مسلمان سرزمین یوروبا می‌توانند برای رسیدگی به چالش‌هایی که با آن روبرو هستند، با یکدیگر همکاری کنند و حس وحدت را که برای پیشرفت اجتماعی حیاتی است تقویت کنند، نقش مهمی داشته است.

سهم مسلمانان در توسعه اجتماعی سرزمین یوروبا

کمک جوامع مسلمان به توسعه اقتصادی سرزمین یوروبا قابل توجه و چندوجهی است که نشان‌دهنده مشارکت عمیق آن‌ها در تجارت، حکومت، خدمات اجتماعی و زیرساخت‌هایی است که قرن‌ها این منطقه را شکل داده است. در شهرهایی مانند ایبادان و لاگوس، رهبران و بازرگانان مسلمان نقش اصلی را در اقتصادهای محلی و منطقه‌ای ایفا کردند و به‌طور قابل توجهی بر تجارت و

سیستم‌های درآمدی تأثیر گذاشتند. از نظر تاریخی، بازرگانان مسلمان تنها شرکت‌کننده نبودند، بلکه محرک‌های مهم شبکه‌های تجاری بودند که سرزمین یوروبا را به اقتصاد گسترده‌تر غرب آفریقا مرتبط می‌کردند. این مسیرهای تجاری، که توسط بازرگانان مسلمان ایجاد و نگهداری می‌شد، تبادل کالاها، ایده‌ها و حتی اعمال مذهبی را در فواصل وسیع تسهیل کرد و به توسعه اقتصادی و فرهنگی منطقه کمک کرد. نقش آن‌ها محدود به تجارت نبود، بلکه به شکل‌دهی به سیستم‌های مالیاتی که

کمک جوامع مسلمان به توسعه اقتصادی سرزمین یوروبا قابل توجه و چندوجهی است که نشان‌دهنده مشارکت عمیق آن‌ها در تجارت، حکومت، خدمات اجتماعی و زیرساخت‌هایی است که قرن‌ها این منطقه را شکل داده است

زیرساخت حکومت محلی را تشکیل می‌داد، گسترش یافت.

در مدیریت اقتصادهای محلی، به‌ویژه در شهرهایی مانند ایبادان و لاگوس، مسلمانان در ایجاد سیستم‌های مالیاتی عادلانه که منبع درآمد ثابتی برای توسعه زیرساخت‌ها و خدمات اجتماعی فراهم می‌کرد، نقش مهمی داشتند. این سیستم‌ها ریشه در اصول اسلامی عدالت و انصاف داشتند و منعکس‌کننده فلسفه حکومتی اشتراکی بودند که بر پاسخگویی و شفافیت تأکید داشت. رهبران مسلمان، با استفاده از تخصص مذهبی و اداری، به شکل‌گیری این چارچوب‌های مالیاتی کمک کردند تا اطمینان حاصل کنند که نه‌تنها در ایجاد درآمد مؤثر هستند، بلکه به‌طور گسترده توسط مردم پذیرفته شده‌اند.

به‌عنوان مثال، تحمیل نرخ آب و مالیات در شهرهایی مانند ایبادان و لاگوس در دوره‌های استعماری و پسااستعماری شامل کمک‌های قابل توجهی از سوی جوامع مسلمان بود که اطمینان حاصل کردند که مدیریت این

منابع عمومی به آموزه‌های اسلامی در مورد توزیع عادلانه و رفاه جمعی پایبند است. این مالیات‌ها، به‌ویژه در مراکز شهری، توسعه زیرساخت‌های ضروری، از جمله جاده‌ها، بازارها و امکانات بهداشتی را تأمین می‌کرد که به نوبه خود کیفیت زندگی همه ساکنان، صرف نظر از وابستگی‌های مذهبی آن‌ها، را بهبود می‌بخشید.

سهم جوامع مسلمان در مدیریت اقتصادهای محلی همچنین در ظهور بازارهای اسلامی در سراسر شهرها و شهرهای یوروبا مشهود است. به‌تازگی، در ایوو، یک سازمان اسلامی به نام جماعت تربیت مسلمان، بازار اسلامی را راه‌اندازی کرد که برای پاسخ به بحران‌های تورم، ناامنی غذایی و مشکلات اقتصادی فعلی در نیجریه طراحی شده است.

رهبران و سازمان‌های مسلمان همچنین نقش مهمی در ارائه خدمات اجتماعی حیاتی از جمله آموزش و مراقبت‌های بهداشتی در شهرهای یوروبا ایفا کردند. به‌عنوان مثال، در لاگوس، گروه‌های مسلمان در خط

مقدم تأسیس مدارس ابتدایی و متوسطه و بیمارستان‌ها قرار داشتند. تأسیس مؤسسات آموزشی اسلامی، مانند مدارس قرآنی و مدارس رسمی، زمینه را برای یک سنت آموزشی فراهم کرد که هر دو سیستم دانش اسلامی و غربی را در هم آمیخت. سهم جوامع مسلمان در رشد آموزش عالی در نیجریه نیز عمیق است. سازمان‌های اسلامی مختلفی مانند انجمن انصارالدین و انجمن نصرالله فتح نیجریه به طور قابل توجهی به تغییر موقعیت آموزش عالی در نیجریه کمک کرده‌اند. در نیجریه امروز، افزایش تعداد مؤسسات دینی اسلامی و سهم آن‌ها در آموزش، تحقیق و توسعه نیروی انسانی قابل توجه است.

از جمله این مؤسسات آموزش عالی می‌توان به دانشگاه کرسنت (۲۰۰۵)، دانشگاه الحکمه (۲۰۰۵)، دانشگاه القلم کاتسینا (۲۰۰۵)، دانشگاه فواره (۲۰۰۷)، دانشگاه سامیت، اوفا (۲۰۱۵) و دانشگاه محمد کمال الدین، ایالت کوارا اشاره کرد. این دانشگاه‌ها در حال تبدیل شدن به نیرویی در تلاش برای تغییر موقعیت آموزش عالی در نیجریه و همچنین تبدیل شدن به چراغی برای یادگیری و درستکاری اخلاقی هستند.

سهم جوامع مسلمان در خدمات مراقبت‌های بهداشتی به همان اندازه قابل توجه است. ابتکارات تحت رهبری مسلمانان در لاگوس و ایبادان شاهد ایجاد کلینیک‌ها و بیمارستان‌هایی بود که مراقبت‌های پزشکی را به جمعیت گسترده‌تری ارائه می‌دادند، به‌ویژه در قرن بیستم که خدمات بهداشت عمومی اغلب ناکافی بود. این نهادهای بهداشتی و درمانی، که ریشه در اصل اسلامی خدمت به رفاه همه دارند، نقش مهمی در بهبود سلامت عمومی و کاهش نرخ مرگومیر در مراکز شهری ایفا کردند.

مدیریت آب، یکی از جنبه‌های اساسی توسعه هر جامعه، حوزه دیگری بود که مشارکت مسلمانان در آن عمیق بود. در شهرهای یوروبا، جوامع مسلمان مسئولیت اطمینان از دسترسی به منابع آب برای همه را بر عهده گرفتند و تشخیص دادند که توزیع عادلانه آب یک تعهد اساسی جمعی است. این احساس مسئولیت، که عمیقاً در آموزه‌های اسلامی نهفته بود، منجر به ایجاد و نگهداری چاه‌ها، مخازن و سایر منابع آب شد که به نفع کل مردم بود.

علاوه بر این، جوامع مسلمان عمیقاً درگیر توسعه اقتصادی و سیاسی گسترده‌تر سرزمین

یوروبا بودند. تاریخ انجمن دانشجویان مسلمان نیجریه (MSSN) نشان می‌دهد که چگونه جوامع مسلمان از فضای سیاسی برای ترویج منافع امت و تقویت وحدت استفاده کرده‌اند.

از آنجایی که اهمیت وحدت ملی در نیجریه معاصر را نمی‌توان نادیده گرفت، سازمان‌های مسلمان به طور قابل توجهی به تلاش برای ملت‌سازی و وحدت ملی در نیجریه کمک کرده‌اند. سازمان‌های اسلامی مانند شورای عالی امور اسلامی نیجریه (NSCIA) و فدراسیون انجمن زنان مسلمان نیجریه (FOMWAN) بر هماهنگی امور امت اسلامی تمرکز دارند.

نتیجه‌گیری

همان‌طور که ملاحظه شد، مشارکت مسلمانان در توسعه سرزمین یوروبا در حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی هم عمیق و هم پایدار بوده است. جوامع مسلمان از طریق تعهد پایدار خود به رفاه همه، اثر مهمی در تاریخ و هویت سرزمین یوروبا بر جای گذاشته و کمک‌های آن‌ها همچنان آینده منطقه را تضمین می‌کند.

اتحاد امامان و آلفاها نقشی محوری در رسیدگی به چالش‌های چند وجهی که جوامع مسلمان در سراسر سرزمین یوروبا با آن مواجه هستند، به ویژه در تقویت وحدت و ترویج پیشرفت، ایفا می‌کند. از نظر تاریخی، جامعه مسلمانان در سرزمین یوروبا از تلاش‌های جمعی به رهبری امامان و دانشمندان بهره‌مند شده است که شکاف بین گروه‌های مختلف را پر کرده و از آموزه‌های اسلامی حمایت می‌کنند. این موقعیت منحصر به فرد به اتحادیه این پتانسیل را می‌دهد که به عنوان چراغ وحدت و پیشرفت برای همه مسلمانان منطقه عمل کند و به عنوان پلی بین ارزش‌های سنتی و خواسته‌های جامعه مدرن عمل کند.

چالش‌های پیش روی جوامع مسلمان در سرزمین یوروبا متعدد و پیچیده است، از تکه تکه شدن اجتماعی-سیاسی و نابرابری‌های اقتصادی گرفته تا مسائل نابرابری آموزشی و درگیری‌های بین نسلی را شامل می‌شود. این چالش‌ها را نمی‌توان بدون تلاش جمعی و هماهنگ به طور موثر برطرف کرد. با تعامل فعال با رهبران جامعه، دانشمندان و مسلمانان می‌توان به پر کردن شکاف‌ها و ایجاد اجماع در مورد مسائل کلیدی که بر رفاه و پیشرفت جامعه تأثیر می‌گذارد، کمک کرد.

ابتکارات تحت رهبری مسلمانان در لاگوس و ایبادان شاهد ایجاد کلینیک‌ها و بیمارستان‌هایی بود که مراقبت‌های پزشکی را به جمعیت گسترده‌تری ارائه می‌دادند، به ویژه در قرن بیستم که خدمات بهداشت عمومی اغلب ناکافی بود

غذای حلال در قزاقستان چگونه فعالیت می‌کند؟

صنعت سالم

حلال محسوب شود، باید حیوان مطابق با قواعد خاصی ذبح شود و دعای خاصی در حین ذبح خوانده شود، همچنین محصول نباید حاوی گوشت خوک یا مشتقات آن، نظیر چربی خوک باشد.

محصولات حلال نه تنها برای مسلمانان اهمیت دارد، بلکه توجه مصرف‌کنندگانی را نیز جلب می‌کند که به طبیعی بودن، تازگی و ایمنی محصولات اهمیت می‌دهند.

در قزاقستان، چندین نهاد، مجاز به صدور گواهی حلال هستند که شامل سازمان‌های «حلال دمو»، «کازاستاندارد»، انجمن صنعت حلال قزاقستان و «مرکز کیفیت حلال» می‌باشند.

سازمان‌های اصلی صدور گواهی حلال در قزاقستان

در قزاقستان، چندین نهاد مجاز به صدور گواهی حلال هستند که شامل سازمان‌های «حلال دمو»، «کازاستاندارد»، انجمن صنعت حلال قزاقستان و «مرکز کیفیت حلال» هستند.

«حلال دمو» یک بخش وابسته به اداره دینی مسلمانان قزاقستان است که با هدف حمایت از صنعت حلال و تأمین محصولات مطابق با استانداردهای شریعت در بازار داخلی تأسیس شده است.

از زمان تأسیس در سال ۲۰۱۴، «حلال دمو» بیش از ۱۸۰۰ شرکت داخلی و خارجی را گواهی کرده است که نیمی از آن‌ها در حوزه خدمات عمومی و رستوران‌ها فعالیت می‌کنند.

همچنین، «حلال دمو» شش استاندارد مبتنی بر تجربه بین‌المللی را تدوین کرده است که به گفته مسئولان اداره دینی مسلمانان قزاقستان به حفظ سطح بالای گواهی‌گذاری کمک می‌کند.

در شهرهای بزرگ قزاقستان، از جمله آستانه، آلماتی، چیمکنت و طراز، همه ساله نمایشگاه‌های «HALAL EXPO» توسط «حلال دمو» برگزار می‌شود.

نویسنده به ساختار صنعت حلال، چالش‌های موجود و تأثیر آن بر بازار داخلی و صادرات پرداخته و به نقش نهادهای نظارتی و گواهینامه‌های حلال در اطمینان‌بخشی به مصرف‌کنندگان نیز اشاره می‌کند.

حلال یک کلمه عربی است که به معنای «مجاز» از دیدگاه قوانین اسلامی (شریعت) می‌باشد. این اصطلاح شامل مواد غذایی و سایر کالاهایی است که مصرف آن‌ها برای مسلمانان مجاز است. به عنوان مثال، برای اینکه گوشت

رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در آستانه قزاقستان در جدیدترین گزارش ارسالی خود، به موضوع «صنعت حلال در قزاقستان» می‌پردازد.

این مقاله به بررسی صنعت حلال در قزاقستان می‌پردازد، کشوری که در سال‌های اخیر به دلیل افزایش تقاضا برای محصولات حلال، به توسعه این بخش توجه ویژه‌ای داشته است. این صنعت نه تنها از منظر دینی، بلکه از جنبه‌های اقتصادی و اجتماعی نیز اهمیت دارد.

به گفته مسئولان اداره دینی مسلمانان قزاقستان، از آنجا که حلال بر اساس اصول دینی بنا شده است، بنابراین با سایر سازمان‌های صدور گواهی رقابت نمی‌کند. شرکت دولتی «کازاستانارد» نیز دارای مجوز صدور گواهی برای محصولات مطابق با استانداردهای حلال است. این سازمان فرآیند بررسی تولید و صدور گواهی برای شرکت‌هایی که به بازارهای داخلی و بین‌المللی تمایل دارند، انجام می‌دهد.

انجمن صنعت حلال قزاقستان یک انجمن مستقل است که با صدور گواهی حلال، انطباق محصولات با الزامات شریعت و استانداردهای بین‌المللی را تأیید می‌کند. این سازمان دارای مجوز برای انجام بازرسی‌ها و بررسی‌های منظم از شرکت‌ها و واحدهای تولیدی است. شرکت «مرکز کیفیت حلال» یک شرکت خصوصی است که دارای مجوز صدور گواهی حلال است.

فرآیند صدور گواهی شامل چندین مرحله است: از ثبت درخواست برای بررسی تا تجزیه و تحلیل مجموعه و اطمینان از تطابق محصول با استانداردها و ضوابط تعیین شده. رعایت اصول بهداشتی و استانداردهای تولید، همچنین شرایط نگهداری و حمل و نقل محصولات بخش مهمی از فرآیند صدور گواهی است. کارشناسان تمامی مراحل تولید را بررسی می‌کنند تا از انطباق محصول با الزامات شریعت اطمینان حاصل کنند. به کیفیت مواد اولیه و استانداردهای بهداشتی توجه ویژه‌ای می‌شود.

هزینه صدور گواهی بستگی به نوع فعالیت شرکت، تعداد محصولات و هدف بازار (داخلی یا صادراتی) دارد. برای تولیدکنندگان مواد غذایی، هزینه دریافت نشان حلال از ۳۰۰ هزار تنگه شروع می‌شود و ممکن است تا ۸۸۰ هزار تنگه برسد. برای دکه‌های فست‌فود، هزینه گواهی‌نامه ۱۰۰ هزار تنگه و برای کافه‌ها و رستوران‌ها از ۲۵۰ هزار تنگه آغاز می‌شود.

هزینه‌های آزمایشگاهی و هزینه‌های مأموریت برای بازرسی‌های خارج از محل، در صورت نیاز، جداگانه محاسبه می‌شود. قیمت‌های ذکر شده برای گواهی‌های داخلی است. هزینه دریافت گواهی‌های بین‌المللی حلال از ۲ هزار دلار آغاز می‌شود، زیرا هر کشور استانداردها و الزامات خاص خود را دارد. برای مثال، جهت صادرات به کشورهای عربی، گواهی مطابق با استاندارد GSO و برای مالزی استاندارد MS مورد نیاز است.

هر گواهی به مدت یک سال معتبر است. پس از پایان این مدت، شرکت باید برای تمدید قرارداد مجدداً درخواست دهد. هزینه تمدید گواهی از ۲۵ هزار تنگه شروع می‌شود و بسته به مقیاس شرکت و نوع محصول متفاوت است.

نظارت و مسئولیت

سازمان‌هایی که مسئول صدور گواهی محصولات حلال هستند، در تمامی مراحل تولید، بازرسی‌ها و کنترل‌های لازم را انجام می‌دهند.

با وجود این سطح از کنترل، بخش نظارت بهداشتی و اپیدمیولوژیکی وزارت بهداشت، محصولات حلال را از نظر انطباق با اصول شریعت بررسی نمی‌کند. وظایف این بخش تنها محدود به رعایت کلی استانداردهای ایمنی تعیین شده در مقررات فنی است؛ در حالی که رعایت استانداردهای حلال به عنوان یک امر اختیاری باقی می‌ماند.

اختلاف در «حلال»

عالم دینی آلفارابی بولاتجان معتقد است که رقابت بین گواهی حلال منجر به رقابت بین برندها می‌شود.

ما گواهی‌نامه‌های خارجی داریم که به ما می‌رسد که برای شرکت‌های ما گواهی صادر می‌کند. مثلاً گواهی حلال مالزی هست و گواهی‌نامه‌های ما هم هست. چنین چالش‌هایی در اینترنت وجود دارد که مثلاً اگر اداره معنوی گواهی صادر نکند، کارآفرینان می‌توانند گواهی‌های خارجی را با قیمت ارزان‌تری خریداری کنند.

مدیریت معنوی اعلام می‌کند که گواهی‌نامه‌های خارجی نادرست است، به همین دلیل محصولات دارای گواهی‌نامه خارجی حلال شناخته نمی‌شوند. اما طبق قانون هیچ تخلفی وجود ندارد، زیرا اداره معنوی یک نهاد دولتی نیست. در اصل حلال نوعی برند برای جذب مخاطب مذهبی است. مثلاً اگر مؤسسه‌ای از اداره دینی گواهی حلال دریافت کند، مخاطبان مذهبی وفادار به انجمن به سراغ آن‌ها می‌آیند. این اتفاق می‌افتد که یک نفر به دنبال یک گواهی از یک انجمن بزرگ عمومی است تا مردم به آن‌ها مراجعه کنند.

این عالم دینی در عین حال تأکید کرد که در اسلام اهل سنت، مذاهب مختلفی وجود دارد. فرض کنید، اگر استانداردهای مالزی را در نظر بگیریم، مثلاً در مالزی یک مذهب شافعی وجود دارد و اداره روحانی یک مذهب حنفی دارد. معیارهای مختلفی بین شاخه‌های مختلف مذاهب وجود دارد. مثلاً در مذهب حنفی کوسه

حرام و در مذهب شافعی حلال است. بولاتجان همچنین تأکید کرد که حتی در مذهب حنفی نیز علمای مختلفی وجود دارند که برداشت‌های متفاوتی از این مفهوم دارند. اسلام افزون بر حرام و حلال بودن جنس، مفهوم مکروه را نیز دارد که به معنای مذموم است.

اما حرام نیست یعنی می‌توانید بخورید و گناه محسوب نمی‌شود، اما خوردن آن نامطلوب است. مثلاً در مذهب حنفی، گوشت اسب را مکروه می‌دانند، یعنی نامطلوب. اما قزاق‌ها گوشت اسب می‌خورند. در رویکردهای دانشمندان مختلف تفاوت‌هایی وجود دارد.

افزایش محبوبیت و پتانسیل صادرات

محصولات دارای گواهی حلال نه تنها در میان مسلمانان قزاقستان، بلکه در میان کشورهای آسیایی و خاورمیانه نیز تقاضای زیادی دارند. بنابراین، تولیدکنندگان قزاقستانی به سهولت گواهی‌نامه‌ها را دریافت می‌کنند. طبق گزارش اداره دینی مسلمانان قزاقستان در سال ۲۰۲۳، حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد از محصولات قزاقستان دارای گواهی‌نامه حلال بودند.

در سال ۲۰۲۳، سهم محصولات دارای گواهی حلال در قزاقستان حدود ۱۰-۱۵٪ از حجم کل محصولات غذایی است. با این حال، این رقم ممکن است با توجه به علاقه فزاینده به محصولات حلال هم از سوی مصرف‌کنندگان محلی و هم در بازارهای صادراتی تغییر کند. امروزه در قزاقستان نقش حیاتی صنعت حلال و اهمیت آن در پاسخ‌گویی به تقاضاهای فزاینده داخلی و توسعه صادرات بسیار مهم است. با توجه به رشد سریع این صنعت، نیاز به نظارت و صدور گواهی‌نامه‌های معتبر برای اطمینان بخشی به مصرف‌کنندگان بیش از پیش حس می‌شود. در مجموع، توسعه صنعت حلال می‌تواند نه تنها موجب رشد اقتصادی قزاقستان شود، بلکه به عنوان پلی برای تقویت پیوندهای فرهنگی و تجاری این کشور با دیگر کشورهای اسلامی نیز عمل کند.

با توجه به رشد تقاضای محصولات حلال در قزاقستان، جمهوری اسلامی ایران نیز می‌تواند با ورود به مجموعه صنعت استانداردها و گواهی‌نامه‌های حلال این کشور، جایگاه خود را در بازارهای داخلی و صادراتی این کشور تقویت کند. همکاری با نهادهای بین‌المللی، سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها، و توسعه نهادهای نظارتی برای تأمین اعتماد مصرف‌کنندگان، از جمله نکاتی است که می‌تواند به رشد بیشتر صنعت حلال در این کشور کمک کند.

[اخبار]

جشن ولادت حضرت زهرا(س) توسط زنان بنگلادشی

خانم سلینه پروین، رئیس کمیته انجمن زنان زهرا(س) داکا به همراه ۲ تن دیگر از اعضای کمیته این انجمن، خانم‌ها فهمیده یاسمین و رقیه عالم ضمن حضور در رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بنگلادش با سیدرضا میرمحمدی، رایزن فرهنگی دیدار و گفت‌وگو کردند.

در این دیدار، اعضای انجمن زنان زهرا(س) گزارشی از فعالیت‌های خود ارائه دادند و میرمحمدی آمادگی رایزنی فرهنگی کشورمان برای همکاری با این انجمن را اعلام و تأکید کرد: در صورتیکه فعالیت‌های بیشتر و مؤثرتری از سوی این انجمن در فضای اجتماعی و رسانه‌ای بنگلادش انجام پذیرد، حمایت‌های لازم را به عمل خواهد آورد. موضوع برگزاری مراسمی به مناسبت گرامیداشت ولادت حضرت فاطمه زهرا(س) از سوی این انجمن با همکاری مشترک رایزنی فرهنگی ایران مطرح شد و مقرر شد نسبت به برنامه ریزی، زمان بندی و برگزاری آن در یکی از سالن‌های شهر در ایام ولادت حضرت زهرا(س) اقدام شود.

نمایش شاهکار سینمای ایران برای دانشجویان قزاقستانی

«طعم گیلان» ساخته عباس کیارستمی، از کارگردانان مطرح سینمای ایران، فیلم منتخب این هفته‌ی سینما هال دانشگاه نظربایف بود.

انتخاب این فیلم به گفته برگزارکنندگان فیلم، سادگی زبان و در حین حال مفهومی و عمیق بودن فیلمنامه آن بود که با توجه به جذب مخاطبینش، نشان از درستی انتخاب فیلم دارد.

با رونق گرفتن آموزش زبان فارسی و ایران‌شناسی در دانشگاه نظربایف در چند سال اخیر به همت رایزنی فرهنگی ایران در آستانه و با همکاری دانشکده علوم و علوم انسانی این دانشگاه، باشگاه زبان فارسی توسط دانشجویان فعال و علاقه‌مند به این زبان شکل گرفت. به دنبال آن، برگزاری برنامه‌های مختلف فرهنگی از جمله معرفی زبان فارسی در روز گرامیداشت زبان‌ها و فرهنگ، گرامیداشت مفاخر ادبیات ایرانی و نمایش فیلم‌های ایرانی در این دانشگاه رونق گرفت.

هم‌اکنون با نمایش نخستین فیلم ایرانی در این دانشگاه و با توجه به جذب مخاطب و علاقمند شدن دانشجویان به سینمای ایران و به پیشنهاد برگزارکنندگان فیلم، مقرر است تا در ماه آینده نیز یکی دیگر از برترین‌های سینمای ایران با مشورت استاد زبان فارسی و ایران‌شناسی این دانشگاه به نمایش درآید.

عرضه بیش از هزار جلد کتاب در کابل

به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در افغانستان و با همکاری انتشارات عرفان و مدرسه خصوصی دادگر، نمایشگاه کتاب ویژه دانش‌آموزان برگزار شد.

در این نمایشگاه بیش از هزار جلد کتاب‌های آموزشی، تربیتی و داستان ویژه دانش‌آموزان از سوی رایزنی فرهنگی کشورمان در دسترس بازدیدکنندگان و دانش‌آموزان مدارس مختلف شهر کابل قرار گرفت که با استقبال گرم و بی‌نظیر آنان همراه شد. رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در کابل با درک شرایط فعلی اقتصادی مردم افغانستان، در جریان برگزاری این نمایشگاه به بیش از ۷۰۰ دانش‌آموز به صورت رایگان کتاب و مجله اهدا کرد.

بنابر نظر مسوولان فرهنگی و بازدیدکنندگان نمایشگاه، برگزاری این نمایشگاه موجب ارتقاء فرهنگ مطالعه و کتابخوانی در بین دانش‌آموزان خواهد شد.

در روز پایانی این نمایشگاه، حدود ۶۰۰ جلد کتاب شامل کتاب‌های آموزشی درسی، کتاب‌های عمومی و آثار رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت الله امام خامنه‌ای (حفظه‌الله)، از سوی رایزنی فرهنگی، به مدارس، مراکز آموزشی و کتابخانه‌ها از جمله مدرسه دادگر، مدرسه اطهر، مدرسه راهبر، کتابخانه عمومی شهرستان جیغتو استان غزنی، کتابخانه تریس، کتابخانه شهید نیلوفر استان جاغوری و مرکز آموزشی رشد اهدا شد.

دیدار با شاعر فارسی‌گوی پاکستانی

رئیس خانه فرهنگ ایران در راولپندی و باباچلاسی، شاعر معاصر فارسی‌گوی پاکستان دیدار کردند. این دیدار، فرصتی برای تبادل اندیشه‌ها و تجربه‌های ادبی بابا چلاسی بود.

چلاسی از الهاماتش در سرودن شعر و چگونگی خلق آثارش در زبان فارسی گفت و علاقه خود به ایران و مردم ایران را ابراز کرد. مهدی طاهری رییس خانه فرهنگ ایران در راولپندی از استعداد بی‌نظیر او و اشعار فاخر او به زبان فارسی قدردانی کرد و گفت: جامعه ادبی ایران با اشعار شما آشنایی زیادی ندارند و خانه فرهنگ کشورمان درصدد است چهره‌های برجسته شعر فارسی بعد از اقبال را به مخاطبان و شعر دوستان ایرانی بشناساند.

شیخ غلام نصیر معروف به بابا چلاسی، شاعر معاصر فارسی و یکی از چهره‌های برجسته شعر و ادبیات پاکستان که در سال ۱۹۳۸ میلادی در مرکز چلاس در ایالت گلگت به دنیا آمد. بعضی‌ها جای تولدش را کهنبری دیهی نزدیک چلاس می‌دانند ولی در یک مصاحبه‌ای بابا چلاسی درباره زادگاهش چنین می‌گوید «جای تولد من مرکز چلاس است» چلاسی ایام کودکی را در زادگاه خود سپری کرد و از سن چهارده سالگی به سرودن شعر به زبان فارسی روی آورد. نکته جالب این است که او هرگز به طور رسمی زبان فارسی را نیاموخت؛ بلکه به گفته‌ی خود، اشعارش به او الهام می‌شد.

پرداخت هنرمندانه به عارفانه‌های امام خمینی (ع) در ترکیه

به همت وابستگی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در استانبول، نمایشگاه خط و تذهیب آثار عرفانی و اخلاقی امام خمینی (ع) و تذهیب هنر ایرانی با عنوان «عارفانه‌های امام خمینی (ع)» با حضور هنرمندان کشورمان در مرکز فرهنگی طیاره بوسا ترکیه برگزار شد.

علی کمساری رئیس مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ع) در مراسم افتتاحیه این نمایشگاه، امام خمینی (ع) را به عنوان شخصیتی برجسته و منحصر به فرد در عرصه‌های فلسفه، عرفان، تفسیر، فقه و علوم دینی معرفی کرد. وی افزود: مردم شهر بوسا یک سال از امام خمینی (ع) مهمانوازی کردند و مردم کشورمان، مهمانوازی شما را فراموش نخواهند کرد. نمایشگاه خط و تذهیب آثار عرفانی و اخلاقی امام خمینی (ع) فرصتی است تا با میراث فرهنگی و هنری ایشان بیشتر آشنا شویم و ارزش‌های انسانی و معنوی آن را در زندگی روزمره‌مان در نظر بگیریم. نمایشگاه خط و تذهیب آثار امام خمینی (ع) با استقبال چشمگیر عموم مردم و هنرمندان در شهر بوسا قرار گرفته است. این نمایشگاه که به منظور معرفی و پاسداشت هنرهای زیبا و تفکرات عمیق بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران برگزار شد، شامل مجموعه‌ای از آثار خوشنویسی و تذهیب با مضامین مذهبی و فرهنگی است.

افتتاح جشنواره گردشگری ترکمنستان

دومین جشنواره مشترک گردشگری جمهوری اسلامی ایران و ترکمنستان با حضور «آکینباز جومایویچ آقامرادف» معاون گردشگری وزارت فرهنگ ترکمنستان، «علی مجتبی روزبهانی» سفیر جمهوری اسلامی ایران، «نویدرسولی» رایزنی فرهنگی، دیپلمات‌های کشورهای مختلف و نمایندگان ۲۳ شرکت گردشگری و صنایع دستی دو کشور جمهوری اسلامی ایران و ترکمنستان، اول آبان در محل سالن نمایشگاهی آکادمی هنری شهر عشق‌آباد آغاز شد.

آکینباز جومایویچ آقامرادف در سخنرانی خود، ضمن اظهار خرسندی از برگزاری دومین جشنواره مشترک گردشگری جمهوری اسلامی ایران و ترکمنستان گفت: با مدیریت رئیس جمهوری ترکمنستان بخش گردشگری روز به روز رشد و توسعه پیدا می‌کند، زیرا حوزه گردشگری در هر کشوری نشانگر رشد اقتصادی آن است و در کشور ما نیز برای رشد حوزه گردشگری فعالیت‌های زیادی صورت می‌گیرد. در حال حاضر تعداد جهانگردان خارجی که تمایل به بازدید از بناهای یادبود تاریخی چون قلعه نساء، دهستان، کهنه اورگنج، مرو باستان و... دارند، روز به روز در حال افزایش است. نوید رسولی، رایزن فرهنگی کشورمان گفت: گردشگری در حال حاضر یکی از مهمترین صنایع در جهان است که بسیاری از کشورها به خاطر اهمیتی که از نظر اقتصادی و اجتماعی دارد روز به روز به آن بیشتر توجه می‌کنند. به عبارت دیگر؛ صنعت گردشگری بزرگ‌ترین صنعت خدماتی جهان از نظر درآمدزایی شناخته شده است، به طوری که بر اساس آمار و ارقام اعلام شده، بالغ بر یک سوم کل تجارت خدمات سراسر جهان را به خود اختصاص داده است. رشد این صنعت، همواره آثار زیست‌محیطی، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی زیادی را به دنبال داشته است.

یک روز با زبان فارسی در آنکارا

اردوی علمی - فرهنگی یک روزه با عنوان «یک روز با زبان فارسی» ۲۹ مهرماه با همراهی جمعی از فارسی‌آموزان مرکز آموزش زبان فارسی آنکارا و تعدادی از دانشجویان دانشگاه آنکارا در یکی از مناطق بیلاقی اطراف این شهر برگزار شد. این اردوی علمی و فرهنگی به ابتکار رایزنی فرهنگی ایران در آنکارا و به منظور ارتقای سطح زبان فارسی زبان‌آموزان مرکز انجام شد و با توجه به بازخورد بسیار مناسبی که از زبان‌آموزان دریافت شد، می‌توان گفت این برنامه تا حد زیادی به اهداف آموزشی و فرهنگی خود رسید و بسیار مفید واقع شد.

سیدقاسم ناظمی رایزن فرهنگی کشورمان در آنکارا، اظهار داشت: با اینکه آثار ادبی بزرگان ادبیات و فرهنگ ایران به زبان‌های زیادی ترجمه شده است؛ اما لذت حقیقی خواندن و درک این آثار، تنها نصیب کسانی خواهد شد که زبان فارسی را به خوبی یاد بگیرند و این آثار جهانی را به زبان اصلی بخوانند.

وی از برگزاری المپیاد زبان فارسی در ترکیه خبر داد و افزود: یکی از راه‌های فراگیری زبان و عمومی کردن آن در سطح مخاطبان، رقابتی کردن آن است و ما تلاش می‌کنیم با برگزاری المپیاد زبان فارسی در بین زبان‌آموزان استعداد‌های برتر را این حوزه کشف کنیم.

جایگاه قدس و فلسطین در مولتان

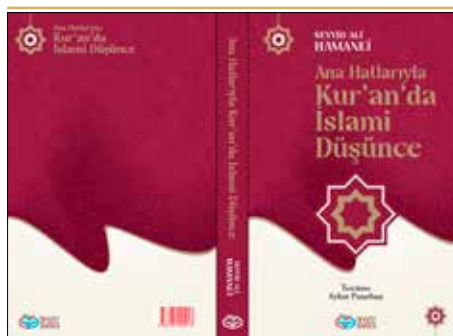
به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در اسلام آباد و با همکاری خانه فرهنگ کشورمان در مولتان، سمینار «جایگاه قدس و فلسطین» با حضور علماء، اندیشمندان و پژوهشگران مولتانی در سالن همایش‌های باشگاه مطبوعاتی شهر مولتان پاکستان برگزار شد.

نخستین سخنران این سمینار، میان آصف محمود اخوانی رئیس استانی شورای وحدت ملی پنجاب جنوبی بود که گفت: شهادت بزرگ مردانی همچون سید حسن نصرالله، سید هاشم صفی‌الدین، اسماعیل هنیه، یحیی سنوار و همه شهدای مقاومت ثابت کرد که حق در مقابل ظلم که همان اسرائیل غاصب است قرار گرفته است و مسلمانان باید برای نابودی ظالم متحد شوند.

علامه اقطار حسین نقوی رئیس مجلس وحدت مسلمین پنجاب با شور انقلابی به ایراد سخنرانی پرداخت و اظهار داشت: بر خلاف انتظار صهیونیست‌ها، شهادت یحیی سنوار به مجاهدین حماس شور و نشاط جدیدی بخشید و مبارزه با اسرائیل با قدرت بیشتری تشدید شد چرا که او سردار اسلام و حامی دین خدا بود و بی‌شک خون بهای این شهیدان نابودی اسرائیل خواهد بود.

رانو محمد عارف رضوی هماهنگ‌کننده رسانه‌های مرکزی پاکستان، سخنران بعدی این سمینار بود که با ارائه مقاله‌ی خود اعلام داشت: اسرائیل در حال پیگیری طرحی برای سرکوب هر صدای قدرتمندی است تا مسلمانان را از صفحه جهان پاک کند و این زنگ خطری برای جهان اسلام است. مسلمانان باید همچون همه این شهداء به ویژه سید حسن نصرالله و شهید سنوار به پا خیزند و جلوی این دشمن خونخوار را بگیرند.

انتشار کتاب «طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن»

به همت و ابستگی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در استانبول، کتاب «طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن»، پنجمین اثر مکتوب مقام معظم رهبری، به زبان ترکی استانبولی ترجمه و منتشر شد.

این اثر ارزشمند به ترجمه آیکوت بازار باشی توسط انتشارات «اونسوز» ترکیه چاپ و منتشر شده است.

کتاب «طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن» به بررسی بنیادهای

اندیشه اسلامی و مفاهیم کلیدی قرآنی می‌پردازد و می‌تواند به عنوان منبعی معتبر برای درک عمیق‌تر از آموزه‌های اسلامی مورد استفاده قرار گیرد.

کتاب طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن مشتمل بر چهار فصل ایمان، توحید، نبوت و ولایت است. ایشان ایمان واقعی را ایمانی می‌دانند که آگاهانه و مسئولیت‌پذیر باشد. با این مقدمه، توحید را معرفی کرده و می‌گویند نمود آن در زندگی فرد موحد این است که زیر بار سلطه خدایان دروغین - اعم از ابلیس و طواغیت و هواهای نفسانی و ... - نرود. آنگاه برخی از ویژگی‌های یک جامعه موحد را بیان می‌کنند.

با همان تعریف از ایمان، پس از تعریف اصل نبوت و معرفی دشمنان آن، به تعهداتی که متوجه مسلمانان معتقد به اصل نبوت است، اشاره می‌کنند. در آخر هم با توجه به تاریخ انبیا و آیات قرآن، روشن می‌کنند که فرجام کار انبیا و پیروان انبیا چیزی جز پیروزی نیست و اما در مبحث ولایت، ابتدا به شرح مفهوم ولایت و ابعاد آن - پیوند درونی جامعه اسلامی، نحوه ارتباط با جوامع غیر مسلمان و پیوند بین امام و امت - اشاره دارند و در ادامه بعضی از زوایای آن را تبیین می‌کنند. از ویژگی‌های کتاب طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن، مطالعه هماهنگ و پیوسته مسائل فکری اسلام به عنوان اجزای یک مجموعه واحد، استنباط اصول اساسی اسلام از قرآن و دوری از سلیقه‌ها و نظرهای شخصی، ارائه نگاهی نو به مفاهیم دینی همچون ولایت است.

آمادگی اندونزی برای عضویت در پارلمان قرآنی

مدیرکل ارشاد جامعه اسلامی وزارت دین اندونزی، ضمن بررسی ظرفیت‌های افزایش تعاملات قرآنی با جمهوری اسلامی ایران، بر تقویت ارتباطات قرآنی دو کشور تاکید شد.

قمرالدین امین که با حجت‌الاسلام سید مصطفی حسینی نیشابوری رئیس مرکز بین‌المللی قرآن و تبلیغ سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی دیدار می‌کرد، با اظهار خرسندی از طرح جمهوری اسلامی ایران مبنی بر تشکیل پارلمان قرآنی جهان اسلام، آن را امری هوشمندانه و ضروری دانست.

حسینی نیشابوری نیز اظهار داشت: امروزه بشر بیش از پیش برای شنیدن آوای دلنشین صلح، عدالت و آزادگی مستعد است و با آمادگی و احساس دلدادگی در محافل نورانی تلاوت قرآن حضور می‌یابد تا ندای یک‌رنگی قرآن را بشنود.

وی اذعان کرد: گسترش هر چه بیشتر ارتباطات قرآنی از طرف جمهوری اسلامی ایران با سایر ملل و دول، پیام وحدت‌آفرینی و همبستگی جهانی است که زیر سایه اندیشه قرآنی قابلیت تحقق می‌یابد.

حسینی نیشابوری افزود: دیپلماسی وحدت‌بخش قرآن کریم به معنای تنظیم روابط درون جامعه اسلامی، از گروه‌ها، مذاهب و فرق اسلامی و نیز روابط جامعه اسلامی با جوامع غیراسلامی بر مبنای نظریه «امت واحده اسلامی» است.

انتشار هفته‌نامه خبری «ترجمان» در اسلام‌آباد

به همت کارگروه ترجمه و نشر رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در اسلام‌آباد پاکستان و با هدف اطلاع‌رسانی سریع اخبار فرهنگی به شخصیت‌ها، گروه‌ها و مراکز مرتبط مجموعه‌ای تحت عنوان «ترجمان» با موضوع ترجمه رویدادهای فرهنگی این کشور در قالب هفته‌نامه‌ای دیجیتال آماده‌سازی و تولید شد.

علاقه‌مندان به مطالعه نوشتاری اخبار، یادداشت‌ها، سخنرانی‌ها، مصاحبه‌ها و مقالات به روز با موضوع اتفاقات فرهنگی و اجتماعی کشور پاکستان به ویژه مدیران و کارشناسان منطقه‌ای، پژوهشگران، خبرنگاران و دیگر فعالان رسانه‌ای می‌توانند با مراجعه به این مجموعه در جریان وقایع مربوطه قرار گیرند و در صورت نیاز در نوشتار و گفتار خود از داده‌های این هفته‌نامه بهره‌مند شوند. هم‌اکنون نسخه دیجیتال هفته‌نامه خبری «ترجمان» ویژه‌نامه هفته اول آبان‌ماه ۱۴۰۳ در اینجا در دسترس است.

ترجمه لینا لونا در ترکیه

کتاب «لینا لونا» با ترجمه معصومه آیدین توسط انتشارات «کوثر» با همکاری دفتر نشر فرهنگ اسلامی و مرکز ساماندهی ترجمه و نشر معارف اسلامی و علوم انسانی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، روانه بازار نشر کشور ترکیه شد.

کتاب «لینا لونا» اثر خانم «کلر ژوبرت» برگرفته از داستانی فانتزی برای کودکان با محوریت مسائل دینی است. ژوبرت با قلم کودکانه دلنشین و با خلق شخصیت «لینا لونا»، یک کتاب خواندنی و به‌یادماندنی برای کودکان ۵ تا ۹ ساله نوشته است.

این اثر از نشر فرهنگ اسلامی در بستر یک داستان تخیلی روایت می‌شود که براساس آیات الهی و روایات دینی نگاشته شده است و با تصویرگری زیبا و رویایی خود، به راحتی مهمان دنیای خردسالان می‌شود.

تربیت و آموزش مفاهیم اخلاقی یکی از دغدغه‌های والدین است. آن‌ها دوست دارند که مهارت‌های اجتماعی و ارزش‌های اخلاقی را به خوبی به کودکانشان آموزش بدهند. کتاب‌های متناسب با کودک یکی از روش‌های انتقال این مفاهیم به کودکان است. این کتاب‌ها با زبانی ساده همراه با تصاویر نقش پررنگی در پرورش کودکان دارند به خصوص اگر برپایه‌ی قرآن و ارزش‌های اسلامی نوشته شده باشند.

ایران از نگاه بلاگرهای قرقیزستانی

پرو سفر چهار نفر از وبلاگ‌نویسان و اینفلوئنسرهای قرقیزستانی در سال گذشته به ایران که در راستای پوشش «از ایران بگو» با همکاری اداره کل همکاری‌های رسانه‌ای و فضای مجازی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی صورت گرفت، رایزنی فرهنگی ایران در قرقیزستان نمایشگاه عکسی با عنوان «ایران از نگاه بلاگرهای قرقیز» برگزار می‌کند.

در این نمایشگاه، ۳۷ اثر از عکس‌های ۴ بلاگر اعزامی به ایران که در طی این سفر از اماکن تاریخی و فضای شهری ایران گرفته شده است به نمایش درخواهد آمد. این نمایشگاه ۹ آبان‌ماه در محل موزه هنرهای زیبا و تجسمی گاپار آیتیف بیشکک افتتاح می‌شود و به مدت دو هفته دایر است. در پوشش «از ایران بگو»، دانشجویان خارجی و غیرایرانی کشورهای خودشان را به زبان فارسی برای مردم ایران معرفی می‌کنند. هدف سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی از برگزاری این پوشش، معرفی ارزش‌های فرهنگی ایران به جهان، افزایش شناخت مردم ایران از سایر کشورهای جهان و همچنین دانشجویان خارجی مقیم ایران است.

تولید بسته مجازی مشاهیر فرهنگی و ادبی ایران‌زمین

به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در اسلام‌آباد پاکستان و با همکاری اداره کل همکاری‌های رسانه‌ای و فضای مجازی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، پنجمین بسته مجازی مشاهیر ایرانی پس از طی مراحل انتخاب، ترجمه، طراحی، آماده‌سازی و تولید بر روی سامانه «دماوند» بارگذاری شد.

پنجمین بسته مشاهیر فرهنگی و ادبی ایران‌زمین به زندگانی، شخصیت و آثار مفاخری همچون شیخ الرئیس ابوعلی سینا، باباطاهر عریان، محمد محسن بن علی منزوی تهرانی، ابوالفضل بیهقی و ابوسعید فضل‌الله بن ابوالخیر پرداخته است. علاقه‌مندان برای دریافت این بسته فرهنگی می‌توانند به پایگاه اینترنتی دماوند مراجعه و نسبت به بهره‌برداری از این مطالب اقدام کنند.

راهکارهای توسعه گردشگری ایران و ترکمنستان

همایش مشترک بررسی راهکارهای توسعه گردشگری جمهوری اسلامی ایران و ترکمنستان، با حضور خانم «گلشاد باکی یوا» قائم مقام معاون وزیر فرهنگ ترکمنستان در حوزه گردشگری، نوید رسولی ریزن فرهنگی کشورمان در ترکمنستان و نمایندگان شرکت‌های گردشگری دو کشور ایران و ترکمنستان در سالن همایش‌های آکادمی هنری شهر عشق آباد برگزار شد. خانم «گلشاد باکی یوا» قائم مقام معاون وزیر فرهنگ ترکمنستان به توسعه روابط دو کشور اشاره کرد و گفت: روابط دو کشور ایران و ترکمنستان همواره با حمایت مقامات عالی دو کشور در حال توسعه و گسترش بوده است. ریزن فرهنگی ایران هم گفت: امروز اولین همایش بررسی راهکارهای توسعه گردشگری ایران و ترکمنستان برگزار می‌شود، هدف از این همایش، بررسی راهکارهایی است که می‌تواند به روند توسعه صنعت گردشگری بین دو کشور ایران و ترکمنستان کمک بسزایی کند. به عبارت دیگر؛ تنها با تحقیق و پژوهش است که می‌توان به بازگویی و بازنگری رخدادها و رویدادها و نیز راهکارهایی دست یافت که بتواند به عامل مهم توسعه در زمینه‌های مختلف کمک کند و این مهم از طریق برگزاری همایش‌ها و سمینارها در حوزه فرهنگ و هنر میسر می‌شود.

انتشار «هنر و زیبایی» از نگاه سهروردی به زبان چینی

کتاب «هنر و زیبایی» از دیدگاه شهاب‌الدین سهروردی اثر طاهره کمالی‌زاده دانشیار و پژوهشگر پژوهشکده حکمت معاصر پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی به زبان چینی منتشر شد. این کتاب توسط «بای جی سو» (سلیمان) از مترجمان کشور چین به زبان چینی برگردانده شده است. «هنر و زیبایی» در قالب طرح ترجمه آثار کلاسیک چین و ایران با همکاری مرکز ساماندهی ترجمه و نشر معارف اسلامی و علوم انسانی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و به همت ریزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در چین انجام شده و انتشارات معروف شانگ وو، چاپ و نشر و توزیع آن را برعهده داشته است. همچنین، برنامه ریزی برای فروش این اثر به شیوه برخط و الکترونیکی و در زیست بوم‌های مجازی در دست طراحی و اجراست.

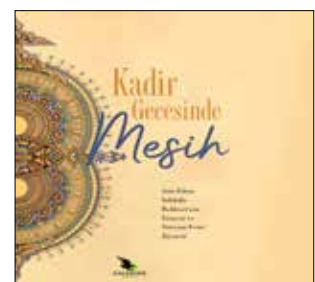

حضور «یادگاری» در جشنواره فیلم بین‌المللی تایلند

در راستای وظیفه ذاتی ریزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در تایلند، برای تبیین راه شهدای گرانقدر و فرهنگ شهادت فیلم کوتاه ایرانی یادگاری به کارگردانی خانم «آذر فرامرزی» برای حضور در فستیوال بین‌المللی فیلم تایلند ۲۰۲۴ ارائه و نامزد شد و به بخش داوری این جشنواره نیز راه یافت. حکایت فیلم روایت عاطفی و احساسی یکی از غواصان با دختر کوچک خود است که فیلم در حقیقت قبل از عملیات است که حکایت جالبی را نقل می‌کند. فیلم کوتاه ایرانی «یادگاری» داستان گردان غواصان حضرت یونس^(ع) در عملیات کربلای ۴ یکی از روایت‌های دل‌انگیز و حماسی دوران دفاع مقدس ایران است. در این عملیات، گردان غواصان با هدف نفوذ به خطوط دشمن و انجام عملیات شناسایی و تهاجمی در منطقه‌ی سلمچه و غرب اروند رود، حضور یافتند. گردان غواصان به دلیل تخصص در جنگ‌های آبی و عملیات زیر آب، نقشی کلیدی در این عملیات ایفا کردند. آن‌ها با شجاعت و ایثار، با توجه به شرایط سخت و خطرناک، به آب‌های عمیق نفوذ کردند و در تاریکی شب و زیر آتش سنگین دشمن، خود را به مواضع آن‌ها رساندند.

ترجمه «مسیح در شب قدر» به ترکی استانبولی

کتاب «مسیح در شب قدر» گزارشی مصور از حضور حضرت آیت‌الله سید علی خامنه‌ای؛ رهبر معظم انقلاب اسلامی ایران در منازل شهدای ارمنی و آشوری از سال ۱۳۶۳ تا ۱۳۸۹ در دوران ریاست جمهوری و رهبری ایشان است. دیدارهایی متفاوت که می‌تواند هر خواننده‌ای را به خود جذب کند. روایت اتفاقات پیش آمده در این دیدارها در قالب داستانی و با استفاده از روایای متفاوت برای هر داستان در کنار بهره‌گیری از عکس‌هایی جذاب و دیدنی برای هر بخش، توانسته اثری متفاوت را در حوزه خاطره نگاری روانه بازار نشر کند. علاوه بر این، گردآورندگان اثر در هر داستان نکاتی زیبا درباره شهید، خاطرات و نحوه شهادتش آورده‌اند که باعث می‌شود خوانندگان آن بیشتر با قهرمانان کشورشان آشنا شوند. این اثر ارزشمند با ترجمه «یونال یلدیزم» توسط انتشارات «قلندر» در کشور ترکیه چاپ شده است.

حضور دو اثر ایرانی در جشنواره بین‌المللی فیلم کودک و نوجوان چین

فیلم «بیرو» و انیمیشن «لوپتو»، در هفدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم کودک و نوجوان چین، به نمایش درآمد و با استقبال گرم هنرشناسان، کارگردانان و تولیدکنندگان فیلم و منتقدان سینمایی مواجه شد.

در این رویداد هنری سینمایی، ۱۲۹ فیلم از کشورهای خارجی حضور داشتند و از هشت کشور (ژاپن، روسیه، ایران، کانادا، آلمان، بلغارستان، چک، هلند و اندونزی) ۱۵ فیلم به مرحله نهایی راه یافتند که در جشنواره به همراه ۲۰ فیلم از سینمای کودک چین، اکران شدند.

نمایش ویژه فیلم‌ها با حضور مرتضی علی عباس میرزایی و محمدحسین صادقی، فیلمسازان کشورمان در حوزه فیلم کودک و نوجوان صورت گرفت.

با پیگیری اداره کل همکاری‌های رسانه‌ای و فضای مجازی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و پشتیبانی رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در چین، از ایران، ده فیلم کودک و نوجوان به دبیرخانه ارسال و معرفی شده بود؛ که از بین آن‌ها و در رقابت با سایر کشورها، دو فیلم ایرانی، به مرحله فرجامین راه یافتند و برای نمایش برگزیده شدند: فیلم «لوپتو» به کارگردانی عباس عسکری و فیلم «بیرو» به کارگردانی مرتضی علی عباس میرزایی.

محمدحسین صادقی تهیه‌کننده انیمیشن و مدیرعامل استودیو انیمیشن فراسوی ابعاد، که بیش از ۱۵ سال سابقه در حوزه تولید انیمیشن دارد، در نشست‌های تخصصی جشنواره شرکت کرد و به پرسش‌های خبرنگاران و منتقدان در باره آثار خود و سینمای ایران پاسخ داد.

کراچی میزبان مسابقات قرآن کریم

در راستای گرامیداشت مقام شهیدان راه آزادی قدس به ویژه شهید مجاهد سیدحسن نصرالله، شهید مجاهد اسماعیل هنیه، شهید مجاهد یحیی سنوار و فقیه مجاهد شهید سیدهاشم صفی‌الدین و سایر شهیدان جبهه مقاومت، مسابقات حفظ و قرائت قرآن کریم در خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در شهر کراچی برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی و اطلاع‌رسانی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، در این برنامه که به همت خانه فرهنگ ایران در کراچی برگزار شد، ۲۳۰ نفر از خانواده‌ها و علاقه‌مندان قرآنی حضور داشتند که از بین آنان، ۱۳۷ نفر بعنوان مسابقین در رده‌های مختلف سنی و در سه رشته قرائت، حفظ کل و حفظ جزء ۳۰ قرآن شرکت کردند که از این تعداد ۷۶ نفر از خواهران و ۶۱ نفر از برادران بودند.

همچنین در بخش قرائت، سید حسن نصرالله نوجوان ۱۱ ساله پاکستانی، مقام اول مسابقات قرائت زیر ۱۵ سال خانه فرهنگ کراچی را از آن خود کرد.

سعید طالبی‌نیا وابسته فرهنگی سرکنسولگری و مسئول خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در کراچی با حضور در جمع مسابقین ضمن تقدیر از همت والای آنان در جهت یادگیری فنون قرائت و حفظ آیات نورانی قرآن کریم گفت: این مسابقات در راستای گرامیداشت یاد شهیدان جبهه مقاومت و ارتقای سطح فنی قاریان و محافظان و نیز تشویق جامعه هدف قرآنی برای اهتمام بیشتر به موضوع حفظ و قرائت قرآن طراحی و برگزار شد.

بزرگداشت «پدر شعر فارسی» در آنکارا

به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در آنکارا و با مشارکت سفارتخانه‌های افغانستان، تاجیکستان و دانشگاه آنکارا، آیین بزرگداشت ابوعبدالله رودکی ملقب به پدر شعر فارسی در سالن فارابی دانشکده زبان و تاریخ جغرافیای دانشگاه آنکارا برگزار شد.

در این نشست که با حضور پرشور دانشجویان دانشگاه آنکارا، زبان آموزان مرکز آموزش زبان فارسی آنکارا، علاقه‌مندان به زبان فارسی و استادان دانشگاه‌های مختلف برگزار شد، معاون دانشگاه آنکارا، رییس دانشکده زبان و تاریخ و جغرافیای و سفرای جمهوری اسلامی ایران، افغانستان و کاردار سفارت تاجیکستان در آنکارا حضور داشتند.

در این نشست، نمایندگانی از کشورهای ایران، ترکیه، افغانستان و تاجیکستان درباره شخصیت رودکی و مشترکات فرهنگی و ادبی جغرافیای مشترک سخنرانی کردند.

محمدحسن حبیب‌الله‌زاده سفیر جمهوری اسلامی ایران در ترکیه با قرائت شعری از عنصری که در آن به ستایش از غزل‌های رودکی پرداخته است، تبحر این شاعر پرآوازه در سرودن غزل را ستود و گفت: این روزها مصادف با بزرگداشت یکی از بزرگترین و تأثیرگذارترین شاعران زبان فارسی، یعنی ابوعبدالله رودکی سمرقندی است، کسی که به حق او را «پدر شعر فارسی»، سلطان الشعرا و از همه مشهورتر «آدم الشعرا» نامیده‌اند.

سفیر جمهوری اسلامی ایران در ترکیه به نقل از شمس قیس رازی رودکی را خالق رباعی یا دوبیتی دانست و افزود: او اولین بار رباعی را به اوج رساند و بعدها از سوی شاعران دیگر مانند خیام نیشابوری مورد استفاده قرار گرفت.

گسترش همکاری‌های علمی ایران و قزاقستان

برنامه «روز بین‌المللی» دانشگاه ملی فنی ساتبایف قزاقستان با حضور نمایندگان کشورها، استادان، محققان و دانشجویان از کشورهای مختلف در سالن نوآوری‌ها برگزار شد.

در این برنامه، حسین آقازاده وابسته فرهنگی و رییس خانه فرهنگ کشورمان در آلماتی و همچنین، سرکنسول‌های کشورهای مجارستان، ترکیه، افغانستان و... شرکت کردند. مسئولان دانشگاه ساتبایف برنامه‌های آموزشی و تبادلات آموزشی خود را با دانشگاه‌های مختلف کشورهای اروپایی و آسیایی تشریح کردند. دانشگاه ساتبایف با دانشگاه‌های مختلف خارجی در زمینه پذیرش دانشجوی مشترک و اعطا مدارک تحصیلی دو گانه همکاری‌ها و نوآوری را طراحی و اجرا کرده است. آقازاده در خصوص امضای تفاهمنامه با حضور رییس دانشگاه امیرکبیر، مذاکره و هماهنگی‌های لازم را انجام داد. میرام بگنتایف رییس دانشگاه ساتبایف نیز در سخنان خود، بر علاقه‌مندی و توسعه همکاری با دانشگاه‌های ایران در زمینه تبادل استاد و دانشجو تأکید داشت.

راولپندی میزبان نمایشگاه راولپندی زنان موفق ایرانی

به همت خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در راولپندی، نمایشگاهی تحت عنوان «زنان موفق ایرانی» برگرفته از تصاویر محققان، دانشمندان و هنرمندان زن ایرانی به میزبانی دانشگاه بانوان فاطمه جناح شهر راولپندی برپا شد.

به گزارش روابط عمومی و اطلاع‌رسانی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، مهدی طاهری رییس خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در راولپندی در مراسم افتتاحیه این نمایشگاه، با اشاره به برگزاری این رویداد گفت: زنان موفق در جامعه نقش حیاتی ایفا می‌کنند و حضور آن‌ها در عرصه‌های مختلف نشان دهنده قدرت و استعداد بی‌نظیرشان است.

وی افزود: این نمایشگاه فرصتی است تا بتوانیم توانمندی‌ها و دستاوردهای زنان موفق را به نمایش بگذاریم و الگویی برای نسل‌های آینده ایجاد کنیم.

طاهری با بیان اینکه زنان موفق ایران با حفظ هویت اسلامی خود در زمینه‌های مختلف موفقیت‌های چشمگیری را کسب کرده‌اند، گفت: تلاش‌ها و موفقیت‌های زنان ایرانی نمایانگر قدرت و تاثیرگذاری زنان در ارتقاء سطح فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی ایران است و می‌تواند به عنوان الگوهای الهام‌بخش برای زنان مسلمان کشورهای اسلامی در نظر گرفته شود. وی در ادامه سخنان خود، مطرح کرد: متأسفانه در بسیاری از جوامع، زنان همچنان با نگاه حقارت‌آمیز مواجه هستند و ارزش آن‌ها کمتر از آنچه که هست، در نظر گرفته می‌شود. اگر به تاریخ نگاهی بیندازیم شاهد تبعیض‌های ناروا، محرومیت و ظلم به زنان و کشتن و زنده به گور کردن دختران هستیم.

امنیت با دیپلماسی فرهنگی

وابسته فرهنگی و مسئول خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در کراچی با حضور در ساختمان مرکزی شبکه تلویزیونی وش نیوز پاکستان، با مدیران و برنامه‌سازان این شبکه دیدار کرد.

در این دیدار سعید طالبی‌نیا از بخش‌های برنامه‌سازی، دبیر خبر و پخش وش نیوز بازدید کرد و در جریان فعالیت‌های کارکنان، خبرنگاران و هنرمندان این شبکه پر مخاطب قرار گرفت.

همچنین در بخش دیگری از این مراسم، جلسه تبادل نظر در خصوص برقراری روابط شبکه تلویزیونی وش نیوز با صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و سایر مراکز هنری و فیلم و سریال‌سازی ایرانی بحث و تبادل نظر شد.

خانم زیاد انور مدیر شبکه وش نیوز در سخنانی، اظهار داشت: ما از حضور شما در این شبکه بسیار خوشحال هستیم چون ایران را وطن خودمان می‌دانیم و بسیار دوست‌اش داریم.

وی افزود: فرهنگ و هنر ایران زمین در جهان بی‌نظیر است و زبان فارسی یک زبان صلح‌آمیز و دارای آهنگی زیباست. مدیر شبکه وش نیوز تأکید کرد: ما خواستار آن هستیم که فیلم و سریال‌های ایرانی در اختیار شبکه ما قرار گیرد و ما آن‌ها را برای مخاطبان خود پخش کنیم.

زیاد انور خاطر نشان کرد: شبکه تلویزیونی وش نیوز در پاکستان، جنوب شرق ایران و در بستر ماهواره‌ای دارای مخاطبان میلیونی است و اولین، پر مخاطب‌ترین و تأثیرگذارترین شبکه بلوچ زبان پاکستان است.

حمایت شاعران بنگلادشی از اتحاد برای فلسطین

همایش «شعر فلسطین» به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و انجمن ملی شعر بنگلادش به صورت مشترک با شرکت شاعرانی از سراسر این کشور و با حضور و سخنرانی «خالد حسین» سرپرست وزارت امور دینی بنگلادش برگزار

شد. این همایش که با شرکت صدها تن از علاقه‌مندان و شاعران سراسر بنگلادش همراه بود در دو قسمت شعرخوانی و سخنرانی برگزار شد و در ادامه، چند تن از شاعران برگزیده به قرائت اشعار و سروده‌های خود در حمایت از فلسطین و محکومیت جنایات رژیم صهیونیستی پرداختند. سیدرضا میرمحمدی رایزن فرهنگی ایران در بنگلادش، برگزاری این رویداد مهم فرهنگی را در پرداختن به مسئله فلسطین، گام تأثیرگذاری در عرصه فعالیت‌های فرهنگی و هنری در حمایت از مردم مظلوم و مقاوم فلسطین در کشور بنگلادش قلمداد کرد و از شاعران و نویسندگان حاضر خواست تا با قلم و شعر خود، بیش از پیش در انجام وظیفه دینی و انسانی خویش در حمایت از فلسطین و محکومیت رژیم صهیونیستی نقش آفرینی کنند. وی جنایات‌های بی‌سابقه رژیم صهیونیستی در غزه و جنوب لبنان در کشتار کودکان و زنان، بمباران بیمارستان‌ها، مدارس، مساجد و منازل مسکونی را مصداق بارز نسل‌کشی و جنایت بشری خواند و گفت: امروزه مسئله فلسطین، علاوه بر اینکه مسئله اول جهان اسلام است، مسئله کل بشریت و انسان امروز، با هر دین و مسلکی است. از این جهت، مردم سراسر دنیا حتی در شهرهای اروپا و آمریکا، در حمایت از مردم فلسطین و محکومیت جنایات‌های صهیونیست‌ها به خیابان‌ها آمده‌اند.

مسابقه قرآن به یاد شهدای غزه و لبنان

با توجه به حوادث اخیر در سرزمین‌های اشغالی و شهادت هزاران زن و کودک فلسطینی و لبنانی، به پیشنهاد رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در اسلام‌آباد و با مشارکت مدرسه قرآنی صراط الهی، مسابقه حفظ و قرائت قرآن کریم در خانه فرهنگ کشورمان در حیدرآباد سند برگزار شد. در دور مقدماتی این مسابقه، بیش از ۶۰ نفر از قاریان و حافظان قرآن شرکت کردند که تقریباً نیمی از آن‌ها به دور نهایی مسابقه راه یافتند.

دور نهایی مسابقه نیز، ۶ آبان‌ماه با حضور شرکت‌کنندگان، اولیاء آن‌ها و تعدادی از علما و روحانیون و علاقه‌مندان به قرآن کریم در محل خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در حیدرآباد برگزار شد.

رضا پارسا، وابسته فرهنگی و مسئول خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در حیدرآباد به حوادث اخیر در فلسطین و لبنان اشاره کرد و گفت: طبق فرمایش رهبر معظم انقلاب اسلامی، همه ما وظیفه داریم با هر چه آنچه در توان داریم به یاری برادران ستمدیده خود در فلسطین و لبنان برویم.

وی افزود: حال که امکان حضور ما در خط مقدم نبرد با دشمن خونخوار صهیونیستی فراهم نیست، با برگزاری این مسابقه یاد شهدای مقاومت را زنده نگه می‌داریم و برای پیروزی آن‌ها دعا می‌کنیم. امیدواریم روزی برسد که با اتحاد همه کشورهای اسلامی این غده سرطانی از منطقه غرب آسیا ریشه‌کن شود.

مسابقات «یادبود شهدای قرآنی مقاومت» در پاکستان

با همکاری رایزنی فرهنگی کشورمان در اسلام‌آباد، مسابقات قرائت قرآن یادبود شهدای قرآنی مقاومت «اسمعیل هتیه و سید حسن نصرالله» ویژه رده سنی زیر ۱۶ سال و بالای ۱۶ سال در سالن امام خمینی^(ع) خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در پیشاور برگزار شد.

در این مسابقات که در فراخوان ۲ هفته‌ای تعداد ۸۵ نفر از برادران با ارسال تلاوت ۳ دقیقه‌ای آمادگی خود را برای شرکت در مسابقه اعلام کرده بودند، در مرحله مقدماتی تلاوت‌های ایشان ارزیابی شده و مرحله پایانی به طور حضوری انجام شد. در این مسابقات که علی بنفشه‌خواه سرکنسول ایران و علمای شناخته شده از ایالت خیبر پختونخوا حضور داشتند، قاریانی از شهرهای پیشاور، کوهاٹ، سوات، هنگو، پاراچنار، اورکزی و... به رقابت با یکدیگر پرداختند.

علی بنفشه‌خواه سرکنسول جمهوری اسلامی ایران ضمن تقدیر از تمامی شرکت‌کنندگان در مسابقات قرآن گفت: قاری قرآن باید درک صحیحی از آنچه می‌خواند داشته باشد، نمونه اعلی آن وجود مقدس حضرت رسول الله^(ص) است که با شناخت عمیق از پدیدآورنده قرآن، هنگامی که فرشته وحی به او گفت بخوان اقراء پیامبر^(ص) تسلیم امر الهی شد و شروع به خواندن کرد و خدا هم به آن برکت داد.

انتشار شعر «فلسطین خونین» در بنگلادش

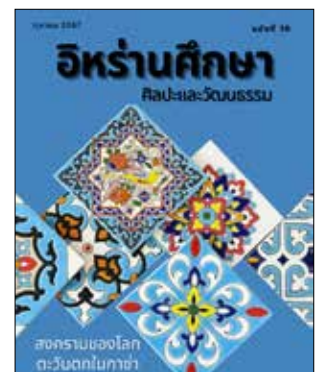
مجموعه شعر «فلسطین خونین» حاوی اشعار و سروده‌های «محمد امیرالاسلام» شاعر بنگلادشی منتشر شد. شاعر این مجموعه در همایش سراسری «شعر فلسطین» که از سوی رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران با مشارکت همکاری انجمن ملی شعر بنگلادش برگزار شد، با اهدای لوح تقدیر، مورد تشویق و تکریم قرار گرفت. «فلسطین خونین» نام مجموعه شعری است که شامل سروده‌های محمد امیرالاسلام شاعر بنگلادشی در موضوع فلسطین است و او در این مجموعه شعر، ۴۳ قطعه از اشعار و سروده‌های خود در باره مصائب و رنج‌های مردم مظلوم فلسطین و در نکوهش و محکومیت جنایت‌ها و کشتار اشغالگران صهیونیست را به زبان بنگالی آورده است. این مجموعه شعر در ماه ژوئن سال جاری میلادی (۲۰۲۴) توسط انتشارات اویکوتان شهر کومیللا منتشر شده و در معرض مطالعه علاقه‌مندان و دنبال‌کنندگان مسائل و موضوعات مربوط به فلسطین قرار گرفته است. محمد امیرالاسلام سراینده این مجموعه شعر بابت سرایش اشعار این مجموعه و انتشار آن، از دبیر کل سازمان ملل تقدیرنامه‌ای با عنوان شاعر «حامی حقوق بشر» دریافت کرده است.

همکاری ایران و پاکستان در زمینه توسعه دیپلماسی قرآنی

وابسته فرهنگی و مسئول خانه فرهنگ ایران در راولپندی ضمن بازدید از مدرسه رضویه ضیاء العلوم در شهر راولپندی با حافظ محمد اسحاق ظفر ضیائی، مدیر مدرسه رضویه ضیاء العلوم دیدار کرد. مهدی طاهری بر ضرورت افزایش همکاری در زمینه آموزش‌های قرآنی تأکید کرد و آمادگی نمایندگی فرهنگی کشورمان برای برگزاری برنامه‌های مشترک فرهنگی با این مدرسه را اعلام داشت. وی افزود: قرآن کریم محور وحدت همه مسلمانان است و امکان برگزاری دوره‌های مشترک در زمینه حفظ، تجوید و قرانت برپایی مسابقات قرآنی با حضور قاریان و حافظان ایرانی وجود دارد. وابسته فرهنگی کشورمان اظهار داشت: قرآن کلام خداوند بزرگ است و ما همه به کلام الهی ایمان داریم و این موضوع می‌تواند ما را به یکدیگر متصل کند. حافظ محمد اسحاق ظفر ضیائی برای هر گونه همکاری با جمهوری اسلامی ایران در زمینه‌های فرهنگی و دینی استقبال کرد و گفت: ایران در سال‌های اخیر در زمینه قرآن کریم موفقیت‌های چشمگیری به دست آورده و قاریان و حافظان خود را به طور گسترده‌ای در سطح بین‌المللی معرفی کرده است. ما نیز تمایل داریم از تجربیات ارزشمند آن‌ها بهره‌برداری کنیم.

انتشار فرهنگ ایرانی و ایران فرهنگی در تایلند

دهمین شماره نشریه «فرهنگ ایرانی و ایران فرهنگی» به زبان تایی از سوی رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در تایلند منتشر شد. این شماره از مجله ایرانشناسی با تمرکز بر موضوعات متنوعی از جمله جهش صنعتی ایران، هنر کاشی هفت رنگ، زندگی و رشادت‌های سید محمد علی جهان‌آرا و تحلیل نقش دوگانه غرب در نبرد غزه، تصویری جامع از مسائل معاصر ایران و جهان را ارائه می‌دهد. همچنین، معرفی دستاوردهای علمی ایران در حوزه‌های پزشکی و نانو فناوری، نشان از پیشرفت‌های مداوم کشور در عرصه‌های مختلف دارد. این گزارش با تأکید بر اهمیت خودکفایی و مقاومت در برابر تحریم‌ها، جایگاه ایران را در صحنه بین‌المللی را تقویت و ارائه می‌دهد. در اولین مقاله این شماره، به بررسی تحولات و جهش صنعتی ایران پس از انقلاب اسلامی پرداخته شده است. پس از پیروزی انقلاب، ایران با وجود تحریم‌های گسترده بین‌المللی و مشکلات اقتصادی، توانسته است به موفقیت‌های بزرگی در حوزه صنعت دست یابد. در این مقاله به پیشرفت‌های ایران در حوزه‌های مختلف از جمله صنایع نفت و گاز، پتروشیمی، خودروسازی و فناوری نانو اشاره شده است. این پیشرفت‌ها نه تنها به خودکفایی کشور در بسیاری از حوزه‌ها کمک کرده، بلکه ایران را به یکی از کشورهای پیشرو در منطقه تبدیل کرده است.

حمایت پاکستانی‌ها از مردم فلسطین و لبنان

همایش «حماسه طوفان الاقصی و آغاز نصرالله» از سوی مؤسسه اسلامی ظهور و حامیان مظلومان فلسطین و لبنان در کراچی برگزار شد و شرکت‌کنندگان یکصد، فریاد حمایت از مردم مظلوم فلسطین و لبنان سر دادند و به شهدا و مجاهدان مقاومت اسلامی ادای احترام کردند. سعید طالبی نیا وابسته فرهنگی و مسئول خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در کراچی در سخنانی، بر تداوم حمایت قاطع جمهوری اسلامی ایران از جنبش مقاومت حزب الله لبنان و جنبش اسلامی حماس در فلسطین اشغالی و همه مظلومان این دو کشور رنج دیده تأکید کرد. وی افزود: جمهوری اسلامی ایران در برابر صهیونیسم جهانی قوی و نسبت به مظلومان در سراسر عالم خاشع و خادم است.

وابسته فرهنگی کشورمان اذعان کرد: الگوی ملت ایران در مبارزه با کفر و نفاق، قیام حسینی و حرکت عاشورایی شهدای کربلاست و رهبری مقتدر و اندیشمند انقلاب اسلامی و مسئولان جمهوری اسلامی و مردم انقلابی و بصیر ایران اسلامی، هرگز در برابر رژیم اشغالگر صهیونیستی و آمریکای جنایتکار و ایادی استکبار جهانی سر تعظیم فرود نخواهند آورد. وی از مردم غیور پاکستان و احزاب سیاسی مذهبی به ویژه حزب حماعت اسلامی پاکستان به دلیل حمایت قاطع و مداوم از جبهه مقاومت اسلامی و مردم مظلوم فلسطین و لبنان، تقدیر کرد.

نگاه پژوهشگر قزاقستانی به تقریب مذاهب

اسماعیل سیتییکوف مشاور مفتی اعظم و رئیس بخش تحلیل و توسعه راهبردی اداره دینی مسلمانان قزاقستان که به منظور شرکت در سی و هشتمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی با موضوع «همکاری‌های اسلامی برای دستیابی به ارزش‌های مشترک با تأکید بر مسأله فلسطین» در شهریورماه سال ۱۴۰۳ به ایران سفر کرده بود، پس از بازگشت به قزاقستان با علی‌اکبر طالبی‌متین رایزن فرهنگی ایران دیدار کرد.

سیتییکوف با اشاره به اهمیت برگزاری این کنفرانس گفت: جمهوری اسلامی ایران همواره در تقریب مذاهب و گفت‌وگوی بین‌ادیان پیشتاز بوده و تلاش می‌کند با فداکاری و تقویت زمینه‌های قوت ادیان مختلف و نزدیکتر کردن دیدگاه‌های رهبران و نمایندگان ادیان گوناگون نسبت به هم، نقش خود را به روشنی ایفا کند.

وی افزود: ایران مهمترین کشور در جهان است که دارای ایدئولوژی واحد و مشخص و بدور از تعصب، تلاش می‌کند ادیان ابراهیمی را به درستی معرفی کند و هیچ تحمیلی در انتقال عقاید و ایدئولوژی خود به دیگران ندارد.

رئیس بخش تحلیل راهبردی مفتیات قزاقستان خاطر نشان کرد: برخی دول در منطقه و جهان قدر ایران را به خوبی نمی‌دانند؛ چرا که ایران حاضر است همه گونه فداکاری جهت آرامش مسلمین از خود داشته باشد.

انتشار کتابشناسی آثار ایران پژوهی در ترکیه

رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در ترکیه، مجموعه چهار جلدی کتابشناسی آثار حوزه ایران پژوهی چاپ شده در بین سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۲ میلادی را منتشر کرد.

در این مجموعه چهار جلدی، آثار منتشر شده به دو گروه آثار تألیفی و آثار ترجمه تقسیم شده و در هر جلد آثار منتشر شده در آن سال به صورت تفصیلی مورد مطالعه و تشریح قرار گرفته است.

همچنین، ۷۰ عنوان اثر تألیفی و ۱۲۰ عنوان اثر ترجمه‌ای مورد بررسی و معرفی قرار گرفته و در معرفی هر کتاب تألیفی تلاش شده است تا تلخیصی از نتایج علمی موجود در کتاب ارائه شود و فضای ذهنی نویسنده و نوع نگاه او به میراث ایرانی مورد توجه قرار گیرد.

در بخش آثار تألیفی، تلاش بر این است تا گفتمان علمی حاکم بر کتاب مورد توجه قرار گیرد و در موارد لازم به بررسی چگونگی و میزان بهره‌برداری نویسندگان از منابع ایرانی برای انتقال تصویری دقیق از ایران مورد توجه بوده است.

در بخش معرفی آثار تألیفی هم با هدف انتقال تصویر دقیق از فضای نشر ترکیه در حوزه ایران‌شناسی تلاش شده است تا در کنار آثار آکادمیک، آثار عمومی در حوزه‌های موضوعی مختلف از جمله تاریخ، ادبیات، سیاست، جامعه‌شناسی و ژئوپولیتیک مورد توجه قرار گیرد.

پایان دوره ۱۰۸ فارسی آموز در دهلی نو

آیین اختتامیه هیجدهمین دوره کلاس‌های آموزش زبان فارسی مرکز تحقیقات زبان فارسی با حضور فریدالدین فریدعصر رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در دهلی نو، فارسی‌آموزان مقیم دهلی، اساتید و جمعی از علاقه‌مندان زبان فارسی برگزار شد.

در آغاز این مراسم، قهرمان سلیمانی مدیر مرکز تحقیقات زبان فارسی، ارتقای کیفی کلاس‌های زبان فارسی را در این دوره بهتر از ادوار گذشته ارزیابی کرد.

وی با اشاره به تنوع شرکت‌کنندگان در حوزه‌های مختلف، آموختن زبان فارسی را برای فارسی‌آموزان هندی نوعی کوشش برای خودشناسی ملی توصیف کرد و حضور جمع قابل توجهی از دانشجویان مرتبط با حوزه‌های علوم انسانی را در جمع فارسی‌آموزان، نشانه پیوستگی زبان فارسی با تاریخ و فرهنگ هند دانست.

در ادامه، فریدالدین فریدعصر رایزن فرهنگی کشورمان، استمرار این کار مهم را در مرکز تحقیقات فارسی، اقدامی مثبت خواند و اظهار امیدواری کرد که فارسی‌آموزان با کوشش بیشتر و مدرسان با ارائه روش‌های نو در امر آموزش، بتوانند به دانش زبان فارسی آموزان عمق ببخشند.

سپس، مدرسان در خصوص اهمیت زبان فارسی و کلاس‌های برگزار شده سخنانی ایراد کردند و فارسی‌آموزان ضمن نشان دادن توانایی سخن گفتن، تأثرات خود را از زبان فارسی و این دوره آموزشی بیان کردند.

در این دوره، ۱۰۸ تن از فارسی‌آموزان در قالب پنج کلاس و در سه سطح آموزشی در کلاس‌های آزاد آموزش زبان فارسی تحت تعلیم قرار گرفتند.

بزرگداشت شهید صفی‌الدین در تایلند

مراسم بزرگداشت شهید شهدای مقاومت و سیدصفی‌الدین با حضور جمعی از ایرانیان مقیم در حسینیة ولایت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در تایلند برگزار شد.

حجت‌الاسلام صدرالسادات مدیر منطقه‌ای المصطفی در تایلند درباره تاریخ فلسطین و فداکاری‌های مردم آن در مسیر مقاومت و تحلیل تاریخچه منازعه فلسطین و اسرائیل پرداخت و بر اهمیت مقاومت در حفظ هویت فرهنگی و ملی فلسطین تأکید کرد. صدرالسادات به نقش شهدای فلسطین اشاره کرد و گفت: شهدای فلسطین نقش بسیار مهمی در مقاومت در برابر اشغالگری و پیشبرد اهداف ملی فلسطینی‌ها داشته‌اند. از ابتدای اشغال فلسطین، این شهدا با فداکاری‌های خود نه تنها باعث ایجاد آگاهی و تحریک افکار عمومی منطقه‌ای و جهانی شده‌اند، بلکه به نوعی امید و انگیزه در بین ملت فلسطین و سایر ملت‌های عرب ایجاد کرده‌اند.

وی ابراز کرد: شهدای فلسطین به عنوان نمادهای ایستادگی، با وجود کمبود امکانات، به مقاومت مسلحانه و غیرمسلحانه پرداختند و از نقاط مختلفی همچون غزه و کرانه باختری علیه اشغالگری و سیاست‌های تبعیض‌آمیز اسرائیل ایستادگی کردند. صدرالسادات، تأکید کرد که ترور رهبران مقاومت از سوی رژیم صهیونیستی قادر به خاموش کردن شعله‌های مبارزه نخواهد بود و به جای تضعیف مقاومت، اراده و همبستگی بیشتری را میان امت اسلامی برای دفاع از فلسطین و اخراج اشغالگران تقویت خواهد کرد.

یاد شهدای محور مقاومت توسط دانش‌آموزان پاکستانی

به مناسبت گرامیداشت شهدای محور مقاومت با همکاری خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در کراچی، بیش از ۱۵۰ دانش‌آموز پاکستانی با شرکت در مسابقه بزرگ نقاشی حماسه طوفان الاقصی و آغاز نصرالله، آثار هنری خود شامل نقاشی‌ها، طرح‌ها و رنگ‌آمیزی‌های ویژه را به نمایش گذاشتند.

دانش‌آموزان پاکستانی با خلق آثار نقاشی با موضوع رهبران شهید جبهه مقاومت در لبنان و فلسطین و نیز مظلومیت کودکان فلسطینی، احساس همبستگی خود را با مظلومان لبنان و فلسطین به نمایش گذاشتند.

همچنین در مراسم ویژه‌ای که به میزبانی مسجد و امام‌بارگاه حیدری مشن در کراچی برگزار شد، جوایز مسابقه بزرگ نقاشی به مناسبت حماسه طوفان الاقصی به نفرات برگزیده اهداء و از تمامی دانش‌آموزانی که این آثار شگرف را خلق کرده بودند تقدیر به عمل آمد.

در این مراسم که جمع زیادی از دانش‌آموزان مدرسه صبح ظهور و خانواده‌های آنان حضور داشتند، حسین فراهانی به نمایندگی از خانه فرهنگ ایران با بیان سخنان کوتاهی، هنر نقاشی را یکی از مؤثرترین ابزارهای هنری برای انتقال پیام مقاومت و حمایت از مردم مظلوم فلسطین و لبنان یاد کرد.

نمایش خاطرات سفر بلاگرهای قرقیزستانی

به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در قرقیزستان، نمایشگاه عکس «ایران از نگاه بلاگرهای قرقیز» در موزه ملی هنرهای تجسمی بیشکک افتتاح شد.

در این مراسم که با حضور سه تن از بلاگرهای سفر کرده به ایران، و جمعی از دیپلمات‌های دیگر کشورها و علاقه‌مندان به فرهنگ، تمدن و هنر ایران برگزار شد، ابودر طوقانی رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، اظهار داشت: ایران کشوری است با قدمتی چند هزار ساله که از دیرباز به عنوان مهد فرهنگ و تمدن شناخته شده است. چهار فصل بودن و وجود جاذبه‌های گردشگری تاریخی، فرهنگی و طبیعی فراوان و ثبت ۲۸ اثر در فهرست میراث جهانی یونسکو، باعث شده است که همه ساله هزاران گردشگر از سراسر جهان به ایران سفر کنند.

وی ادامه داد: یکی از کارویژه‌های رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در قرقیزستان، معرفی جاذبه‌های گردشگری ایران و فرهنگ و تمدن ایرانی اسلامی آن به جامعه میزبان است. از این رو، سال گذشته چهار نفر از بلاگرهای پر مخاطب قرقیزستان از سوی رایزنی فرهنگی برای بازدید به ایران اعزام شدند تا با نگاه و ذائقه مردم خود، ایران را به جامعه قرقیزستان معرفی کنند.

طوقانی همچنین بیان کرد: ۳۷ اثری که در این نمایشگاه به نمایش گذاشته شده است، گزیده‌ای از تصاویری است که این افراد از تجربه سفر ده روزه خود به ایران، از جاذبه‌های گردشگری تهران، کاشان، ایبانه و اصفهان ثبت کرده‌اند.

همکاری های هنری ایران و اندونزی

محمدرضا ابراهیمی رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در جاکارتا و بامبانگ پریهادی رئیس شورای هنر جاکارتا به همراه اعضای کمیته هنر تجسمی و کمیته ادبیات دیدار و گفت‌وگو کردند.

در این دیدار، همکاری برای ایجاد دیوارنگاری یا نقاشی های دیواری، دعوت از شاعر یا ادیب به نام ایرانی برای برنامه کمیته ادبیات و مشارکت رایزنی فرهنگی کشورمان در مراسم سالگرد مرکز فرهنگی تامان اسماعیل مرزوقی (مرکز این شورا) مورد بررسی قرار گرفت.

ابراهیمی با اشاره به زمینه های همکاری فرهنگی بین دو کشور، از اعزام هنرمندان و ادیبان جمهوری اسلامی ایران به اندونزی خبر داد.

در خصوص دیوارنگاری یا نقاشی های دیواری نیز مقرر شد؛ هنرمند اندونزیایی به رایزنی فرهنگی کشورمان معرفی شود. محل دیوارنگاری یا نقاشی های دیواری در محیط ساختمان این شورا واقع در تامان اسماعیل مرزوقی پیش بینی شده است.

کمیته ادبیات جشنواره بین المللی ادبی جاکارتا ۲۰۲۴ با موضوع صلح و محیط زیست است که ۷ تا ۱۱ آذرماه برگزار می شود. این کمیته قصد دارد از شاعران یا ادیبان ایرانی که به محیط زیست و صلح جهانی توجه دارند، دعوت کند.

شورای هنر جاکارتا ۱۷ تا ۲۰ آبان ماه مراسم پنجاه و ششمین سال تأسیس خود را جشن می گیرد و رایزنی فرهنگی ایران نیز در برپایی این مراسم مشارکت دارد.

بررسی اندیشمندان ایران و هند برای همزیستی مسالمت آمیز

به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و با همکاری دفتر مقام معظم رهبری در هندوستان نشست علمی «مقاصد شریعت و همزیستی مسالمت آمیز» با حضور هیأتی از علمای حوزه علمیه قم در محل حسینیه خانه فرهنگ ایران در دهلی نو برگزار شد.

در این نشست، حجت الاسلام مهدی مهدوی پور نماینده مقام معظم رهبری در هندوستان، شریعت اسلام را بر اساس اهداف و مقاصد دانست و گفت: آفرینش هر موجودی در نظام آفرینش بر اساس هدف و غایت است و در نظام تشریحی هر دستوری بر اساس مصلحت است.

وی افزود: علما از دیرباز در مورد اهداف شریعت بحث کرده اند و هزاران کتاب در زمینه علل و اهداف شریعت تدوین شده است. اهداف و مقاصد بسیاری از دستورات دینی در متون اسلامی بیان شده است.

مفتی محمد قاسم باجنوری به هدف شریعت و اصول فقه پرداخت و با بیان اینکه در پرتو قرآن و حدیث، استخراج و استنباط مسائل مربوط به مقاصد شریعت و تدوین فقه، دلیل بسیار مهمی برای وحدت امت محمدی است، گفت: جستجو و تلاش و خدمات بر اساس فرمان خدا و رسول (ص) است و همه این مسائل باید برای وحدت امت مطرح شود.

وی در ادامه به دوره ای از ادبیات اسلامی درباره اهداف شریعت اشاره کرد و در مورد جاودانگی و جهانی بودن شریعت اسلامی بحث کرد.

جشنواره ادبیات ترابوزان

دهمین دوره جشنواره بین المللی ادبیات ترابوزان (۳۰ مهر تا ۷ آبان ماه) به مدت یک هفته با حضور اساتید دانشگاه ها و علاقه مندان ادبیات در شهر ترابوزان و ۱۸ شهر دیگر منطقه دریای سیاه برگزار شد.

در این همایش که با هدف آشنایی مخاطبان با ادبیات کشورهای دیگر برگزار می شود، کشورهای روسیه، گرجستان و ایران مشارکت داشتند و در کنار معرفی شخصیت های ادبی این کشورها، درباره برخی از ادیبان هند، پاکستان و ایتالیا هم مقالاتی ارائه شد. همچنین، یک روز از جشنواره به ادبیات ایران با محوریت ابوعلی بلعمی نویسنده و شاعر ایرانی و طاهره صفارزاده شاعر، مترجم و پژوهشگر معاصر ایرانی اختصاص یافته بود که در این روز اساتید ادبیات در باره ادبیات ایران و تاثیر این شخصیت ها در ادبیات و شعر فارسی سخنرانی کردند.

سیدقاسم ناظمی رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در ترکیه هم، گفت: ادبیات فارسی جزو میراث مشترک فرهنگی ایران و ترکیه است و نشان آن وجود دهها هزار کتاب و سند فارسی در کتابخانه ها و مراکز آرشیویی ترکیه است. در طول قرن های متمادی، زبان فارسی در میان ترکان آناتولی زبان رایج و مورد توجه بوده و این منطقه شاعران و ادیبان زیادی را به گنجینه ادبیات فارسی تقدیم کرده است.

آمادگی شهرداری آنکارا برای اجرای برنامه‌های فرهنگی مشترک

سیدقاسم ناظمی رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در ترکیه با علی بوزکورت مدیر فرهنگی شهرداری آنکارا دیدار و درباره همکاری‌های فرهنگی فی مابین گفت‌وگو کرد.

ناظمی از حسن نظر و همکاری‌های شهرداری آنکارا با رایزن فرهنگی کشورمان در زمینه اختصاص سالنهای این شهرداری برای برگزاری برنامه‌های فرهنگی و مشارکت در برنامه‌های مشترک، تشکر و قدردانی کرد.

وی سپس، با اشاره به سوابق خوب دو کشور در همکاری‌های فرهنگی، ابراز امیدواری که این همکاری‌ها در دوره جدید نیز همچنان تداوم داشته باشد.

ناظمی با بیان اینکه سال ۲۰۲۵ با توافق رؤسای جمهور دو کشور ایران و ترکیه به عنوان سال فرهنگی ایران و ترکیه نامگذاری شده است، اظهار داشت: به همین مناسبت به همین منظور قرار است در روزهای آینده هیأت‌هایی از دو کشور برای بازدید از امکانات موجود وزارتخانه‌های فرهنگ و سایر نهادهایی که امکان مشارکت در اجرای سال فرهنگی را دارند، به کشور متقابل سفر کنند.

وی افزود: از آنجا که بخشی از این برنامه توسط شهرداری‌های شهرهای ایران و ترکیه هماهنگ و اجرا خواهد شد، انتظار می‌رود که شهرداری آنکارا با همتایان خود در ایران برنامه ریزی برای اجرای این برنامه‌ها را در دستور کار خود قرار داده و ضمن اطلاع از امکانات یکدیگر، از آن‌ها برای این منظور بهره ببرند.

آغاز آموزش زبان فارسی در تایلند

با همکاری رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در تایلند، آیین افتتاحیه دوره آموزش زبان فارسی ۱۱ آبان‌ماه با حضور جمعی از علاقه‌مندان به یادگیری زبان فارسی و فرهنگ ایرانی در مؤسسه الهدی بانکوک برگزار شد.

این برنامه با هدف تقویت ارتباطات فرهنگی و معرفی غنای زبان و ادبیات فارسی، به ویژه برای افراد غیرفارسی‌زبان، طراحی شده بود.

مدیر مؤسسه الهدی بانکوک در سخنانی، به اهمیت زبان فارسی به عنوان یکی از زبان‌های تاریخی و فرهنگی منطقه پرداخت. وی به تاریخچه زبان فارسی و نقش آن در ایجاد پیوندهای فرهنگی و علمی در گذشته و حال اشاره کرد.

در بخش بعدی، استاد این دوره زبان فارسی به معرفی سرفصل‌های آموزشی و روش‌های تدریس براساس کتب بنیاد سعدی پرداخت. این دوره شامل سطوح مختلف یادگیری زبان، از مقدماتی تا پیشرفته است و با تأکید بر مهارت‌های گفتاری، شنیداری، نوشتاری و خواندن برنامه‌ریزی شده است.

وی ابراز کرد: روش‌های آموزشی و ابزارهای متنوعی که در این دوره استفاده خواهد شد، ترکیبی از روش‌های سنتی و دیجیتال برگزار تا یادگیری مؤثرتر شود از جمله ابزارهای آموزشی می‌توان به کتاب‌های درسی و کاربرگ‌های آموزشی، ویدیوهای آموزشی و فیلم‌های ایرانی و اپلیکیشن‌های آموزشی و تمرین‌های آنلاین است.

هدف از این دوره، ایجاد توانایی مکالمه روزمره و درک مفاهیم پایه‌ای در زبان فارسی برای علاقه‌مندان زبان فارسی بود.

گام مهم برای تقویت همکاری‌های ایران و ارمنستان

در راستای گسترش مناسبات علمی و فرهنگی بین ایران و ارمنستان، رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در ارمنستان با رئیس انستیتوی شرق‌شناسی آکادمی ملی علوم ارمنستان دیدار و گفت‌وگو کرد.

در این دیدار که با هدف بررسی فرصت‌های همکاری مشترک و تقویت روابط علمی و فرهنگی بین دو کشور صورت پذیرفت، ضمن بررسی ظرفیت‌های علمی و آموزشی انستیتو، موضوعات مختلف علمی و فرهنگی مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت.

رئیس انستیتوی شرق‌شناسی به تفاهم‌نامه همکاری مشترک بین دانشکده الهیات و علوم دینی دانشگاه شهید بهشتی و دانشکده شرق‌شناسی آکادمی علوم ارمنستان که ۱۶ مهرماه ۱۳۹۷ به امضاء رسید، اشاره کرد.

در ادامه؛ طرفین بر ضرورت تجدید نظر و به‌روزرسانی تفاهم‌نامه کنونی یا انعقاد تفاهم‌نامه‌ای جدید تأکید کردند.

در دیدار محمد اسدی موحد رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در ارمنستان با رئیس انستیتوی شرق‌شناسی آکادمی ملی علوم ارمنستان، گام مهمی در جهت تقویت همکاری‌های علمی و فرهنگی بین دو کشور برداشته شد.

براساس توافقات صورت گرفته، برنامه‌های تبادل استاد و دانشجو با هدف ارتقای سطح علمی و آشنایی بیشتر دانشجویان و اساتید دو کشور با فرهنگ و علوم یکدیگر و همچنین برگزاری نشست‌ها و همایش‌های علمی و فرهنگی مشترک برای تسهیل تبادل دانش و ایجاد شبکه‌ای از پژوهشگران در دستور کار همکاری‌های مشترک قرار گرفت.

فراخوان همایش «هنر و ادبیات در متون دینی اسلام و هندوئیسم»

به همت نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در دهلی نو و بمبئی و با همکاری مشترک دانشگاه ابوالکلام آزاد اورنگ‌آباد و اداره کل همکاری‌های علمی و دانشگاهی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، همایش علمی «هنر و ادبیات در متون دینی اسلام و هندوئیسم» در ۵ دی ماه امسال برگزار می‌شود.

مقایسه زیبایی‌شناسی اسلام و هندوئیسم با تکیه بر منابع دینی، تأثیر آموزه‌های الهیاتی اسلام و هندوئیسم بر هنرهای روایی و هنرهای تجسمی، جنبه‌های ادبی متون نیایشی اسلامی و هندوئی، تأثیر کیهان‌شناسی متون اسلامی و هندوئی بر معماری و جایگاه موسیقی آیینی در اسلام و هندوئیسم از محورهای علمی این همایش است. مقایسه داستان‌های دینی و اسطوره‌ای در اسلام و هندوئیسم، جایگاه اساطیر در متون دینی اسلام و هندوئیسم، مطالعات روان‌شناختی در متون دینی اسلام و هندوئیسم، بررسی تطبیقی اسطوره‌های دینی ایران و هند، جایگاه حماسه سرایی در متون مذهبی و حکمی ایران و هند و دراماتورژی قرآن و متون دینی هندو و... از دیگر محورهای علمی این همایش به شمار می‌رود. علاقه‌مندان می‌توانند مقالات خود را به زبان فارسی و انگلیسی همراه با چکیده تا ۱۰ آذرماه به دبیرخانه همایش به نشانی اینترنتی ichdelhi@gmail.com ارسال کنند.

معرفی فرهنگ ایران در مسجد کبود ابروان

سومین نمایشگاه معرفی ایران در مسجد جامع کبود ابروان برپا شد که با استقبال از سوی اقشار مختلف جامعه از جمله گردشگران از کشورهای گوناگون، دانش‌آموزان و دانشگاهیان همراه بود.

همچنین، فارسی‌آموزان مدرسه ۱۸۵ ابروان؛ به همراه مسوولان مدرسه از مسجد کبود ابروان بازدید کردند.

هدف این بازدید، آشنایی بیشتر دانش‌آموزان با تاریخ و فرهنگ غنی ایران بود و فرصتی فراهم آورد تا آن‌ها با یکی از مهم‌ترین بناهای تاریخی ارمنستان، همچنین نماد فرهنگ اسلامی ایرانی، آشنا شوند. اسدی موحد، رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در ارمنستان، با استقبال از این فارسی‌آموزان، توضیحاتی جامع درباره اهمیت فرهنگی و تاریخی مسجد کبود ارائه داد. وی بر نقش این بنای تاریخی به‌عنوان پلی محکم میان دو فرهنگ ایرانی و ارمنی تأکید کرد و اهمیت آشنایی نسل جوان ارمنستان با این گنجینه فرهنگی را یادآور شد. همچنین، نشست با حضور مسوولان مدرسه ۱۸۵ برگزار شد. در این نشست، موضوعاتی همچون ارتقای آموزش زبان فارسی در این مدرسه و توسعه برنامه‌های آموزشی فارسی‌زبان مطرح و توافقاتی برای گسترش همکاری‌های فرهنگی و آموزشی میان سفارت جمهوری اسلامی ایران و این مدرسه به امضا رسید. در ادامه این بازدید، دانش‌آموزان فارسی‌آموز به تماشای نمایشگاهی از عکس‌های ویژه‌ای که در مسجد کبود برپا شده بود، پرداختند.

فرهنگ و هنر ایرانی در «دهکده جهانی» کراچی

رویداد «دهکده جهانی» در دانشگاه گریونویچ کراچی برگزار شد و غرفه صنایع دستی خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در کراچی نیز مورد استقبال دانشجویان و استادان و دیپلمات‌های خارجی قرار گرفت.

در این مراسم دانشجویان با شرکت در کارگاه‌های مختلف و ضمن گفت‌وگو با دیپلمات‌های حاضر با رسوم دیپلماتیک و قوانین سازمان ملل آشنا شدند. آنان همچنین به انتخاب خود و به نمایندگی از کشورهای مختلف شامل پاکستان، ایران، فلسطین، روسیه، عمان، کره جنوبی، عربستان سعودی، اردن، ترکیه و مراکش، فرهنگ و هنر خود را از طریق ارائه غذاهای اصیل، صنایع دستی و کتاب و بروشور به نمایش گذاشتند.

سعید طالبی‌نیا وابسته فرهنگی کشورمان در کراچی با حضور در غرفه ایران به گفت‌وگوی صمیمانه با دانشجویان دانشگاه پرداخت و توضیحات تفصیلی از ظرفیت‌های دانشگاهی و نیز گردشگری و بازرگانی ارائه داد که با استقبال دانشجویان مواجه شد.

وی از آنان دعوت کرد ضمن هماهنگی با خانه فرهنگ ایران، برای گردشگری از طبیعت چهار فصل ایران تورهای سیاحتی دانشجویی تشکیل دهند و به ایران زیبا سفر کنند تا با حقیقت و زیبایی‌های تاریخی و طبیعی ایران آشنا شوند.

مسئول خانه فرهنگ کشورمان در بخش دیگری از این برنامه، توضیحات لازم در خصوص تاریخچه فرش‌های نفیس ایرانی را ارائه داد و با تشکر از مسئولان دانشگاه گریونویچ کراچی برای اختصاص غرفه‌ای بنام کشور فلسطین، ابراز امیدواری کرد تا به زودی با نابودی صهیونیست‌ها، مقدمات آزادی قدس شریف مهیا شود.

کنفرانس اتحاد امت فلسطین، لبنان و کشمیر

کنفرانس «میلاذ و سیرت النبی (ص)؛ اتحاد امت فلسطین، لبنان و کشمیر» با حضور حسین چاقمی، مسئول خانه فرهنگ ایران، سید ظاهر علی شاه، رییس اداره تبلیغ الاسلام، طیب قریشی، خطیب و امام جمعه ایالت خیبر پختونخوا، سید فیاض علی شاه، رییس حزب قومی وطن، علامه عابد حسین شاکری، معاون مدیر حوزه علمیه شهید سید عارف الحسینی، سید آصف علی شاه، پیر مانکی شریف، پیر سید حسین، پیر منیب الرحمان، پیر سبک، پیر شمس الرحمان، پیر سوات و دیگر شخصیت‌های مذهبی، دانشگاهی، علمی، فرهنگی و عاشقان پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در نشترهال پیشاور در سالن کنفرانس مرکز فرهنگی نشترهال شهرداری پیشاور برگزار شد.

چاقمی در این مراسم، فرازهایی از بیانیه‌ای را که توسط سرکنسولگری تهیه شده بود به زبان انگلیسی قرائت کرد. در این بیانیه آمده است: «برخورد مغرضانه و دوگانه حامیان رژیم جعلی اسرائیل به ویژه آمریکا و برخی کشورهای غربی در قبال تحولات منطقه‌ای و تشدید تنش‌ها در منطقه غیر مسئولانه و غیرسازنده بوده و رژیم صهیونیستی را به ادامه نسل‌کشی در غزه تشویق می‌کند و منجر به گسترش دامنه جنگ و ناامنی به سایر کشورها می‌شود.

استقبال از نمایشگاه «خانواده مهربان ایرانی» در ترکیه

به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در آنکارا؛ نمایشگاه آثار برگزیده «علی میری» هنرمند شناخته شده ایرانی تحت عنوان نمایشگاه «خانواده مهربان ایرانی» در کتابخانه عدنان اوتوکن آنکارا برگزار شد. در مراسم افتتاحیه این نمایشگاه، رییس نهاد کتابخانه‌های عمومی ترکیه، سفیر و رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در ترکیه، رییس کتابخانه عدنان اوتوکن آنکارا، رایزن فرهنگی روسیه در ترکیه، دیپلمات‌های ایرانی و دهها نفر از هنردوستان ایرانی و ترک حضور داشتند. تانر بیگ اوغلو رییس نهاد کتابخانه‌های عمومی ترکیه با اشاره به اشتراکات فرهنگی ایران و ترکیه حس مشترک مردم ترکیه در قبال آثار حاضر در نمایشگاه و استقبالی که از آن شده است را نشان دهنده میزان نزدیکی مردم دو کشور دانست. بیگ اوغلو با اشاره به این که قرابت‌های فرهنگی دو کشور صرفاً در حد نخبگانی نبوده و زیست روزمره مردمان نیز بسیار شبیه به هم است، ادامه داد: این شباهت‌ها نیز نشان دهنده عمق نزدیکی دو ملت به یکدیگر و اشاره کننده به لزوم همکاری‌های بیشتر فرهنگی در میان دو دولت است. از این رو، به عنوان نهاد کتابخانه‌های کل کشور آمادگی خود برای همکاری هرچه بیشتر در فعالیت‌های فرهنگی ایران در ترکیه را اعلام می‌کنیم. در ادامه این مراسم، محمدحسن حبیب‌الله‌زاده سفیر جمهوری اسلامی ایران در ترکیه از مشارکت و همکاری‌های نهاد کتابخانه‌های کشور و نیز کتابخانه عدنان اوتوکن در برگزاری این رویداد تقدیر و تشکر کرد.

بزرگداشت اقبال لاهوری در راولپندی

مراسم بزرگداشت اقبال لاهوری با همکاری خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران راولپندی و مجموعه سیستم آموزشی مدرسه آبروی ملت و پلنفرم روح در تالار مدرسه و دانشکده آبروی ملت شهر راولپندی برگزار شد. سید اسدعلی کاظمی استاد زبان فارسی خانه فرهنگ ایران در مورد شعر فارسی اقبال لاهوری در مورد تجلی کلمه حکمت و دانایی در شعر فارسی اقبال لاهوری سخن گفت و

نظر خود را در مورد حکمت اقبال و شعر فارسی بیان کرد.

مرتضی علی شاه رئیس مدرسه ایمیل (آبروی ملت)، سخنانی را در باب ارتباط کلام اقبال با آیات قرآن کریم بیان کرد. وی با اشاره به اقبال و زبان فارسی و ارتباط عمیق آن دو گفت: علامه اقبال لاهوری در بسیاری از زبان‌ها صاحب نظر بود، حتی گفته می‌شود او ۱۲ زبان را می‌دانست و مسلط بود، اما در چند جا گفته است هیچ زبانی به اندازه زبان فارسی نمی‌تواند حامل افکار و اندیشه‌های من باشد. در این مراسم، رئیس انجمن مدارس خصوصی شمال پنجاب علامه ابرار خان نیز در سخنانی به وحدت میان مسلمانان در اشعار اقبال اشاره و بر نزدیکی میان فرقه‌های مختلف تأکید کرد. مهدی طاهری مسئول خانه فرهنگ ایران در راولپندی به اندیشه‌های سیاسی و فرهنگی اندیشمندان مختلف و سازوکارها و پل‌های ارتباطی موجود در ایران اشاره کرد که می‌توانند روشی مؤثر برای ارتباط بین دو کشور باشند.

رونق دیپلماسی موزه‌ای در قزاقستان

علی اکبر طالبی متین، رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در قزاقستان برای توسعه روابط دو کشور در امور موزه‌ای با بریک عبدالغلی اولی، رییس جدید موزه ملی جمهوری قزاقستان در پایتخت این کشور، دیدار و گفت‌وگو کرد.

رایزن فرهنگی کشورمان در این دیدار ضمن ضمن تبریک روز جمهوری و قدردانی از برگزاری باشکوه نخستین کنگره بین‌المللی موزه توسط موزه ملی، به اجرای تفاهمنامه امضاء شده بین موزه‌های ملی ایران و قزاقستان نیز اشاره کرد. وی افزود: در ملاقات اخیر سفیر، رایزن فرهنگی و رییس موزه ملی ایران با آیدا بالایوا وزیر فرهنگ و اطلاع‌رسانی قزاقستان، پیشنهاد برگزاری نمایشگاه شکوه ایران باستان توسط رئیس موزه ملی ایران مطرح شد که توسط وزیر فرهنگ این کشور مورد استقبال قرار گرفت.

طالبی متین اظهار داشت: افزون بر این، در این دیدار وزیر فرهنگ قزاقستان درخواست مشارکت ایران در پروژه مرمت مقبره خواجه احمد یسوی شخصیت بزرگ قزاقی را داشت که مراتب نیز مورد پذیرش هیأت ایرانی قرار گرفت که مقرر شد با توجه به موافقت اولیه وزیر جزئیات موضوع در این جلسه مورد بررسی و تصمیم‌گیری واقع شود.

رایزن فرهنگی کشورمان با اشاره به استقبال وزیر فرهنگ قزاقستان از پیشنهاد برگزاری نمایشگاه شکوه ایران باستان در قزاقستان، گفت: برای برگزاری گسترده این نمایشگاه و پیگیری مقدمات امر لازم است نشست و بیناری در آینده نزدیک بین رؤسای موزه ملی ایران و قزاقستان برگزار شود تا درباره جزئیات آن نظیر تاریخ و نحوه برگزاری به تصمیم مشترکی برسیم.

نامه پاکستانی‌ها به کودکان فلسطینی نامه

در جریان جنایات رژیم کودک کش صهیونیستی به ابتکار رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در پاکستان مسابقه نامه نویسی و جمله نویسی در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی برای کودکان و نوجوانان فلسطینی برگزار شد.

پس از ارسال فراخوان مسابقه برای کلیه مراکز همسو، شخصیت و نهادهای فعال در حوزه فلسطین و غزه بیش از دهها اثر اعم از نامه‌ها و جملات ناب به رایزنی فرهنگی کشورمان رسید و اعضای هیأت داوری توانستند از جمع آثار کودکان و نوجوانان فلسطینی در وهله اول بیش از ۳۰ اثر را به عنوان آثار شاخص برگزینند. همزمان با این مسابقه نیز برنامه انتخاب زیباترین و تاثیرگذارترین جمله در کانال‌های فیسبوکی و اینستاگرامی توسط داوران بخش شبکه‌های اجتماعی انجام شد و در کل ۵۰ اثر مورد بازبینی و ارزیابی مجدد قرار گرفت که از این بین تعداد ۶ اثر به عنوان بهترین و برگزیده‌ترین آثار از سوی هیئت مربوطه معرفی شدند. پس از اعلام نتیجه در صفحات اجتماعی و پایگاه‌های اطلاع‌رسانی مجازی از نفرات اول تا سوم هر یک از مسابقات جمله نویسی و نامه نویسی با اهداء جوایز نقدی تجلیل به عمل آمد.

از زیبایی‌های این مسابقه، جملات سراسر محبت و احساسی کودکان و نوجوانان پاکستانی حامی غزه و فلسطین بود که از تأثیر عمیق روحی و روانی آنان از ظلم به کودک و نوجوان فلسطینی حکایت داشت.

استقبال از فرهنگ و غذای ایرانی در اندونزی

یازدهمین نمایشگاه و جشنواره بین‌المللی «شریعت اسلامی» با موضوع «هم‌افزایی اقتصادی» با حضور مقامات و شخصیت‌ها اندونزی در محل نمایشگاه دائمی جی سی سی اندونزی برگزار شد و شرکت‌کنندگان بر همکاری و تقویت شرکت‌های خصوصی کوچک و بین‌المللی در حوزه غذایی و شریعت اسلامی تأکید کردند.

در این نمایشگاه و جشنواره بین‌المللی محصولات غذایی حلال، مد و لباس و مراکز آموزشی اسلامی به نمایش گذاشته است. نمایشگاه بین‌المللی آشپزی حلال، تالکشو، دیدارهای تجاری، رویدادهای ورزشی نیز از برنامه‌های جانبی این جشنواره بوده است. در این رویداد، مجموعه‌ای از ۶۲ سمینار، برنامه‌های گفت‌وگو یا تالکشو و رویدادهای جالب دیگر را که شامل ۲۲ وزارتخانه/مؤسسه، ۳۷ انجمن، ۱۰۰۰ فعال حوزه صنعت و ۴۶ شریک بین‌المللی حضور داشته‌اند، ارائه شده است. یوسف

کالا معاون سابق رئیس جمهور، ایرلانگا هارتارتو وزیر هماهنگ کننده امور اقتصادی (به نمایندگی از رئیس جمهور)، مامان عبدالرحمن وزیر تجارت‌های خرد و کوچک حضور داشتند. رایزنی فرهنگی کشورمان هم غرفه‌ای با محصولات غذایی و فرهنگی در این نمایشگاه به نمایش گذاشته است. فرش ایرانی هم در غرفه محصولات فرهنگی از بخش‌های پر بازدید این نمایشگاه بوده است.

انتشار فصلنامه «دانش» در پاکستان

شماره‌های ۱۵۴ و ۱۵۵ فصلنامه علمی - پژوهشی «دانش» با نظارت مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان به زبان فارسی منتشر شد.

این فصلنامه در حوزه پژوهش‌های ادبیات فارسی، پژوهش‌های حوزه نسخه‌شناسی و تصحیح نسخ، نقد ادبی و ادبیات معاصر، پژوهش‌های ایران‌شناسی، ادبیات تطبیقی ایران با کشورهای شبه قاره، معرفی و تحلیل شناخت مراجع ایران‌شناسی، ادبیات فارسی در شبه قاره منتشر می‌شود. فصلنامه دانش به صورت الکترونیکی در حوزه پژوهش‌های مختلف در شبه قاره منتشر می‌شود و تعداد محدودی جهت نگهداری در آرشیوها و بهره برداری در کتابخانه‌ها، مراکز معتبر علمی و دانشگاهی در حوزه کشورهای پاکستان چاپ و توزیع خواهد شد. شماره جدید این فصلنامه، شامل ۹ مقاله از محققین و پژوهشگران ایرانی و پاکستانی است. «جلوه‌هایی از فرهنگ سخن گفتن در آثار نظامی» تالیف قاسم صافی، «از سبزواری تا شناخت سرزمین خدایان و پاکان: بررسی خدمات و آثار رضا مصطفوی سبزواری در هند و پاکستان» تالیف نرگس جابری نسب، «بازبینی تاریخ صنعت کاغذسازی در دوران حکومت سلاطین دهلی» تالیف عبدالرحمان انصاری و همچنین «تحلیل مقایسه‌ای مؤلفه‌های زبان و جنسیت در رمان‌های دو دنیا و خون‌خورده» تالیف شیرزاد طایفی، امیرحسین جمالی، از جمله مقالاتی است که در این شماره نشریه منتشر شده است.

همچنین «بررسی تحركات عبدالله خان ازبک در روابط سیاسی صفویان و اکبر گورکانی» تالیف مهدی یاراحمدی، «تحلیلی بر مثنوی «طول عمر طبیعی انسان» اثر میرزا رضا ارفع الدوله» تالیف محمدرضا موحدی، «تحلیل جامعه‌شناختی اندیشه‌های سیاسی ابوالقاسم لاهوتی» تالیف زینب نوروزعلی، «بررسی و تأثیر جلوه رنگ‌ها در آثار ادبی با نظر به اشعار شاعران پشتو» تالیف لعل پاچا آزمون و «بررسی تکنیک نقاب در شعر «از محاکمه شیخ فضل‌الله حروفی» اثر محمدرضا شفیعی کدکنی» تالیف هادی اکبرزاده حسن رنجبر زنجانی، دیگر مطالبی است که در فصلنامه دانش ارائه شده است. فصلنامه دانش نخستین نشریه فارسی زبان در منطقه شبه قاره، دارای درجه علمی و پژوهشی از کمیسیون آموزش عالی دولت پاکستان است و تلاش شده تا با انتشار مقالات مناسب، موجبات تشویق و نیز تقویت فارسی‌آموزان و علاقه‌مندان رشته زبان فارسی در دانشگاه‌ها و مراکز علمی در کشور پاکستان فراهم شود.

رقابت ۴۰ قاری پاکستانی با یاد شهدای مقاومت

مسابقات قرائت قرآن کریم با هدف گرامیداشت یاد و خاطره شهدای جبهه مقاومت و ترویج فرهنگ قرآنی با حضور قاریان اهل سنت و شیعی در شهر راولپندی پاکستان برگزار شد. در این رویداد که به همت خانه فرهنگ کشورمان و با همکاری رایزنی فرهنگی ایران در اسلام آباد در شهر راولپندی برگزار شد بیش از ۴۰ قاری قرآن با حضور پرشور خود در دو رده سنی زیر و بالای ۱۶ سال در بخش آقایان و بانوان به رقابت پرداختند. داوران بین‌المللی در این رقابت‌ها با ارزیابی دقیق، برترین‌های هر بخش را شناسایی کرده و در پایان لوح تقدیر و جوایز نقدی به قاریان ممتاز اهدا شد. در بخش نخست، قاریان و حافظان در سنین ۱۰ تا ۱۶ سال، در حضور شرکت‌کنندگان و داوران، هنر قرائت خود را به نمایش گذاشتند. در بخش دوم، قاری و حافظ در رده سنی ۱۶ تا ۳۰ سال، به تلاوت آیات قرآن کریم پرداختند و فضای مراسم را با اصوات دلنشین خود نورانی ساختند. این تقسیم‌بندی سنی به شرکت‌کنندگان این امکان را داد تا توانمندی‌های خود را در سطوح مختلف به نمایش بگذارند. در جریان این مراسم، «مهدی طاهری» مسئول خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در راولپندی در سخنانی به اهمیت ترویج فرهنگ قرآنی و نقش آموزه‌های الهی در گسترش فرهنگ مقاومت اشاره کرد.

نشست «سبک زندگی اسلامی» در پاکستان

به همت خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در کراچی و با همکاری مؤسسه مکتب امام زمان (عج)، کارگاه یک روزه «سبک زندگی اسلامی» در محل نمایندگی فرهنگی کشورمان برگزار شد. در این کارگاه، حدود ۶۵ تن از بانوان فعال از اقشار مختلف شرکت کردند. این کارگاه شامل دو جلسه آموزشی بود و یک نشست سرگرمی ویژه بانوان بین دو کلاس به اجرا درآمد. در این کارگاه آموزشی و تربیتی، چهار موضوع اصلی درسی شامل «اهمیت فقه اسلامی در سبک زندگی اسلامی»، «سبک زندگی اسلامی برای مستضعفان و مظلومین»، «اصول علمی بهداشت» و «مسیرهای معنوی برای سلامت روان» ارائه شد. خانم شازیہ امام، مدیر اجرایی نشست در خصوص اهداف برگزاری این کارگاه توضیحاتی را به مدعوین ارائه داد. پس از آن، زاهده جعفری (فوق لیسانس دانشگاه المصطفی) و خانم ساره نوازش (استاد دانشگاه کراچی) سخنرانی کردند. همچنین در نشست دوم، خانم انجم زهرا (استاد میکروبیولوژی دانشگاه کراچی) و ساجده حسن (مشاور و روانشناس) سخنرانی داشتند. در بخش پایانی این کارگاه، خانم شازیہ امام (استاد مکتب امام زمانه) مجری کارگاه از طالبی‌نیا مسئول خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در کراچی برای برگزاری این کارگاه تشکر و ابراز آمادگی کردند تا این برنامه‌ها در طول سال با حضور استادان ایرانی تداوم داشته باشد.

دوره پاییزه آموزش زبان فارسی در کراچی

دوره پاییزه آموزش زبان فارسی به همت خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در کراچی پاکستان آغاز شد. سعید طالبی نیا مسئول خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در کراچی گفت: این کلاس‌ها روزهای دوشنبه تا جمعه هر هفته از ساعت ۱۷ تا ۱۹ در بخش آموزشی ساختمان خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در کراچی برگزار می‌شود و تا پایان سال جاری میلادی ادامه خواهد داشت. طالبی نیا افزود: در دوره پاییزه آموزش زبان فارسی تعداد ۳۵ تن از فارسی‌آموزان در سه مقطع مقدماتی، پیش میانی و پیش میانی شرکت دارند. وابسته فرهنگی کشورمان در کراچی بیان کرد: در این دوره از آموزش زبان فارسی، غلامحسین مفتی و خانم ربابه محمدی براساس کتاب مینا از منشورات بنیاد سعدی به فارسی‌آموزان، آموزش‌های لازم را ارائه می‌دهند.

استقبال ترکمنستانی‌ها از کارگاه آموزشی تذهیب و مینیاتور

کارگاه آموزشی تذهیب و مینیاتور با حضور دو تن از اساتید اعزازی از کشورمان در آکادمی هنری این کشور در شهر عشق آباد آغاز به کار کرد. برگزاری کارگاه آموزشی تذهیب و مینیاتور با استقبال قابل توجه استادان و دانشجویان آکادمی هنری ترکمنستان مواجه شده است. در کارگاه آموزشی تذهیب و مینیاتور که دو بانوی هنرمند ایرانی، نجمه‌السادات حسینیان و سیده سحر هاشمی، تدریس آن را به عهده دارند، موضوعاتی نظیر تاریخچه، شناخت ابزار، آموزش قلم‌گیری، طراحی، رنگ‌شناسی، مهره‌کشی، پرداز و سایه و... ارائه می‌شود. در کارگاه آموزشی یادشده که به مدت یک هفته تا ۲۱ آبان‌ماه در آکادمی هنری ترکمنستان دایر است، دو هنرمند اعزازی، نمایشگاهی را در آکادمی یادشده برگزار کرده و آثاری هنری خود را در معرض دید استادان و دانشجویان قرار داده‌اند. آکادمی هنری ترکمنستان تنها دانشگاه هنر این کشور است که در سال ۱۹۹۴ میلادی در شهر عشق آباد تأسیس شده است. این آکادمی در حال حاضر ۷۰۰ دانشجو دارد. ساختمان آکادمی توسط معماران فرانسوی ساخته شده و جلوه خاصی دارد. دانشجویان این دانشگاه در سه رشته معماری سنتی، نقاشی و مجسمه‌سازی مشغول به تحصیل هستند و مدت تحصیل در مقطع کارشناسی در آکادمی هنری ترکمنستان ۵ سال است. دانشجویان رشته‌های مختلف با پایان هر سال تحصیلی باید یک اثر هنری از خود خلق کنند.

دور جدید آموزش زبان فارسی و ایران‌شناسی در قزاقستان

به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و نماینده بنیاد سعدی و با هماهنگی سفارت کشورمان در قزاقستان و دانشگاه دفاع ملی، دور سوم آموزش زبان فارسی و ایران‌شناسی در دانشگاه دفاع ملی قزاقستان در شهر آستانه آغاز شد. نخستین دوره آموزش زبان فارسی در این دانشگاه همزمان با افتتاح اتاق «هنر جنگ ایران» در سال ۲۰۲۲ میلادی آغاز شد و تعداد ۱۱ دانشجو در دو مقطع مقدماتی و پیشرفته در آن شرکت کردند. علاقه‌مندی و اشتیاق متقاضیان یادگیری زبان فارسی نسبت به کشور ایران و فرهنگ غنی و دیرینه آن را می‌توان از محرک‌های اصلی تداوم آموزش زبان فارسی و ایران‌شناسی در این دانشگاه دانست به گونه‌ای که دور دوم آن به درخواست مجدانه دانشجویان مبنی بر تداوم یادگیری‌ها برگزار شد و هم‌اکنون شاهد برگزاری دور سوم آن با حضور دانشجویان پیشکسوت و جدید هستیم. برگزاری دوره‌های آموزش زبان فارسی و ایران‌شناسی در دانشگاه دفاع ملی از آن جهت حائز اهمیت است که ضمن پویا و فعال نگه داشتن اتاق ایران در این دانشگاه با فعالیت‌های مرتبط با ایران، ارتباط نزدیک‌تری به لحاظ فرهنگی و زبانی میان ایران و قشر نظامی این کشور برقرار می‌شود.

جشن روز دیپلمات در قرقیزستان

بنابه دعوت دانشگاه بین‌المللی قرقیزستان، ابوذر طوقانی رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در مراسم جشن روز دیپلمات در جمع دانشجویان گروه روابط بین‌الملل و منطقه‌شناسی پردیس شرقی دانشگاه بین‌المللی قرقیزستان حضور یافت. در این مراسم که با حضور گسترده دانشجویان رشته روابط بین‌الملل دانشگاه و جمعی از اساتید دانشگاه و نماینده وزرات امور خارجه قرقیزستان برگزار شد، طوقانی ضمن تبریک روز دیپلمات به دانشجویان رشته روابط بین‌الملل که دیپلمات‌های آینده قرقیزستان خواهند بود، با اشاره به اهمیت دیپلماسی فرهنگی در دنیای امروز اظهار داشت: دیپلماسی فرهنگی یکی از ابزارهای کلیدی ارتباطی میان دولت‌ها و ملت‌هاست و می‌تواند به منزله فتح بایی برای مفاهیم بیشتر و بهتر میان کشورها به کار گرفته شود و به مرور زمان منجر به پایه ریزی روابط عمیق و پایدار فرهنگی میان کشورها شود. وی افزود: مزایای دیپلماسی فرهنگی نسبت به دیپلماسی سیاسی فراوان است. از جمله اینکه دیپلماسی سیاسی، فرآیندی

دولت محور است اما دیپلماسی فرهنگی الزاما دولت محور نیست و بیشتر بر ملت‌ها و سازوکارهای غیر دولتی تأکید می‌کند و از کانال‌هایی همچون تشکل‌های غیر دولتی، میراث فرهنگی، جشنواره‌های بین‌المللی فرهنگی و... پیش می‌رود. رایزن فرهنگی کشورمان ادامه داد: در فرآیند دیپلماسی فرهنگی دولت‌ها تنها نقش هدایت‌کننده و حامی را ایفا می‌کنند. همچنین، دیپلماسی فرهنگی از استحکام و عمق فوق‌العاده‌ای برخوردار است. زبان دیپلماسی فرهنگی همانگونه که از نامش هویداست، زبانی فرهنگی است و از جذابیت فوق‌العاده‌ای برخوردار است و همین دلیل پذیرش آن از سوی ملت‌ها و دولت‌ها با سهولت بیشتری صورت می‌پذیرد.

افزایش ارتباطات کتابخانه‌ای در ایران و ترکیه

سید قاسم ناظمی رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در آنکارا ضمن حضور در کتابخانه ملی ترکیه با تانر بی‌اوغلو مدیرکل کتابخانه‌های وزارت فرهنگ گردشگری این کشور دیدار و گفت‌وگو کرد. در این دیدار که علیرضا بهبودی معاون رایزنی فرهنگی ایران در آنکارا نیز وی را همراهی می‌کرد، موضوعات مشترک و همکاری‌های فرهنگی بین دو نهاد مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت. تانر بی‌اوغلو مدیرکل کتابخانه‌های وزارت فرهنگ ترکیه گزارش کوتاهی از مجموعه‌های کتابخانه‌ای تحت مدیریت خود ارائه کرد و با اشاره به دشواری مدیریت کتابخانه‌های کل کشور اظهار داشت: در حال حاضر ۱۳۰۰ کتابخانه عمومی در کشور ترکیه وجود دارد که مستقیماً تحت مدیریت اداره کل کتابخانه‌های وزارت فرهنگ و گردشگری اداره می‌شود. علاوه بر این، ۱۰۰۰ کتابخانه نیز زیر نظر شهرداری شهرهای مختلف ترکیه فعالیت می‌کند. همچنین ۳۰۰ کتابخانه نیز توسط بخش خصوصی اداره می‌شود. وی با اشاره به وجود آثار بی‌شمار خطی در کتابخانه‌های ترکیه افزود: همه آثار خطی از کتابخانه‌های مختلف ترکیه جمع‌آوری و تحت مدیریت اداره کل آثار خطی وزارت فرهنگ و گردشگری قرار گرفته است. ناظمی رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در ترکیه نیز با اشاره سابقه مدیریت خود در امور کتابخانه‌های ایران، اظهار داشت: اگرچه خدمت در حوزه کتاب و کتابخوانی به دلیل وسعت مراکز کار سختی است اما بسیار ارزشمند است.

راه اندازی گروه زبان فارسی در دانشگاه کراچی

در راستای راه‌اندازی گروه زبان فارسی در دانشگاه «آی بی ای» کراچی، سعید طالبی نیا وابسته فرهنگی و مسئول خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در کراچی با رییس و اساتید این دانشگاه دیدار و گفت‌وگو کرد. در این نشست، راه‌های برقراری تعاملات علمی، فرهنگی و هنری

جمهوری اسلامی ایران با دانشگاه «آی بی ای» مورد بحث و بررسی قرار گرفت. سید اکبر زیدی رئیس دانشگاه «آی بی ای» با ابراز علاقه‌مندی زیاد برای گسترش ارتباطات با جمهوری اسلامی ایران گفت: ما آمادگی داریم در زمینه تبادل دانشجو، اعزام دانشجویان زبان فارسی به ایران برای شرکت در دوره‌های دانش‌افزایی و همچنین برگزاری مراسمات مشترک فرهنگی هنری با خانه فرهنگ ایران همکاری کنیم. طالبی نیا نیز در این نشست گفت: خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در زمینه گسترش تعاملات فرهنگی، هنری و دانشگاهی بین ایران و پاکستان فعالیت می‌کند و هدف ما، تسهیلگری در زمینه برقراری بیشتر ارتباطات نخبگان علمی فرهنگی و هنری دو کشور همسایه و دوست و برادر است. وی افزود: ما آمادگی داریم رتبه‌های برتر علمی شما را برای تحصیل در دانشگاه‌های ایران بورسیه کنیم. طالبی نیا همچنین خواستار برگزاری مراسم شب یلدا و جشن نوروز در این دانشگاه جهت آشنایی دانشجویان و استادان با فرهنگ و هنر ایرانی شد که مورد استقبال قرار گرفت.

جشنواره روز ایران در تایلند

جشنواره «روز ایران» با حضور مسئولان فرهنگی و دانشگاهی تایلند در محل دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه سیریناچارین و پروت بانکوک برگزار شد. خانم پورن پان از اساتید دانشکده علوم اجتماعی و فارغ‌التحصیلان تایلندی، گفت: مرکز مطالعات آسیا-پاسیفیک دانشکده علوم اجتماعی به اهمیت همکاری‌های علمی، فرهنگی و روابط دوستانه بین‌المللی کاملاً واقف است. یکی از استراتژی‌های این مرکز، ایفای نقش به عنوان سازمانی است که مسئولیت اجتماعی خود را به خوبی درک کرده و در پیشبرد آموزش‌های منطقه‌ای به شیوه‌ای میان‌رشته‌ای با توجه به مسائل روز و رخداد‌های مهم جهانی که بر زندگی شهروندان تایلند و جامعه بین‌المللی تأثیرگذار است، نقش آفرینی می‌کند.

وی افزود: این مرکز می‌کوشد به مکانی برای یادگیری درباره کشورهای مختلف جهان در ابعاد تاریخی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بدل شود که همه این عوامل بر زندگی انسان‌ها تأثیر مستقیم دارند. این استاد دانشگاه اظهار داشت: تبادل فرهنگی، عنصری بسیار مهم در ایجاد شناخت و تفاهم متقابل است. جمهوری اسلامی ایران به عنوان کشوری با روابط دوستانه و دیرینه با تایلند، بیش از ۴۰۰ سال از این دوستی و همکاری برخوردار بوده و فعالیت‌های مشترکی در ابعاد مختلف داشته است. مهدی زارع‌بی‌عیب رایزن فرهنگی کشورمان نیز در سخنانی، بیان کرد: ایران کشوری با تاریخی کهن، تمدنی عظیم و فرهنگی پربار است. از دیرباز تاکنون، این سرزمین در قلب تمدن‌های بشری قرار داشته و نقش بزرگی در پیشرفت علم، هنر، فلسفه و ادبیات ایفا کرده است.

همکاری خانه فرهنگ ایران و دانشگاه سند پاکستان

رضا پارسا، وابسته فرهنگی و مسئول خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در حیدرآباد با محمد صدیق کلهر، رئیس دانشگاه سند دیدار و گفت‌وگو کرد.

در این دیدار که پروفیسور محمد صاحب‌داد سکندری، رئیس مؤسسه زبان فارسی و عربی دانشگاه و نظر محمد از اساتید این مؤسسه نیز حضور داشتند، درباره همکاری‌های مشترک در زمینه‌های مختلف علمی، فرهنگی و هنری بحث و تبادل نظر شد. پارسا آمادگی خانه فرهنگ ایران را برای اجرای برنامه‌های فرهنگی و هنری با همکاری دانشگاه سند اعلام کرد و گفت: برگزاری این گونه برنامه‌ها در داخل دانشگاه علاوه بر آشنایی بیشتر دانشجویان با وجوه مختلف فرهنگ و هنر ایران، انگیزه و اشتیاق آنان برای حضور در رشته زبان فارسی را افزایش خواهد داد. وی به ارائه بورسیه تحصیلی به دانشجویان این دانشگاه به ویژه در رشته‌های زبان و ادبیات فارسی و ایران‌شناسی اشاره کرد و گفت: خانه فرهنگ می‌تواند در سطوح مختلف، کلاس‌های برخط زبان فارسی برای دانشجویان دانشگاه سند برگزار کند. محمد صدیق کلهر با استقبال از همکاری متقابل با خانه فرهنگ ایران و دانشگاه‌های ایرانی، به تفاهمنامه میان مؤسسه شیمی آلی این دانشگاه با یکی از مؤسسات صنایع غذایی در مشهد اشاره کرد. رئیس دانشگاه سند افزود: ما امکانات خوبی برای برگزاری جلسات و نشست‌های مجازی داریم و می‌توانیم میزبان اساتید ایرانی برای ارائه سخنرانی علمی در موضوعات و مناسبت‌های مختلف برای دانشجویان دانشگاه باشیم.

همکاری دانشگاه کیمپ قزاقستان با ایران

محسن فغانی سرکنسول و حسین آقازاده وابسته فرهنگی و رئیس خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در آلماتی قزاقستان با چان یونگ بنگ رئیس دانشگاه کیمپ دیدار کردند. فغانی با اشاره به زمینه‌های مختلف همکاری بین دو کشور گفت: ایران

جز اولین کشورهایی بود که استقلال قزاقستان را پس از فروپاشی شوروی به رسمیت شناخت و همکاری‌های دوجانبه در حوزه‌های مختلف در حال توسعه است و خوشحال این را بگویم که همکاری‌های علمی با اکثر دانشگاه‌های آلماتی داریم و در حال رشد هستند. وی یادآور شد: لازم است دو ملت از یکدیگر شناخت بیشتری داشته باشند و این در حالی است که ایران و قزاقستان اشتراکات فرهنگی، زبانی، ادبی و تاریخی زیادی دارند. در ایران بیش از ۳ میلیون نفر دانشجویان داریم و این آمادگی را داریم در زمینه تبادل دانشجو به صورت بورسیه و غیربورسیه همکاری کنیم و می‌توانیم تفاهم‌نامه همکاری با یکی از دانشگاه‌های ایران منعقد کنیم. فغانی افزود: پس از در زمینه‌هایی مانند نشر مقالات، راه اندازی آموزش زبان فارسی به عنوان زبان دوم دانشگاه، تبادل هیات‌های علمی آماده همکاری هستیم. وابسته فرهنگی کشورمان نیز با اشاره به فعالیت‌های بیشمار این نمایندگی فرهنگی در آلماتی، بر آمادگی همه جانبه ایران برای گسترش روابط علمی دانشگاهی تأکید کرد.

حمایت پاکستانی‌ها از آرمان‌های فلسطین

کنفرانس «شهادای قدس» در منطقه گلشن معمار شهر کراچی برگزار شد و شرکت‌کنندگان برجسته شیعه و سنی پاکستان در حمایت از مردم فلسطین و لبنان و جبهه مقاومت، سخنرانی کردند.

در این برنامه که به همت حزب جماعت اسلامی شاخه کراچی برگزار شده بود، مولانا عقیل انجم، معراج الهدی صدیقی، حجج اسلام ظفر حسن و صادق تقوی و صابر ابومریم به سخنرانی پرداختند و مراسم نعت سرایی و دعا برای مسلمانان غزه و لبنان اجرا شد. سعید طالبی‌نیا وابسته فرهنگی کشورمان در کراچی به عنوان مهمان ویژه این کنفرانس، بر تداوم راه شهیدان جبهه مقاومت تأکید کرد و گفت: سکوت دولت‌های عربی و برخی کشورهای اسلامی در مواجهه با جنایات صهیونیست‌ها، بدترین منکر است. وی افزود: برخی سران کشورهای بزرگ اسلامی در ظاهر بر علیه اسرائیل سخنرانی و جنایات آنان را محکوم می‌کنند، در

حالی که کشتی‌ها و بنادرشان در خدمت ارتش اسرائیل است و بخش زیادی از آذوقه صهیونیست‌ها از طریق این عناصر منافق به ظاهر مسلمان تهیه می‌شود. طالبی‌نیا گفت: جمهوری اسلامی ایران، بسیار قوی است و مجاهدان اسلامی اعم از شیعه و سنی را تنها نمی‌گذارد و در این راه الهی از کسی هراس ندارد و ما معتقد هستیم که پیروزی نهایی از آن مسلمانان خواهد بود.

رونمایی کتاب «هفت پیکر» نظامی گنجوی به زبان ترکی استانبولی

همزمان با پنجمین روز از برگزاری چهل و یکمین دوره نمایشگاه بین‌المللی کتاب استانبول، نشست به مناسبت رونمایی از کتاب «هفت پیکر» نظامی گنجوی به زبان ترکی استانبولی برگزار شد که مورد توجه گسترده علاقه‌مندان به زبان و ادبیات فارسی در شهر استانبول قرار گرفت.

این مراسم با حضور ناجی توکماک، استاد برجسته دانشگاه و متخصص در زبان‌شناسی و ادبیات فارسی و ترکی در یکی از سالن‌های بزرگ نمایشگاه برگزار شد. کتاب هفت پیکر نظامی گنجوی که به تازگی با ترجمه منظوم «توکماک» به زبان ترکی منتشر شده، اکنون در معرض دید و مطالعه علاقه‌مندان قرار دارد. این اثر، که به عنوان یکی از شاهکارهای ادب فارسی شناخته می‌شود، به تفسیرهای نوین و عمیق از دنیای پیچیده و مفهومی شعر نظامی پرداخته است. در این مراسم، توکماک به تبیین جایگاه برجسته نظامی گنجوی در تاریخ ادبیات ایران و جهان پرداخت. وی با اشاره به شعرهای پیچیده و حکمت‌آمیز نظامی، گفت: نظامی گنجوی تنها یک شاعر نیست، او فیلسوفی است که با دقت نظر به زندگی و انسانیت پرداخته است. هفت پیکر یکی از آثار بزرگی است که نه تنها در ادبیات فارسی، بلکه در ادبیات جهانی تأثیری ژرف گذاشته است. وی ادامه داد: نظامی در این اثر، با استفاده از تمثیلات و قصه‌های زیبا، به عمق معانی بشری و عرفانی می‌پردازد و مسائلی چون عشق، حقیقت و معرفت را در قالب داستان‌های کهن و حکایات عرفانی بیان می‌کند.

یاد و خاطره شهدای مقاومت در پاکستان

با همکاری رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در اسلام‌آباد و به همت حوزه علمیه خواهران جامعه سیده فاطمه صدیقه کبری^(س) در آستانه سالروز ولادت با سعادت عقیده بنی هاشم حضرت زینب^(س) و چهلیمین روز شهادت سید الشهداءی مقاومت سید حسن نصرالله، سردار شهید نیلفروشان، شهید سید هاشم صفی‌الدین و دیگر همراهان شهیدشان؛ مراسم تجلیل از مقام شامخ شهدای مقاومت در پاکستان برگزار شد.

حجت‌الاسلام ادریس احمد علوی رئیس حوزه علمیه خواهران جامعه سیده فاطمه صدیقه کبری^(س) ضمن برشمردن ویژگی‌های اخلاقی سید الشهداءی مقاومت شهید سید حسن نصرالله و سید هاشم صفی‌الدین به تبیین ضرورت وجود جبهه مقاومت پرداخت و از حمایت نظام مقدس ایران از جبهه مقاومت تقدیر و تشکر کرد. وی افزود: نائل آمدن به درجه رفیع شهادت آرزوی هر مجاهد فی سبیل الله است که نصیب شخصیت‌های برگزیده خدای متعال می‌شود. رئیس حوزه علمیه خواهران جامعه سیده فاطمه صدیقه کبری^(س) اظهار داشت: جبهه حق که در پیروان مکتب اهل بیت^(ع) تجلی یافته، شکست‌ناپذیر است، چرا که از یک سو پیشوایان و امامان معصوم به ویژه سید الشهداء حضرت امام حسین^(ع) را اسوه خود می‌داند که هیچوقت در مقابل ظلم و ستم کوتاه نیامدند و از سوی دیگر، امید به آینده روشن و تابناک در حال انتظار ظهور مبارک آخرین حجت خدا را دارند.

همکاری‌های ایران و ارمنستان در حوزه ادبیات کودک

محمد اسدی‌موحد، رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در ارمنستان و خانم روزانا تونویان، مدیر کتابخانه ملی کودکان «خنکو آپر»، دیدار و گفت‌وگو کردند.

در این دیدار، دو طرف به بررسی و تبادل نظر پیرامون موضوعات مهم فرهنگی، به‌ویژه در حوزه ادبیات کودک پرداختند و زمینه‌های جدیدی برای گسترش همکاری‌های فرهنگی میان دو کشور ایجاد کردند.

اسدی‌موحد به همراه گئورگ آساتوریان، نویسنده و مترجم کتاب‌های فارسی به زبان ارمنی در کتابخانه ملی کودکان «خنکو آپر» حضور یافت. کتابخانه «خنکو آپر» که در سال ۱۹۳۰ به عنوان نخستین مرکز کتابخانه‌ای و آموزشی برای

کودکان تأسیس شده است و در سال ۱۹۸۰ به ساختمانی جدید در چهار طبقه در میدان ابرا، یکی از مناطق مرکزی ایروان، منتقل شد. این کتابخانه به یاد خانم خنکو آپر، نویسنده برجسته داستان‌های کودک، نامگذاری شده است. وی با اشاره به همکاری‌های پیشین رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و کتابخانه، ابراز امیدواری کرد که این همکاری‌ها در دوره جدید نیز گسترش یابند. خانم تونیان نیز با استقبال از این پیشنهاد، به برنامه‌های فرهنگی متعددی که در گذشته برگزار شده، از جمله رونمایی کتاب، حضور نویسندگان کودک ایرانی، و برگزاری کارگاه‌های آموزشی اشاره کرد.

مسابقات قرآنی به میزبانی خانه فرهنگ ایران در لاهور

در راستای گرامیداشت شهدای مقاومت به‌ویژه شهیدان بزرگوار سید حسن نصرالله، اسماعیل هانیه و یحیی سنوار و با هدف ترویج و تعمیق فرهنگ قرآنی در جامعه پاکستانی، خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در لاهور اقدام به برگزاری مسابقات قرآنی در سطح ایالت پنجاب کرد. این مسابقات که با توجه به جایگاه والا و مقدس قرآن کریم در فرهنگ مردم پاکستان و عشق و علاقه خاص آنان به تلاوت کلام الهی برنامه‌ریزی شده بود، به یکی از مهم‌ترین و پربرترین رویدادهای مذهبی و معنوی این منطقه تبدیل شد و استقبال گسترده‌ای از سوی اقشار مختلف را به همراه داشت. این رویداد به شکلی برنامه‌ریزی و اجرا شد که نه تنها به عنوان یک مسابقه، بلکه به مثابه گرهمایی وحدت‌آفرین برای جامعه مسلمانان عمل کند. برنامه‌های قرآنی خانه فرهنگ ایران در لاهور، ضمن ارتقای سطح فرهنگ قرآنی، بستر مناسبی برای تقویت روابط فرهنگی بین ایران و پاکستان فراهم می‌آورد و زمینه‌ساز رشد آگاهی و عشق به معارف قرآنی در میان جامعه پاکستان می‌شود. اصغر مسعودی مسئول خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در لاهور، در ابتدا به توصیف قرآن از زبان قرآن پرداخت و سپس با استناد از کلام امیر مؤمنان علی علیه السلام به وظایف پنجگانه ما در برابر قرآن تأکید کرد.

فرصت‌های تحصیلی و جاذبه‌های علمی ایران برای پاکستانی‌ها

خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در لاهور میزبان همایشی با محوریت معرفی فرصت‌های تحصیلی و جاذبه‌های علمی ایران بود. این برنامه که با حضور اساتید، دانشجویان و فعالان فرهنگی برگزار شد، به بررسی امکانات و پیشرفت‌های علمی در ایران و فرصت‌های ویژه تحصیلی برای دانشجویان پاکستانی اختصاص داشت. در حاشیه همایش نیز، نمایشگاهی از صنایع دستی و هنرهای سنتی ایرانی برپا شد و اصغر مسعودی مسئول خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در لاهور، با اشاره به اهمیت علم و دانش در اسلام به ظرفیت‌های علمی ایران اشاره کرد و افزود: مراکز تولید علم در ایران به تاریخ کهن این سرزمین بازمی‌گردد. وی یادآور شد: فرهنگستان‌های نصیبین و جندی شاپور، که حدود ۱۷۰۰ سال پیش تأسیس شدند، از نخستین مراکز علمی در جهان به شمار می‌روند. مسعودی با اشاره به توسعه وزارت علوم ایران از ۲۰۰ سال گذشته، به پیشرفت‌های علمی و آموزشی امروز ایران پرداخت و اعلام کرد که ۲۱۸۳ دانشگاه دولتی و غیردولتی در ایران با ۳۰۰۰ رشته تحصیلی در دسترس دانشجویان قرار دارد که بالغ بر ۳ میلیون دانشجوی ایرانی و ۹۰ هزار دانشجوی بین‌المللی را در خود جای داده است.

انتشار کتاب «طایفه شیرازی‌ها در تانزانیا»

رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در تانزانیا، کتاب «طایفه شیرازی‌ها در تانزانیا» را تهیه و منتشر کرد. این کتاب در چهار بخش «پیشینه‌ی روابط ایران و شرق آفریقا»، «مهاجرت شیرازی‌ها به شرق آفریقا»، «میراث ملموس و ناملموس شیرازی‌ها در تانزانیا» و نهایتاً فصل «نتیجه‌گیری» به زبان انگلیسی تهیه شده است. این اثر موجز و مختصر که برای مخاطبان عام تهیه شده است، همزمان با افتتاح رسمی «نمایشگاه میراث شیرازی‌ها در تانزانیا» در برنامه «روز فرهنگی شیراز» رونمایی شد. در حاشیه این نمایشگاه، از سوی مدیریت یکی از مراکز دانشگاهی تانزانیایی، مسابقه کتابخوانی با موضوع کتاب «طایفه شیرازی‌ها در تانزانیا» برگزار شد و قرار است به نفرات برگزیده جوایزی اهدا شود. همچنین از سوی شخصیت‌های فرهنگی و سیاسی سفارش ارسال این کتاب، ثبت شد. رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در تانزانیا، به زودی ترجمه دو کتاب برای استفاده در مجامع علمی و با جزئیات بیشتر درباره «میراث شیرازی‌ها در تانزانیا» و «تأثیرات زبان فارسی بر سواحیلی» را در دستور کار قرار خواهد داد.

حمایت اندیشمندان پاکستانی از جبهه مقاومت اسلامی

هزاران نفر از هواداران مردم غزه با شرکت در اجتماع بزرگ چهلم شهید «سید حسن نصرالله» در کراچی پاکستان ضمن تجدید میثاق با شهدای راه آزادی قدس بر حمایت همه جانبه از جبهه مقاومت اسلامی در مقابل رژیم اشغالگر صهیونیستی تأکید کردند.

در این همایش با عنوان «کنفرانس شهدای مقاومت» به همت حزب وحدت مسلمین پاکستان برگزار شد، هزاران نفر از اقشار مختلف مردم شهر کراچی به همراه جمع کثیری از شخصیت‌ها و رهبران گروه‌های سیاسی، مذهبی، فعالان اجتماعی و اصحاب رسانه‌ای با حضور باشکوه خود ایستادگی و از خود گذشتگی شهدای جبهه مقاومت را ارج نهاد و بر حمایت از مردم فلسطین و لبنان در مقابل جنایات رژیم صهیونیستی تأکید کردند.

سخنرانان در این مراسم ضمن تبیین ابعاد شخصیتی پرچمدار مقاومت «شهید سید حسن نصرالله» یاد و خاطره شهدای جبهه مقاومت از جمله شهیدان «حاج قاسم سلیمانی»، «اسماعیل هنیه»، «یحیی سنوار» و «سید سید هاشم صفی‌الدین» را نیز گرامی داشته و نبرد این رزمندگان محور مقاومت در برابر تجاوزات و اشغالگری رژیم نامشروع صهیونیستی را مایه افتخار جهان اسلام عنوان کردند.

فرهنگ و هنر ایران در مهم‌ترین رویداد فرهنگی بین‌المللی تایلند

نمایشگاه دیپلماتیک YWCA به عنوان یکی از بزرگترین رویدادهای فرهنگی بین‌المللی تایلند در مرکز تجاری سنترال ورلد بانکوک برگزار شد و رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در تایلند با هدف معرفی فرهنگ و هنر غنی ایران، با مجموعه‌ای از صنایع دستی و هنرهای سنتی ایرانی در این رویداد حضور یافت.

در نمایشگاه امسال علاوه بر جمهوری اسلامی ایران، کشورهایی همچون آلمان، فرانسه، اسپانیا، دانمارک، نروژ، ایتالیا، یونان، پرتغال، پرو... شرکت داشتند.

رایزنی فرهنگی کشورمان با در اختیار داشتن ۲ غرفه در طبقه همکف این نمایشگاه به معرفی دستاوردهای فرهنگی و هنری ایران پرداخت.

از دیگر بخش‌های این رویداد، بخش غذاهای بین‌المللی در طبقه سوم است که تجربه‌ای خاص از غذاهای مختلف دنیا را به بازدیدکنندگان ارائه داد.

رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در نظر دارد در نمایشگاه سال آینده، علاوه بر حضور در نمایشگاه و عرضه صنایع دستی و محصولات ایرانی در بخش غذای بین‌المللی غذای ایرانی را نیز بگنجاند.

پیش از آغاز این رویداد، تلویزیون تایلند در برنامه‌ای ویژه به معرفی غرفه‌های جذاب نمایشگاه پرداخت و صنایع دستی و هنرهای ایران را نیز به‌عنوان بخشی ویژه به نمایش گذاشت.

تجلیل فعالان رسانه‌ای پاکستان در عرصه غزه و فلسطین

آیین تجلیل از فعالان رسانه‌ای پاکستان در حوزه فلسطین و مقاومت با هدف اعلام همبستگی با ملت مظلوم فلسطین به همت رایزنی فرهنگی کشورمان در باشگاه خبرنگاران پاکستان برگزار شد.

در این مراسم که در آستانه چهلمین روز شهادت سید الشهداء مقاومت شهید سید حسن نصرالله، سردار شهید نیلفروشان، شهید سید هاشم صفی‌الدین و دیگر شهدای مقاومت به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در پاکستان برگزار شد، از خبرنگاران، خبرگزاری‌ها، شبکه‌های تلویزیونی و فعالان فضای مجازی که با تلاش و تعهد در پوشش رویدادها و مسائل مرتبط با فلسطین فعالیت می‌کنند، تقدیر به عمل آمد.

رضا امیری‌مقدم سفیر جمهوری اسلامی ایران در پاکستان «مشاهد حسین سید» عضو سابق مجلس سنای پاکستان و از سیاسیون فعال در موضوع فلسطین، «معجد مشکی» رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به همراه بیش از ۵۰ خبرنگار، روزنامه‌نگار، فعالان شبکه‌های اجتماعی، رؤسای خبرگزاری‌ها و شبکه‌های خبری و تعدادی از بانوان روزنامه‌نگار پاکستانی در این مراسم حضور داشتند.

معجد مشکی رایزن فرهنگی کشورمان دیگر سخنران این نشست بود که ضمن تقدیر از اقدامات بسیار خوب فعالان فضای مجازی و رسانه‌ای در پاکستان، از مردم بزرگ پاکستان و دولت این کشور بدلیل حمایت‌های همه جانبه خود از مردم غزه و فلسطین تقدیر کرد.

زبان فارسی در اندونزی

محمد بروجردی سفیر و محمدرضا ابراهیمی رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در اندونزی با عقیل سراج رئیس مدارس شبانه‌روزی الثقافه دیدار کردند و آخرین تحولات جهان اسلام و همکاری‌های فرهنگی و علمایی میان دو کشور را مورد بحث و بررسی قرار دادند.

محمد بروجردی سفیر جمهوری اسلامی ایران نیز در این دیدار

گفت: براساس اسناد موجود و با بررسی روابط تاریخی ایران و اندونزی، اشتراکات زبانی و فرهنگی میان دو کشور خصوصاً زبان فارسی در میان مردم رواج داشته، ولی متأسفانه با حمایت غربی‌ها زبان فارسی در این کشور به حاشیه رفته و زبان انگلیسی جایگزین شد. وی به روابط ۷۵ سالگی دو کشور ایران و اندونزی اشاره کرد و افزود: برنامه‌های متنوعی با محوریت همکاری‌های علمی و فرهنگی در دستور کار است که با همکاری بخش‌های مختلف اجرایی خواهد شد.

عقیل سراج رئیس مدارس شبانه‌روزی الثقافه نیز، با اشاره به زمینه‌های همکاری بین دو کشور ایران و اندونزی گفت: جمهوری اسلامی ایران در دفاع از آرمان‌های فلسطین از هیچ کوششی دریغ نکرده و جهان اسلام باید به نقش و حمایت‌های ایران از مردم فلسطین ادای احترام کند. رئیس سابق نهضت العلماء افزود: ایران در مبارزه با تروریسم نقش مهمی داشته، اگر شجاعت و ترس از ایران نبود، اسرائیل با کمک کشورهای غربی به تمامی ممالک اسلامی یورش می‌برد.

اختتامیه کارگاه تذهیب و مینیاتور در ترکمنستان

کارگاه آموزشی تذهیب و مینیاتور با حضور هنرمندان ایرانی در سالن همایش‌های آکادمی هنری ترکمنستان پایان یافت.

در این مراسم «نوریاقدی قوچ بایوویچ» معاون آکادمی هنری، با تشکر از رایزن فرهنگی برای برگزاری کارگاه آموزشی تذهیب و مینیاتور به نتیجه کارگاه دو استاد نگارگر ایرانی و آثار خلق شده توسط دانشجویان آکادمی اشاره کرد و از آن به عنوان تجربه بسیار خوبی نام برد. وی با برشمردن همکاری‌های متعدد رایزنی فرهنگی با آکادمی هنری ترکمنستان گفت: آکادمی هنری ترکمنستان با کشورهای مختلفی، همکاری نزدیکی دارد ولی همکاری با رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران برای ما افتخاری است. نوید رسولی رایزن فرهنگی ایران در ترکمنستان هم گفت: مایه بسی خرسندی است که در سال جاری کارگاه آموزشی تذهیب و مینیاتور توسط هنرمندان ایرانی در آکادمی هنری ترکمنستان در شهر عشق آباد برگزار می‌شود. هدف از برگزاری این کارگاه آموزشی با توجه به مشترکات فرهنگی دو کشور، ارتقای مهارت‌ها، افزایش دانش و به اشتراک‌گذاری تجارب است. وی با اشاره به نقش هنر در نزدیکی ملت‌ها اظهار داشت: هنر نمونه بارز نزدیک شدن ملت‌ها به یکدیگر است. رشته‌ای که مرزها را درنوردیده و در قالب یک تابلوی تذهیب، مینیاتور و... در رویدادهای فرهنگی - هنری و در عرصه جهانی به خوبی توانسته است نشانگر نزدیکی، همبستگی و دوستی ملت‌ها با یکدیگر باشد.

بزرگداشت اقبال لاهوری

به مناسبت گرامیداشت اقبال لاهوری، شاعر و اندیشمند بزرگ، مراسمی در دانشگاه جی سی لاهور با حضور اصغر مسعودی مسئول خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران و منیب اقبال، نوهی علامه اقبال، شاهد اقبال رئیس پیشین گروه زبان فارسی دانشگاه، استادان و دانشجویان برگزار شد.

اصغر مسعودی مسئول خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در لاهور در این مراسم ضمن ابراز خرسندی از دیدار با نوهی علامه اقبال، منیب اقبال، در خوابگاه اقبال در دانشگاه جی سی - مکانی که زمانی خود اقبال در آن زندگی می‌کرد - به اهمیت این دیدار و فضای معنوی آن اشاره کرد. وی این تجربه را فرصتی ارزشمند برای نزدیک‌تر شدن به اندیشه‌ها و میراث ماندگار اقبال دانست و از این فرصت به‌عنوان لحظه‌ای خاص و به‌یادماندنی یاد کرد. مسعودی با قرائت اشعاری از اقبال اظهار داشت که اقبال لاهوری شخصیتی با ابعاد گوناگون بوده است که هر بعد از زندگی او می‌تواند موضوع یک کتاب مستقل باشد. او فیلسوف، شاعر، عارف، اسلام‌شناس، سیاستمدار و مصلح اجتماعی برجسته‌ای بود که زبان فارسی را به‌عنوان وسیله‌ای برای انتقال اندیشه‌هایش برگزید. وی فارسی را زبان عشق و تمدن نوین اسلامی توصیف کرد و بیان داشت که این زبان ظرف مناسبی برای بیان اندیشه‌های عمیق و بلند اقبال است. در آثار او عشق به پیامبر اکرم (ص) و اهل بیت (ع) موج می‌زند.

آمادگی مرکز پژوهش علوی - بکتاشی برای همکاری با ایران

سعدالله گولتن و مسعود کاراکولاک، رئیس و معاون مرکز پژوهش علوی - بکتاشی حاج بکتاش ولی متعلق به دانشگاه حاج بایرام ولی آنکارا ضمن حضور در رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران با سید قاسم ناظمی رایزن فرهنگی کشورمان دیدار و گفت‌وگو کردند. ناظمی، رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در ترکیه با اشاره به اهمیت موضوع پژوهش‌های علوی - بکتاشی در زمینه تاریخ مشترک فرهنگی ایران و ترکیه، این حوزه را از جمله حلقه‌های اشتراکات تاریخی فکری فرهنگی ایران و ترکیه دانست و نسبت به تأثیرات و دستاوردهای مثبتی که همکاری‌های دو طرفه می‌تواند برای جهان علمی در هر دو کشور

به همراه داشته باشد، تأکید کرد. رایزن فرهنگی کشورمان با اشاره به علاقه‌مندی نهادهای پژوهشی ایران برای ارتباطات علمی گفت: رایزنی فرهنگی ایران از هیچ مساعدتی برای تعمیق و گسترش روابط علمی و پژوهشی در بین ایران و ترکیه در زمینه‌های پژوهشی و آکادمیک فروگذار نخواهد کرد. سعدالله گولتن با ارائه توضیحاتی در مورد این مرکز پژوهشی اشاره کرد که این مرکز بیش از ۳۰ سال است که در ترکیه فعالیت می‌کند و پیش از این، ذیل دانشگاه غازی آنکارا قرار داشت.

شبکه فارابی‌شناسان ایران و قزاقستان

کنفرانس بین‌المللی علمی - کاربردی «میراث معنوی آقزان المشانی و علم معاصر» در مؤسسه آموزشی ۹۲ شهر آستانه قزاقستان برگزار شد.

علی اکبر طالبی متین رایزن فرهنگی کشورمان در قزاقستان در ایام بزرگداشت حکیم ابونصر فارابی در آیین افتتاح موزه آقزان المشانی دانشمند و نخستین فارابی‌شناس قزاق در مؤسسه آموزشی ۹۲ شهر آستانه شرکت و در کنفرانس بین‌المللی علمی - کاربردی «میراث معنوی آقزان المشانی و علم معاصر» به مناسبت یکصد و هجدهمین سالگرد او، سخنرانی کرد. آقزان المشانی یکی از برجسته‌ترین پژوهشگران و دانشمندان قزاق در حوزه مطالعات فارابی‌شناسی و علوم اسلامی است. او به عنوان یک فارابی‌شناس، نقش مهمی در معرفی و شناساندن آثار و اندیشه‌های این دانشمند جهان اسلام ایفا کرده است. هدف از برگزاری این کنفرانس بین‌المللی، بررسی علمی و شناختی میراث معنوی آقزان المشانی نخستین فارابی‌شناس و دانشمند برجسته قزاق بود. رایزن فرهنگی ایران در قزاقستان در سخنرانی خود، با تجلیل از برگزار کنندگان همایش و تبریک افتتاح موزه المشانی گفت: بی‌تردید، نقش اندیشمندان بزرگی چون آقزان المشانی در حفظ و توسعه میراث فرهنگی و دانش فلسفی حائز اهمیت است. وی اظهار داشت: المشانی نه تنها در معرفی آثار و اندیشه‌های فارابی به جهان نقش داشته، بلکه در ترویج و تقویت روح معنوی در علوم جدید نیز، تأثیرات عمیقی بر جای گذاشته است.

تقویت اصل همسایگی ایران و ترکیه

سید قاسم ناظمی رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در آنکارا ضمن بازدید از مرکز فرهنگی و هنری سبیل الرشاد با فاتح پایهان مدیر مسئول و صاحب امتیاز نشریه سبیل الرشاد دیدار و در خصوص موضوعات همکاری فرهنگی از جمله سال فرهنگی ایران و ترکیه گفت‌وگو کردند. رایزن فرهنگی کشورمان در این دیدار، گفت: محمت عاکف ارسوی

شخصیت ممتازی در ترکیه است و در جریانات دینی معاصر آن نقش ویژه‌ای داشته است. اشعار و نوشته‌های او در ساختن ترکیه جدید و وحدت جوامع مسلمان مؤثر بوده و متفکران اسلامی دیگر را تحت تأثیر قرار داده است. وی با اشاره به آشنایی قبلی خود با محمت عاکف ارسوی و کتاب صفحات او گفت: ۲۵ سال پیش در سفری که به ترکیه داشتم کتاب صفحات او را به رسم الخط عربی تهیه کردم و با اندیشه‌های او آشنا شدم. قطعاً شخصیت‌هایی مثل عاکف سرمایه‌های ارزشمندی برای یک کشور به حساب می‌آیند و می‌توانند به عنوان پلی محکم برای ارتباطات فرهنگی بین ملت‌ها نقش ایفا کنند. رایزن فرهنگی کشورمان اضافه کرد: ترکیه و ایران از یک حوزه تاریخی و فرهنگی مشترک تغذیه می‌شوند و اشتراکات فراوان فرهنگی و دینی، دو ملت را به هم پیوند داده است. با چنین پیشینه‌ای گام برداشتن در راستای تقویت اصل همسایگی و برادری از طریق همکاری‌های فرهنگی از اولویت‌های ماست.

آموزش فارسی به اندونزیایی‌ها زبان

دوره‌های آموزش زبان فارسی ویژه دانشجویان مسجد استقلال و دانشگاه حسن‌الدین ماکاسار اندونزی با حضور محمدرضا ابراهیمی نماینده بنیاد سعدی و رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در اندونزی برگزار شد. در این دوره‌ها دانشجویان رشته‌های علوم قرآنی موفق به گذراندن دوره مقدماتی یک (گذراندن گام اول) شدند. دوره‌های جدید مقدماتی ۱ نیز به زودی با جذب دانشجویان بیشتر برپا خواهد شد. همچنین، دانشگاه حسن‌الدین ماکاسار در دوره آموزش زبان فارسی، میزبان دانشجویان بین‌المللی از کشورهای هند، افغانستان و پاکستان است. پس از پایان دوره مقدماتی، گواهینامه پایان دوره به برگزیدگان از سوی نماینده بنیاد سعدی و رایزنی فرهنگی کشورمان اعطا خواهد شد.

سالگرد تأسیس دانشگاه فارابی با حضور نمایندگان ایران

به مناسبت نودمین سالگرد تأسیس دانشگاه فارابی و سی و پنجمین سالگرد تأسیس دانشکده شرق‌شناسی، شهر آلماتی پایتخت قزاقستان، میزبان کنفرانس بین‌المللی علمی کاربردی «قرائت‌های در بیسعلی» مفتی وقت این کشور بود. محسن فغانی سرکنسول و حسین آقازاده وابسته فرهنگی و رئیس خانه فرهنگ کشورمان در آلماتی و جمعی از شخصیت‌های علمی، نویسندگان، شرق‌شناسان، استادان ایران‌شناس و زبان فارسی، نمایندگان کشورها، دانشجویان در این کنفرانس بین‌المللی شرکت کردند. فغانی در سخنرانی خود، ضمن تبریک سالگرد تأسیس دانشگاه فارابی و سی و پنجمین سالگرد تأسیس دانشکده شرق‌شناسی، یاد در بیسعلی مفتی وقت قزاقستان و بنیانگذار دانشکده شرق‌شناسی را گرامی داشت و تلاش‌ها و خدمات این عالم دینی قزاق را در حوزه علم و تقویت شرق‌شناسی و آموزش زبان‌های شرقی و به ویژه زبان فارسی به عنوان زبان واسط دسترسی به تاریخ قزاقستان در منابع فارسی ارزشمند توصیف کرد. سرکنسول کشورمان تبریک نامه رئیس دانشگاه علامه طباطبایی به رئیس دانشگاه فارابی به مناسبت نودمین سالگرد دانشگاه فارابی را به معاون دانشگاه فارابی اهدا کرد. همچنین، آقازاده لوح منقوش به پرچم‌های ایران و قزاقستان و نماد دانشکده شرق‌شناسی و سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی را از سوی جامعه علمی ایران به خانم ناتالیا یم رئیس دانشکده شرق‌شناسی دانشگاه فارابی اهدا کرد. پیش‌تر؛ تبریک نامه رئیس دانشگاه تهران به رئیس دانشگاه فارابی به مناسبت نودمین سالگرد تأسیس دانشگاه فارابی اهدا شده بود.

حضور انیمیشن ایرانی در جشنواره فیلم دانشجویی روسیه

انیمیشن شش دقیقه‌ای «باگ» به کارگردانی علی معصومی دانشجوی دانشگاه هنر تهران در بخش مسابقه جایزه چهل و چهارمین جشنواره فیلم دانشجویی دانشگاه سینمایی روسیه (وگیک) به نام «سینمای آینده» که از ۲۱ تا ۲۵ آبان در مسکو در حال برگزاری است، حضور دارد.

این انیمیشن کوتاه در کنار آثاری از دانشجویان کشورهای شرکت‌کننده در جشنواره چهل و چهارم فیلم دانشجویی وگیک از جمله هند، اندونزی، فرانسه، چین، گواتمالا، کرواسی، ژاپن، استرالیا، آرژانتین، مصر، اسپانیا، تونس، آمریکا، ویتنام و... به رقابت می‌پردازد. انیمیشن «باگ» که تولید مرکز گسترش سینمای مستند، تجربی و پویانمایی است، درباره تأثیر کنش‌ها و واکنش‌های والدین بر فرزندان در سنین پایین و ماندگاری آن تا بزرگسالی است.

در این رویداد، مهدی فردقادی نویسنده و کارگردان از کشورمان عضو هیأت داوران در کنار داورانی از کشور میزبان، ترکیه، ایتالیا و صربستان، آثار شرکت داده شده در این جشنواره را قضاوت می‌کند. نتایج این جشنواره در قالب‌های؛ جایزه بزرگ، جایزه بهترین فیلم، جایزه بهترین فیلم داستانی، جایزه بهترین فیلم مستند، جایزه بهترین فیلم انیمیشن، جایزه بهترین پروژه چند رسانه‌ای، جایزه ویژه تماشاگران، جایزه ویژه «شناسایی نسل» اعلام خواهد شد. جشنواره بین‌المللی دانشجویی وگیک با حمایت وزارت فرهنگ و فراسیون روسیه از سال ۱۹۷۰ برگزار می‌شود و هدف اصلی آن، شناسایی و تشویق استعدادها و جوانان است.

نمونه‌ای بارز از ایستادگی حضرت زهرا(س)

به مناسبت سالروز شهادت حضرت فاطمه زهرا(س)، مراسمی با حضور سفیر و رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و جمعی از ایرانیان مقیم تایلند در حسینیه ولایت رایزنی فرهنگی کشورمان برگزار شد.

مهدی زارع‌بی‌عیب رایزن فرهنگی ایران به ابعاد مختلف سیره آن حضرت پرداخت و فضائل اخلاقی ایشان را به‌عنوان الگویی برای همه مسلمانان برشمرد.

وی با تأکید بر لزوم الگوگیری از ایشان در زندگی‌های امروزی، به جایگاه حضرت زهرا(س) در عبادت و ارتباط با خداوند اشاره کرد.

زارع‌بی‌عیب حضرت زهرا(س) را به‌عنوان نمادی از عدالت‌طلبی و حق‌خواهی معرفی و به خطبه فدکیه به‌عنوان نمونه‌ای بارز از ایستادگی آن حضرت در برابر ظلم اشاره و توضیح داد که ایشان با شجاعت تمام از حقوق مردم و اهل بیت(ع) دفاع کرد و در مقابل نابرابری و بی‌عدالتی سکوت نکرد.

وی ضمن تأکید بر نقش آن حضرت به‌عنوان الگوی زنان مسلمان در زندگی خانوادگی و اجتماعی، عنوان کرد: حضرت زهرا(س) همواره با مهربانی و ایثار در نقش همسر و مادر ظاهر و تعادلی بی‌نظیر میان وظایف خانوادگی و حضور اجتماعی خود داشت.

رایزن فرهنگی ایران اضافه کرد: این ویژگی‌ها، ایشان را به‌عنوان الگویی ارزشمند برای زنانی معرفی می‌کند که خواهان حفظ ارزش‌های اسلامی و ایفای نقش فعال در اجتماع هستند.

راهکارهای تقریب و زیست اجتماعی در افغانستان

با همکاری مشترک نمایندگی جامعه المصطفی (ص) العالمیه در افغانستان و رایزنی فرهنگی کشورمان در کابل، همایش «راهکارهای تقریب و زیست اجتماعی در افغانستان» با حضور شخصیت‌های علمی، فرهنگی، روحانیون، طلاب و دانشجویان در کابل برگزار شد.

سید روح الله حسینی رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در کابل در سخنرانی خود، گفت: تاریخ افغانستان نشان داده که این کشور، نمونه بارز و برجسته‌ی همزیستی مسالمت‌آمیز در بین کشورهای اسلامی در طی اعصار و قرون گذشته است. ممکن است که در حال حاضر، افغانستان؛ زخم خورده جنگ‌ها و نزاع‌ها باشد؛ اما آنچه واقع شده و شرایط موجود، نشأت گرفته از دسیسه‌های خارجی است.

وی افزود: تاریخ فرهنگ غنی و پر بار کشور افغانستان می‌تواند الگوی مناسبی برای استمرار همزیستی مسالمت‌آمیز باشد. اگر چه طی ده‌های گذشته تغییراتی عمده را در این کشور شاهد بودیم؛ اما اکنون افغانستان در آستانه تجربه کردن الگوی جدیدی است که می‌تواند تا وضعیت فعلی، در زمره دغدغه‌روشنفکران و اندیشمندان قرار داشته باشد.

رایزن فرهنگی ایران اظهار داشت: راهکارهایی وجود دارد برای اینکه همکاری پیش آمده در این کشور، مورد توجه دوباره قرار بگیرد. بایستی دید جوامعی که مشابه این شرایط را داشتند؛ چگونه توانستند به یک همزیستی مسالمت‌آمیز برسند. با لحاظ اینکه اسلام بر اتحاد در بین مسلمانان تکیه کرده است (واعتصموا بحبل الله جمیعاً ولا تفرقوا)؛ چگونه است که این مهم، تاکنون در بین کشورهای مسلمان، محقق نشده است.

توافق ایران و افغانستان برای برگزاری نمایشگاه‌های صنایع دستی

سید روح الله حسینی، رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در کابل و نورالدین عزیزی سرپرست وزارت صنعت و تجارت امارت اسلامی در محل این وزارتخانه، دیدار کردند.

حسینی، ظرفیت‌های فرهنگی، علمی و صنعتی جمهوری اسلامی ایران را برشمرد و افزود: افزایش همکاری‌های فرهنگی - علمی بین دو کشور، نزدیکی بیشتر دو ملت ایران و افغانستان را در سایه فرهنگ غنی آنها، موجب خواهد شد.

رایزن فرهنگی کشورمان به حوزه صنایع دستی و نقش دو وجهی آن در عرصه هنر و صنعت اشاره داشت و افزود: یکی از مهمترین عوامل زمینه ساز توسعه این صنعت، معرفی و عرضه محصولات صنایع دستی در قالب برگزاری نمایشگاه‌هاست.

وی در این رابطه، پیشنهاد برگزاری نمایشگاه‌های صنایع دستی در دو کشور را به عنوان اقدامی تأثیرگذار و مؤثر در رونق گرفتن این صنعت و تشویق هنرمندان مطرح کرد و آمادگی رایزنی فرهنگی ایران برای پیگیری اجرایی شدن این طرح با همکاری حوزه‌های ذیربط در وزارت صنعت و تجارت افغانستان اعلام داشت.

وزیر صنعت و تجارت افغانستان نیز ابراز امیدواری کرد که این دیدار، زمینه ساز همکاری‌های بیشتر بین ایران و افغانستان به عنوان دو کشور دوست و همسایه را فراهم کند.

نورالدین عزیزی، با اشاره به ظرفیت‌های موجود در دو کشور، از پروژه پیشنهاد شده توسط رایزن فرهنگی کشورمان استقبال کرد و راهکار اجرایی این طرح را، تشکیل کارگروه تخصصی مشترک بین وزارت تحت مدیریت خود و رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران دانست.

آموزه‌های فارابی در آستانه

به مناسبت سالروز بزرگداشت حکیم «ابونصر فارابی» متفکر و فیلسوف شرق، نشست تخصصی با عنوان «اندیشه و حکمت فارابی و تأثیر آن بر تشکیل تمدن نوین اسلامی» با مشارکت رایزنی فرهنگی ایران و دانشگاه ملی اوراسیا در دانشکده تاریخ این دانشگاه برگزار شد.

علی اکبر جوکار سفیر کشورمان با اشاره به مشترکات فرهنگی و تاریخی متعدد میان دو کشور و دو ملت، شخصیت فارابی را شخصیتی کاملاً جهانی خواند که نه متعلق به یک کشور یا ملت خاص بلکه به دلیل افکار و عقایدش متعلق به تمام جهان است. اما آنچه که او را برای ما ویژه کرده است زادگاه، آراء و شخصیت اوست که موجب پیوند عمیق دو کشور و ملت دوست و همسایه شده است.

جوکار همچنین، اندیشه فارابی را از موضوعات اصلی بحث خود قرار داد و به این امر اشاره کرد که فارابی با آشنایی با آثار ارسطو و افلاطون فیلسوفان یونان باستان، از بنیانگذاران علم شرق شد و میراث علمی غنی خود را به جای گذاشت و به همین جهت او را پس از ارسطو معلم ثانی گویند.

به گفته وی، شاید یکی از دلایل گذاردن عنوان معلم ثانی بر وی به دلیل طبقه‌بندی بود که او در علم انجام داد. این طبقه‌بندی که در کتاب احصاء العلوم او آمده است شامل علوم زبان، منطق، ریاضی، طبیعی و مابعدالطبیعه، فقه و کلام است.

تبیین آینده بشردوستی در تایلند

نشست بین‌المللی «آینده‌ای پایدار در حوزه بشر دوستی» با حضور خانم سداوان وانگسوپاکیتکوسول، وزیر فرهنگ تایلند، سفیر و رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و سفرای کشورهای لیبی، امارات و قزاقستان و جمعی از مسئولان برجسته و فعالان اجتماعی به میزبانی شورای جالاراجموتتری تایلند برگزار شد.

این نشست که به منظور ارتقای همکاری‌ها و ارائه دیدگاه‌هایی در زمینه پایداری و همبستگی انسانی تشکیل شده بود، شخصیت‌های حاضر از کشورهای مختلف نمایانگر تبادل اندیشه‌ها و تقویت همبستگی جهانی بودند.

خانم سداوان وانگسوپاکیتکوسول وزیر فرهنگ تایلند در سخنرانی خود، اظهار داشت: کمک به نیازمندان و دستگیری از آنان نه تنها یک وظیفه دینی و اخلاقی است، بلکه یک عامل کلیدی در ایجاد صلح و همدلی بین انسان‌ها است.

وی با اشاره به نقش دولت در پشتیبانی از پروژه‌های بشردوستانه، تأکید کرد و گفت: تایلند همواره از برنامه‌هایی که در راستای حمایت از اقشار آسیب‌پذیر و ترویج صلح جهانی هستند، حمایت می‌کند.

وزیر فرهنگ تایلند با استناد به فرمایشات پیامبر اسلام، حضرت محمد(ص)، یادآور شد که «دست بالاتر از دست پایین بهتر است»، به این معنا که بخشش و کمک به دیگران از ارزش والایی برخوردار است.

وی در سخنانش، به اهمیت همبستگی بین انسان‌ها اشاره کرد و بر لزوم مشارکت گسترده‌ی مردم و نهادها در کمک به نیازمندان تأکید داشت.

تشکیل گروه توسط انجمن ایران‌شناسان قزاق

به همت وابستگی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در آلماتی، نشست اعضای انجمن ایران‌شناسان قزاق با حضور استادان ایران‌شناسی، زبان فارسی، متخصصان فارسی‌دان در سالن نمایشگاه دایمی علمی-فرهنگی مشترک ایران در آلماتی برگزار شد.

در این نشست، استادان و متخصصان ایران‌شناسی و زبان فارسی در خصوص گسترش و نهادینه‌سازی فعالیت‌های انجمن و تشکیل گروه‌های اندیشه ورزی آن بحث و

تبادل نظر کردند. محسن فغانی سرکنسول و حسین آقازاده وابسته فرهنگی و رئیس خانه فرهنگ سرکنسولگری کشورمان در آلماتی در این نشست با استادان و محققان به گفت‌وگو و تبادل نظر پرداختند.

فغانی گفت: اشتراکات فراوان تاریخی، فرهنگی و زبانی بین دو کشور ایران و قزاقستان برای همکاری و فعالیت وجود دارد و انجمن ایران‌شناسان قزاقستان می‌تواند با تشکیل گروه‌های تخصصی در موضوعات مختلف کار علمی کند و از طرح‌ها و برنامه‌های مشترک حمایت می‌شود.

آقازاده نیز در این نشست، تأکید کرد: انجمن ایران‌شناسان قزاق می‌تواند به تقویت روابط دو کشور در عرصه‌هایی مختلف کمک کند و مراکز و نهادهای دو کشور ایران و قزاقستان می‌توانند نیازهای خود را در قالب برنامه‌هایی علمی به انجمن واگذار کنند و مرکز فرهنگی ایران نیز از طرح‌های مشترک حمایت می‌کند.

وابسته فرهنگی کشورمان افزود: بیانیه و چشم‌انداز انجمن ایران‌شناسان قزاق همان‌گونه که در آن آمده است این مرکز یکی از حامیان است و این نشست امروز برای نهادینه‌کردن و ثبت رسمی انجمن و تشکیل گروه‌های اندیشه ورزی، روز مهمی است.

به دنبال حضور گردشگران اندونزیایی در ایران

رایزان فرهنگی ایران و اندونزی در نشست مجازی، به بررسی راه‌های توسعه روابط فرهنگی و شناخت بیش از پیش دو ملت از یکدیگر پرداختند.

محمدرضا ابراهیمی رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در اندونزی در ارتباط مجازی با گیوون ماراوال رایزن فرهنگی کشور اندونزی در تهران، گفت: دو کشور دارای اشتراکات فراوان فرهنگی و دینی هستند که با مبنا قراردادن این اشتراکات، همکاری‌های فرهنگی و علمی میان دو کشور توسعه می‌یابد.

وی به ۷۵ سالگی روابط دو کشور در حوزه‌های مختلف خصوصاً فرهنگی اشاره کرد و گفت: برخی از دانشگاه‌های ایرانی آمادگی دارند فعالیت‌های فرهنگی و علمی از قبیل تبادل استاد و دانشجو را با دانشگاه‌های اندونزی به سرانجام برسانند.

ابراهیمی با تأکید بر برگزاری هفته‌های فرهنگی گفت: رایزنی فرهنگی ایران با همکاری وزارتخانه‌های فرهنگ و خارجه، آماده برگزاری هفته فرهنگی ایران در جاکارتا است. وی خاطر نشان کرد: تسهیل در روابط همکاری‌های فرهنگی میان دو کشور، اجرای برنامه‌های مشترک با همکاری و هم افزایی هم قطعاً پیشرفت‌های خوبی را به دنبال خواهد داشت. گیوون ماراوال رایزن فرهنگی اندونزی در تهران هم با ابراز خرسندی از تشکیل جلسه مجازی میان دو بخش فرهنگی سفارتخانه‌های ایران و اندونزی، مطرح کرد: رایزنی فرهنگی اندونزی در تهران در سه بخش فعالیت می‌کند که بخش‌های فرهنگی، آموزشی و گردشگری مهمترین برنامه‌های رایزنی فرهنگی است.

نشست هم‌اندیشی مسائل زبان فارسی و ایران‌شناسی در آستانه

رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و نماینده بنیاد سعدی در قزاقستان در نشستی که به منظور هم‌اندیشی و بررسی وضعیت زبان فارسی در قزاقستان برگزار شد، با استادان این حوزه گفت‌وگو کرد. علی‌اکبر طالبی‌متین، مروری بر اقدامات و تلاش‌های صورت گرفته در چند سال اخیر توسط رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در آستانه جهت استقرار استاد زبان فارسی و ایران‌شناسی از ایران در قزاقستان و گسترش مراکز آموزش زبان فارسی به ویژه در شهر آستانه داشت. رایزن فرهنگی کشورمان در قزاقستان گفت: در حال حاضر آموزش زبان فارسی افزون بر محل رایزنی فرهنگی ایران و دانشگاه ملی اوراسیا که در گذشته نیز فعال بوده‌اند، در دانشگاه‌های نظربایف، بین‌المللی آستانه و دفاع ملی نیز دایر شده و در حال برگزاری است. طالبی‌متین اظهار داشت: علاوه بر این، با همکاری خانه فرهنگ ایرانیان واقع در شهر شیمکنت نیز، دوره آموزش زبان فارسی برای کودکان ۹ تا ۱۱ ساله در دو سطح برگزار می‌شود. وی با اشاره به هدف‌گذاری‌ها در حوزه آموزش زبان فارسی و ایران‌شناسی در قزاقستان برای تربیت بیش از ۷۰ دانشجوی متخصص زبان فارسی تا سال ۲۰۲۷، با وقوف بر چالش‌ها، مشکلات و فرازونشیب‌های موجود در مسیر آموزش زبان فارسی، می‌شود نگاهی خوش‌بینانه و امیدوارانه به این امر داشت.

بانوان ایرانی مقیم آنکارا در محافل «تدبر در قرآن»

با همکاری رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در آنکارا، برنامه هفتگی «تدبر در قرآن» ویژه بانوان ایرانی مقیم و علاقه‌مندان اهل بیت عصمت و طهارت برگزار می‌شود. این برنامه هر هفته با حضور و تدریس یکی از بانوان ایرانی مقیم در محل خانه فرهنگ کشورمان در آنکارا برگزار و علاوه بر قرائت قرآن، برنامه‌های مختلف فرهنگی هم ویژه دختران و خانواده‌های ایرانی به اجرا در می‌آید. تاکنون در این برنامه هفتگی، مباحث مختلفی از جمله حوزه تفسیر موضوعی قرآن، حوزه کتابشناسی اعم از کتاب نگین آفرینش که به موضوع مهدویت اشاره دارد، ارائه شده است. همچنین، کتاب شهابی در شب که به شب‌های ائمه امامت پاسخ می‌دهد و همچنین، به موضوعات مناسبتی اعم از مباحث ماه محرم و ماه مبارک رمضان می‌پردازد. در حاشیه این محافل قرآنی، سفره‌های نذری ائمه اطهار نیز با مشارکت شرکت کنندگان برگزار می‌شود. هدف از برگزاری سفره‌هایی که به نیت و به نام یکی از اهل بیت^(ع) از سوی بانوان در خانه فرهنگ ایران پهن می‌شود، زنده نگاهداشتن حالت معنوی، روحانی و بانوان مقیم ایرانی نسبت به مکتب تشیع و ائمه اطهار است. رایزنی فرهنگی کشورمان در آنکارا ضمن حمایت از برگزاری این برنامه در مناسبت‌های مختلف از بانوان فعال در حوزه فرهنگی و اجتماعی که در برنامه‌های رایزنی مشارکت داشته باشند، تقدیر می‌کند.

درخشش بانوان هنرمند ایرانی در دانشگاه هنر دهلی نو

به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در دهلی‌نو و اداره کل همکاری‌ها و تنظیم‌گری صادرات فرهنگی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و با همکاری دانشگاه هنر دهلی‌نو، کارگاه و نمایشگاه خطاطی و عکاسی در سالن اجتماعات این دانشگاه برپا شد. مراسم افتتاحیه این کارگاه و نمایشگاه هنری با حضور سنجیور کومار رئیس دانشگاه هنر، فریدالدین فرید عصر رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در دهلی‌نو، خانم وحیده وثوق زاده استاد خوشنویسی و خانم محبوبه حسنی‌پناه استاد رشته تذهیب و خانم فرزانه بی‌آزاران هنرمند عکاس ایرانی، استادان گروه هنرهای کاربردی و دانشجویان علاقه‌مند همراه بود. در این کارگاه، خطوط مختلف خوشنویسی، زیبانویسی با حروف و کلمات (تایپوگرافی) و نقش‌های متنوع تذهیب ایرانی به دانشجویان آموزش داده شد. فریدالدین فرید عصر در مراسم افتتاحیه این کارگاه و نمایشگاه هنری، گفت: فرهنگ و هنر از جمله عواملی است که هویت

ملت‌ها را تعیین می‌کند و نزدیکی و درهم تنیدگی هویت دو ملت هند و ایران مرهون آمیختگی فرهنگ و هنر دو تمدن است. رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در دهلی‌نو افزود: هنر اصیل ایرانی یکی از مهمترین و برجسته‌ترین بخش‌های فرهنگ ایران و هویت ایرانی است که به صورت‌های مختلفی نظیر معماری، نقاشی، خط، نقاشی خط، بافندگی، سفالگری، موسیقی، خوشنویسی و شعر بروز می‌یابد.

دوره تخصصی مترجمی زبان و ادبیات فارسی دانشگاه استانبول

به همت وابستگی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در استانبول و با مشارکت کرسی زبان و ادبیات فارسی دانشگاه استانبول، دوره تخصصی و کارگاه آموزشی «روش‌ها و فنون مترجمی زبان و ادبیات فارسی» در دانشگاه استانبول برگزار می‌شود. این دوره با هدف ارتقای مهارت‌های مترجمی و آشنایی با چالش‌های ترجمه متون فارسی به زبان ترکی استانبولی و بالعکس برگزار می‌شود و به تقویت و گسترش زبان و ادبیات فارسی در ترکیه کمک خواهد کرد. در این راستا، شرکت‌کنندگان با روش‌ها و تکنیک‌های ترجمه متون مختلف از جمله ادبی، دینی، رسانه‌ای و فرهنگی آشنا می‌شوند. در طول این دوره، دانشجویان مهارت‌های ترجمه از شعر و داستان‌های فارسی تا متون فلسفی و دینی را فرا خواهند گرفت. بیش از ۳۰ دانشجویان از دانشگاه‌ها و مؤسسات فرهنگی ترکیه در این دوره تخصصی ثبت نام کرده‌اند. استقبال گسترده از این دوره نشان‌دهنده علاقه‌مندی روزافزون به یادگیری زبان و ادبیات فارسی، ترجمه آثار ارزشمند فارسی به ترکی استانبولی و اشتیاق به آشنایی با فرهنگ و تمدن ایران است. نیهات دمیرنجی استاد مجرب این دوره است در حوزه ترجمه و زبان‌شناسی به آموزش دانشجویان می‌پردازد. در پایان دوره، به شرکت‌کنندگانی که موفق به گذراندن این دوره شوند، گواهی حضور از سوی دانشگاه استانبول و نماینده بنیاد سعدی در استانبول داده خواهد شد.

همایش «مرجعیت علمی قرآن کریم» در استانبول

به همت وابستگی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در استانبول، دومین همایش بین‌المللی «مرجعیت علمی قرآن کریم» با مشارکت مؤسسه CIRA بنیاد سلیمانیه و مؤسسه البیان در شهر استانبول برگزار شد. حجت‌الاسلام محمدصادق یوسفی مقدم، رئیس پژوهشکده فرهنگ و معارف قرآن کریم در این نشست، با ارائه مقاله‌ای با موضوع «واکوی و نقد دیدگاه‌های عدم مرجعیت علمی قرآن کریم» گفت: دیدگاه‌های عدم مرجعیت علمی قرآن بحث جدیدی نیست و بسیاری از سخنان متجددین ریشه در سخنان متقدمین دارد و با ادبیات جدیدتری این سخنان بیان شده است و البته حرف‌های اضافه‌تری هم دارند. قداما از روی دل‌سوزی و نه عناد با قرآن این بحث را مطرح کرده‌اند. وی با بیان اینکه مرجعیت علمی بحث قلمرو قرآن و انتظار از قرآن است، افزود: اینکه قرآن منبع پاسخگویی نیازهای معنوی انسان است و با دنیای انسان کاری ندارد، یک بحث است و بحث دیگر اینکه قرآن کریم همان‌طور که به امور معنوی بشر پرداخته است به بحث دنیا هم پرداخته است و بحث مرجعیت در مقوله دوم قابل پیگیری است، یعنی قرآن تأمین‌کننده دنیا و آخرت انسان است و به دنبال آن، قلمرو علوم در قرآن قابل بحث خواهد بود. در ادامه این نشست، حجت‌الاسلام مرتضی غرسان دبیر اجرایی نخستین همایش ملی مرجعیت علمی قرآن کریم، مقاله‌ای با عنوان «روش‌های تحقیق مرجعیت علمی قرآن کریم در علم فقه» ارائه کرد.

نقاشی ۲۰۰ هنرمند برای دوستی ایران و روسیه

دومین نمایشگاه مشترک آثار ۲۰۰ نقاش از ایران و روسیه با عنوان «نقش دوستی» به ابتکار و همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در فدراسیون روسیه در باغ موزه «تزارها» در سنت‌پترزبورگ افتتاح شد. در مراسم افتتاحیه این رویداد که با حضور برخی فعالان عرصه فرهنگ سنت‌پترزبورگ و جمعی از علاقه‌مندان به هنر نقاشی برگزار شد، مسعود احمدوند رایزن فرهنگی کشورمان در فدراسیون روسیه ضمن ابراز تشکر از کمک بخش‌های دولتی و خصوصی دو کشور برای برگزاری این سلسله رویدادها، درباره فرآیند برگزاری این جشنواره بین هنرمندان ایران و روسیه توضیحاتی ارائه کرد. وی اظهار داشت: در این جشنواره، ۱۰۰ اثر درباره موضوعات گوناگون از ایران توسط هنرمندان روس و نیز ۱۰۰ اثر درباره روسیه از هنرمندان ایرانی مختص این رویداد خلق شدند. احمدوند ادامه داد: نمایشگاه آثار برگزیده به مدت دو ماه در مسکو در آکادمی آبرنگ و هنرهای زیبای مسکو برپا بود و اکنون یک ماه در سنت‌پترزبورگ، در معرض دید علاقه‌مندان قرار گرفته است. رایزن فرهنگی کشورمان عنوان کرد: آثار منتخب در منطقه «فدرال سیریس» سوچی هم‌زمان با مجمع بین‌المللی دانشمندان جوان به نمایش درخواهند آمد و از آنجا به ایران منتقل می‌شوند و نمایشگاه‌هایی در تهران، اصفهان و شیراز هرکدام به مدت یک ماه برگزار خواهد شد.

دوره آموزش زبان فارسی در دانشگاه ایونی یونان

چهارمین دوره کلاس‌های آموزش زبان فارسی در دانشگاه ایونی در یونان با حضور ۳۱ تن از دانشجویان آغاز شد. این دوره‌ها که با همکاری مستمر میان رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در یونان و دانشگاه ایونی برگزار می‌شود، به عنوان بخشی از برنامه‌های آموزشی مشترک بین دو کشور و در قالب تفاهمنامه فیما بین صورت می‌پذیرد. در این مراسم، سوتیریس لیواس، رئیس سابق دانشکده زبان‌های خارجی و ترجمه، بر اهمیت یادگیری زبان فارسی به‌عنوان پلی برای شناخت فرهنگ غنی ایران تأکید کرد. وی با اشاره به تجربیات دوره‌های قبلی، خاطرنشان کرد که تسلط بر زبان فارسی نیازمند حضور مستمر و تلاش فراگیران است. وی همچنین افزود که استقبال گسترده از این دوره‌ها نشان‌دهنده علاقه روزافزون دانشجویان دانشگاه ایونی به فرهنگ و زبان فارسی است. ماریا چیگو، رئیس جدید دانشکده زبان‌های خارجی و ترجمه نیز با ابراز خرسندی از آغاز این دوره‌ها در دوران مدیریت خود، بر اهمیت استمرار همکاری‌های فرهنگی میان ایران و یونان اشاره کرد. سپس، مهدی نیک‌خواه کمی رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در یونان، ضمن قدردانی از مسئولین دانشگاه ایونی بر اهمیت نقش زبان در تبادل فرهنگی و ارتباطات بین‌المللی تأکید کرد. وی اظهار داشت که فرهنگ دو کشور ایران و یونان دارای اشتراکات بسیاری هستند که این دوره‌های آموزشی می‌تواند زمینه‌ساز درک عمیق‌تر این هم‌پوشانی‌ها باشد.

آشنایی دانشجویان روس با فیلم‌های میرکریمی

با همکاری رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در فدراسیون روسیه، نشست دانشجویی با عنوان «آشنایی با سینمای ایران با تمرکز بر آثار رضا میرکریمی» با حضور جمعی از دانشجویان و اساتید در دانشکده شرق‌شناسی دانشگاه دولتی سنت‌پترزبورگ برگزار شد. در این نشست، تاریخ سینمای ایران، رویکردهای نوین آن در دوران پس از انقلاب اسلامی، بازتاب هویت فرهنگی در آثار سینمایی و خلاقیت‌های سینماگران ایرانی بررسی شد. سخنران این رویداد، ناتالیا کازورووا متخصص سینما، انسان‌شناس، پژوهشگر سینما و مدیر جشنواره «روزهای سینمای قوم‌نگاری» بود. وی ابتدا به تاریخ تحول سینمای ایران پس از انقلاب اسلامی با محوریت رویکردهای اخلاقی و انسانی و بازتاب اندیشه‌های هویت‌محور فرهنگی در آثار سینماگران ایرانی پرداخت و نفوذ بین‌المللی و موفقیت آثار سینمای ایران را در ارائه تصویری متفاوت در حوزه‌های مختلف فرهنگی، هنر، اجتماعی و سیاسی دانست. ناتالیا کازورووا در ادامه، با ارائه توضیحاتی درباره فیلم‌شناسی و سبک آثار رضا میرکریمی، این آثار را دارای ساختاری قوی و تأثیرگذار عنوان کرد. همچنین، بخش‌های کوتاهی از فیلم «یک جبه قند» پخش شد و دانشجویان درباره عناصر موجود در آن، دیالوگ‌ها و مضامین پنهان در آنها، شیوه پرداخت یک اثر اجتماعی در قالب تصویر یک خانواده پرجمعیت ایرانی را مورد بحث قرار داده و سؤالات خود را با اساتید مطرح کردند.

نمایش فیلم‌های ایرانی در بوسنی و هرزگوین

به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بوسنی و هرزگوین و با همکاری تئاتر ملی موستار، اداره کل همکاری‌های رسانه‌ای و فضای مجازی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، سازمان سینمایی سوره (وابسته به حوزه هنری) و بنیاد سینمایی فارابی، هفته فیلم ایران و نمایشگاه عکس ایران امروز، ۳۰ مهرماه در محل تئاتر ملی موستار افتتاح شد. در مراسم افتتاحیه که با حضور انصاری، رایزن فرهنگی ایران در بوسنی و هرزگوین، افندی دینو مکسومیچ امام اصلی شهر موستار و خانم سنادا کوشتریچ رئیس هیأت مدیره تئاتر ملی موستار برگزار شد، خانم کوشتریچ به نمایندگی از مقامات فرهنگی شهر موستار به ایراد سخن پرداخت. رایزن فرهنگی کشورمان با اشاره به پیوندهای تاریخی و فرهنگی مردم ایران و بوسنی و هرزگوین، به توفیقات سینمای ایران در سطح بین‌المللی اشاره کرد و برگزاری این هفته فیلم را فرصتی برای تقویت آشنایی مردم موستار با فرهنگ و هنر ایرانی دانست. وی ویژگی اصلی سینمای ایران را جذب مخاطبین بدون استفاده از ابزارهای معمول سینمای جهان مثل نمایش خشونت و در مقابل تأکید بر اصول اخلاقی و احترام به خانواده و ارزش‌های انسانی دانست.

نقد «هناس» در یونان

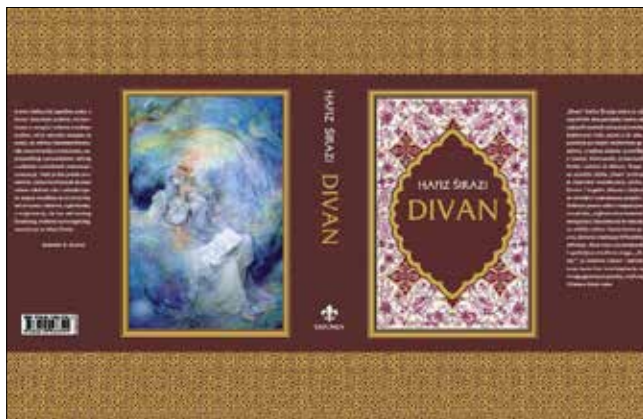
دهمین قسمت از برنامه «مروری بر سینمای ایران» با نقد و بررسی فیلم سینمایی «هناس» به کارگردانی حسین دارابی در بستر ایرانفلیکس و کانال یوتیوب «ایرانفلیکس و خریستینا» منتشر شد.

خانم خریستینا سوتیریو، مجری و کارشناس این برنامه، به معرفی فیلم و بررسی زوایای مختلف آن پرداخت و تحلیلی دقیق از این اثر ارائه داد و گفت: فیلم «هناس» که در سال ۲۰۲۲ در ایران ساخته شده است، روایتگر داستان واقعی زندگی یکی از دانشمندان هسته‌ای ایران، داریوش رضایی‌نژاد، است. این دانشمند برجسته توسط عوامل ماساد ترور شد و داستان فیلم از دیدگاه همسر او، زهره، روایت می‌شود.

وی توضیح داد: این فیلم به زیبایی از دیدگاه زنی روایت می‌شود که تمام تلاش خود را می‌کند تا همسرش را از ورود به دنیای پر مخاطره تحقیقات هسته‌ای بازدارد. با این حال، در نهایت او دلایل همسرش را برای شرکت در پروژه‌های هسته‌ای ایران پذیرفته و همراه او می‌شود. این فیلم توانسته است احساسات عمیقی را در بیننده برانگیزد و تصویری واقع‌گرایانه از چالش‌های شخصی و اجتماعی افراد درگیر در این پروژه‌ها ارائه دهد.

سوتیریو همچنین، به بازی‌های قوی بازیگران اشاره و به‌ویژه عملکرد بازیگر نقش زهره را تحسین کرد. او در بخشی از نقد خود گفت: بازیگر نقش زهره توانسته است احساسات پیچیده و تضادهای درونی شخصیت خود را به خوبی به نمایش بگذارد و نقش کلیدی را در پیشبرد داستان ایفا کند.

«دیوان حافظ» به زبان صربی

به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در صربستان و با همکاری مرکز ساماندهی و ترجمه و نشر معارف اسلامی و علوم انسانی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، «دیوان حافظ» توسط انتشارات اوکرونیا در قطع وزیری و در قالب ۵۵۲ صفحه منتشر شد. مقدمه دیوان حافظ مزین به گزیده‌ای از بیانات ارزشمند و عمیق رهبر فرزانه انقلاب اسلامی حضرت آیت الله خامنه‌ای است که در سال ۱۳۶۷ در آیین گشایش کنگره جهانی حافظ ایراد شده بود.

در بخشی از بیانات آمده است: «حافظ بدون شک، درخشانترین ستاره‌ی فرهنگ فارسی است - شعر فارسی - در طول این چندین قرن تا امروز نداریم هیچ شاعری را که به قدر حافظ، در اعماق و زوایای جامعه‌ی ما و ذهن و دل ملت ما نفوذ کرده باشد و حضور داشته باشد. شاعر همه‌ی قرن‌ها و همه‌ی قشرهاست. در بیرون از کشور ما، درباره‌ی حافظ، سخن‌ها گفتند و قلم‌ها زدند و به دهها زبان دیوان او را برگرداندند و دهها کتاب در شرح حال او یا دیوان او نوشتند؛ اما همچنان حافظ به صورت کامل، شناخته نشده است.»

این اثر، دومین چاپ از دیوان حافظ به زبان صربی است و مانند چاپ اول براساس ترجمه استاد مشهور بوسنیایی بچیر جاکا توسط اسلوبودان بلاژو جوروویچ، شاعر از بلگراد، سازگار با زبان صربی است.

خلق بیش از ۱۰۰ اثر هنری و ادبی درباره ایران

رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در صربستان با همکاری اداره کل همکاری‌های رسانه‌ای و فضای مجازی و اداره کل همکاری‌ها و تنظیم‌گری صادرات فرهنگی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و مشارکت مرکز فرهنگی کودکان بلگراد با هدف تقویت ارتباط با نسل جدید، سنجش میزان آشنایی آنان با ایران و ایجاد انگیزه برای شناخت بیشتر سرزمین و فرهنگ ایرانی مسابقه «ایران از نگاه من» را در چارچوب پویش «از ایران بگو» در رشته‌های نقاشی، شعر و متن ادبی، برگزار کرد.

براساس فراخوان مشترک رایزنی فرهنگی کشورمان و مرکز فرهنگی کودکان بلگراد، کودکان و نوجوانان ۷ تا ۱۸ سال، مؤسسات پیش دبستانی، مدارس، مراکز فرهنگی و هنری کودکان و نوجوانان صربستان می‌توانستند در این مسابقه شرکت کنند.

با پایان مهلت ارسال آثار در تاریخ ۱۶ مهرماه، تعداد ۱۰۵ اثر هنری از شهرهای مختلف صربستان دریافت شد و برای داوری در اختیار مرکز فرهنگی کودکان بلگراد قرار گرفت.

همچنین، هیأت داوران از هر گروه سنی ۷ تا ۱۰ سال، ۱۱ تا ۱۴ سال و ۱۵ تا ۱۸ سال سه اثر را به عنوان آثار برگزیده انتخاب کردند و به همین تعداد نیز لوح سپاس ویژه اهدا شد. جوایز برگزیدگان در مراسمی در دوم آبان‌ماه اهدا و نمایشگاهی از آثار برگزیده در مرکز فرهنگی کودکان بلگراد برپا شد.

کارگاه کتاب در بلغارستان

کارگاه معرفی کتاب و داستان نویسی تاریخی و روایی با حضور اسوتان کولف نویسنده مجموعه چند جلدی تاریخ ایران، جلد اول و دوم، کورش کبیر و هخامنشیان و ناشر این اثر و با استقبال فرهنگ دوستان و علاقه‌مندان به کتاب بلغاری و شماری از هموطنان ایرانی در راینزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بلغارستان برگزار شد.

در ابتدای این کارگاه فرهنگی و آموزشی، مسعود احمدی راینزنی فرهنگی کشورمان این برنامه را ابتکاری برای گردهم آمدن اهالی کتاب دور یکدیگر دانست و گفت: یکی از مشکلات اصلی جهان امروز دوری از کتاب و نگارش است. وی افزود: دنیای معاصر که غرق در دیجیتال‌لیسم و فضاهای مجازی شده است، امروز بیشتر از قبل به بازگشت به هویت کتبی و تأمل و نگارش نیاز دارد و کتاب همدم همیشگی انسان گم شده امروز باید باشد.

احمدی با تجلیل از اسوتان کولف که کار نگارش مجموعه چند جلدی تاریخ ایران باستان به زبان بلغاری و به روایت داستان را شروع کرده است، گفت: این کتاب به زیبایی به مسائل دنیای باستان و باشکوه هخامنشی به شیوه داستانی ورود کرده است و همین باعث می‌شود که خواندن آن برای خواننده جذابیت بیشتری داشته باشد.

وی تصریح کرد: نویسنده این اثر با استفاده از تکنیک تلفیق تاریخ و روایت و حکایت تلاش کرده است تا اتفاقات تاریخی این دوره مهم جهان در ایران را خوشایند مخاطب عمومی ارائه و عرضه کند و در این کار موفق بوده است.

رونمایی سه کتاب از ایران در صربستان

برنامه معرفی و رونمایی آثار منتشره شده به نام‌های «امام رضا(ع) دانای خاندان محمد(ص)»، «دیوان حافظ» و «نور» با همکاری راینزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در صربستان، مرکز ساماندهی نشر و ترجمه و اداره روابط فرهنگی بین‌المللی زنان سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، ۵ آبان‌ماه در سالن «یونویچ زما» نمایشگاه بین‌المللی کتاب بلگراد برگزار شد.

امیر پورپزشک، راینزنی فرهنگی کشورمان در سخنانی، با اشاره به اهمیت قلم و کتاب در اسلام، شصت و هفتمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب بلگراد را فرصت دوباره برای شرکت در مهمانی کتاب‌ها دانست و گفت: راینزنی فرهنگی ایران در صربستان افتخار دارد در این دوره سه اثر تازه منتشره را معرفی کند. در ادامه، با معرفی کتاب امام رضا(ع) دانای خاندان، الکساندر دراگوویچ مترجم این اثر و سرجان مارکوویچ ناشر کتاب در باره ویژگی‌های این اثر و جایگاه امام رضا(ع) نزد ایرانیان و مسلمانان جهان سخن گفتند. نناد میلوشویچ رئیس انجمن ادبی صربستان نیز درباره شخصیت حافظ گفت: در زیر این گنبد آبی آسمان بیش از هر چیز شیفته غزلیات حافظ است. وی در ادامه، انتشار دیوان حافظ در شکل جدید را گامی ارزشمند برای معرفی این شاعر بزرگ در جامعه صربستان دانست. لیلا کریمی عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی، موقعیت زنان را در عرصه‌های علمی، آموزشی، فرهنگی، رسانه‌ای، اجتماعی و سیاسی پس از انقلاب تشریح کرد.

ایران در مهم‌ترین نمایشگاه هنری روسیه

نمایشگاه بین‌المللی هنر معاصر در حالی با نمایش آثاری از ۵۰ هنرمند ایرانی در مسکو برگزار شد که بنابر اعلام برگزارکنندگان، می‌تواند گامی در راستای ورود هنرمندان به بازار روسیه باشد.

در این نمایشگاه سه روزه که تا شامگاه یکشنبه، ۶ آبان‌ماه در مسکو برپا بود، علاقه‌مندان به هنر در پایتخت روسیه فرصتی برای آشنایی با هنر معاصر ایران پیدا کردند. مسعود احمدوند راینزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در فدراسیون روسیه ضمن اعلام خبر فوق گفت: در بخش ایران نمایشگاه بین‌المللی هنر معاصر COSMOSCOW که با همکاری راینزنی فرهنگی ایران در مسکو، تدارک شده است یک بخش جداگانه به آثار هنرمندان ایرانی اختصاص یافت که در آن ۵۹ اثر نقاشی و ۹ مجسمه در پنج غرفه به نمایش درآمد. وی اظهار داشت: آثاری که توسط چهار گالری ایرانی (آرتیبیشن، نام، نیان، باشگاه) به روسیه آورده شدند. گالری‌های ایرانی با کشورهای خاورمیانه و غرب آسیا همکاری می‌کنند و اکنون قصد دارند با مجموعه‌داران و جامعه هنری روسیه، همکاری فعالی داشته باشند.

احمدوند در این زمینه، به آثار به نمایش درآمده از هنر ایران در این نمایشگاه اشاره کرد و گفت: تنوع سبک هنری، ویژگی خاص آثار این گروه از هنرمندان ایرانی است که طرح‌ها و سنت‌های اصیل ایرانی و مذهبی را ترکیب کرده‌اند.

سی و چهارمین شماره پادکست جلوه‌های ایران

سی و چهارمین شماره از پادکست «جلوه‌های ایران» منتشر شد و در شبکه‌های اجتماعی صدا محور، در دسترس علاقه‌مندان یونانی‌زبان قرار گرفت.

این شماره همچون شماره‌های پیشین با تمرکز بر ادبیات کلاسیک ایران به معرفی فردوسی، شاعر بزرگ ایرانی و اثر جاودانه‌اش شاهنامه اختصاص داشت و در آن «خان پنجم» از هفت‌خان رستم به‌صورت ویژه برای مخاطبان یونانی بازخوانی شد. در ابتدای این پادکست، گوینده ضمن خوش‌آمدگویی، اشاره کرد: «همان‌طور که در پادکست شماره ۳۳ خان چهارم و ماجرای کشتن جادوگر را مرور کردیم، امروز ادامه داستان هفت‌خان رستم را پی می‌گیریم؛ هفت‌خانی که رستم، این شخصیت اساطیری ایرانی، برای نجات پادشاه ایران که در بند دیوان بود، طی می‌کرد.»

در ادامه، خانم کاندرودی، خان پنجم یعنی «نبرد با اولاد مرزبان» را به زبان یونانی و با بیانی زیبا روایت کرد. وی سپس به تحلیل عناصر نمادین این بخش پرداخت؛ به‌ویژه به پوشیدن لباسی از پوست پلنگ توسط رستم و بریدن گوش نگهبان، که در این خان دیده می‌شود.

او این ویژگی‌ها را به‌عنوان نمادهایی برجسته از ادبیات اساطیری ایران و یونان بازخوانی کرد و یادآور شد که در یونان باستان، هرکول پس از کشتن شیر نمنا، پوست آن را به‌عنوان نمادی از قدرت بر تن می‌کرد و این مشابهتی با استفاده رستم از پوست پلنگ دارد.

رونمایی از نسخه خطی مرمت شده دیوان حافظ در سارایوو

به دنبال مرمت نسخه خطی نفیس دیوان حافظ که قرن‌هاست در کتابخانه غازی خسروبیگ سارایوو نگهداری می‌شود، طی مراسمی با حضور سفیر کشورمان، رئیس‌العلمای جامعه اسلامی بوسنی و هرزگوین، شخصیت‌های فرهنگی و اصحاب رسانه از این نسخه رونمایی شد.

در این مراسم، هاندزیچ مدیر کتابخانه غازی خسروبیگ، بر اهمیت وجود و حفظ چنین نسخه‌های خطی در کتابخانه غازی خسروبیگ در سارایوو تأکید کرد.

انصاری رایزن فرهنگی کشورمان در بوسنی و هرزگوین، ضمن برشمردن ویژگی‌های شعر حافظ گفت: سفارت جمهوری اسلامی ایران در بوسنی و هرزگوین توانست که با مشارکت در انجام موفق پروژه مرمت دیوان حافظ تضمین کند که پیام دوستی ملت بزرگ ایران که قرن‌ها پیش با زبان شعر و ادبیات و معرفت به مردم فرهنگ دوست بوسنی و هرزگوین منتقل شده است، هرچه رساتر به نسل‌های آینده نیز منتقل شود.

در ادامه، منیر درکیچ استاد گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه سارایوو به جایگاه حافظ در بوسنی و هرزگوین و سیر ترجمه دیوان حافظ در این کشور از قرن نوزدهم تا آخرین ترجمه که به دستور مقام معظم رهبری در جریان سفر ایشان به یوگسلاوی سابق انجام شد، اشاره کرد و برخی ویژگی‌های نسخه‌شناسی و هنری نسخه مرمت شده را برشمرد.

اشتراک تجربیات دانشجویان سارایوو از سفر به ایران

پیرو مشارکت ۹ تن از دانشجویان رشته زبان و ادبیات فارسی دانشگاه سارایوو در دوره مدرسه تابستانه بنیاد سعدی در ایران، برنامه‌ای با عنوان «سفرنامه ایران» ۱۰ آبان‌ماه در محل اتاق زبان و ادبیات فارسی دانشکده فلسفه دانشگاه سارایوو برگزار شد. در این برنامه که با حضور محمدحسین انصاری رایزن فرهنگی کشورمان، اساتید کرسی زبان و ادبیات فارسی و دانشجویان رشته‌های مختلف دانشکده فلسفه برگزار شد، دانشجویان شرکت کرده در مدرسه تابستانه در ایران، تجربیات خود از دوره یاد شده و سفر به شهرهای تهران، اصفهان و کاشان و بازدید از مکان‌های تاریخی و گردشگری ایران را با سایر دانشجویان و اساتید دانشگاه در میان گذاشتند.

در ابتدای این برنامه، یکی از دانشجویان به معرفی بنیاد سعدی، مدرسه تابستانه آموزش زبان فارسی و نحوه ثبت نام در این دوره پرداخت. او همچنین، تجربیات خود از دوره برگزار شده را با سایر دانشجویان به اشتراک گذاشت.

در ادامه، «حدیث تریچ» استاد این برنامه در قالب یک ارائه مطلب، به معرفی جاذبه‌های گردشگری و تاریخی شهر تهران که در ایام حضور دانشجویان مورد بازدید قرار گرفته بود، پرداخت.

دیگر دانشجوی این دوره، در ارائه مطلب خود گزارشی از سفر به شهرهای اصفهان و کاشان و بازدید از اماکن گردشگری و تاریخی این دو شهر ارائه کرد.

معماری خانه‌های تاریخی ایران در «ایران‌اراما»

با همکاری رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در یونان، چهل و هفتمین شماره نشریه چشم‌انداز ایران با عنوان یونانی «ایران‌اراما» و با موضوع معماری خانه‌ها و عمارت‌های تاریخی ایران منتشر شد. در سرمقاله این شماره به قلم خانم خریسانتی پارچاناکلی آمده است: در این شماره از مجله «چشم‌انداز ایران» به بررسی خانه‌ها و عمارت‌های تاریخی ایران، ادامه می‌دهیم. میراث فرهنگی غنی ایران به زیبایی در این خانه‌ها منعکس شده است؛ خانه‌هایی که به‌عنوان گواهی زنده بر تحول معماری و آداب اجتماعی کشور شناخته می‌شوند. این خانه‌ها که اغلب با جزئیات پیچیده و سبک‌های معماری منحصر به فرد طراحی شده‌اند، مهارت‌های هنری و معماری دوره‌های مختلف را به نمایش می‌گذارند؛ از شکوه دوران صفویه تا ظرافت معماری قاجار. این عمارت‌ها، که در میان بازارهای پرهیاهو و مناظر آرام قرار گرفته‌اند، نه تنها محل سکونت بوده‌اند، بلکه به‌عنوان مراکز زندگی خانوادگی، مهمان‌نوازی و هنر نیز شناخته می‌شدند و پیوند نزدیک میان معماری و زندگی روزمره را آشکار می‌سازند.

خانم خریسانتی پارچاناکلی در ادامه، می‌افزاید: در سال‌های اخیر، تلاش‌ها برای حفظ این خانه‌های تاریخی شدت گرفته و اهمیت آن‌ها به‌عنوان نمادهای فرهنگی و جاذبه‌های گردشگری بیشتر شناخته شده است. بسیاری از این بناها با دقت بازسازی شده‌اند و به بازدیدکنندگان این امکان را می‌دهند تا با سفر به گذشته، تجمل و سادگی دوران‌های پیشین را تجربه کنند.

«ساعتی با مولانا» توسط دانشجویان روسیه‌ای

با همکاری رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در فدراسیون روسیه، گفت‌وگویی دانشجویی با عنوان «ساعتی با مولانا» در مرکز ایران‌شناسی دانشگاه دولتی علوم انسانی روسیه انجام شد. در این برنامه، یوری آوریانوف استاد این دانشگاه ضمن برشمردن نکاتی درباره مسیر زیست مولانا و آشنایی او با شمس که منجر به دگرگونی‌هایی در زندگی و شعر او شد، چند حکایت از مناقب عارفین افلاکی را نقل کرد. وی به مراسم بزرگداشت مولانا که به مناسبت هشتادمین سالگرد تولد وی در دانشگاه دولتی علوم انسانی برگزار شد، اشاره داشت و افزود: ما اندیشه‌ها و دیدگاه‌های این شاعر بزرگ را که سهم بسزایی در شکل‌گیری دانش‌مان نسبت به شعر فارسی و عرفان نهفته در آن داشته ارج می‌گذاریم و به دانشجویان خود آن‌ها را معرفی می‌کنیم. آوریانوف خطاب به دانشجویان، افزود: خواندن اشعار و مرور جنبه‌های مختلف زندگی و مسیر مولانا ما را با سبک و سیاق اشعار او بیشتر آشنا می‌کند و توصیه می‌کنم ساعات دیگری در طول ترم تحصیلی را مثل مناسبت امروز به بحث و تبادل نظر پیرامون فهم اشعار او بگذاریم.

در پایان، دانشجویان با طرح برخی سؤالات از استاد و ابراز نظرات خود بویژه درباره موفق‌ترین ترجمه‌های اشعار مولانا به روسی، با قرائت ابیاتی از مثنوی و دیوان شمس، برنامه را به پایان بردند.

میزبانی کالج فارسی بوسنیایی از دوستداران فرهنگ و هنر ایرانی

به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بوسنی و هرزگوین، کلاس‌های آموزش زبان فارسی ویژه دوستداران فرهنگ و هنر ایرانی کالج فارسی بوسنیایی برگزار می‌شود.

کالج فارسی بوسنیایی یک مدرسه در چارچوب نظام آموزشی بوسنی و هرزگوین است که رشته زبان فارسی جزو دروس رسمی آن محسوب شده و مورد پذیرش وزارت آموزش و پرورش بوسنی قرار گرفته است. این یک ظرفیت بسیار مهم و مغتنم است تا علاوه بر علاقه‌مندسازی جوانان و نوجوانان بوسنیایی به زبان فارسی و یادگیری آن، معارف مختلف نیز از این طریق به آنان انتقال داده شود. آشنایی با زبان فارسی، آشنایی با فرهنگ و تمدن کهن ایرانی، آشنایی با ادبیات و هنر ایرانی و خیلی موارد دیگر، تنها گوشه‌ای از مزایای آموزش زبان فارسی به دانش‌آموزان به شمار می‌رود. در حال حاضر کلاس‌های آموزش زبان فارسی در مقاطع اول و چهارم دبیرستان توسط دو استاد اعزامی از ایران اداره می‌شوند. طبق برنامه، هر هفته ۸ کلاس یک ساعته برای ۲۱ دانش‌آموز مقطع یاد شده برگزار می‌شود.

حضور نماینده ایران در مسابقات قرآن کریم مسکو

به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در فدراسیون روسیه و با همکاری اداره کل بین‌المللی قرآن و تبلیغ سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، محمد رسول تکبیری نماینده کشورمان در رشته حفظ کل قرآن در بیست و دومین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن کریم مسکو شرکت کرد. مسابقات بین‌المللی قرآن کریم مسکو ۱۶ و ۱۷ آبان‌ماه توسط اداره دینی مسلمانان

فدراسیون روسیه برگزار شد و جمعی از بهترین حافظان قرآن از ۳۰ کشور جهان از جمله ایران، مالزی، هند، مصر، مراکش، بنگلادش، الجزایر، سودان، تونس، کامرون، اندونزی، چاد، نیجر، تانزانیا، فرقیزستان، کویت و تاجیکستان در آن شرکت کردند. تکبیری نماینده کشورمان، پنجشنبه ۱۷ آبان ماه با قرائت آیاتی از سوره‌های مبارکه انفال، حج و زمر، رقابت خود را با موفقیت پشت سر گذاشت. همچنین، مراسم اختتامیه و اعلام اسامی برگزیدگان این دوره از مسابقات، جمعه ۱۸ آبان ماه با حضور شخصیت‌های فرهنگی و دینی برگزار خواهد شد.

دوره خوشنویسی در موستار

به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بوسنی و هرزگوین، دوره جدید آموزش خوشنویسی خط نستعلیق در مرکز فرهنگی ایران شهر موستار آغاز شد.

در این دوره، هنرجویان توسط منیب ابرادوویچ، استاد خوشنویسی بوسنی و هرزگوین به یادگیری این هنر خواهند پرداخت. در جلسه نخست این دوره، منیب ابرادوویچ به برخی خوشنویسان مطرح شهر موستار در طول تاریخ اشاره داشت و سپس به

معرفی انواع خطوط پرداخت و در ادامه، هنرجویان به یادگیری الفبای خط نستعلیق پرداختند. در این دوره، تعداد ۱۳ تن از هنرجویان ثبت نام کرده‌اند که کلاس‌های ایشان طی هشت هفته روزهای پنجشنبه از ساعت ۱۷ تا ۲۰ در محل مرکز فرهنگی رایزنی فرهنگی کشورمان در شهر موستار برگزار خواهد شد.

منیب ابرادوویچ استاد این دوره، هنر خوشنویسی را در کشورهای مصر و کویت آموزش دیده و از معدود هنرمندان بوسنیایی است که به خط نستعلیق مسلط است. خوشنویسی برج ساعت مکه توسط این هنرمند بوسنیایی، نشان از چیرگی وی در این هنر دارد. وی در سال ۱۴۰۱ از سوی رایزنی فرهنگی کشورمان و به میزبانی اداره کل بین‌المللی تبلیغ به نمایندگی بین‌المللی قرآن کریم در تهران اعزام شد. هنر خوشنویسی در بوسنی و هرزگوین هنری دینی و قرآنی قلمداد می‌شود که تاریخچه‌ای طولانی در این کشور دارد و خوشنویسان برجسته‌ای در تاریخ این کشور به خلق آثار هنری پرداخته‌اند.

مستند «افق‌های آینده: ایران» در روسیه

فیلم مستند «افق‌های آینده: ایران» که هشتمین قسمت از سلسله مستندهای معرفی کشورهای بریکس است از «کانال یک» پربیننده‌ترین شبکه تلویزیون سراسری در روسیه پخش می‌شود.

تهیه این مستند که با مذاکرات و هماهنگی‌های رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در فدراسیون روسیه با شرکت سازنده و کانال تلویزیونی پخش‌کننده انجام شد، به ایران امروز از زوایای مختلف می‌پردازد و دیدگاه‌های کارشناسان ایرانی و روس را در عرصه‌های گوناگون اعم از سیاسی، فرهنگی، علمی، رسانه‌ای و... مطرح می‌کند.

کانال یک تلویزیون سراسری روسیه، ذیل آژانس این برنامه نوشته است: «کشورهای بیشتری برای پیوستن به بریکس تلاش می‌کنند و امروز بدون شک اتحاد اکثریت جهانی است؛ مدل کنونی نظم جهانی آینده که در آن ده‌ها کشور در صلح و احترام متقابل زندگی می‌کنند و تناقضات را در آن پشت سر می‌گذارند. مردمانی با گذشته بسیار متفاوت اما در درک خود از حقیقت و عدالت، کرامت و حاکمیت، خیر و شر متحد هستند. اما آیا ما همه چیز را در مورد شرکای خود می‌دانیم؟ چرا آن‌ها برای ما و یکدیگر مهم هستند؟ سری جدید مستند «بریکس» در این باره صحبت می‌کند؛ افق‌های آینده.

معرفی برگزیدگان مسابقات قرآن در مسکو

مراسم اختتامیه بیست و دومین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن کریم مسکو (۱۸ آبان ماه) با اعلام برگزیدگان این دور از مسابقات برگزار شد.

این مسابقات با حضور بیش از ۳۰ نماینده از کشورهای جهان از جمله نماینده کشورمان محمدرسول تکبیری در رشته حفظ کل قرآن توسط اداره دینی مسلمانان فدراسیون روسیه برگزار شد. در این مراسم، مسعود احمدوند رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در فدراسیون روسیه، سفرا و نمایندگان سفارتخانه‌های کشورهای اسلامی در مسکو، داوران، برخی مقامات دولتی روسیه و شخصیت‌های فرهنگی حضور داشتند. این مراسم با تلاوت آیات قرآن کریم توسط شیخ عبدالرشید علی صوفی از حافظان مشهور جهان اسلام آغاز شد و با پخش سخنرانی مفتی شیخ راولین عین‌الدین رئیس اداره دینی مسلمانان

و شورای مفتیان روسیه و ایراد سخنرانی معاون اول وی مفتی روشن عباسف ادامه پیدا کرد. برنامه با اجرای نمایشی با عنوان «گنجینه‌های قرآن» که به مضامین پرمفهوم آیات قرآن کریم و داستان‌های قرآنی درباره زندگی انسان و راه نجات و صلاح او به همراه تلاوت آیاتی از سوره‌های مبارکه نوح و یونس اشاره داشت، ادامه یافت.

ترجمه بوسنیایی کتاب‌های بوستان و گلستان سعدی

با همکاری رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بوسنی و هرزگوین و مرکز فرهنگی دانشگاه ملی شهر کونیتس، دو اثر بوستان و گلستان سعدی که در سال جاری به زبان بوسنیایی ترجمه و منتشر شده‌اند، در قالب برنامه ماه کتاب این شهر، رونمایی و معرفی شدند.

در این برنامه که با استقبال مخاطبین و دوستداران فرهنگ و هنر ایرانی مواجه شد، انصاری، رایزن فرهنگی کشورمان و منیر درکیچ استاد گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه سارایوو و مترجم گلستان سعدی، به سخنرانی و معرفی این دو اثر پرداختند. رایزن فرهنگی کشورمان در توصیف شعر و اندیشه سعدی ابراز داشت: تمرکز بر اخلاق و خردگرایی عامل ماندگاری و جهان شمولی اندیشه سعدی از چین تا بالکان و اروپای غربی است به طوری که گلستان سعدی اولین اثر فارسی است که در قرن هفدهم به زبان‌های اروپایی ترجمه شد. انصاری در ادامه جملاتی از کتاب «شعرهایی از آسیا - سفرنامه شیراز» اثر «ذوالفقار جمهور» ادیب و کاریکاتوریست مشهور قرن بیستم یوگسلاوی سابق و اهل شهر کونیتس، در وصف سعدی را به این شرح بیان کرد: کل یک مزرعه گل و نهالستان می‌توانست با فروش گل رز و میخک‌های قبر تنها دو تن از شاعران بزرگ پارسی (یعنی سعدی و حافظ) گذران زندگی کند. دیگر از کنار قبر سعدی نمی‌گذردم و خیلی دلم می‌خواست یک بار دیگر به او ادای احترام کنم.

آموزش آزاد زبان فارسی در بلگراد

دوره‌های آموزش آزاد زبان فارسی رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و نمایندگی بنیاد سعدی با حضور علاقه‌مندان به یادگیری زبان فارسی در محل مرکز مطالعات زبان فارسی دانشکده فیلولوژی دانشگاه بلگراد برگزار شد. این دوره‌ها در دو سطح مقدماتی و میانی با تدریس سعید صفری از اساتید برجسته زبان فارسی تشکیل می‌شود. امیر پورپزشک رایزن فرهنگی کشورمان در نخستین جلسه از برگزاری این دوره‌ها حضور یافت و با دانشجویان شرکت‌کننده در این دوره درباره اهمیت یادگیری زبان فارسی و آشنایی با فرهنگ و تمدن ایران گفت‌وگو کرد. دوره‌های زبان فارسی برای علاقه‌مندان دوره‌های آزاد به مدت دو روز در هفته تشکیل می‌شود و تأکید این دوره علاوه بر آموزش زبان فارسی، آشنایی بهتر شرکت‌کنندگان با فرهنگ و تاریخ و ادبیات ایران است. از این رو، برنامه‌هایی از جمله نمایش فیلم، شرکت در نشست‌های فرهنگی و ادبی را نیز در بر خواهد داشت.

آشنایی دانش آموزان سارایوو با ظرفیت‌های گردشگری و تاریخی ایران

رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بوسنی و هرزگوین میزبان دانش آموزان دبیرستان گردشگری و هتلداری سارایوو بود. در این برنامه، دانش آموزان در قالب مشاهده فیلم، ارائه مطلب و برگزاری کارگاه با ظرفیت‌های گردشگری، تاریخی و فرهنگی ایران آشنا شدند.

دانش آموزان در قالب مشاهده یک فیلم با جاذبه‌های طبیعی و گردشگری ایران و پیشرفت‌های ایران امروز آشنا شدند. در ادامه، محمدحسین انصاری رایزن فرهنگی کشورمان در قالب یک ارائه مطلب، دانش آموزان را با تاریخ و تمدن ایران از دوره ایلامی به این سو آشنا کرد. در بخش بعدی، دانش آموزان نکاتی در مورد فرهنگ و هنر ایرانی از جمله صنایع دستی ایران، لغات مشترک و اماکن شاخص گردشگری کشورمان آموختند. همچنین، دانش آموزان در قالب چهار گروه در خصوص چهار موضوع ادبیات فارسی، لغات مشترک، ورزش و اماکن شاخص گردشگری ایران، مطالبی را تهیه کردند و برای سایر دانش آموزان ارائه کردند.

آموزش تذهیب و نگارگری در بوسنی

دور جدید کلاس‌های آموزش تذهیب و نگارگری از سوی رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سارایوو آغاز شد. در این دوره آموزشی، ۲۰ تن از هنرجویان توسط «سلما پاندریچ» این هنر اصیل ایرانی را به مدت یک‌ماه فرا می‌گیرند. در آغازین روز این دوره، مدارک پایان دوره هنرجویان ترم گذشته از سوی رایزن فرهنگی کشورمان به ایشان اهداء شد. هنرجویان در این دوره با نقوش اسلیمی، ختایی و انواع گره‌ها در این هنر ایرانی آشنا شده و نحوه رنگ‌گذاری و اجرای نگاره‌های مختلف را آموزش می‌بینند. آشنایی با هنر چاپ روی پارچه از دیگر آموزش‌های ارائه شده در این دوره است. خانم سلما پاندریچ در مدت حضور چند ساله خود در ایران، هنر تذهیب و نگارگری را فرا گرفته است. تاکنون ۱۰ دوره آموزش تذهیب و نگارگری ایرانی در رایزنی فرهنگی کشورمان در سارایوو برگزار و نمایشگاه‌هایی نیز از آثار هنرجویان برپا شده است.

همکاری‌های فناوری و فرهنگ ایران و بوسنی

ابوذر ابراهیمی ترکمان سفیر، محمدحسین انصاری رایزن فرهنگی و بهروز نیکپور کارشناس دیپلماسی عمومی و اقتصادی سفارت جمهوری اسلامی ایران در بوسنی و هرزگوین با طارق زایموویچ رئیس دانشگاه سارایوو دیدار کردند. در این دیدار که با حضور احمد زلجیچ رئیس دپارتمان شرق‌شناسی دانشگاه سارایوو و منیر درکیچ مدیر گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه سارایوو برگزار شد، طرفین بر گسترش همکاری‌های علمی در همه زمینه‌ها به ویژه علوم پیشرو همچون نانو فناوری و تقویت همکاری‌ها در حوزه علوم انسانی تأکید کردند. زایموویچ با تأکید بر جایگاه و اهمیت زبان فارسی و فرهنگ ایرانی در میراث فرهنگی جهان، تأثیر آن بر تمدن اروپا را برجسته کرد. وی اهمیت تدریس زبان فارسی در بسیاری از کشورها را راهبردی عنوان کرد و خواستار گسترش همکاری‌ها در این زمینه شد. رئیس دانشگاه سارایوو بر تقویت همکاری‌های علمی پژوهشی با کشورهای دوست و صاحب فناوری مانند ایران تأکید کرد. طارق زایموویچ مرمت دیوان حافظ کتابخانه غازی خسرو بیگ را بهترین نمونه از همکاری‌های مشترک طرفین در زمینه علمی و فرهنگی دانست.

«مسافری از گانورا» در مسکو

انیمیشن «مسافری از گانورا» به کارگردانی احمد علمدار طی ۵ نوبت در جشنواره دوازدهم «سینما بدون مانع» مسکو نمایش داده شد. این جشنواره با هماهنگی رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در فدراسیون روسیه و اداره کل همکاری‌های رسانه‌ای و فضای مجازی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، روز جمعه ۱۸ آبان، نمایش فیلم‌های خود را در مسکو آغاز کرد و تا ۲۱ آبان ادامه داشت. طی روزهای برگزاری این جشنواره، بیش از ۱۰۰ فیلم از ۸۰ کشور جهان از جمله ۷ فیلم دیگر از ایران در معرض نمایش عمومی قرار گرفت. این جشنواره به زندگی افراد دارای معلولیت، حقوق آنها، مسائل و دسترسی در جامعه اختصاص دارد و درباره دستاوردها و پیروزی‌ها، علایق و فرصت‌ها، مشکلات و واقعیت‌های روزمره افراد دارای معلولیت صحبت می‌کند. «سینمای بدون مانع» از سال ۲۰۰۲ هر دو سال یک بار برگزار می‌شود و جشنواره‌ای منحصر به فرد و فراگیر در روسیه به حساب می‌آید و طی سال‌های برگزاری، تأثیر مثبتی بر نگرش جامعه نسبت به افراد دارای معلولیت و احترام به ویژگی‌ها و استعدادهای آن‌ها گذاشته است.

نمایندگان ایران در المپیاد علوم اسلامی بریکس

به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در فدراسیون روسیه، ۶ نماینده از کشورمان به عنوان داور و متسابق در هفدهمین المپیاد بین‌المللی رشته‌های مختلف علوم اسلامی و زبان عربی که با حضور دانشجویان کشورهای جهان اسلام در انستیتو اسلامی روسیه برگزار می‌شود، حضور یافتند. این دور از مسابقات که طی دو روز ۲۳ و ۲۴ آبان‌ماه با همکاری اداره کل همکاری‌های علمی و دانشگاهی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در قازان برگزار شد، نمایندگان از دانشجویان دانشگاه‌های اسلامی در مقطع کارشناسی زیر ۲۳ سال از کشورهای مختلف از جمله حوزه بریکس گردهم آمده به رقابت پرداختند. در این المپیاد، دو استاد ایرانی «مسهود معینی‌پور» از دانشگاه باقرالعلوم (ع) و «محمود ویسی» از دانشگاه مذاهب اسلامی و ۴ دانشجو در رشته‌های مختلف از دانشگاه‌های امام صادق (ع) و مذاهب اسلامی مشارکت داشتند. این المپیاد که با هدف شناسایی دانشجویان مستعد و سرآمد در علوم اسلامی و زبان عربی از سال ۲۰۰۸ برگزار می‌شود، در سال جاری نمایندگان از ایران، ازبکستان، امارات متحده عربی، آذربایجان، قزاقستان، هند، قرقیزستان، ترکیه، تاجیکستان و اندونزی را پذیرفته است. انستیتو اسلامی روسیه زیر نظر اداره دینی مسلمانان جمهوری تاتارستان روسیه، شورای مفتیان و آکادمی علوم جمهوری تاتارستان فعالیت می‌کند و با سابقه ۲۵ سال کار آموزشی و ترویجی، اکنون یکی از موسسات مطرح علوم و الهیات اسلامی در جهان اسلام محسوب می‌شود. هر ساله دانشجویان این دانشگاه در رشته‌های مختلف علوم اسلامی، الهیات، زبان‌شناسی و روزنامه‌نگاری فارغ‌التحصیل شده و به خدمت موسسات اسلامی و مذهبی روسیه و سایر کشورها درمی‌آیند. رئیس این دانشگاه پروفیسور رفیق محمدویچ محمدشین است.

هفته‌های فیلم ایرانی در صربستان

به همت رایزنی فرهنگی ایران در صربستان و با همکاری اداره کل همکاری‌های رسانه‌ای و فضای مجازی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و مشارکت مراکز فرهنگی شهرهای زلاتیبور، پروکوپیه و نیش «هفته‌های فیلم ایرانی» برگزار شد. امیر پورپزشک رایزن فرهنگی کشورمان در جمع مدیران مراکز فرهنگی این شهرها و دوستداران سینمای ایران، اظهار داشت: سفر به یک کشور و دیدن فیلم‌های آن، بهترین راه آشنایی و شناخت فرهنگ، سنت‌ها، ارزش‌ها، سبک زندگی، روابط انسانی و اجتماعی است. وی در مورد سینمای ایران مطرح کرد: یک قرن از عمر سینمای ایران می‌گذرد؛ این تاریخ صدساله را می‌توان در دو مقطع قبل و بعد از انقلاب اسلامی بررسی کرد. آنچه ایران را به عنوان یکی از کشورهای صاحب سبک در سینما تعریف می‌کند، نگاه متفکرانه، تکیه بر ارزش‌های فرهنگی، اخلاقی و معنوی است. رایزن فرهنگی کشورمان در صربستان ادامه داد: فضای مجازی و رسانه‌های غربی به هیچ عنوان واقعیات و حقایق «ایران» را بازگو نمی‌کنند و نمی‌توانند مرجع و منبع مورد اعتمادی برای شناختن جامعه ایرانی باشند. پورپزشک بر تقویت پیوندهای فرهنگی و دوستی میان ایران و صربستان از طریق برگزاری هفته‌های فیلم تأکید کرد. در ادامه، مدیران مراکز فرهنگی صربستان به تماشاگران توصیه کردند: فرصتی که برای نمایش فیلم‌های ایرانی بدست آمده، بسیار ارزشمند خواهد بود زیرا سینمای ایران از محبوبیت زیادی در صربستان برخوردار است.

رایزنی ایران و روسیه درباره همکاری‌های کتابخانه‌ای

با هماهنگی رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در روسیه، مسعود معینی‌پور رئیس کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی و وادیم دودا رئیس کتابخانه دولتی روسیه (لنین) دیدار و گفت‌وگو کردند. در ابتدای این دیدار که با حضور حمید هادوی رئیس بنیاد مطالعات اسلامی ابن‌سینا صورت گرفت، مسعود احمدوند رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در روسیه در خصوص همکاری‌های کتابخانه‌ها و مراکز اسناد کشورمان با هم‌تایان روسی توضیحاتی ارائه داد. احمدوند از همکاری کتابخانه دولتی روسیه در زمینه برگزاری نشست‌های مشترک و تبادل اطلاعات درباره نسخ خطی قدردانی کرد. معینی‌پور رئیس کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی نیز در این نشست، توضیحاتی درباره آثار نسخ خطی موجود در کتابخانه و مرکز اسناد مجلس ارائه داد و رئیس کتابخانه ملی روسیه نیز با اظهار اطلاع از جایگاه و نفاست آثار موجود در کتابخانه مجلس شورای اسلامی ایران ابراز امیدواری کرد همکاری‌های مشترک بین دو کتابخانه شکل بگیرد. همچنین در این دیدار، رئیس کتابخانه ملی روسیه از رئیس کتابخانه مجلس شورای اسلامی ایران، حمایت و آموزش در زمینه مرمت نسخ خطی و آثار چاپی سنگی و سربی قدیمی را خواستار شد. برگزاری نشست‌های مشترک ایران شناسی، مطالعات شرق‌شناسی و اسلام‌شناسی از جمله پیشنهادهای بود که مورد توافق طرفین قرار گرفت.

سلول شماره ۱۴ در ایتالیا

آیین رونمای از ترجمه ایتالیایی کتاب «سلول شماره ۱۴، خون دلی که لعل شد» درباره خاطرات رهبر معظم انقلاب اسلامی از زندان‌ها با حضور سفیر و رایزن فرهنگی کشورمان در رم برگزار شد.

در این نشست که به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در ایتالیا برگزار شد، تعدادی از شخصیت‌های علمی، فرهنگی و رسانه‌ای این کشور به سخنرانی پرداختند. آنتولو ساکتی روزنامه نگار، نویسنده و مدیر سایت خبری «دیروز» که از فعالین اجتماعی شناخته شده در عرصه فضای مجازی است، مدیریت نشست را برعهده داشت. وی در

سخنرانی، با اشاره به اهمیت مطالعه کتاب «خون دلی که لعل شد» گفت: نیاز به معرفی چنین کتابی در ایتالیا قابل احساس بود، بالاخص در شرایط امروز که برخی رسانه‌های غربی از هیچ تلاشی برای جلوه دادن تصویری مخدوش از جمهوری اسلامی ایران دریغ نمی‌کنند.

صبوری سفیر جمهوری اسلامی ایران در ایتالیا نیز در این نشست، زندگی رهبر معظم انقلاب اسلامی را منبعی برای امید در شرایط کنونی و الگویی برای همه توصیف کرد و گفت: قدرت الهام بخشی و الگو بودن زندگی رهبر را می‌توان در نیروی مقاومت مردم غزه، فلسطین، لبنان، یمن و تمامی مظلومان جهان یافت. ایشان به همگان می‌آموزد که تا زمانیکه ایمان در قلب باشد، پیروزی در افق است. لورنزو برونو روزنامه نگار ایتالیایی نیز در بخش پایانی این نشست، به موضوع مبارزه بین غرب و شرق، صبر در برابر ستم پرداخت.

ایرانیان مقیم ساریو در سوگ حضرت زهرا(س)

به مناسبت فرارسیدن ایام شهادت دخت نبی مکرم اسلام حضرت فاطمه زهرا(س)، مراسمی عزاداری و سوگواری آن حضرت با حضور ایرانیان مقیم و دیپلمات‌های کشورمان به میزبانی سالن اجتماعات ایرانیان در ساریو برگزار شد. محمدحسین انصاری ریزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بوسنی و هرزگوین اشعاری را در رثای ام ایها حضرت فاطمه زهرا(س) قرائت کرد و سپس، حجت‌الاسلام عیدی در خصوص فضائل حضرت صدیقه طاهره (س) به ایراد سخن پرداخت. وی با اشاره به حدیث نبوی «فاطمه بضعه منی»، آن حضرت را پاره تن پیامبر(ص) عنوان کرد که آزدن ایشان مساوی با آزدن شخص پیامبر(ص) است و گفت: نبی مکرم اسلام(ص) چنین نگاهی را به همه امت اسلامی داشتند.

طبیعت ایران موضوع نشریه «چشم‌انداز ایران» در یونان

چهل و هشتمین شماره نشریه «چشم‌انداز ایران» تحت عنوان یونانی «ایران‌اراما» با همکاری ریزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در یونان منتشر شد. در سرمقاله این شماره به قلم خانم خریسانثی پارچاناکلی آمده است: ایران کشوری با تنوع طبیعی چشمگیر است که مجموعه‌ای شگفت‌انگیز از مناظر را به علاقه‌مندان به طبیعت و مسافران ارائه می‌دهد. از بیابان‌های وسیعی که با ماسه‌های طلایی و سازه‌های سنگی منحصر به فرد تا افق گسترده شده‌اند، تا جنگل‌های سرسبزی که مملو از گونه‌های متنوع گیاهی و جانوری هستند، چشم‌انداز طبیعی ایران هر بیننده‌ای را به کاوش فرامی‌خواند. نویسنده این مقاله در ادامه، آورده است: این بیابان‌ها نه تنها پهنه‌های وسیعی از زمین‌های باز را به نمایش می‌گذارند، بلکه ویژگی‌های طبیعی شگفت‌انگیزی همچون تپه‌های شنی بلند، شن‌های روان، دریاچه‌های نمک و بازتاب‌های خیره‌کننده‌ای دارند که نگاهی به بیابان باستانی و دست‌نخورده را پیش روی مخاطب قرار می‌دهند. هر اکوسیستم، گونه‌های منحصر به فرد و سازه‌های زمین‌شناسی شایان توجهی را در خود جای داده که به زیبایی طبیعت این کشور می‌افزاید. «چشم‌انداز ایران» به همت ریزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در یونان و به همت خانم خریسانثی پارچاناکلی تهیه و تدوین می‌شود. خانم پارچاناکلی دانشجوی دکتری رشته ترجمه زبان‌های انگلیسی و فرانسوی از دانشگاه ایونی و از علاقه‌مندان به زبان، فرهنگ و هنر ایرانی است.

رویداد بین‌الادبیاتی روح آسیزی در زینتسا

مارکو کیپیک، کشیش کلیسای حضرت الیاس نبی در پانزدهمین رویداد بین‌الادبیاتی «روح آسیزی در زینتسا» در بوسنی و هرزگوین گفت: گفت‌وگو نشانه‌ای از انسان مؤمن و بالغ است. پانزدهمین رویداد بین‌الادبیاتی «روح آسیزی در زینتسا» با شعار «خدای ما، خدای صلح است و ما سازندگان همبستگی هستیم» در کلیسای حضرت الیاس نبی در شهر زینتسا، واقع در بوسنی و هرزگوین برگزار شد. مارکو کیپیک، کشیش کلیسای حضرت الیاس نبی در این رویداد گفت: همه ما ایمان داریم، دعا می‌کنیم و از خود می‌پرسیم آیا به دعای دیگران اعتماد داریم؟ این یک سؤال باقی می‌ماند و همه ما به دنبال پاسخ هستیم و سعی می‌کنیم در زندگی همیشه از آنچه اساسی است، غافل نشویم - می‌توانیم آن را گفت‌وگو بنامیم، که نشانه‌ای از انسان مؤمن و بالغ است. در این رویداد، شخصیت‌های سیاسی، دیپلماتیک و دینی از جمله شهردار زینتسا، سفیر واتیکان در بوسنی و هرزگوین و مونتو نگر، سفیر سازمان امنیت و همکاری اروپا OSCE، یعقوب فیئینسی رئیس شورای ادیان بوسنی و هرزگوین، محمدحسین انصاری ریزن فرهنگی ایران در بوسنی و هرزگوین و نمایندگان جامعه اسلامی، کلیسای ارتدکس، کلیسای کاتولیک و یهودیان بوسنی و هرزگوین حضور داشتند. سفیر واتیکان در بوسنی و هرزگوین و مونتو نگر و سفیر سازمان امنیت و همکاری اروپا و نمایندگان ادیان و مذاهب مختلف نیز به ایراد سخن پرداختند و گروه‌های سرود مذهبی، آیات کتب مقدس و سرودهای مذهبی اجرا کردند.

تبیین نقش زن و خانواده توسط اندیشمندان ایرانی و صربستانی

به همت انجمن زنان فعال صربستان و با همکاری ریزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اداره ارتباطات فرهنگی بین‌المللی زنان سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، سمینار «خانواده رکن جامعه» با حضور استادان، صاحب‌نظران و فعالان حوزه خانواده در خانه خبرنگاران بلگراد برگزار شد. در این سمینار، فاطمه ابراهیمی مشاور رئیس و سرپرست اداره ارتباطات فرهنگی بین‌المللی زنان سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، مونا یوسفسپاهیچ کارشناس ارشد علوم اسلامی و مدیر مرکز زنان فعال، می‌رولوبوستورویچ کارشناس ارشد مدیریت امنیت و دین پژوه، آرنلا لاکوتا شاعر و دانشجوی دکترای دانشکده فیلولوژی دانشگاه بلگراد و ماریا استانیچ پژوهشگر و هماهنگ کننده ائتلاف در خانواده طبیعی در زمینه خانواده و جایگاه آن و نقش زنان سخنرانی کردند.

ابراهیمی چارچوب مفهومی در جمهوری اسلامی ایران در سه سطح سیاستگذاری، تقنین و اجرا در حوزه خانواده را تبیین کرد. وی گفت: خانواده به عنوان اصلی‌ترین نهاد اجتماعی و سنگ بنای جوامع با نقش تأثیرگذار در رشد و تعالی و شکل‌گیری هنجارها است. به تعبیر رهبر معظم انقلاب اسلامی آیت‌الله خامنه‌ای مسئله خانواده، بسیار مهم است؛ پایه و سلول اصلی در جامعه است؛ هر خانواده یکی از سلول‌های پیکره اجتماع و بدنه اجتماع است. وی مراحل جنگ علیه خانواده از سوی نظام سرمایه‌داری و مکتب لیبرالیسم را شیء انگاری زن، جنبش فمینیستی و تحقیر نقش مادری و ترویج انحرافات اخلاقی به خصوص همجنس‌گرایی ذکر کرد.

برگزاری مجمع بین‌المللی دیجیتال در مسکو

مدیر بخش انیمیشن سازمان سینمایی سوره در نشست «تغییر نهادهای ارزیابی انتقادی و کارشناسی در حوزه سینما» در نخستین مجمع بین‌المللی دیجیتال، رسانه و فرهنگ در مسکو درباره پیام آثار سینمایی، تغییر نقش و کیفیت نقد فیلم و نوع نگرش غرب نسبت به آثار سینمایی و تحمیل فرهنگ از این طریق سخنرانی کرد. امیررضا مافی‌شیراز مدیر بخش انیمیشن سازمان سینمایی سوره به دعوت آژانس صنایع خلاق روسیه در نشست «تغییر نهادهای ارزیابی انتقادی و کارشناسی در حوزه سینما» در نخستین مجمع بین‌المللی دیجیتال، رسانه و فرهنگ در مسکو شرکت و درباره پیام آثار سینمایی، تغییر نقش و کیفیت نقد فیلم و نوع نگرش غرب نسبت به آثار سینمایی و تحمیل فرهنگ از این طریق سخنرانی کرد. در این نشست مافی درباره هوش مصنوعی و آینده جهان سینما با ظهور پدیده‌های مدرن توضیحاتی ارائه داد و درباره ویژگی‌های نقد اظهار داشت: سینما برای ما علاوه بر همه وجوه مشترک آن، حامل پیام است حامل فرهنگ و اندیشه‌های غنی یک ملت است، گاهی این پیام قرار است ما را دگرگون کند و منتقد می‌بایست علاوه بر ارزش‌های زیباشناسی اثر، به این نکته توجه داشته باشد که قرار است باعث ایجاد چه دگرگونی در مخاطب در سراسر جهان شود. وی افزود: بسیاری از فیلم‌های آمریکایی برای مردم آمریکا تولید نشده‌اند بلکه برای تغییر نگرش ما تولید می‌شوند با این هدف که همه را هم‌نظر و هم‌سلیقه کرده و به سمت مصرف آنچه آنان می‌خواهند سوق دهد.

تحلیل شرایط جبهه مقاومت در بصره

همایش «پایداری و مقاومت غزه» یکی از مظاهر اجرای شریعت اسلامی توسط گروه فرهنگی الرضوان، مؤسسه محمدیون و با همکاری وابستگی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بصره با حضور تحلیل‌گران اجتماعی و سیاسی و اقشار مختلف مردم در محل سالن شهدای سازمان بصره برگزار شد. هدف از برگزاری این همایش آشنایی مردم با چرایی ایستادگی مردم مقاوم و مظلوم غزه و مقاومت اسلامی در مقابل رژیم جنایتکار صهیونی بود.

سید احمد صولی پژوهشگر دینی و مدیر دفتر شبکه الصراط از لبنان اظهار داشت: ولادت حضرت محمد(ص) مصدر تمام خیرات و برکات برای امت اسلامی و تمام بشریت است، خداوند متعال برای آگاهی مردم و خارج کردن آن‌ها از تاریکی به نور، پیامبر اکرم(ص) را مبعوث کردند، تا آن‌ها را به توحید برساند و به عبادت خداوند یکتا دعوت کند و آن‌ها را از عبادت بت‌ها و شرک ورزیدن به خداوند متعال دور کند و این هدف تمام انبیاء بوده است و فقط مختص به پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله نبوده، هر یک از پیامبران مبعوث شدند تا یک تحول فکری و معنوی را در مجتمع ایجاد کنند.

کارگاه سبک زندگی اسلامی در تانزانیا

به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در تانزانیا، کارگاه سبک زندگی اسلامی در مدرسه اسلامی حضرت زینب سلام‌الله‌علیها وابسته به جامعة المصطفی(ص) العالمیه برگزار شد. محسن معارفی رایزن فرهنگی کشورمان در ابتدای این کارگاه تخصصی، سالروز وفات حضرت معصومه سلام‌الله‌علیها را به دانش‌آموزان مدرسه تسلیت گفت و تأکید کرد که سبک زندگی اسلامی مهمترین درسی است که باید از شجره طیبه اهل بیت(ع) بیاموزیم. خانم میرهاشمی، عضو هیأت علمی دانشگاه الزهراء(س)، به عنوان استاد کارگاه سبک زندگی در خصوص «نقش سبک زندگی اسلامی خانواده محور در حل مشکلات بشر معاصر» سخنرانی کرد. وی بیان کرد که امروزه حتی به ادعای برخی اندیشمندان غربی، جنگی علیه خانواده به راه افتاده است که هدفش نابودی خانواده و به تبع آن حذف اخلاق و عفت از جامعه است. در ادامه برگزاری جلسات دانشجویی، مناظره دانشجویی تحت عنوان «آیا ارزش‌های اسلامی با جهانی‌سازی معاصر سازگار است؟» با حضور بیش از ۲۵۰ دانشجو از دانشگاه دارالسلام برگزار شد. معارفی رایزن فرهنگی کشورمان در سخنان کوتاهی، اظهار داشت: هر چه بشر بیشتر به سمت تمدن و مدرنیته پیش می‌رود، نیازش به دین بیشتر می‌شود چراکه خلایق بیشتری را می‌تواند بپوشاند. دین می‌تواند به زندگی معنا ببخشد و در هویت بخشی به فرد و زندگی جمعی نقش آفرینی کند و اخلاقیات و عدالت را در جامعه گسترش دهد.

بزرگ‌ترین گردهمایی قرآنی در بصره

وابستگی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بصره به منظور توسعه فرهنگ قرآنی، کرسی تلاوت قرآن کریم با حضور قاریان، حافظان، اساتید و فعالان قرآنی استان بصره به میزبانی سرکنسولگری کشورمان برگزار کرد. در این مراسم دو تن از اساتید قرآنی حمیدرضا احمدی وفا و سید عباس انجام؛ از جمهوری اسلامی ایران با معرفی شورای عالی قرآن دفتر مقام معظم رهبری دعوت شدند. همچنین، پنج تن از قاریان استان بصره آیاتی از کلام الله مجید را تلاوت کرد و سید عباس انجام از اساتید برجسته قرآنی از جمهوری اسلامی ایران پس از تلاوت هر یک از قاریان ضمن تحلیل تلاوت قاری، نکاتی را جهت بهتر شدن تلاوت قاریان بیان داشت که بسیار مورد توجه قاریان بصره قرار گرفت. شیخ جمال الدوسری از علمای اهل سنت نیز در این مراسم، گفت: جمهوری اسلامی ایران در همه زمینه‌ها در کشور دوست و برادر عراق، همکاری و حمایت داشته و در بصره نمونه بارز آن این محفل قرآنی است. وی اظهار داشت: جنگ رژیم صهیونیستی با شیعه نیست بلکه با کل جهان اسلام است و ما همگام با برادران شیعه خود، آماده جانفشانی در این مسیر هستیم.

بخش کتب ایرانی در معتبرترین مؤسسه آموزش زبان تونس

بنابر توافقات صورت گرفته میان رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و «معهد العالی للغات» مؤسسه عالی آموزش زبان تونس با اهدای تعدادی کتب فارسی و عربی چاپ شده در ایران، بخشی مجزا از کتابخانه این مؤسسه آموزشی به این کتب اختصاص داده شد. بخش کتب ایرانی کتابخانه مؤسسه عالی آموزش زبان تونس، با حضور هادی آجیلی رایزن فرهنگی کشورمان، هشام المسعودی رییس مؤسسه معهد اللغات قرطاج، خانم سندس کرونه مدیر دپارتمان زبان عربی و عبدالله آلبوغبیش استاد اعزامی آموزش زبان فارسی افتتاح شد. «معهد العالی للغات» معتبرترین و مهمترین مؤسسه آموزش زبان کشور تونس است که زیرمجموعه دانشگاه دولتی قرطاج محسوب می‌شود. زبان‌های مختلف فرانسوی، ایتالیایی، ترکی، چینی، انگلیسی، آلمانی و اسپانیایی در این مؤسسه تدریس می‌شود که از سال گذشته، زبان فارسی نیز به این موارد اضافه شده است.

انتشار «الهدی» در بغداد

شصت و یکمین شماره نشریه الهدی توسط مرکز مطالعات حوزوی الهدی و با همکاری رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بغداد منتشر شد. این شماره از نشریه به موضوع تمدن اسلامی و نقش نخبگان دانشگاهی و حوزوی در این خصوص تأکید دارد. مهمترین مقالات منتشر شده در این شماره شامل سخنرانی امام خامنه‌ای (دام ظلّه) به مناسبت سالگرد آغاز طوفان الاقصی و نگاه تفکر غربی به اسلام «علی المومن» می‌شود. این پژوهش به بررسی نگاه و برداشت غرب و متفکران و دانشمندان و مراکز فکری آن‌ها در مورد اسلام می‌پردازد. به خصوص اینکه غرب همیشه برای اسلام هراسی تلاش کرده و مانع پیشرفت مسلمانان در زمینه‌های مختلف علمی و تمدنی شده است. همچنین، ابعاد تمدنی اسلام با توجه به رهنمودهای امام خامنه‌ای (دام ظلّه)، تمدن نوین اسلامی و ارزش‌های اسلامی «نور الدین ابو لحنیه»، تمدن اسلامی و تفاوت‌های آن با تمدن غرب «حبیب الله باباتی»، ارزش‌های تمدنی و موارد تعارض آن‌ها بین تمدن اسلامی و غربی «عمران بلعبد»، اصول و ارزش‌های تمدنی: بینش اسلامی «احمد عطیة جمعة»، تمدن در مفهوم قرآنی «سیف ضیاء عبد الکریم»، اصول و پایه‌های تمدن اسلامی «محمد اسماعیل الفاروقی» و... در این شماره از نشریه الهدی آمده است.

همکاری‌های مشترک فرهنگی و دینی ایران و اوگاندا

عبدالله عباسی رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در اوگاندا با سفر به منطقه کیبولی و حضور در دفتر شیخ محمد شعبان گالابوزی، مفتی اعظم اوگاندا در خصوص ضرورت ارتقای سطح همکاری‌های مشترک فرهنگی و دینی و تحولات مربوط به فلسطین و لبنان، با ایشان دیدار و گفت‌وگو کرد. رایزن فرهنگی کشورمان بر ضرورت ارتقای سطح همکاری‌های مشترک و نیز برنامه ریزی و اجرای برنامه‌های فرهنگی - دینی مشترک تأکید و خاطر نشان کرد که در این خصوص رایزنی فرهنگی کشورمان در حد توان خود حمایت‌های لازم را خواهد داشت. وی با اشاره به موضوع فلسطین و جنایات وحشیانه رژیم صهیونیستی از سال گذشته تاکنون، شهادت مردم مظلوم و بی‌دفاع فلسطین که اغلب آن‌ها زنان، کودکان و خبرنگاران بودند را نسل‌کشی و همچنین تخریب مدارس، بیمارستان‌ها و دیگر امکانات اجتماعی توسط رژیم صهیونیستی را جنایت علیه بشریت خواند.

شیخ محمد شعبان گالابوزی مفتی اعظم اوگاندا بر افزایش سطح همکاری‌های مشترک فرهنگی و دینی تأکید داشت. شیخ طه مویرو کزالا دبیرکل جامعه مسلمانان کیبولی از شجاعت جمهوری اسلامی ایران جهت اقدام نظامی و پاسخ به جنایات وحشیانه رژیم غاصب صهیونیستی تشکر کرد و آن را ارسال پیام مهمی به امپریالیست‌ها و سرمایه داران دنیا که قصد تعدی و تعرض به مسلمانان دارند، خواند.

نظر فرهیختگان سوریه درباره «نکات مهم در ایران»

رایزنی فرهنگی ایران در سوریه پنجمین برنامه هفتگی «نکات مهم در ایران» را با هدف معرفی تمدن ایرانی و دستاوردهای آن برای بشریت به عنوان یکی از قدیمی‌ترین تمدن‌های بزرگ جهان، با حضور حمیدرضا مختص‌آبادی رایزن فرهنگی ایران و تعدادی از فرهیختگان برگزار کرد. در این برنامه که توسط خانم رغد حسین و خانم زینب ملکی مدیریت شد، مقاله‌ای درباره ابوالفضل بیهقی به عنوان پیشگام در توسعه نثر فارسی، که اهمیت ادبیات و اندیشه در فرهنگ ایرانی را برجسته می‌کند، ارائه شد. همچنین، گزارشی درباره شهر اصفهان؛ برجسته‌سازی زیبایی و تاریخ غنی اصفهان، برای نشان دادن جایگاه تاریخی، فرهنگی و گردشگری آن بیان شد. در ادامه، فیلم مستندی درباره «امپراتوری ساسانی» با نگاهی به یکی از دوره‌های مهم تاریخی ایران، که عمق تمدن فارسی را منعکس می‌کند، پخش شد. بحث درباره واژگان و اصطلاحات سریال «مرد هزار چهره»: بازتاب زمینه معاصر فرهنگ ایرانی و می‌تواند وسیله‌ای برای تعامل با اصطلاحات روزمره باشد. این برنامه برای تقویت درک متقابل بین فرهنگ‌های مختلف مهم است و فرصتی برای معرفی تمدن غنی ایرانی به مخاطبان فراهم می‌کند. همچنین، برنامه‌هایی که تاریخ، ادبیات و هنر را ترکیب می‌کنند، به تبادل دانش و تقویت روابط فرهنگی کمک می‌کنند.

هم‌اندیشی برای تقویت رسانه‌های مقاومت

رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سوریه با همکاری اتحادیه روزنامه‌نگاران سوریه، نشست تخصصی تحت عنوان «نقش رسانه در تحریف افکار عمومی» با حضور جمعی از صاحبزنان، اندیشمندان و فرهنگ‌دوستان برگزار کرد. حمیدرضا مختص‌آبادی رایزن فرهنگی ایران در این نشست، تأکید کرد که ارتقای رهبران مقاومت نشان‌دهنده پیروزی حتمی ملت‌های مقاومت است. وی بر ضرورت تقویت رسانه‌های مقاومت به‌طور کلی و تقویت امکانات آن‌ها در برابر برتری غرب از نظر فناوری و تکنیک‌های مدرن که امروز برای گمراه کردن افکار عمومی استفاده می‌شود، تأکید کرد. احمد ضوا، معاون وزیر اطلاعات سوریه نیز در این نشست، اشاره کرد که موضوع رسانه دیگر فقط به تحریف افکار عمومی محدود نمی‌شود، بلکه به تمام جنبه‌های زندگی نیز مربوط می‌شود، حتی برخی از اندیشمندان رسانه را خطرناک‌تر از سلاح می‌دانند زیرا به ذهن انسان می‌پردازد و در مرحله‌ای که ما زندگی می‌کنیم، رسانه‌ها متنوع شده‌اند و انتقال اطلاعات تقریباً سریع‌تر از برق شده است. وی افزود: توجه کنید که چگونه برخی از رسانه‌های بین‌المللی بر ضربه زدن به آگاهی مخاطبان مقاومت از طریق کاهش دستاوردهای مقاومت لبنان و فلسطین تمرکز می‌کنند و عمداً آنچه را که اشغالگران به دلیل ضربات مقاومت متحمل می‌شوند، پنهان می‌کنند، همه این‌ها به دلیل محدودیت کامل اسرائیل بر رسانه‌های خود است.

گفت‌وگوی سوریه و ایران با محور رسانه

حسین اکبری سفیر و حمیدرضا مختص‌آبادی رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سوریه ضمن حضور در وزارتخانه رسانه سوریه با زیاد غصن، وزیر رسانه این کشور دیدار کردند. زیاد غصن در سخنانی، با اشاره به روابط دوستانه ایران و سوریه در زمینه‌های مختلف فرهنگی، بر ضرورت معرفی هرچه بیشتر مردم دو کشور به یکدیگر تأکید کرد. وزیر رسانه سوریه با اشاره به پیشرفت‌های علمی، اقتصادی، دفاعی و... ایران، ابراز علاقه کرد که راهکارهایی برای شناخت نخبگان و آحاد مردم سوریه از این پیشرفت‌ها به‌کار گرفته شود. سفیر کشورمان نیز اظهار داشت: امروز، مهمترین سلاح دشمن، «رسانه» است و با تکنولوژی و پیشرفت و تجربه‌ای که دارند قطعاً در این بخش از ما قوی‌تر هستند ولی ما باید با تلاش بیشتر و همکاری دو جانبه و چند جانبه، ضعف‌ها را جبران کنیم. وی افزود: بنابراین باید روابط ایران و سوریه را در همه ابعاد از جمله فرهنگ و رسانه، اقتصادی و علم و فناوری گسترش دهیم. در پایان مقرر شد؛ کمیته مشترک رسانه با حضور کارشناسان دو کشور تشکیل شود.

رویدادنگاری ۱۰ هنرمند عراقی به یاد سید مقاومت

به منظور تکریم مقام شامخ سید مقاومت شهید سید حسن نصرالله رضوان الله علیه، به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بغداد و با مشارکت ۱۰ هنرمند نقاش عراقی، رویداد نگارگری سید مقاومت در منطقه فرهنگی متنی بغداد برگزار شد.

در این رویداد فرهنگی که با استقبال اهالی فرهنگ و هنر بغداد برگزار شد، هنرمندان عراقی به صورت زنده تصاویر شهید سید حسن نصرالله را نقاشی کردند. بخشی از هنرمندان شرکت کننده در این رویداد فرهنگی، برندگان جشنواره فرهنگی، هنری و رسانه‌ای قاده النصر بودند.

این هنرمندان در مناسبت‌های مختلف فرهنگی با همکاری رایزنی فرهنگی کشورمان به برگزاری رویدادهای هنری مبادرت می‌کنند.

شعر شاعران سوری در رثای شهدای مقاومت

به منظور بزرگداشت شهادت رهبران شهید مقاومت اسلامی، رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سوریه با همکاری اتحادیه نویسندگان عرب در سوریه و مجمع شعرای مقاومت اسلامی در ایران، شب شعر بین‌المللی تحت عنوان «ستارگان روشنی بخش راه پیروزی» با حضور حمیدرضا مختص آبادی، رایزن فرهنگی کشورمان و جمعی از فرهیختگان سوریه برگزار کرد. شاعران در اشعار خود به خصال و مناقب رهبران شهید مقاومت و فداکاری‌های آن‌ها و نیز اهمیت و ایفای نقش این مردان در تاریخ منطقه و امت اسلامی اشاره کردند.

علاوه بر این در اشعار خود، تثبیت ارزش‌های مقاومت اسلامی و ثبات و تقویت آگاهی نسبت به مسائل فرهنگی و تاریخی مرتبط با مقاومت اسلامی را بیان کردند. جهاد بکفلونی مدیر اجرایی این شب شعر بین‌المللی، نکاتی را در خصوص شخصیت‌های والای شهیدان مقاومت ارائه کرد و در ادامه، شاعران سوری به خوانش شعرهای خود پرداختند.

همچنین، یادواره شهدای مقاومت با همکاری سفارت ایران در سوریه و ستادکل فرماندهی حزب بعث سوسیالیست عرب و با حضور و شرکت گسترده محافل و جناح‌های سیاسی در آمفی تئاتر دانشگاه دمشق برگزار شد.

حرکت مسلمانان غنا در مسیر رفع نیازهای جامعه

امیر حشمتی رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در غنا در چهارمین اجلاس ملی و سالانه مسلمانان گفت: اجلاس‌های دینی در صورت نیل به «اقدامات عملی در دغدغه‌های مشترک» پایدار خواهد ماند.

وی بهبود مستمر نقاط ضعف، توجه به دستاوردها و بهره‌گیری از وحدت برای رسیدن به اهداف بالاتر را لازمه حرکت مؤثر کنفرانس‌های اسلامی دانست و ابراز امیدواری کرد کنفرانس چهارم مسلمانان غنا به فعال‌تر شدن مسلمانان در مسیر غلبه بر چالش‌های موجود کمک کند. حشمتی، وحدت و اقدام جمعی را تضمین کننده آینده روشن برای نسل‌های آینده خواند و افزود: خوشبختانه با تدبیر علمای غنا، فضای ارزشمند و مملو از صمیمیت برای حرکت مسلمانان این کشور در مسیر رفع نیازهای جامعه ایجاد شده است. در چهارمین اجلاس ملی مسلمانان بیش از ۳۰۰ شرکت‌کننده از جمله شخصیت‌های ملی تأثیرگذار، شیخ عثمان نوح شربوتو، امام مسلمانان غنا، جان درامانی ماهاما، رئیس جمهور پیشین این کشور، حجت‌الاسلام شیخ ابوبکر احمد کمال‌الدین، امام شیعیان غنا، شیخ عمر ابراهیم، امام اهل سنت و جماعت غنا، شیخ عبدالودود هارون امام تیجانیه، معلم محمد بن صالح، امام احمدیه، برخی از اعضای پارلمان، سران قبایل، مقامات و احزاب سیاسی و زنان تأثیرگذار مسلمان نیز حضور داشتند.

تصویر درد و رنج مردم فلسطین در زیمبابوه

رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در زیمبابوه با همکاری سفارت فلسطین و شورای همبستگی فلسطین در زیمبابوه، نمایشگاه عکسی را با هدف برجسته کردن رنج‌های مردم فلسطین و نسل‌کشی توسط رژیم صهیونیستی در حراره برگزار کرد. این نمایشگاه، روایتگر درد و رنج مردم فلسطین، به‌ویژه کودکان و زنانی است که هر روز در اثر بمباران‌های رژیم صهیونیستی به شهادت می‌رسند و شامل تصاویری از بمباران بیمارستان‌ها، در مانگاه‌ها، پناهگاه‌ها و اردوگاه‌های آوارگان بود.

تصاویری که به‌وضوح از بی‌توجهی گسترده به حرمت جان انسان‌ها و نقض حقوق بشر توسط رژیم اسرائیل حکایت دارد و دوگانگی معیارهای غرب در قبال فلسطین و استفاده از سلاح‌های ممنوعه در نسل‌کشی فلسطینیان را به نمایش گذاشت.

این رویداد فرهنگی با حضور تامر المصری، سفیر فلسطین و عباس نوازانی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در زیمبابوه و با حضور نماینده رسانه‌های مختلف افتتاح شد. سفیر المصری تأکید کرد که جامعه بین‌المللی باید جلوی ادامه نسل‌کشی فلسطینیان توسط اسرائیل را بگیرد و خواستار دستگیری مقامات اسرائیل به دلیل این جنایات شد. وی همچنین، اشاره کرد که حدود ۹۷ درصد از زیرساخت‌های درمانی فلسطین تخریب شده و اسرائیل داروهای اختصاص داده‌شده برای مجروحان را مصادره می‌کند.

آثار هنرمندان ایرانی در نمایشگاه هنر مسقط

نمایشگاه هنر مسقط با حضور قیس بن محمد آل یوسف وزیر تجارت عمان و جمعی از دیپلمات‌های کشورهای خارجی افتتاح شد.

در این نمایشگاه تعداد هزار و ۵۰۰ اثر در زمینه هنرهای تجسمی و صنایع دستی از ۲۵۰ هنرمند از کشورهای مختلف از جمله مجارستان، ایران، یمن، فلسطین، لبنان، هند، انگلستان، سودان، آلمان و عمان در معرض دید عموم قرار گرفت. مرتضی بابکی‌نژاد رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در مسقط بنابر دعوت مرکز بین‌المللی نمایشگاه‌ها و کنفرانس‌های عمان از نمایشگاه هنر مسقط بازدید کرد و نکاتی در خصوص راه‌های گسترش روابط فرهنگی و تعامل بین هنرمندان بین دو کشور ارائه داد.

بنابر اعلام این خبر، این نمایشگاه با موضوع هنر مسقط با همکاری وزارت فرهنگ، ورزش و جوانان عمان همه ساله در محل مرکز بین‌المللی نمایشگاه‌های عمان برگزار می‌شود.

بهره‌مندی کنیا از گنجینه تمدنی ایران

قربانعلی پورمرجان رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در نایروبی ضمن بازدید از دانشگاه اسلامی امت استان کاجیادو با علی حسن خامه معاون دانشگاه و تعدادی از رؤسای دانشکده‌ها، اساتید و مسئول آموزش دیدار کرد. علی حسن خامه در سخنانی، ایران را صاحب تمدن بزرگی و مهد علم دانست و علاقه‌مندی خود را برای ارتقای روابط علمی با دانشگاه‌های ایران اعلام کرد.

معاون دانشگاه اسلامی امت استان کاجیادو گفت: ایران در تمام حوزه‌ها، صاحب سبک و روش علمی منحصر به فرد بوده و فلسفه اسلامی در آن دیار رشد و نمو پیدا کرد و همه ما باید از آن استفاده کنیم.

وی ابراز کرد: ابوعلی سیناها، ابن رشد، مولوی‌ها و ده‌ها اندیشمند بزرگ در حوزه علمی و دینی در این دیار رشد کرده و درخشیده‌اند و ما می‌توانیم با افزایش مراودات علمی با مراکز علمی در ایران از این گنجینه تمدنی بهره‌مند بشویم.

رایزن فرهنگی کشورمان نیز در نایروبی بر ضرورت توسعه همکاری‌ها بین دانشگاه‌های ایران با دانشگاه اسلامی امت استان کاجیادو و مشارکت در فعالیت‌های علمی و آموزشی آن گفت: مایه خرسندی است که در بیش از ۸۰ دانشگاه موجود در کنیا، دانشگاه اسلامی امت به عنوان یک دانشگاه اسلامی می‌درخشد.

پورمرجان افزود: ما آمادگی داریم در حوزه تبادل دانشجو و استاد، شرکت اساتید این دانشگاه در برنامه‌های علمی در ایران، اعزام اساتید به دوره‌های دانش افزایی در دانشگاه‌های ایران و... همکاری کنیم.

رونمایی کتابی درباره غزه در قطر

آیین رونمایی از کتاب داستان کوتاه «عذابات غزه.. قصص صغیره جداً» اثر احمد عبدالملک، نویسنده قطری با حضور رایزن فرهنگی ایران در دوحه برگزار شد.

احمد عبدالملک در این مراسم گفت: ما طی روزهای اخیر نخستین سال آغاز جنگ علیه مردم غزه را گذراندیم، جایی که ۳۴ هزار نفر شهید و ۸ هزار نفر مفقود شدند. امروز، تمامی ساکنان نواره غزه دچار سو تغذیه هستند و بیش از یک میلیون و ۹۰۰ هزار نفر آواره شده‌اند.

وی افزود: واقعیت آن است که ما شاهد یک نفاق سیاسی و تأیید مطلق جنایت‌ها در غزه از سوی دولت‌های بزرگ بوده و هستیم. آیا ممکن بود که ما بتوانیم این موضوع را روایت و ثبت کنیم. من خودم نهایتاً به این نتیجه رسیدم که بهترین روش برای ثبت این رویدادها و افشای این تجاوزات وحشیانه، آن است که به «داستان کوتاه» پناه ببرم.

احمد عبدالملک ادامه داد: داستان کوتاه، یک مزیت دارد و بهترین روشی است که می‌توان با کمترین کلمات، بیشترین محتوا ارائه داد. در این راستا، از هفته اول این تجاوز من تلاش کردم که صحنه‌های مهم را ثبت کنم بدون اینکه روایتی داستانی از آن ارائه دهم. بعد از مدتی نیز این رویدادها را به روایت تبدیل کردم.

علی بختیاری رایزن فرهنگی کشورمان نیز روایتگری این رویدادها را به وسیله اهل آن بسیار مهم دانست و گفت: نخستین نکته‌ای که می‌خواهیم بیان کنیم این است که ما باید بتوانیم روایت خودمان را در چنین رویدادهای مهمی ارائه دهیم و اگر ما قصه خودمان را روایت نکنیم، دیگران آن گونه که می‌خواهند روایت خواهند کرد و روایت خود را به ما و کودکانمان و نسل آینده دیکته می‌کنند.

همکاری ایران و اوگاندا برای توسعه امور حج و عمره

عبدالله عباسی رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در اوگاندا ضمن حضور در دفتر «شیخ زکریا کیوالیانگا» رئیس امور حج و عمره اوگاندا، در خصوص بررسی زمینه‌های همکاری مشترک ایران و اوگاندا در امور حج و عمره با ایشان دیدار و گفت‌وگو کرد.

شیخ زکریا کیوالیانگا گزارش مختصری از فعالیت‌های دفتر امور حج اوگاندا ارائه کرد و گفت: این دفتر در سال ۲۰۰۱ تحت نظارت وزارت امور خارجه اوگاندا و وزارت امور حج عربستان سعودی تأسیس شده و طی ۲۳ سال گذشته، مشغول ارائه خدمات به زائرین بیت الله الحرام بوده است. وی افزود: این دفتر مدیریت ۵۸ شرکت ثبت نام زائرین و ارائه خدمات به آن‌ها در سراسر اوگاندا را برعهده دارد. یکی از وظایف این شرکت‌ها برگزاری کلاس‌های آموزشی مناسک حج به مدت ۱۶ ساعت برای زائرین اعزامی به سرزمین وحی است. رئیس امور حج و عمره اوگاندا از ملت و دولت ایران که با وجود همه تحریم‌های ظالمانه، همچنان در کنار مردم مظلوم فلسطین و سایر ملت‌های مظلوم دنیا ایستاده و از آن‌ها حمایت می‌کند، تقدیر و تشکر کرد. در ادامه، رایزن فرهنگی کشورمان با تبیین بخشی از فعالیت‌های فرهنگی، آموزشی، علمی، دینی، رسانه‌ای و... رایزنی فرهنگی ایران در اوگاندا، خواستار بررسی زمینه‌های مشترک همکاری در امور حج و عمره میان دو کشور شد.

همکاری‌های علمی و دانشگاهی ایران و عراق

سرکنسول و وابسته فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بصره با حضور در دانشگاه فنی الجنوبیه بصره با عدنان عبدالله عتیق ریاست، شورای معاونین و اساتید دانشگاه دیدار کردند.

علی عابدی سرکنسول کشورمان در این دیدار گفت: پیشرفت‌های جمهوری اسلامی ایران در زمینه‌های مختلف در ۴۵ سال تحریم در موضوعات مختلف از جمله دانش‌بنیان را برای عراق و دانشگاه‌های عراق قابل استفاده و قابل انتقال است و دو ملت ایران و عراق اشتراکات زیادی دارند و در موضوعات علمی و فرهنگی هم با یکدیگر همکاری می‌کنند.

وی افزود: دانشگاه‌های ایران برای انتقال این تکنولوژی و پیشرفت آمادگی دارند، باید از دستاوردهای علمی دو کشور استفاده شود و تبادل علمی داشته باشید. عابدی عنوان کرد: علیرغم حضور ۱۰۰ هزار دانشجوی عراقی در جمهوری اسلامی ایران باید روابط علمی گسترش یابد، رابطه علمی بین دو ملت برقرار است و لیکن باید توسعه داده شود. ارتباطات هر چه بیشتر عمق داشته باشد خنثی کننده توطئه‌های دشمنان خواهد شد. سرکنسول کشورمان ادامه داد: باید در این زمینه‌ها فیلم‌ها و مطالب نشر شود و مردم آشناتر شوند و دوست و دشمن را بشناسند، امروز کسانی که داعش را به وجود آوردند و پشتیبانی کردند خود را به عنوان ناجی و نابود کننده داعش جا زدند و فتوای مرجعیت و کمک جمهوری اسلامی ایران را مردم فراموش کردند.

راه‌های پرورش عزت‌نفس در کودکان در قطر

رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در قطر با همکاری اداره امور ایرانیان خارج از کشور سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و سرپرستی مدارس ایران در قطر، دوره آموزش خانواده ویژه ایرانیان مقیم را برگزار کرد.

در نخستین نشست این دوره که روز شنبه ۱۲ آبان‌ماه تشکیل شد، بیش از ۱۰۰ نفر از ایرانیان مقیم قطر حضور یافتند و از مباحث ارائه شده بهره بردند. برگزاری این دوره با عنوان «پرورش عزت نفس در کودکان و نوجوانان» به صورت مجازی و در چهار جلسه یک ساعته با حضور محمدرضا کمن دکترای روان‌شناسی و مدرس مدعو دانشگاه تهران برنامه‌ریزی شده است. سرفصل‌های «عزت نفس چیست و چقدر پرورش آن اهمیت و ضرورت دارد؟»، «مؤلفه اساسی موثر بر عزت نفس کدام است؟»، «ابعاد عزت نفس چیست؟»، «ارزیابی فرزندان با پرسشنامه میزان عزت نفس»، «اهمیت خودآگاهی مادر و پدر در عزت نفس کودک و نوجوان»، «خودپنداشت فرزندان چگونه شکل می‌گیرد؟» و «روش‌های افزایش سطح عزت نفس» در این دوره ارائه خواهد شد.

آموزش سه مهارت به زنان اوگاندایی

به همت رایزنی فرهنگی کشورمان در اوگاندا کارگاه آموزشی و دوره‌های اشتغال آفرین دو روزه بانوان در ۳ رشته تولید شمع، صابون و مایع ظرفشویی در منطقه بوکاسا بولوبا - واکیسو برگزار شد.

در برگزاری این کارگاه آموزشی و با هدف توانمندسازی و اشتغال آفرینی بانوان، حدود ۷۵ نفر از بانوان منطقه در ۳ رشته کاربردی و مورد نیاز برای تولید شمع، صابون و مایع ظرفشویی در قالب گروه‌های چند نفره تحت تعلیم ۳ مربی آموزشی قرار گرفتند. در ابتدای برگزاری این کارگاه آموزشی، خانم کاترین ناکابوگو مدیرعامل بنیاد آموزشی دایرکت هند فوندیشن با تقدیر از رایزنی فرهنگی کشورمان در برنامه ریزی و برگزاری این کارگاه آموزشی، ابراز امیدواری کرد تا در آینده نزدیک و با همکاری رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، امکان برگزاری دوره‌های متنوع برای بخش دیگری از بانوان مناطقی دسترسی محدودی به شهر دارند، فراهم شود.

در ادامه عبدالله عباسی رایزن فرهنگی کشورمان گفت: نقش بانوان در خانواده و جامعه اگر بیشتر از آقایان نباشد، قطعاً کمتر از آن‌ها نخواهد بود. چنانچه با نگاهی به تاریخ صدر اسلام و توجه ویژه پیامبر اکرم (ص) و ائمه معصومین (ع) به نقش بانوان در خانواده به عنوان مادر و تربیت کننده نسل آینده جامعه، می‌توان اهمیت آن را درک کرد. لذا آموزش برخی مهارت‌ها و توانمندسازی بانوان به منظور درآمذایی و رفع نیازهای اولیه آن‌ها در خانواده، ضروری به نظر می‌رسد.

ارتقای دانش زبان فارسی در شهروندان قطری

مرکز فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در قطر همزمان با آغاز فصل پاییز، اقدام به برگزاری دوره‌های آموزشی زبان فارسی کرده است.

این دوره‌ها به مدت سه ماه و در دو سطح و سه روز هفته برگزار می‌شوند و هدف آن‌ها ارتقای دانش زبان فارسی در میان شهروندان قطری و دیگر شهروندان کشورهای مختلف مقیم قطر است. برگزاری این کلاس‌ها در دو سطح ابتدایی و متوسط به داوطلبان جدید کمک کرده است تا با توجه به سطح زبان خود، مناسب‌ترین کلاس را انتخاب کنند. این دوره‌ها تحت نظر دو تن از اساتید برجسته زبان فارسی، حسینی و خانم صحرائیان، که هر دو از متخصصان و مدرسان با تجربه در این زمینه هستند، تدریس می‌شوند. در این دوره‌ها نه تنها شهروندان قطری بلکه داوطلبان مقیم از دیگر کشورها از جمله اردن، سوریه، فلسطین، لبنان، هند، موریتانی و مراکش نیز شرکت می‌کنند. علی‌بختیاری رایزن فرهنگی ایران در دوحه در نخستین جلسه دور جدید این کلاس‌ها در سخنانی بر ضرورت برگزاری دوره‌های آموزشی زبان فارسی تأکید و عنوان کرد که زبان فارسی زبانی غنی و فرهنگی است که با آموختن آن، زبان‌آموزان نه تنها صرفاً با یک زبان بلکه با یک تاریخ و تمدن و تمدنی دیرینه آشنا می‌شوند.

دومین هفته مشترک علم و فناوری در عراق

به منظور بررسی زمینه‌های مختلف همکاری دانشگاهی بین دو کشور ایران و عراق، نشستی با حضور حجت‌الاسلام غلامرضا ابادری رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بغداد و مقامات وزارت آموزش عالی و پژوهش‌های علمی عراق برگزار شد. در این نشست، دو طرف به بحث و بررسی مسائل کلیدی پیرامون گسترش تعاملات علمی دو کشور و برنامه‌ریزی برای برگزاری دومین هفته مشترک علم و فناوری میان ایران و عراق پرداختند. دومین هفته مشترک علم و فناوری اواخر دی‌ماه سال جاری با حضور گسترده دانشگاه‌های معتبر دو کشور در عراق برگزار خواهد شد. این رویداد علمی به‌عنوان بستری ارزشمند برای تبادل دانش و فناوری و ایجاد فرصت‌های همکاری بیشتر در حوزه‌های علمی و پژوهشی تلقی می‌شود. رایزن فرهنگی ایران در عراق با اشاره به دستاوردهای هفته مشترک علمی گذشته که در مهرماه سال گذشته در مشهد مقدس برگزار شد، تأکید کرد که چنین رویدادهایی می‌توانند روابط علمی دو کشور را به سطحی جدید و گسترده‌تر ارتقاء دهند. ابادری همچنین، از وزارت آموزش عالی عراق برای همکاری در تحقق این اهداف مشترک قدردانی کرد. حیدر الربیعی معاون علمی و پژوهشی وزارت آموزش عالی و پژوهش‌های علمی عراق نیز با اشاره به برگزاری موفق هفته اول علم و فناوری ایران و عراق در سال گذشته و آثار آن از جمله ارتقای همکاری‌های علمی و دانشگاهی بین دو کشور، بر تمایل وزارت آموزش عالی عراق به تعمیق روابط با دانشگاه‌های ایرانی تأکید کرد.

گرامیداشت روز پرستار در غنا

به مناسبت فرارسیدن سالروز ولادت حضرت زینب(س) و روز پرستار، سفیر و رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در غنا با حضور در مجموعه درمانی ایران کلینیک با تقدیر از پرستاران، این روز را تبریک گفتند. در این مراسم که رئیس و پرستاران ایران کلینیک حضور داشتند، توضیحاتی درباره جایگاه حضرت زینب(س) و دلایل نامگذاری سالروز تولد ایشان با نام روز پرستار ارائه شد. صلاح، رئیس ایران کلینیک غنا نیز با اشاره به زحمات شبانه‌روزی پرستاران این مجموعه، آشنایی کادر درمان ایران کلینیک با باورهای دینی و سنت‌های اسلامی کشورمان را فرصتی مناسب برای گسترش روابط فرهنگی ایران و غنا دانست.

آخرین تحولات منطقه غرب آسیا در سوریه

حمیدرضا مختص آبادی رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سوریه، به بررسی مهم‌ترین مسائلی که منطقه در حال حاضر با آن مواجه است، پرداخت، به‌ویژه اقدامات صهیونیستی علیه ملت‌های منطقه، به‌ویژه مردم فلسطین و لبنان. همچنین سیدهادی سیدافقهی استاد دانشگاه و سیاستمدار سابق ایران شرایط کنونی را مورد ارزیابی قرار داد و به بررسی مهم‌ترین اظهارات ضد ایرانی پرداخت و تأکید کرد که همان‌طور که مقامات ایرانی بر لزوم پاسخ به تجاوزات رژیم صهیونیستی به ایران تأکید کرده‌اند، این پاسخ حتمی و قطعی خواهد بود.

این دیپلمات سابق به حمایت گسترده‌ای که ایالات متحده آمریکا از رژیم صهیونیستی به ویژه در زمان حمله اخیر به ایران ارائه می‌دهد، اشاره کرد. این حمله با استفاده از حدود صد و ده هواپیمای جنگی انجام شد و شامل حمایت‌های لجستیکی و فنی از سوی واشنگتن بود که علاوه بر موشک‌های دقیق و پیشرفته برای هدف قرار دادن سایت‌های ایرانی شامل اختلال در رادارها و اطلاعات ماهواره‌ای می‌شد.

وی همچنین، بر ضرورت تقویت و حمایت از جبهه مقاومت و لزوم تقویت فعالیت‌های رسانه‌ای مقاوم تأکید کرد تا بتوان با قدرت و استحکام در برابر جنگ رسانه‌ای که به‌طور غربی و آمریکایی علیه ملت‌های منطقه و تحریف افکار عمومی جهانی هدایت می‌شود، ایستادگی کند.

همکاری‌های ایران و عراق در مهدویت پژوهی

شیخ ریاض الکعبی و شیخ نصر الدلفی تولیت‌های عتبه‌های نواب اول و دوم امام عصر (عج) ضمن حضور در رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بغداد با حجت‌الاسلام اباذری رایزن فرهنگی کشورمان دیدار کرد. شیخ ریاض الکعبی ضمن ارائه توضیحاتی درباره شخصیت برجسته نواب اربعه حضرت ولی (عج)، حضور آرامگاه‌های این شخصیت‌های برجسته در منطقه تاریخی و فرهنگی بغداد قدیم را از ظرفیت‌های فرهنگی دست نخورده این شهر دانست. وی با بیان گزارشی از اقدامات فرهنگی انجام شده توسط عتبه‌های نواب اربعه در مناسبت‌های مختلف، خواستار توسعه همکاری‌ها با رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در خصوص معرفی نواب اربعه شد. اباذری رایزن فرهنگی کشورمان در بغداد نیز در ادامه این دیدار، نواب اربعه و نام و یاد آن‌ها را موید موضوع مهدویت دانست و با برشمردن توفیقات جمهوری اسلامی ایران در موضوع مهدویت و وجود مراکز متعدد علمی پژوهشی و حتی رشته‌های مهدویت پژوهی، همکاری با مرکز تخصصی مهدویت حوزه علمیه قم را توصیه کرد. وی آمادگی رایزنی فرهنگی کشورمان را برای توسعه همکاری با عتبه‌های نواب اربعه به خصوص در حوزه معرفی شخصیت‌های بزرگ جهان تشیع اعلام کرد. اباذری همچنین، خواستار استفاده از ظرفیت شبکه‌های اتحادیه رادیو و تلویزیون‌های اسلامی عراق برای معرفی هرچه بیشتر نواب اربعه شد.

بررسی تروریسم بین‌الملل توسط کارشناسان عراقی

نشست علمی «تروریسم بین‌الملل» با حضور و سخنرانی کارشناسان و صاحب‌نظران سیاسی در سالن همایش‌های شهید ابومهدی المهندس رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بغداد برگزار شد. عدنان سراج تحلیل‌گر سیاسی اظهار داشت: تعریف تروریسم مملو از مفاهیم سیاسی و ایدئولوژیک است و در حقوق بین‌الملل به دلیل تفاوت در دیدگاه‌ها و مواضع، تعریف مشخص و

روشنی از تروریسم وجود ندارد، بنابراین ممکن است عده‌ای ایجاد ترس در دل دشمن را تروریسم و برخی دیگر آن را دفاع و شهادت به خاطر میهن و آزادی بدانند.

وی ادامه داد: در مفهوم اسلامی، کلمه «ایجاد ترس» در برابر دشمنان خدا و دشمنان اسلام در آیه شریفه آمده است. یعنی قدرت در اینجا محدود به کسانی است که با خدا و دین مبارزه می‌کنند و اسلام کشتار دسته جمعی و نسل کشی کامل را حرام می‌داند و هر فردی را مسئول جنایت و عمل خود به گونه‌ای خاص می‌داند نه تعمیمی که از نظر دین و عقل مردود باشد. این تحلیل‌گر سیاسی بیان کرد: آنچه امروز در جهان اتفاق می‌افتد این است که آمریکا به عنوان یک قدرت بزرگ تروریسم را به دلخواه و بر اساس سیاست خود تعریف می‌کند و در حین حال، از تروریسم و کشتار و نسل کشی و آوارگی حمایت دارد.

همکاری دانشگاه تربیت مدرس و دانشگاه غنا

امیر حشمتی رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در غنا و ساموئل انتوسو رئیس مرکز مطالعات آفریقا دانشگاه ملی غنا و برخی معاونین این مرکز دیدار کردند.

حشمتی ضمن تشریح توانمندی‌های علمی ایران و ارائه آماری از تعداد دانشگاه‌ها و دانشجویان ایرانی، ایجاد روابط میان مراکز مطالعاتی دانشگاهی را زمینه‌ساز توسعه همکاری علمی دو کشور دانست. وی گفت: مرکز مطالعات

آفریقا دانشگاه تربیت مدرس آمادگی دارد تا با انجام فعالیت‌های مشترک با مرکز مطالعات آفریقا دانشگاه غنا، سهم مهمی در توسعه روابط علمی دو کشور ایفا کند. رایزن فرهنگی ایران، موضوع آفریقا را از موضوعات مورد علاقه پژوهشگران ایرانی دانست و ابراز امیدواری کرد تا با تدوین تفاهمنامه میان دو مرکز مطالعاتی، پژوهشگران دو کشور امکان برقراری ارتباط مؤثر و انجام پژوهش‌های مشترک را داشته باشند. ساموئل انتوسو رئیس مرکز مطالعات آفریقا دانشگاه ملی غنا با ارائه گزارشی از روند فعالیت مرکز، به روابط دانشگاه غنا با سایر دانشگاه‌های جهان اشاره داشت و آمادگی مرکز مطالعات آفریقا غنا را برای فعالیت‌های مشترک با جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد. وی ابراز امیدواری کرد تا تفاهمنامه همکاری‌های علمی میان مراکز مطالعات آفریقا دانشگاه تربیت مدرس و دانشگاه غنا منعقد شود.

در این دیدار و با پیشنهاد رایزن فرهنگی ایران، مقرر شد دو مرکز مطالعاتی پیش‌نویس اولیه تفاهمنامه همکاری را طی مدت سه هفته مبادله و پس از آن جلسات کارشناسی را برای تدوین نهایی تفاهمنامه برگزار کنند.

فرصت‌های جدید همکاری میان ایران و قطر

مؤسسه فرهنگی «کتارا» در دوحه به مناسبت دهمین سالگرد تأسیس شبکه دیپلماسی عمومی، میزبان جشنواره فرهنگی شبکه دیپلماسی عمومی (GDPnet) بود.

به گفته مسئولان کتارا، این جشنواره دو روزه که با همکاری ۲۹ کشور عضو برگزار شد، فرصتی برای تجلیل از همکاری‌های فرهنگی و تبادل بین ملت‌های مختلف فراهم آورد و شامل برنامه‌های متنوعی بود که نمایانگر فرهنگ‌های گوناگون و ایجاد پیوند میان جوامع مختلف بوده است.

نخستین روز برگزاری این جشنواره با حضور سفرا و فرستادگان نمایندگی‌های خارجی مقیم کشور قطر برگزار شد. علی بختیاری رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در قطر نیز ضمن حضور در این مراسم، با مدیران کتارا و شبکه دیپلماسی عمومی از جمله السلیطی دیدار کرد.

وی در رایزنی‌های خود با مدیران و نیز اعضای فعال این جشنواره از جمله سفیر ترکیه و نیز مدیر مرکز فرهنگی یونس امره در دوحه، بر اهمیت چنین رویدادهایی در گسترش روابط فرهنگی و ایجاد بستری برای تعاملات بین‌المللی تأکید کرد.

این جشنواره با بازدید از نمایشگاه تمبر کشورهای عضو شبکه جهانی دیپلماسی عمومی با حضور سفرا و نمایندگان سیاسی و فرهنگی دیگر کشورها آغاز و پس از انتقال به محل

سخنرانی و نمایشگاه صنایع دستی، با سخنرانی خالد السلیطی، مدیرعامل کتارا و رئیس شبکه دیپلماسی بین‌المللی عمومی، ادامه یافت. وی در سخنان خود بر اهمیت دیپلماسی عمومی و دستاوردهای دوره ریاست کتارا بر این شبکه تأکید کرد.

تنوع طعم ایرانی در جشنواره غذاهای کشورهای آسیایی

رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سنگال، غرفه ایران در جشنواره «غذاهای کشورهای آسیایی» را با مشارکت سفارت کشورمان برنامه ریزی و برپا کرد.

این جشنواره به همراه ۸ سفارتخانه از کشورهای گروه آسیایی (اندونزی، مالزی، پاکستان، چین، ژاپن، کره جنوبی، ترکیه و تایلند) در محوطه سفارت ترکیه برگزار شد.

این رویداد با حضور و سخنرانی خانم «نور ساغمان» سفیر ترکیه در سنگال آغاز شد. او تأکید کرد: غذا، فراتر از ارزش‌های غذایی؛ تاریخ، فرهنگ، اعتقاد و تجربیات را نیز منتقل می‌کند.

وی افزود: آشپزی ما نشان دهنده هویت فرهنگی ماست. آشپزی ترکیه با تجربیات تاریخی مرتبط و گنجینه عظیمی است، همانطور که سرزمین ترکیه نیز چنین است.

در این جشنواره قرار بود هر سفارتخانه سه نوع غذای مشهور کشور خود را در غرفه خویش ارائه دهد.

نخستین بازدیدکننده غرفه ایران، سفیر مالزی بود که از تنوع طعم غذاهای ایرانی تمجید کرد.

آزمون دوره مقدماتی زبان فارسی در بغداد

مرکز فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در بغداد، سیصد و هشتاد و سومین آزمون پایان دوره سطح مقدماتی آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان را برگزار کرد.

آموزش زبان فارسی در این مرکز بر اساس ۳ روش آموزشی از جمله کتب آموزشی بنیاد سعدی و کتاب (آموزش نوین زبان فارسی) تالیف احسان قبول و کتاب (مجموعه آموزشی فراز فارسی) تالیف مهین ناز میردهقان است که به دور روش برخط و حضوری برگزار می‌شود.

در پایان دوره از فراگیران آزمون کتبی و شفاهی گرفته می‌شود و به قبول شدگان گواهی پایان دوره از ریزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در عراق اعطا خواهد شد.

مرکز فرهنگی در راستای سیاست‌های ریزنی فرهنگی ایران آموزش زبان فارسی را در سه سطح مقدماتی، متوسطه و پیشرفته به علاقه‌مندان عراقی توسط اساتید باتجربه و مجرب تدریس کرده و فراگیران پس از گذراندن این سه سطح، دارای چهار مهارت اصلی خواندن، نوشتن، شنیدن و صحبت کردن شده و از شناخت و یادگیری مطلوبی برخوردار می‌شوند.

آموزش فارسی به دانش آموزان سنگالی

رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سنگال و عضو انجمن دوستی ایران و سنگال در مراسم برپایی دوره آموزش زبان فارسی ویژه دانش آموزان مقطع راهنمایی در مدرسه ۱۸ منطقه «چاروی»، دیدار و گفت‌وگو کردند.

ممدو مختارگی عضو انجمن دوستی ایران و سنگال ضمن بیان خلاصه‌ای از فعالیت کلوب زبان فارسی تحت نظارت «بنیاد سعدی»، تأثیر آن در ارتقای آگاهی‌های نوجوانان و افزایش علاقه‌مندان به زبان، تمدن پارسی و فرهنگ ایران زمین را برشمرد.

وی همچنین، از فعالیت‌های سفارت و ریزنی فرهنگی کشورمان در توسعه روابط فرهنگی بین ایران و سنگال و شناخت مردم دو کشور از یکدیگر قدردانی کرد.

ممدو مختارگی به موضوع اعلام آمادگی ایران برای اعطای بورسیه تحصیلی دانشگاه‌ها برای واجدین شرایط و تسلط آنان به زبان فارسی اشاره داشت و توصیه کرد که فراگیری زبان فارسی می‌تواند در اعزام آنان در آینده برای ادامه تحصیل موثر واقع شود.

علیرضا وزین رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سنگال نیز در این مراسم، به معرفی بنیاد سعدی، پشتیبان اصلی برگزاری دوره آموزش زبان فارسی پرداخت و افزود: نکات مشترک بسیاری در زبان و ادبیات فارسی و سنگال وجود دارد که دانش‌آموزان با ارتقاء سطح فراگیری زبان فارسی با جنبه‌های مختلف فرهنگ ایران آشنا خواهند شد.

آشنایی نیجریه‌ای‌ها با مکتب امام حسین(ع)

هشتمین دوره «آشنایی با مکتب امام حسین(ع) و پیوند آن با مقاومت مدرن امروزی» به همت ریزنی فرهنگی کشورمان در نیجریه برگزار شد.

دوره جدید، با عنوان «آشنایی با مکتب امام حسین(ع) و پیوند آن با مقاومت مدرن امروزی» با همکاری اداره کل همکاری‌های علمی و دانشگاهی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و دانشگاه باقرالعلوم(ع) قم و بخش امور فرهنگی و علمی جنبش اسلامی نیجریه برگزار شد.

مجید کامرانی رایزن فرهنگی کشورمان در نیجریه بر ضرورت دانش‌افزایی در حوزه معارف اسلامی از طریق برگزاری این دوره‌ها و گفت‌وگوهای مستمر علمی بین جوامع مختلف از جمله ایران اسلامی اشاره کرد.

وی همچنین، توسعه و گسترش فرهنگ غنی اسلام و تشیع به جهانیان را از وظایف اصلی این نمایندگی فرهنگی دانست و افزود: آشنایی شیعیان نیجریه با مکتب فروزان و آگاهی بخش انمه اطهار(ع) به ویژه فرهنگ و مکتب امام حسین(ع) به عنوان بخش بزرگی از تاریخ مقاومت برای شیعیان نیجریه مهم است و پیوند آن با مقاومت در جهان امروز و استمرار آن از اهداف این دوره خواهد بود.

این دوره با حضور و تدریس حجت‌الاسلام محمدرضا مشکى باف از دانشگاه باقرالعلوم (ع) قم طی روزهای شنبه و یکشنبه هر هفته به مدت یک ماه ادامه خواهد یافت.

«روز فرهنگی شیراز» در تانزانیا

روز فرهنگی شیراز با حضور سفیر کشورمان در تانزانیا و فعالان فرهنگی دو کشور به میزبانی رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در دارالسلام تانزانیا برگزار شد.

حسین الوندی سفیر جمهوری اسلامی ایران در تانزانیا در این مراسم، اظهار داشت: رابطه ایران و تانزانیا به واسطه حضور پرافتخار شیرازی‌ها در تانزانیا یک رابطه خونی و برادرانه است که متأسفانه چندان که باید و شاید مورد پژوهش‌های دقیق قرار نگرفته است و باید بیشتر به آن پرداخته شود. محسن معارفی رایزن فرهنگی کشورمان نیز درباره نحوه تعامل بسیار دوستانه شیرازی‌ها با مردمان بومی شرق آفریقا تأکید کرد که شیوه آن‌ها که تا امروز برای همه ما درس‌آموز است، بسیار متفاوت از استعمارگرانی است که فقط به دنبال منافع خودشان بودند.

وی ادامه داد: شیرازی‌ها با آمیختن آداب و رسوم خود با فرهنگ مردم محلی تلفیق فرهنگی منحصر بفردی ایجاد کردند که باعث رونق و شکوفایی اقتصادی و پیشرفت مردم منطقه در آن زمان شد و تا به امروز مورد افتخار مردم شرق آفریقا است. همچنین، خانم مریم منصب مدیرکل موزه زنگبار بیان داشت: ارج نهادن به تاریخ و فرهنگ غنی شیراز، اهتمام به روابط پایدار جمهوری اسلامی ایران و تانزانیا است چراکه پررونق‌ترین دوره‌های تاریخی تانزانیا در سرزمین اصلی و زنگبار در دوران شیرازی‌ها بوده است که با سبک‌های معماری و دانش خود و آمیختگی سنت‌ها تا امروز پل دوستی و احترام و تفاهم فرهنگی بین تانزانیا و دیگر کشورهای به خصوص جمهوری اسلامی ایران را بنا نهاده‌اند.

گفت وگو با رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در چین

شاکله شرقی

جمهوری خلق چین علاوه بر آنکه یکی از قدرت‌های بزرگ اقتصادی جهان و پرجمعیت‌ترین و وسیع‌ترین کشورهاست، یک ویژگی بارزتری هم دارد که از ویژگی‌های دیگرش پیشی دارد؛ تنوع فرهنگی و اجتماعی. این کشور با داشتن قدمت دیرین فرهنگی، یکی از کشورهایی است که توانسته است الگوهای زیادی در جهان به وجود آورد و جریان‌های فرهنگی متعددی را راهبری کند. نعمت الله ایران‌زاده رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در چین درباره موضوعات مختلف فرهنگی میان ایران و چین، سخن گفته است که می‌تواند برای فعالان حوزه‌های مختلف در ارتباط با این کشور، راهگشا باشد.

✦ آقای دکتر ایران‌زاده! به تازگی شاهد برپایی دومین مجمع تمدنی و بین‌المللی لانگجو با شعار «تبادلات و یادگیری متقابل، الگویی برای پیشرفت بشر» بودیم که هیأتی از فرهنگستان هنر کشورمان و همچنین رایزنی فرهنگی ایران نیز در آن شرکت داشتند؛ حضور در این مجمع تمدنی چه رهاوردهایی برای ایران داشته است؟

در دومین مجمع لانگجو بیش از ۳۰۰ مهمان چینی و خارجی از بیش از ۶۰ کشور و منطقه از باستان‌شناسان، نویسندگان و پژوهشگران تاریخ و هنر حضور داشتند و رئیس محترم فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران را دو عضو پیوسته و استاد برجسته هنر جنابان علی رجبی و عبدالحمید قدیریان همراهی می‌کردند. هنرشناسان و دانشمندان، درباره موضوعاتی همچون «بازتولید تمدن: باستان‌شناسی و تنوع تمدن از منظر جهانی»، «خلاقیت ادبیات - ظنین ادبیات جهان و توسعه جامعه بشری» گفتگوهای عمیقی داشتند. حضور در چنین مجامعی، امکانی فراهم می‌سازد تا تاریخ درخشان تمدنی و فرهنگی ایران به باستان‌شناسان و پژوهندگان جهانی و چینی نشان داده شود و گفت‌وگوهای دویا چندجانبه با هنرورزان و استادان فرهنگ و هنر انجام گیرد.

شدنی نیست.

برگزاری نمایشگاه‌های بزرگ و باشکوه فرهنگی و هنری با شرکت کشورهای مختلف جهان، امری خجسته، اثرگذار، سازنده و آرام‌بخش است و از دل این برنامه‌هاست که صنعت گردشگری و تبادلات هنری و فرهنگی و دوستی با جای جای جهان شکل و اوج می‌گیرد. ما برای معرفی ارزش‌های فرهنگی، ادبی و فلسفی خویش باید در جوامع و رویدادهای فرهنگی جهان، حضور و ظهور فعال و بایسته‌ای داشته باشیم و با افتخار، گنجینه‌های فکری و معنوی خود را به جهانیان معرفی کنیم؛ ضمن اینکه از داشته‌های ارزشمند فرهنگی و هنری دیگران نیز بیاموزیم و بر ثروت اندیشگانی خود بیفزاییم.

به قول زنده یاد امین‌پور:

عمر اندک و فرصت خموشی بسیار
تلخ است سکوت، گفت و گویی بکنیم

✦ در ادامه اشاره‌ای به وضعیت فرهنگی امروز چین داشته باشید.

در کل می‌توان گفت فرهنگ و فرهنگ‌سازی در چین در دو دهه اخیر، رشد چشمگیری داشته است. سینما، انتشار کتاب، موسیقی، اجرای سیاست‌گذاری تمدن‌ها و فرهنگ‌ها برای ساختن دنیایی مشترک و انسانی، اهمیت دادن به ورزش و سلامت همگانی، تأکید بر تلاش جمعی برای ساختن کشور، نظم و انضباط، مبارزه با فساد اداری و نهادینه کردن قانونمندی و پاسخگویی، تقویت گردشگری و تعاملات جهانی، برگزاری همایش‌های بزرگ جهانی برای معرفی فرهنگ و هنر و تاریخ این کشور و احترام به گردشگران خارجی و ایجاد فضای صمیمی گفتگو با آنان، برگزاری جشنواره‌های گوناگون با پررنگ کردن عناصر سنتی و نیم‌نگاهی به عناصر بین‌المللی و داشتن برنامه‌های متنوع برای اوقات فراغت نسل جدید به‌ویژه نوجوانان و جوانان، از اهمیت بی‌نظیری برخوردار است. چینی‌ها اصولاً مردمی کم‌سخن، فروتن، صمیمی و در عین حال جدی و اهل کار و تلاش خستگی‌ناپذیر و قانع هستند. در کار و بار دیگران دخالت نمی‌کنند. چندان تماس چشمی با فرد روبه‌رو ندارند و به تمام معنا، سرشان در کار خودشان است. به هر بنای تاریخی یا موزه‌ای که سر بزیند، انبوهی از نونهالان و دانش‌آموزان را می‌بینید که آمده‌اند تا با ریشه‌های فرهنگی و تاریخی خود آشنا شوند. هم به دلیل کنترل دقیق و کارآمد و هم ایجاد، تقویت و هدایت فرهنگ عمومی، امنیت در این کشور بسیار بالاست؛ میزان سرقت بسیار کم و ناچیز است و بانوان تقریباً با مزاحمت خیابانی مواجه نمی‌شوند. به جرأت می‌توان گفت که نظم، ادب،

از اهداف برگزاری این مجمع، تمرکز بر میراث فرهنگی، ادبیات و هنر و یادگیری متقابل بین تمدن‌هاست و ایران و چین که جزو تمدن‌های هزاره هستند، با سابقه گرانسنگ چند هزار ساله می‌توانند راهبردهای ابتکاری برای تمدن جهانی به ارمغان آورند و پیام صلح و دوستی و آزادی و رهایی را در پرتو آثار هنری خلاقانه و ابتکاری، فریاد سایر ملت‌ها بیاورند.

✦ برپایی رویدادهای فرهنگی و همچنین حضور پررنگ در رویدادهای خارجی، چه نقشی در توسعه روابط ایران با دیگر کشورهای آسیایی از جمله چین ایفا می‌کند؟

پاسخ به این پرسش را با این بیت بلند و باشکوه مولانا آغاز می‌کنم که فرمود:
آفتی نبود بتر از ناشناخت
تو بر یار و ندانی عشق باخت
ما در جهان سوء فهم‌ها و سوء تفاهم‌ها به سر می‌بریم. از سوی دیگر، زیست انسانی با چالش‌های چند بعدی، پیچیده و چند مجهولی مواجه است. امپراتوری رسانه در صدد هویت‌زدایی از کرامت و هویت انسانی، به‌ویژه هویت و شاکله شرقی است. اندیشه‌های پسااستعماری همچنان در خدمت خودکامگان و زراندوزان و قصابان کودک‌کش و قاتلان زنان و مردان آزدیخواه و مظلوم است. در چنین میدان اندیشگانی، اجتماعی و روابط پراز آب‌هام، گوهر معرفت و حکمت و هنر و زیبایی و ادبیات غنی و سرشار از پیام‌های جهانی انسان‌ساز و بازشناسی و شناساندن عناصر مقوم فرهنگ بشری، با هر ابتکار و کاری، ارزش دو چندان و در حکم آب زندگانی است. برگزاری رویدادها و جشنواره‌های هنری و برپایی نمایشگاه آثار خلاقانه، تاباندن نور معنا و ژرفا به زوایای زندگی مادی است. بنابر این فرهنگ‌ورزی بدون درک و دریافت عمیق از ضرورت‌ها و اقتضانات گفتمان فرزاندگی و اصالت‌های ریشه‌دار همسو با منافع بشری،

آرامش و وجدان کاری، در جای جای زندگی آنان هویداست. چینی‌ها مدام در حال آموختن و یادگیری هستند. سرانۀ مطالعه آنان بالاست؛ حدود ۹۰ درصد از مردم به اینترنت و فضاهای مجازی و زیست بوم‌های آموزشی، آموزشی و ادبیات آنلاین دسترسی دارند. رونق سینمای ملی و محلی رو به فزونی است و بیش از ۸۰ درصد از تولیدات سینمایی و انیمیشن مورد استفاده آنان، چینی، و کمتر از ۲۰ درصد فیلم‌ها خارجی است.

مسئولان و مردم چین چه نگاهی به ایران و فرهنگ ایرانی دارند؟

بیش از دو هزار سال، دو ملت صاحب تمدن بزرگ، از طریق جاده ابریشم با هم داد و ستد داشته‌اند. این پیشینه تمدنی، اسباب دوستی و مهرورزی مردمان دو کشور بوده و خواهد بود. شرکت‌های چینی زیادی در ایران مشغول فعالیت هستند. تعداد زیادی از استادان ایرانی در دانشگاه‌های این کشور در حال تدریس و تحقیق و اجرای طرح‌های پژوهشی مشترک هستند. حدود سه هزار دانشجوی ایرانی در دانشگاه‌های معتبر با تراز بالای جهانی در چین در حال تحصیل هستند و این موارد، فرصت‌های خوب و بی‌بدیلی برای معرفی ایران است. تعدادی از فیلم‌های سینمایی ایران در شبکه‌های تلویزیونی اینجا پخش شده است. موضوع استکبارستیزی و مقاومت ملی در برابر زیاده‌خواهی‌های آمریکا نیز یکی از وجوه مشترک فرهنگی ایران و چین است و دیده می‌شود که در فضای مجازی، رویدادهای فرهنگی و سیاسی ایران با دقت و حس تحسین دنبال می‌شود. بنابراین هرچه داد و ستدها و رفت و آمدهای سیاسی، فرهنگی و اقتصادی بیشتر شود، این شناخت، گسترده‌تر و عمیق‌تر خواهد شد.

✘ جناب‌عالی به عنوان رابزن فرهنگی ایران در چین، در مسیر فعالیت‌های خود با چه چالش‌هایی روبرو هستید؟
مردم اندر حسرت فهم درست.

✘ فعالیت‌های نمایندگی فرهنگی ایران در چین، به خصوص با تأکید بر اقدامات اخیر چه دستاوردهایی برای کشورمان داشته است؟

چاپ و نشر چند اثر مهم: خون دلی که لعل شد (خاطرات مقام معظم رهبری)، هنر و زیبایی از دیدگاه شهاب‌الدین سهروردی، سرگذشت هنر در تمدن اسلامی: موسیقی و معماری؛ آموزش زبان فارسی به چینی، ترجمه گام اول به زبان چینی؛ نمایش و برگزیده شدن دو فیلم ایران در هفدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم کودکان چین به نام‌های بیرو و لوپتو، تولید سی ویدئوی کوتاه درباره بزرگان

ادبیات کلاسیک با زیرنویس چینی و انتشار آن‌ها در فضای مجازی چین، برگزاری بزرگداشت روز حافظ، نظامی گنجوی و سعدی، برگزاری دو دوره المپیاد زبان و ادبیات فارسی با شرکت دانشجویان زبان و ادبیات فارسی دانشگاه‌های سراسر چین، نکوداشت ایران‌شناسان و استادان و محققان فارسی و ایران‌شناسی چین، حمایت از کرسی‌های زبان و ادبیات فارسی و ایران‌شناسی با حضور ارزنده سه استاد ایرانی، درخشش هفت فیلم کوتاه ایرانی در دهمین جشنواره فیلم کوتاه آسیا و کسب دو مقام در جشنواره فیلم کوتاه در چین، برگزاری کلاس‌های آزاد زبان و ادبیات فارسی و فرهنگ ایرانی برای دانشجویان سایر رشته‌ها، نقد فیلم «بچه‌های آسمان» در دانشگاه پکن، برگزاری کارگاه جغرافیای فرهنگی و ایران‌شناسی در برخی از دانشگاه‌ها، رصد و پایش محیط و نگارش و ترجمه بیش از یکصد و بیست جستار برای پایگاه تخصصی جامعه و فرهنگ (سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی) به منظور شناساندن فرهنگ و تحولات فرهنگ چین به نخبگان ایرانی، برگزاری نمایشگاه شکوه پارس در قصر شهر ممنوع، موزه شانگهای، و در روزهای آینده در موزه سین کیانگ (هر کدام به مدت سه ماه به ۲۱۶ اثر از ایران باستان و از گنجینه بی‌نظیر موزه ملی ایران)، برگزاری دورسوم گفت و گوی دینی اسلام و دائوئیسم در تهران و برنامه‌ریزی برای برگزاری دور چهارم در چین در معبد ماو شاون، برنامه‌ریزی برای برگزاری دور پنجم گفت و گوی خانواده و زنان بین ایران و فدراسیون بانوان چین، امضای سند مبادلات آموزشی علمی و فرهنگی بین سازمان فرهنگ و وزارت فرهنگ و گردشگری، امضای تفاهم‌نامه همکاری فرهنگستان هنر ایران و چین، شرکت در همایش‌ها و هم‌اندیشی‌ها، برگزاری نمایشگاه کتاب و روز فرهنگی ایران در نمایشگاه بین‌المللی کتاب، برگزاری مناسبت‌های نوروز و شب یلدا برای ایرانیان و ایران‌شناسان، حضور قاریان ممتاز ایرانی در مساجد چین، برگزاری نمایشگاه منبت، تذهیب و نگارگری با حضور هنرمندان ایرانی، اعزام شخصیت‌های علمی و هنری و فرهنگی چین به ایران، تولید ده قسمت مستند از جاذبه‌های گردشگری ایران، همکاری در تولید مستند طعم زعفران در جهان، ترجمه پنج اثر به چینی از آثار فرهنگی و ادبی جدید در قالب طرح ترجمه آثار کلاسیک دو کشور و همکاری در ترجمه پنج اثر از چینی به فارسی و....

✘ وضعیت کرسی‌های آموزش زبان فارسی و در ابعاد کلی‌تر، میزان استقبال چینی‌ها از زبان و ادبیات فارسی به چه شکل است؟

آموزش زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه

پکن، سابقه‌ای حدوداً هفتاد ساله دارد و اولین نسل استادان ایرانی که اینجا حضور داشته‌اند، بزرگانی چون علامه دکتر سیدجعفر شهیدی، دکتر دبیرسیاقی و دکتر بختیار بوده‌اند. علاوه بر دانشگاه پکن، در سال‌های اخیر در ۱۳ دانشگاه دیگر، رشته زبان فارسی یا زبان و ادبیات فارسی راه اندازی شده و فعالیت آنان با قوت و قدرت ادامه دارد. این دانشگاه‌ها عبارتند از: دانشگاه زبان‌های خارجی شانگهای، دانشگاه زبان‌های خارجی پکن، دانشگاه اقتصادی و تجارت چین، دانشگاه زبان‌های خارجی شی آن، دانشگاه زبان‌های خارجی تیان جین، دانشگاه زبان‌های خارجی خه به، دانشگاه شی خه زه، دانشگاه جی لین، دانشگاه زبان‌های خارجی و تجارت خارجی گوانگ دونگ، دانشکده حرفه‌ای معاصر لین شیا و دانشگاه زبان‌های پکن. معمولاً این دانشجویان باید یک سال از تحصیل خود را در یکی از دانشگاه‌های ایران بگذرانند و این موضوع، به شناخت دقیق‌تر آنان از ایران امروز، کمک شایانی می‌کند.

در اکثر این دانشگاه‌ها علاوه بر استادان بومی، از حضور استادان ایرانی نیز بهره می‌برند. در دانشگاه پکن آقای دکتر بهادر باقری از دانشگاه خوارزمی و در دیگر دانشگاه‌ها، دکتر طباطبایی از دانشگاه شهید بهشتی، خانم دکتر عباسی از تربیت مدرس، دکتر میرزایی از دانشگاه بین‌المللی امام خمینی قزوین و یا استادان ایرانی ساکن چین حضور دارند و چینی‌ها از حضور این استادان، بسیار استقبال می‌کنند و قدر می‌دانند و بر صدر می‌نشانند.

در طول سالیان، بسیاری از آثار ارزشمند ادبی قدیم و معاصر ما به همت این استادان چینی ترجمه شده است. منابع درسی فراوانی نیز تألیف کرده‌اند. در دانشگاه پکن، این رشته تا مقطع دکتری دانشجو می‌پذیرد و رقابت خوب و سازنده‌ای بین آنان برای بهره‌بردن از استادان ایرانی شکل گرفته که به امر تبادلات فکری و فرهنگی بین دو زبان و دو کشور کمک شایانی می‌کند. تا کنون پنج دوره کنفرانس ایران‌شناسی در دانشگاه پکن برگزار شده و ششمین کنفرانس احتمالاً در سال آینده برگزار خواهد شد. به‌زودی ترجمه فارسی چکیده مقالات و همچنین مقالات برتر این کنفرانس‌ها را در ایران منتشر خواهیم کرد.

در طول سال‌های گذشته، رایزنی فرهنگی سفارت ج.ا. ایران در چین، با این کرسی‌ها، ارتباطات گرم و سازنده‌ای داشته است؛ از جمله: معرفی و پیشنهاد استادان ایرانی به آنان، برگزاری برنامه‌های فرهنگی و ادبی مانند بزرگداشت سعدی، نظامی و حافظ، برگزاری چهار دوره المپیاد دانشجویی

زبان و ادبیات فارسی، تهیه برخی منابع مورد نیاز آنان، دعوت از استادان چینی برای شرکت در همایش‌های بین‌المللی ایران و از همه مهم‌تر، پیگیری ترجمه صد کتاب کلاسیک از فارسی به چینی و بالعکس با شرکت استادان این گروه‌ها که همچنان ادامه دارد و امسال خوشبختانه هشت مورد از این کتاب‌ها منتشر شد و به‌زودی آیین رونمایی از انتشار خمسه نظامی گنجوی را برگزار خواهیم کرد.

در کل می‌توان گفت کرسی‌های زبان فارسی در این دانشگاه طبق برنامه‌ای که دارند، رواج و رونق خوب و امیدبخشی دارد و یکی از فرصت‌های بسیار ارزشمند ارتباطات فرهنگی و علمی بین دو کشور محسوب می‌شود و امید است که با حمایت بیشتر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، شاهد حضور بیشتر استادان ایرانی و تقویت علمی کرسی‌ها باشیم.

✦ به انکای تجربه‌ای که از حضور در چین و اطلاعاتی که از جامعه چین به واسطه مراوده با آنان کسب کرده‌اید، زمینه‌های لازم برای صادرات محصولات فرهنگی - هنری ایران به این کشور فراهم است یا همچنان با ما و اگرهایی در این راستا رویه‌رو هستیم؟ اگر بله، شما چه پیشنهادی برای کسب موفقیت بیشتر در این زمینه دارید؟ بزرگی اقتصاد چین و درآمد سرانه رو به رشد آن،

از جمله دلایلی است که بسیاری از کشورها و شرکت‌ها را به این بازار علاقه‌مند نموده و باعث شده یک فضای رقابتی شدید برای حضور در این بازار شکل گیرد. بنابراین، با این فضا و در چارچوب سیاست کلان توسعه با کیفیت بالای چین، کالاها و خدماتی می‌توانند در بازار این کشور حضور داشته باشند که از کیفیت لازم برخوردار بوده، قیمت رقابتی داشته و در بین حجم انبوه محصولات موجود در بازار متمایز باشند. می‌توان گفت محصولات فرهنگی و هنری ایران، به شرط رعایت مؤلفه‌های یاد شده، توان و قدرت حضور در بازار چین را دارند؛ خصوصاً با در نظر داشتن اینکه این محصولات از ویژگی متمایز بودن برخوردارند. اصلی‌ترین شروط برای شکل دادن صادرات پایدار و موفق در حوزه محصولات فرهنگی و هنری به چین، موارد ذیل است:

- بزرگی مقیاس: تولید کنندگان کوچک و متوسط، به‌تنهایی توانایی حضور در این بازار بزرگ را ندارند و ضروری است تحت مدیریت واحد و در قالب یک مجموعه بزرگ و توانمند برای صادرات این اقلام برنامه ریزی شود.

- برنامه صادراتی (Export Plan) این محصولات برای بازار چین در داخل کشور تهیه شود.

- برنامه بازاریابی در چین با کمک شرکت‌های

تخصصی این حوزه تدوین شود. این برنامه، باید شامل مواردی از جمله شناسایی شبکه‌های توزیع، قوانین و مقررات مرتبط به‌ویژه در حوزه گمرکی، فروش از طریق خرده‌فروشی، تجارت الکترونیک، بسته‌بندی و تبلیغات باشد.

✦ نگاه چینی‌ها، به‌خصوص فعالان فرهنگی و مسئولان فرهنگی آنان به روابط فرهنگی و هنری با دیگر کشورها، از جمله ایران چیست؟

سیاست و برنامه کلی فعالان و مسئولان فرهنگی چین، گسترش روابط فرهنگی و علمی با سراسر جهان است. این سیاست هم در سویه دولتی آن، و هم در قالب گفتگوها و تعاملات مردم با مردم دنبال می‌شود. بودجه‌ای که برای این امر اختصاص داده می‌شود، هنگفت و کارساز است. چین هم خوب سرمایه‌گذاری می‌کند و هم سودآوری چشمگیری از این امر دارد. تقریباً می‌توان گفت که برنامه‌های بین‌المللی آنان در عرصه‌های مختلف فرهنگی و هنری تعطیلی ندارد و از هر فرصتی برای ایجاد گفت و گو و داد و ستد فرهنگی بهره می‌برند و به‌جد می‌توان گفت سیاست درهای باز چین، در این عرصه نمود جدی و درخشانی دارد. برگزاری سال فرهنگی با روسیه ۲۰۲۴ را در همین ارتباط می‌توان رویداد مهمی تلقی کرد. برنامه‌ریزی برای سال فرهنگی ۲۰۲۶ با جمهوری اسلامی

ایران، حائز اهمیت و الثفات سیاستگذاران فرهنگی خواهد بود و در دستور کار است.

✦ درخصوص تجربه خود چینی‌ها از صادرات محصولات فرهنگی هم به نکاتی اشاره بفرمایید.

چین با روابط چندجانبه‌ای که با کشورهای مختلف دارد، می‌کوشد با استفاده از ابزارهای مختلف و روزآمد، فرهنگ و فلسفه دیرین خود را به جهان معرفی کند. برای نمونه، گروه‌های موسیقی و اپرای سنتی چین در سراسر جهان حضور می‌یابند. ورزش تایچی چین در تمام دنیا شناخته شده و طرفداران بیشماری دارد. فعالیت‌های دوجانبه نیز با جدیت دنبال می‌شود و در قالب برنامه‌های هفته فرهنگی چین در کشورهای مختلف اجرا می‌شود. میراث فرهنگی و یافته‌های جدید باستان‌شناسی چین در موزه‌های جای جای جهان به نمایش درمی‌آید. در سالیان اخیر، چین به‌خصوص بر دیپلماسی مردم با مردم تکیه و تأکید فراوانی دارد. مرکز متخصصان خارجی ساکن پکن (BOTC) نیز همواره برای معرفی میراث فرهنگی چین به استادان و متخصصان خارجی ساکن این کشور، برنامه‌های مستمری دارد.

✦ ایرانیان مقیم چین چه وضعیتی دارند و بیشتر در چه قشر و گروه‌هایی فعالیت دارند؟ رابطه رایزنی فرهنگی کشورمان با ایرانیان مقیم چین چگونه است؟

منت خدای را، همه ایرانیان مقیم، مایه نازش و سربلندی و جزو خوشنامان جامعه چین هستند و هر صنف و رسته و دسته، از وجوهی از ایران عزیز، آینه داری و نمایندگی می‌کنند.

استادان و محققان ایرانی با ظرفیت بیش از سیصد نفر در چین، می‌توانند پل ارتباطی نخبگانی بین دانشگاهیان هر دو کشور باشند. برای استفاده شایان از این ظرفیت، ضروری است ساختارهایی بین مبدأ و مقصد ایجاد شود و این اراده هر دو طرف را می‌طلبد. نهادهای علمی و فناوریانه و مراکز دانشگاهی، از تجارب زیسته علمی نخبگان ایرانی حاضر در چین، می‌توانند در داخل کشورمان به بهترین وجه بهره ببرند؛ به شرط آنکه اسبابی برای حضور بزرگی و غرور و شخصیت آنان فراهم گردد. این به برنامه‌ریزی راهبردی و سرمایه‌گذاری و اعطای تسهیلات نخبگانی و گشودگی در برابر اندیشمندان و دانشی‌مردان، بازبسته است. تشویق اعضای هیأت علمی به برقراری ارتباط با کشورهای خارجی از جمله چین و حضور در مجامع دانشگاهی و شرکت در رویدادهای سطح عالی به قصد آگاهی از پیشرفت‌های

علمی و ارتباط با نخبگان و دانشمندان و انعکاس تحولات و یافته‌ها به جامعه علمی و تحقیقاتی کشور، به شکوفایی و رونق خواهد انجامید.

در چین حدود سه هزار دانشجو از ایران در مقاطع مختلف و البته بیشتر در رشته‌های علوم پزشکی تحصیل می‌کنند و سرمایه‌های انسانی بی‌ظیری هستند که در زمره با استعدادترین‌ها و کوشاترین‌ها هستند که رنج مهاجرت را برای کسب دانش و بینش پذیرفته‌اند تا با اغتنام فرصت، به عنوان متخصصان و پزشکان و محققان به کشورمان برگردند و منشأ خدمات عمومی و تخصصی باشند.

تاجران ایرانی هم از خوشنام‌ترین گروه‌های ایرانی مقیم در چین هستند. پاس حرمت همه عزیزان، گرمی و ضروری است. نکته‌ای هم بایسته یادآوری است که شروع مهاجرت از ایران به چین به دهه هشتاد برمی‌گردد؛ بنابراین آرام آرام نسل دوم ایرانی در چین در حال شکل‌گیری است.

✦ رایزنی فرهنگی کشورمان چگونه می‌تواند از همراهی ایرانیان مقیم چین برای دست‌یابی به دیپلماسی فرهنگی و توسعه روابط خود بهره بگیرد؟

هر مقام مسئولی که در گسترش مناسبات و پیوندهای فرهنگی و انتقال میراث تمدنی و علمی، کمر خدمت بر میان بسته است، فراتر از روابط محدود و چارچوب‌ها، بایسته و شایسته است که به‌راستی و صمیمانه از همه ایرانیان نمایندگی کند و جایگاه والای انسان ایرانی را آینه داری کند. راز کامیابی را در چنان نگاه فراگیر و ملی و انسانی می‌دانم و بی‌گمان نسبت فیروزی و کارآمدی، بدان باز بسته است.

خوشبختانه تعامل رایزنی فرهنگی با ایرانیان محترم مقیم چین در سطح خوب و نویدبخشی است. برنامه‌های ملی فرهنگی و دینی در رایزنی با حضور گرم آنان برگزار می‌شود. ایرانیان مقیم چین با تخصص‌ها، تجربیات و آشنایی دیرین خود با جامعه بزرگ چین، مطمئناً می‌توانند یار و یاور ما در تعمیق و گسترش روابط فرهنگی با چین باشند و ما نیز در حد توان و فرصت، از این امکان ارزنده بهره برده و می‌بریم. برای نمونه، حضور مکرر گروه موسیقی «اکسیر عشق» در برنامه‌های فرهنگی سفارت و یا برنامه‌هایی که با حضور دوستان چینی داریم، بسیار جذاب و تأثیرگذار بوده است. حضور استادان زبان و ادبیات فارسی نیز در برنامه‌های فرهنگی ما بسیار مغتنم و سودمند است. ما از دانش و تجربه ارزشمند دوستان ایرانی بدون توجه به گرایش‌ها یا سلاقی سیاسی و اعتقادی

آنان، با افتخار بهره می‌بریم و آنان را همکاران و همفکران خود می‌دانیم. مطمئناً اکثر این دوستان، دغدغه‌های فرهنگی دارند و دوست دارند در معرفی ارزش‌های تمدنی و فرهنگی ایران با چین، قدمی یا قلمی بردارند و با ما همکاری و همفکری کنند.

✦ از آنجایی که بر چین نظام فرهنگی و سیاسی غیردینی حاکم است، تلاش برای توسعه تعاملات فرهنگی با این کشور، از دریچه گفت‌وگوی ادیان فایده و کارکردی دارد؟

به قول زنده یاد قیصر امین پور:

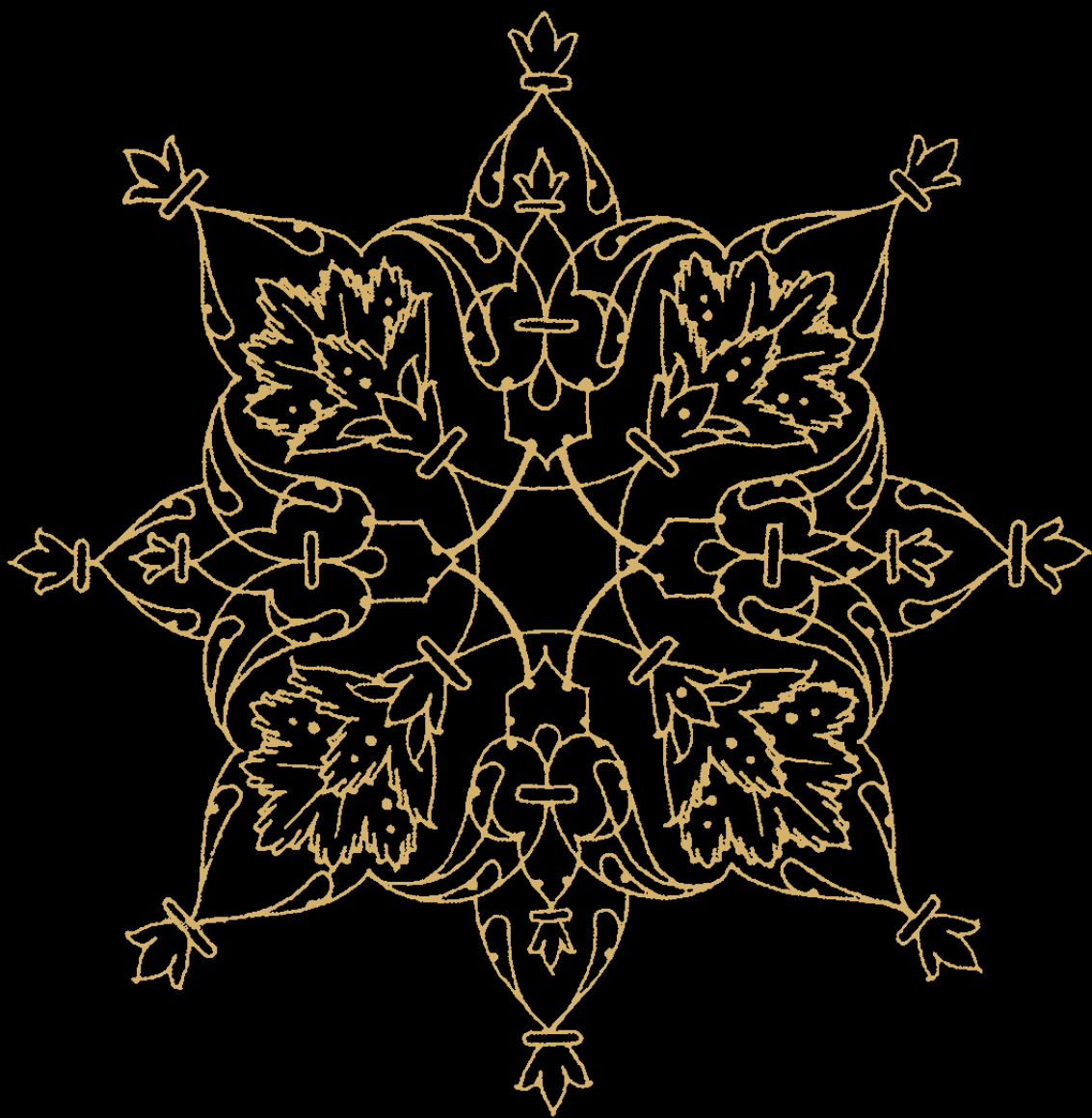
به چشم بد مردمان، عین خوبی است
که من هر چه دیدم ز چشم تو دیدم...

دهانم شد از بوی نام تو لبریز

به هر کس که گل کفتم و گل شنیدم.

بخش عمده‌ای از ایران هراسی و چین هراسی در هر دو کشور به نشناختن و درست نشناختن برمی‌گردد. بایسته گفت و گو، گشودگی، پیوستگی، درک لایه‌های پنهانی، آشنایی با کهن‌الگوهای ذهنی و رفتاری و شناختی و زدودن غبارها و تعصب‌ها و قرار گرفتن در میانه است و حرمت نهادن به باورها و آیین‌ها و در عین حال، استقبال از گفت و گوی روشمند و سازنده به قصد ساختن جامعه‌ای بر بنیاد صلح و دوستی و ارزش‌های انسانی. طرح داشته‌های فرهنگی و تمدنی و دینی در مجامع نخبگانی و تبیین مفاهیم والای انسانی و ارزش‌ها در چنین ساحتی، با اقبال و پذیرش روبه‌رو خواهد شد. تفکر اسلامی و اندیشه خردگرایی شیعی و آرمان‌خواهی و فضیلت‌طلبی ایرانی و مکتب اسلامی - ایرانی، امکان و ظرفیت ژرفی برای گفت و گوی دوجانبه و چندجانبه با صاحبان ادیان و اندیشمندان و دانشمندان و باورمندان چینی و جاهای دیگر دارد. برگزاری سه دور گفت و گوی دینی اسلام و دناو و چند دور گفت و گوی خانواده و زنان و برگزاری کنفرانس کنفوسیوس و سعدی و سایر کارگاه‌های فکری و فلسفی، به توسعه تعاملات و بازشناسی میراث تمدنی و فرهنگی خواهد انجامید.

علی‌رغم تصویر و تصور خاصی که نسبت به چین در کشور ما ایجاد شده، چین از گفتگوهای فرهنگی و بین‌الادیانی استقبال می‌کند. به‌ویژه فرهنگ تائوئیسم برای آنان جایگاه ویژه‌ای دارد. ممکن است این تعاملات در سطح عموم مردم، جایگاه و موضوعیت خاصی نداشته باشد؛ اما در مجامع فرهنگی و دانشگاهی، معمولاً باب این گفتگوها باز است؛ مقالات فراوان در این عرصه منتشر می‌شود و می‌توان برنامه‌های دوجانبه در چین و ایران با محوریت گفت و گوی دینی بین اسلام و تائوئیسم یا اندیشه‌های کنفوسیوس ترتیب داد.

اخبار سازمان

هم‌اندیشی نمایندگان کمیسیون فرهنگی مجلس

رییس و ۹ تن از نمایندگان کمیسیون فرهنگی مجلس میهمان حجت‌الاسلام والمسلمین محمدمهدی ایمانی‌پور رییس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی بودند تا علاوه بر آگاهی از عملکرد و وضعیت این سازمان، در باز کردن مسیرهای قانونی هموار، در عرصه دیپلماسی فرهنگی کشور، همراهی کنند.

ایمانی‌پور با اشاره به تاکیدات مقام معظم رهبری در تشکیل و مأموریت‌های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی به عنوان قرارگاه امور فرهنگی بین‌المللی کشور، گفت: بر همین اساس، با همکاری دستگاه‌های مربوطه، سیاست‌ها و سند جامع امور فرهنگی بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران تدوین و به تصویب مراجع ذی‌صلاح رسید. مسوولیت راهبری و اجرایی‌سازی این سند نیز برعهده ما گذاشته شده است.

وی با بیان اینکه موضوع امت‌سازی در جهان اسلام، یکی از برنامه‌های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در سه سال گذشته بوده است، افزود: خوشبختانه مشاهده می‌کنیم امروز مقام معظم رهبری بر اهمیت امت‌سازی تاکید دارند که نشان می‌دهد ما در سال‌های گذشته، مسیر درستی را طی کرده‌ایم.

رییس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، با بیان اینکه برنامه ۳ ساله تحول سازمانی به خوبی پیش رفته است و متعاقب آن سند راهبردی پنج ساله راهبردی این سازمان، آماده‌سازی و مهیای اجرا شده است، افزود: این سند و فعالیت‌های اصلی ما در حوزه دیپلماسی فرهنگی را مشخص کرده است. این امر نشان می‌دهد که ما با برنامه وارد کار شده‌ایم و با برنامه هم پیش خواهیم رفت.

ایمانی‌پور درباره رویکردهای کلان برنامه تحول در سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، توضیح داد: شش رویکرد در این برنامه، مورد توجه قرار گرفته است که اجتماعی‌سازی گفتمان امت اسلامی، روایت‌گری موثر و جریان ساز از ایران و انقلاب، حضور هدفمند و موثر در زیست بوم‌های نوین، افزایش سهم ایران در بازار صنایع فرهنگی، بازآرایی کنش گران فرهنگی بین‌المللی و متناسب‌سازی جایگاه و ظرفیت‌های سازمان با مأموریت قرارگاهی آن را شامل می‌شود.

وی همچنین، برای اجرای تحولات بنیادین و تبدیل سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی به یک سازمان کارآمد، گفت: در این عرصه، پنج چرخش تحول آفرین مدنظر قرار گرفته است

که یکی از آنها، حرکت از سازمان اداری به نهاد انقلابی است. همچنین ما می‌خواهیم از یک سازمان تصدی‌گر به یک قرارگاه تنظیم‌گر چرخش داشته باشیم. از سازمان غیرخلاق به سازمان دانش بنیان، طی مسیر کنیم.

رییس دستگاه دیپلماسی کشور همچنین بیان کرد: ما قصد داریم به جای تمرکز بر کنشگران حاکمیتی بر کنشگران مردمی و غیر حاکمیتی متمرکز شویم و از روش‌ها و فعالیت‌های فرهنگی کم‌تأثیر به روش‌ها و فعالی‌های پر مخاطب با تأثیرگذاری بالا، تغییر مسیر دهیم. ایمانی‌پور در ادامه، درباره اقدامات شاخص دوره دهم سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در راستای ایفای رسالت فرهنگی بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر سند جامع امور فرهنگی بین‌المللی، ابراز کرد: هفت مأموریت در این عرصه، مدنظر قرار گرفته است که نخستین آن، ابتدا بر ارزشها و مبانی انقلاب اسلامی و مفاد بیانیه گام دوم انقلاب خواهد بود. همچنین ما با شناخت و اشراف به محیط فرهنگی بین‌المللی، به یکی دیگر از مأموریت‌های دیپلماسی فرهنگی دست خواهیم یافت.

وی، توانمندسازی و ارتقای ظرفیت‌های فرهنگی بومی را یکی دیگر از موضوعات و مأموریت‌ها برای سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، دانست و گفت: در ادامه نیز، ما با ارتقای سرمایه انسانی و زیرساخت‌ها و همچنین ارتقای محتوا، محصولات و ابزارهای فرهنگی بین‌المللی، امور فرهنگی بین‌المللی کشور را به سطح قابل‌انتظاری خواهیم رساند. رییس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، همچنین درباره دو رویکرد دیگر این سازمان برای رسیدن به نقاط قابل‌اعتنا و ارزش آفرین، توضیح داد: توسعه روابط و همکاری‌های فرهنگی بین‌المللی و استقرار نظام جامع و متمرکز امور فرهنگی بین‌المللی، از دیگر موضوعاتی است که فعالیت‌های فرهنگی بین‌المللی را در شرایط مطلوبی قرار خواهد داد.

ایمانی‌پور در بخش دیگری از این نشست، درباره انتظارات سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی از مجلس شورای اسلامی توضیح داد: یکی از چالش‌هایی که ما در سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، با آن روبرو هستیم، موضوع خلاءهای قانونی در حوزه دیپلماسی فرهنگی و فعالیت‌های فرهنگی بین‌المللی است که امیدواریم نمایندگان محترم مجلس به ویژه اعضای کمیسیون فرهنگی، در این باره حمایت‌های لازم را مبذول دارند.

وی افزود: تأمین احکام متناسب با عرصه

دیپلماسی عمومی و روابط فرهنگی در برنامه‌های پنج ساله توسعه، یکی از انتظارات ما از مجلس است. همچنین درخواست داریم که عنوان مرکز ساماندهی ترجمه و نشر (مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی) به فهرست موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی افزوده شود.

رییس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، حمایت از تصویب طرح‌ها و لوایح موردنیاز برای گسترش دیپلماسی عمومی و روابط فرهنگی بین‌المللی را یکی دیگر از انتظارات این سازمان از مجلس شورای اسلامی عنوان کرد و گفت: در این راستا، موضوعات مهمی همچون ایرانیان خارج از کشور، توسعه صادرات محصولات و خدمات فرهنگی کشور، گسترش زبان و ادبیات فارسی و فعالیت‌های تبلیغی و قرآنی در عرصه بین‌المللی، اولویت‌های ما به حساب می‌آید. البته موضوعات دیگری همچون مدارس عصری خارج از کشور، توجه به زیرساخت‌ها و ساختمان‌های نمایندگی‌های فرهنگی در خارج از کشور و حمایت از تعیین و تصویب بودجه معادل ارزی در ردیف بودجه سازمان نیز، از ضرورت‌هایی است که انتظار داریم مجلس محترم، یاری رسان باشد.

رییس دستگاه دیپلماسی کشور با تاکید بر اینکه ارتباط با مجلس شورای اسلامی، امری ضروری به حساب می‌آید، ادامه داد: ضمن اینکه ما در سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی از نقد منصفانه و علمی، استقبال می‌کنیم و آن را باعث رشد خود و سازمان می‌دانیم، اما بر خود لازم می‌دانیم که از مظلومیت رایزنان فرهنگی کشورم نیز دفاع کنیم. در دوره جدید، رایزنانی که به نمایندگی‌ها، اعزام شده‌اند، علاوه بر اینکه بر زبان‌های بین‌المللی و بعضاً بومی مسلط هستند، سابقه و تجربه کافی در حوزه دیپلماسی فرهنگی دارند.

در ادامه این نشست، اعضای کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی، پیشنهادها و نظراتی ارائه کردند. مأموریت مشابه سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در دستگاه‌های مختلف، انجام کارهای موازی در دستگاه‌های مختلف، لزوم قوی‌تر شدن ارتباط سازمان با مجموعه دیگر، معرفی محور مشخصی از شاخصه‌های فرهنگی کشور توسط سازمان، اطلاع رسانی مطلوب‌تر از فعالیت‌های سازمان، بهره‌مندی بیشتر از ظرفیت‌های فرهنگی خارج از کشور، ارتباط موثرتر با موسسات فرهنگی خارج از کشور، توجه بیشتر به شایسته‌سالاری در انتخاب رایزنان فرهنگی، فعالیت بیشتر در

مناطق مرزی و کشورهای همسایه، دوری از حکمرانی با تعارف در عرصه دیپلماسی فرهنگی، از جمله پیشنهادهایی بود که توسط اعضای حاضر کمیسیون فرهنگی مجلس در نشست با رییس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، ارائه شد.

حجت الاسلام مرتضی آقانهانی رییس کمیسیون فرهنگی مجلس نیز ضمن اعلام تشکیل کمیته جدید دیپلماسی فرهنگی در این کمیسیون، توصیه‌هایی برای پیشبرد اهداف سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، بیان کرد.

تسلیم شهادت یحیی سنوار

رییس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی با حضور در دفتر جنبش حماس در تهران، شهادت یحیی سنوار رییس جنبش حماس را به نمایندگی این جنبش تسلیم گفت.

حجت‌الاسلام محمدمهدی ایمانی‌پور در این حضور، در گفت‌وگو با خالد خدومی نماینده جنبش حماس ضمن ابراز همدردی برای شهادت این فرمانده بزرگ مقاومت فلسطین، جنایت صهیونیست‌ها و عملیات غیرقانونی این رژیم غیرقانونی را محکوم کرد.

وی همچنین ضمن امضای دفتر یادبود دفتر حماس در تهران، ابراز امیدواری کرد خداوند شهید عزیز یحیی السنوار را با پیامبر اکرم (ص) و هم‌زمان شهید، محشور کند.

رژیم صهیونیستی با صدور بیانیه‌ای رسمی مدعی شد که یحیی سنوار رئیس دفتر سیاسی حماس را در جریان بمباران منطقه‌ای در غزه به شهادت رسانده است.

«خلیل الحیه» معاون رئیس دفتر سیاسی جنبش حماس نیز روز جمعه ۲۷ مهرماه ۱۴۰۳، خبر شهادت یحیی سنوار، رئیس دفتر سیاسی جنبش حماس توسط رژیم صهیونیستی در نوار غزه را تایید کرد.

گزارش یک نشست هم‌اندیشی

به همت مؤسسه فرهنگی بین‌المللی الهدی نخستین نشست هم‌اندیشی و هم‌افزایی برای صادرات فرهنگی در سالن جلسات مجتمع فرهنگی تزکیه تهران برگزار شد.

امیرحسین اسدی مدیرکل دفتر خدمات کسب و کار وزارت صمت، در این نشست، انتقاداتی درباره وضعیت فعلی صادرات صنایع دستی ایران مطرح کرد.

اسدی با اشاره به وجود بیش از یکصد هزار صادرکننده صنایع دستی در کشور، این تعداد را نگران‌کننده خواند و تصریح کرد: این حجم از صادرکننده کنترل نشده یعنی نبود نظارت

و استاندارد. این شرایط باعث صادرات محصولات بی‌کیفیت و خدشه‌دار شدن وجهه محصولات ایرانی در بازارهای جهانی می‌شود که هم اکنون شاهد آن هستیم.

مدیرکل دفتر خدمات کسب و کار وزارت صمت، همچنین تأکید کرد: صنعت فرهنگی و صادرات کشور با چالش‌های جدی روبرو است که نیازمند تحول و بازنگری اساسی است.

وی با اشاره به مشکلات ناشی از ضعف در دانش و لزوم ارائه آگاهی در خصوص صادرات صنایع فرهنگی توسط رایزنان اقتصادی و فرهنگی کشور، گفت: ما باید به این نکته توجه کنیم که انتخاب‌های هوشمندانه در حوزه رایزنی‌های اقتصادی و فرهنگی می‌تواند تأثیر بسزایی در بهبود وضعیت صادرات داشته باشد.

اسدی همچنین به وجود کارگاه‌های تولیدی در کشورهای همسایه، از جمله افغانستان، اشاره کرد و افزود: این کشورها با قیمت‌های پایین‌تر اقدام به تولید می‌کنند و ما باید به این نکته توجه کنیم که ضعف در دانش و مهارت می‌تواند مانع از رقابت ما در بازارهای جهانی شود.

وی بر ضرورت تشکیل کنسرسیوم‌ها و تشکل‌های فعال در حوزه صنایع فرهنگی تأکید کرد و گفت: ما نیاز داریم تا نگرش‌ها در طراحی و تولید تغییر کند و برای این منظور برگزاری مسابقات طراحی و تأمین مالکیت معنوی طرح‌ها ضروری است.

مدیرکل دفتر خدمات کسب و کار وزارت صمت همچنین به لزوم تصویب قوانین سخت‌گیرانه‌تر در مجلس برای حمایت از حقوق طراحان اشاره کرد و افزود: ما باید قوانینی وضع کنیم که از سرقت طرح‌ها جلوگیری کند و جریمه‌های سنگینی برای متخلفان در نظر گرفته شود.

اسدی در پایان تصریح کرد که برای بهبود وضعیت صنایع دستی و فرهنگی کشور، نیاز به ایجاد یک اکوسیستم مناسب داریم که بتواند از ظرفیت‌های موجود بهره‌برداری کند و به سمت رشد و توسعه پایدار حرکت کند.

در ادامه مهدی فیاضی مدیرعامل مؤسسه فرهنگی بین‌المللی الهدی، گفت: موسسه الهدی، به عنوان یک نهاد فرهنگی شبه‌خصوصی وابسته به سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، به دنبال ارتقاء صادرات فرهنگی در سطح بین‌المللی است.

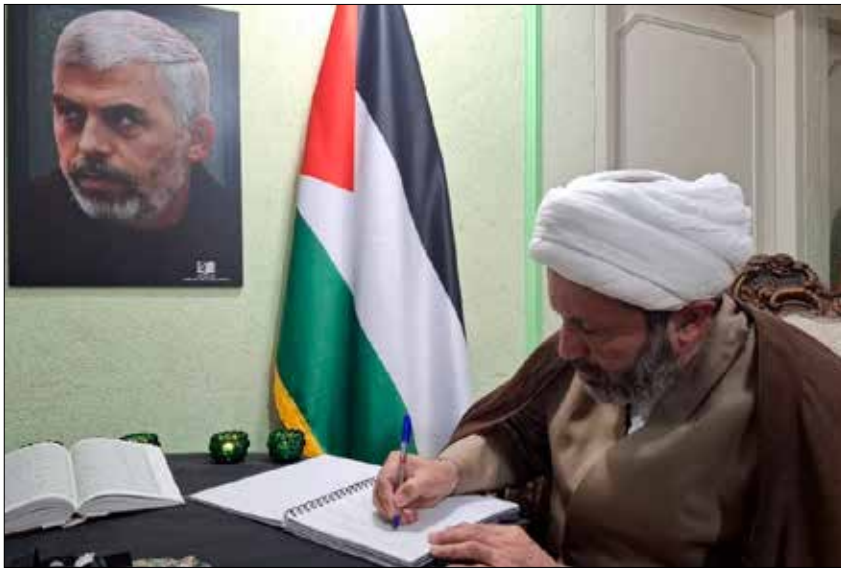
وی افزود که سه سال پیش دبیرخانه‌ای با عنوان دبیرخانه صادرات فرهنگی برای شناسایی راه‌های ارزآوری در کشور تشکیل شد که به بررسی ظرفیت‌های مغفول ارزآوری از طریق صنایع فرهنگی و هنری پرداخت. هدف از این دبیرخانه، حمایت از صنایع خلاق و فرهنگی است.

امضای تفاهمنامه با مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری

با همکاری سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری، از توسعه اقتصاد فرهنگ و شبکه‌سازی و حمایت از صادرات صنایع فرهنگی در قالب یک تفاهمنامه حمایت خواهد شد.

براساس اهداف این تفاهمنامه، گسترش همکاری‌ها و تعاملات بین‌المللی در حوزه‌های نوآوری، فناوری و فناوری‌های فرهنگی در دستور کار قرار خواهد گرفت.

حجت‌الاسلام محمدمهدی ایمانی‌پور رییس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، با بیان اینکه اقتصاد را به عنوان ابزاری برای توسعه فرهنگ نگاه می‌کنم، افزود: تمرکز بر ایرانیان خارج از کشور، فرصت‌های مناسبی پیش روی کشور ایجاد می‌کند که گسترش فرهنگ

ایرانی- اسلامی، از مهم‌ترین این فرصت‌ها است.

سجاد احدزاده رییس مرکز تحول و پیشرفت ریاست جمهوری نیز در این مراسم، گفت: بخش‌های فنی، حقوقی، مالی و زمانی، رکن هر کاری است. در اجرای این تفاهم نامه، موضوع حقوقی را به عنوان پایه در نظر داریم و مهمترین رکن کار برای پیشبرد فعالیت‌ها می‌دانیم.

در این تفاهم نامه که به امضای ایمانی‌پور و احدزاده رسیده است، شبکه‌سازی و ارتباط‌گیری با فارس زبانان به ویژه ایرانیان سراسر دنیا، از اولویت‌های همکاری این سازمان‌ها به حساب می‌آید.

همچنین دسترسی به بازاری بالقوه با جمعیتی حداقل ۱۰ میلیون نفر (یک درصد جامعه هدف ایرانیان و فارسی زبانان دنیا) با هدف افزایش سهم بازار محصولات و خدمات فرهنگی دانش بنیان و خلاق تولیدی فارسی زبانان در سراسر دنیا نیز، مورد توجه قرار خواهد گرفت.

در همین راستا، برنامه ریزی، اجرا و تامین مالی جایزه بین‌المللی طرح‌ها و ایده‌های برتر فارسی زبانان سراسر دنیا با اولویت ایرانیان، در حوزه نوآوری فناوری و فناوری‌های فرهنگی، به عنوان موضوع همکاری در قالب امضای این تفاهمنامه، اعلام شده است.

از این رو، سیاست‌گذاری و انجام هماهنگی لازم در تمامی سطوح دولتی برای اجرای موفق طرح توسط سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و همراه کردن ظرفیت نمایندگی‌های فرهنگی ایران در خارج از کشور در راستای اهداف تفاهمنامه، مورد تاکید قرار گرفته است.

دبیرخانه این جایزه نیز در بنیاد دیپلماسی عمومی ایران از زیرمجموعه‌های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی برپا خواهد شد.

از سوی دیگر، مرکز تحول و پیشرفت ریاست جمهوری، پیگیری و انجام هماهنگی‌های لازم برای تامین مالی مورد نیاز از جمله تامین جایزه سالیانه از سایر منابع داخل کشور از جمله دستگاه‌های اجرایی دولتی و غیردولتی را در دستور کار قرار خواهد داد.

بیانیه به مناسبت شهادت صفی‌الدین

رییس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی به مناسبت شهادت مظلومانه سید هاشم صفی‌الدین رئیس شورای اجرایی حزب الله لبنان بیانیه‌ای صادر کرد.

در بیانیه حجت‌الاسلام محمد مهدی ایمانی‌پور آمده است:

«من المومنین رجال صدقوا ما عاهدوا الله علیه فمنهم من قضی نحبه و منهم من ینتظر و ما بدلوا تبدیلا»

شهادت جناب سید هاشم صفی‌الدین، رهبر و فرمانده متعهد، متدین و فداکاری که حیات طیبه خویش را وقف نبرد در جبهه حق علیه باطل ساخت، دل آزادگان جهان و دلدادگان به حق و حقیقت را رنجاند. این شهید راه آزادی قدس، در مسیر رسیدن به اهداف و آرمان‌های بلند خود و جبهه مقاومت از هیچ گونه تلاشی دریغ نورزید و در نهایت، پاداش عظیم و غیرقابل وصف سال‌ها مجاهدت فی سبیل الله را از پروردگار عالمیان دریافت کرد.

ایشان در معیت شهید سید حسن نصرالله، دبیر کل فقیه حزب الله لبنان و دیگر رهبران و فرماندهان جبهه حق، نقش به سزایی در شکست دشمن صهیونیستی و حامیان غربی این رژیم جعلی در طول دهه‌های اخیر ایفا نمود و لحظه‌ای در پیشبرد این مسیر مقدس از پای ننشست.

بر این باور هستیم که روح بلند و ملکوتی رهبران و فرماندهان شهید جبهه مقاومت، کماکان بر میدان نبرد تسلط داشته و دعای همیشگی و رهبری معنوی آن‌ها راهنمای رزمندگان مقاومت در نبرد علیه دشمن نامشروع، اشغالگر و سفاک صهیونیستی خواهد بود.

شهید سید هاشم صفی‌الدین و همراهان ایشان، مشعل روشنی بخش همه انسانهای آزاده دنیا در جنگ علیه جبهه باطل و شیطان محسوب می‌شوند و تلاء و درخشش این ستاره‌های آسمان مقاومت تمامی نخواهد داشت.

شهادت این عالم مجاهد را محضر حضرت

صاحب الزمان (عج)، رهبر معظم انقلاب اسلامی، خانواده معزز ایشان، رزمندگان جبهه مقاومت و همه انسانهای آزاده دنیا تبریک و تسلیت عرض می‌نمایم. باشد که توجه و عنایت این شهید بزرگوار، تبدیل به سکینه و آرامش قلوب شکسته بازماندگان بی‌شمار گفتمان مقاومت در مسیر پیروزی نهایی بر دشمن شود. ان‌شاءالله. »

سیاست‌گذاری برای اجلاس بین‌المللی حقوق بشر شرقی

رییس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در نشست هم‌اندیشی اعضای شورای سیاست‌گذاری اجلاس بین‌المللی حقوق بشر شرقی گفت: آنچه طی یک سال اخیر در غزه رخ داده، تمام وعده‌های حقوق بشر غربی را به سخره گرفته است.

حجت‌الاسلام محمد مهدی ایمانی‌پور در این نشست هم‌اندیشی که در حضور جمعی از اهالی رسانه برگزار شد؛ ضمن گرامی‌داشت یاد شهدای اخیر کشورمان و همچنین شهدای مقاومت گفت: مقام معظم رهبری به تازگی درباره شکست جریان صهیونیست گفته‌اند، شکستی است که کاستی‌های حقوق بشر غربی را بیش از پیش در جریان جنایات این رژیم درباره مردم غزه به نمایش گذاشته است.

رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی با تاکید بر آن که در وضعیت یک سال اخیر غزه و با توجه به ناتوانی حقوق بشر غربی در محقق ساختن وعده‌هایی که مردم و نجبگان را سال‌ها با آن‌ها فریب داده، حالا بهترین فرصت برای معرفی تمدنی نوین و برخاسته از آموزه‌های اسلامی و شرقی است افزود: آنچه طی یک سال اخیر در غزه رخ داده، تمام

وعده‌های حقوق بشر غربی را به سخره گرفته است. از همین بابت، در این پیچ تاریخی تلاش برای شکل‌گیری تمدنی که موفق به پوشش کاستی‌های تمدن غربی شود اهمیت بسیاری دارد.

ایمانی پور ادامه داد: تمدن نوین اسلامی منحصر به مسلمانان نیست اما برآمده از اسلام به عنوان آخرین دین آسمانی است که در همراهی با سایر همراهان برگزار می‌شود. این اجلاس برای افق‌گشایی در زمینه تدوین و تشریح ابعاد مختلف اجلاس بین‌المللی حقوق بشر شرقی در تلاش هستیم.

او با تأکید بر آن که حقوق بشر غربی در تحقق وعده‌های خود ناتوان مانده است گفت: با برگزاری این اجلاس در سطحی بین‌المللی به دنبال شبکه‌سازی برای همفکری و حضور موثر در شکل‌گیری منشور این تمدن و اجرایی ساختن آن بوده و به حضور مبتنی بر اندیشه‌ورزی و نخبگانی برای موفقیت در آن نیز اهمیت زیادی قائل هستیم.

ایمانی پور افزود: تثبیت دارایی‌های دینی، فرهنگی و تمدنی‌مان، کمک به شکل‌گیری ائتلاف برای حضور جهانی و منطقه‌ای موفق از موارد مهمی هستند که در این مسیر دنبال خواهیم کرد. ما درصدد بازنویسی گفتمانی هستیم که در جریان انقلاب شکل گرفت و حالا بر اساس نیاز روز نیاز به اعمال تغییراتی متناسب با وضعیت روز دارد.

همچنین حجت الاسلام خسروپناه دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی در این نشست، ضمن ابراز امیدواری برای برپایی موفق این اجلاس گفت: امید است که روند برگزاری این اجلاس و اهدافی که در برپایی آن دنبال می‌شود با سرعت به نتیجه برسد تا هرچه زودتر شاهد اثرگذاری جهانی آن باشیم. حقوق بشر شرقی از جنبه‌های مختلف ایجابی و تطبیقی قابل بحث و بررسی است، از جمله می‌توان به آسیب‌شناسی حقوق بشر غربی پرداخت.

او ادامه داد: تقریباً عموم مردمی که در جوامع شرقی زندگی می‌کنند، فارغ از آن که معتقد به ادیان ابراهیمی یا غیرابراهیمی باشند به تأثیر عالم غیرمادی بر عالم مادی موثر هستند. فرهنگ شرقی اعتقاد خاصی به بهره‌گیری از عقل معاش برای حیات پس از مرگ دارد؛ عاملی که از آن می‌توان در شکل‌دهی به این تمدن نوین نیز بهره گرفت. در این تمدن جدید توجه ویژه به مسائل مورد نیاز جهان شرق که همواره با استعمار تمدن غربی روبرو شده است خواهیم داشت.

محمدعلی ربانی مدیر کل توسعه همکاری‌های علمی و دانشگاهی سازمان فرهنگ و ارتباطات نیز در ادامه به ارائه گزارشی از چرایی برپایی اجلاس بین‌المللی حقوق بشر شرقی و اهدافی که برپایی آن دنبال خواهد کرد پرداخت و گفت: بحث حقوق بشر به محور یکی از منازعات همیشگی علیه ایران و برخی از دیگر کشورها تبدیل شده است. توجه به این مسئله و اهتمام برای جایگزینی آن با حقوق بشر شرقی، به خصوص در زمان حاضر که شاهد بروز نقاط ضعف بسیاری در تحقق وعده‌های حقوق بشر غربی در مواجهه با ماجرای غزه هستیم اهمیت زیادی دارد.

او ادامه داد: در این مسیر نیازمند همکاری مجموعه‌ای از نهادهای فرهنگی برای ورود از دریچه فرهنگی به مسئله حقوق بشر شرقی و همچنین همراهی نهادهای تخصصی حقوقی هستیم. از برگزاری این اجلاس در نهایت به دنبال شکل‌گیری منشوری برای حقوق بشر

با انحصارگرایی به نفع خود، ایده حقوق بشر از آن خود ساخته که ما درصدد مواجهه با چالش‌هایی که علیه جوامع دیگر ایجاد کرده است برآمده‌ایم.

او ادامه داد: بی‌شک این جلسه آغازگر حرکت اصلی همایش بین‌المللی تمدن شرقی در تاسیس یک نهاد کنش‌گر بین‌المللی در دل شرق فرهنگی خواهد بود. امیدوارم از این طریق و با همکاری‌هایی که شکل گرفته، گام‌های خوبی برای رشد کمالات انسانی و اخلاقی برداشته شود.

محمد امیدفر، رئیس دفتر امور توافق‌های بین‌المللی ریاست جمهوری نیز با تأکید بر اهمیتی که دولت در ایفای نقش در این زمینه برای خود قائل است گفت: امیدوارم برپایی این اجلاس به تنظیم اسنادی بینجامد که اثرگذاری مستمر بر زندگی جهانیان داشته باشد. البته باید مراقب باشیم که این تمدن تنها به جغرافیای شرق محدود نشود و امکان بهره‌مندی هر فرد و

کشوری که هم‌سو با تفکر شرقی است را فراهم کنیم.

در پایان این نشست هم‌اندیشی، نمایندگان سازمان‌ها و نهادهای مختلف مدعو در خصوص اقداماتی که قادر به انجام آن‌ها برای موفقیت هرچه بیشتر در این زمینه هستند اعلام آمادگی کردند.

بیانیه به مناسبت ۱۳ آبان

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی به مناسبت فرارسیدن سالروز ۱۳ آبان ماه، بیانیه‌ای منتشر کرد. در متن این بیانیه آمده است:

فرا رسیدن سالروز یوم‌الله ۱۳ آبان، یادآور رشادت و صلابت دانش‌آموزانی است که با تأسی بر قدرت بی‌انتهای ایمان سینه خود را در برابر استکبار جهانی و دست‌نشاندهی داخلی آن سپر کردند و به نمادهای جاودان آزادی و حریت در تاریخ سرزمین پاک کشورمان تبدیل شدند.

شرقی برای مواجهه با چالش‌های حقوق بشر غربی هستیم.

ربانی با تأکید بر آن که در این اجلاس کشورهایی از جمله چین، روسیه، پاکستان، عراق، لبنان، تونس، الجزایر و آمریکای جنوبی در زمره جوامع و کشورهای هدف ما هستند گفت: این نشست اوایل اسفندماه امسال با میزبانی از مهمانان داخلی و خارجی برگزار می‌شود. از جمله موضوعاتی که در این اجلاس مورد توجه است می‌توان به مبانی حقوق بشر شرقی، رابطه میان ادیان در شکل‌گیری حقوق بشر شرقی و آینده پژوهی حقوق بشر شرقی اشاره کرد.

سیداحسان رفیعی علوی، رئیس دانشگاه باقرالعلوم با اشاره به ایده اولیه راه‌اندازی این اجلاس از سوی دانشگاه باقرالعلوم و سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی گفت: رویشگاه اساسی این تمدن نوین بر جریان‌های برخاسته از تمدن‌ها، ادیان و جوامع فرهنگی استوار شده است. در جهان غرب، یک جریان فکری

از سوی دیگر، ۱۳ آبان، نقطه عطف استکبارستیزی در ایران و جهان محسوب می‌شود. تسخیر لانه جاسوسی توسط دانشجویان پیرو خط امام خمینی (ره)، به وضوح نشان داد که ملت ایران، خصوصا دانشجویان بر سر صیانت از استقلال کشور و گفتمان اصیل انقلاب اسلامی با هیچ کشوری تعارف ندارند. حضرت امام خمینی (ره) از واقعه ۱۳ آبان ماه سال ۱۳۵۸ به عنوان انقلاب دوم یاد فرمودند. این عبارت گویا، بیانگر اهمیت خیزش انقلابی دانشجویان و قدرت تاثیرگذاری آن در سطح ملی، فراملی و جهانی است.

با گذشت ۴۵ سال از تسخیر لانه جاسوسی، آمریکا به عنوان اصلی‌ترین دشمن بشریت و جمهوری اسلامی ایران، کماکان به کانون اصلی فتنه انگیزی و شرارت در تقابل با سرزمین مقدس‌مان تبدیل شده و در کنار رژیم اشغالگر و کودک کش صهیونیستی، از هیچ اقدام وقیحانه‌ای فروگذار نمی‌کند.

امروز نه تنها دانش‌آموزان و دانشجویان ایرانی، بلکه دانش‌آموزان و دانشجویان سرتاسر جهان سینه خود را در برابر استکبار آمریکایی و تروریسم صهیونیستی سپر کرده‌اند. رویش و خیزش نسل جدید در آمریکا و اروپا، در جریان اعتراضات ۱۳ ماه سپری شده از جنگ غزه در این کشورها به اثبات رسیده است و نوید آینده‌ای روشن را در روند مبارزه با مستکبرین جهان می‌دهد.

گفتمان جهانی مقاومت، امروز در سایه آگاهی جمعی در جای جای دنیا شکل گرفته است و لحظه به لحظه، حیات مسموم آمریکا، رژیم اشغالگر قدس و دیگر نمادهای استکبار را سخت‌تر می‌سازد. مطابق وعده صریح الهی در قرآن کریم، جبهه حق پیروز نهایی نبرد در برابر جبهه باطل است و قطعا جهانیان از حلاوت و برکات این نصر و پیروزی برخوردار خواهند شد.

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی ضمن تبریک فرا رسیدن یوم‌الله ۱۳ آبان ماه، یاد و خاطره شهدای دانش‌آموز و کلیه شهدای مسیر آزادی، عزت و استقلال ایران اسلامی را گرامی و جاودان می‌دارد.

دیدار مسوولان ساترا

رییس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در دیدار رییس رئیس سازمان تنظیم مقررات صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی (ساترا)، بر اهمیت دادن به اقتصاد فرهنگ و بهره‌مندی از سکویهای نمایش آثار تصویری در

این عرصه، تأکید کرد.

حجت‌الاسلام محمد مهدی ایمانی‌پور با بیان اینکه فیلم‌های سینمایی و سریال‌هایی که از طریق سکویهای نمایش آثار تصویری، عرضه می‌شود، در عرصه دیپلماسی فرهنگی مؤثر هستند، اظهار کرد: سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، به موضوع اقتصاد فرهنگ توجه جدی دارد و این موضوع، نه از منظر فعالیت اقتصادی، بلکه برای کمک به توسعه فرهنگ، صورت گرفته است، چرا که معتقدیم فرهنگ در جایی که جنبه‌های اقتصادی مورد توجه قرار گیرد، سریع‌تر و سهل‌تر توسعه می‌یابد.

وی ادامه داد: از این رو تلاش می‌کنیم که با بهره‌مندی از تعاملات فرهنگی، به توسعه صادرات محصولات و خدمات فرهنگی در ایران کمک شود.

ایمانی‌پور درباره اهمیت سکویهای نمایش آثار تصویری، گفت: یکی از کاستی‌هایی که در کشور وجود دارد، عدم ارائه و عرضه درست

ترویج آن را می‌گیرد. این اتفاق در شرایطی رخ می‌دهد که محصولات تولید شده از سوی معارضین ما سهل الوصول است. ما در واقع، دچار ضعف در توزیع و نشر محتوا هستیم.

رییس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی با تأکید بر اینکه به دنبال توسعه صادرات و خدمات محصولات فرهنگی کشور هستیم، گفت: نقش ما در عرصه فرهنگ، تسهیل‌گری است؛ بنابراین به دنبال فروش یا عرضه محصولات و خدمات فرهنگی نیستیم. دغدغه ما این است که ظرفیت‌های شناخته شده کشور را معرفی و به یکدیگر متصل کنیم.

ایمانی‌پور ادامه داد: نمایندگان فرهنگی کشورمان در خارج از کشور نیز، به دنبال تسهیل‌گری در ارتباطات فرهنگی هستند و در همین مسیر گام بر می‌دارند.

وی از مسوولان سازمان تنظیم مقررات صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی (ساترا) خواست زمینه فعالیت سکویهای نمایش آثار

داشته‌ها و توانمندی‌های‌مان است. هنوز بسیاری از این موارد، ناشناخته مانده است و اگر سکوهایی ایجاد شود که این داشته‌ها را به درستی برای مخاطبان خارج از کشور، معرفی کند، کار و خدمت بزرگی به کشور و نظام کرده است.

رییس دستگاه دیپلماسی فرهنگی کشور با انتقاد از فعالیت‌های جزیره‌ای در حوزه فرهنگ، ابراز کرد: براساس هماهنگی‌ها و تلاش‌هایی که نمایندگان فرهنگی ما در خارج از کشور انجام داده‌اند، بارها از سازمان صدا و سیما خواسته‌ایم محصولات خود را در اختیار کشورهای دیگر قرار دهد تا از این طریق، تعاملات فرهنگی بین‌المللی رونق گیرد، اما نگاه اقتصادی حاکم بر این موضوع، مانع از انجام کار شده است و متأسفانه ما فرصت‌ها را در چنین شرایطی، از دست می‌دهیم.

وی همچنین، بیان کرد: در حوزه برخی از تولیدات علمی هم، نگاه اقتصادی جلوی

تصویری در خارج از کشور و رونق بخشی به این حوزه برای معرفی فرهنگ ایران را فراهم سازند و بیان کرد: کشورهای مختلف به ویژه همسایگان ما، علاقه‌مند به آثار تولید شده ما هستند بنابراین شرایط برای این تعامل، می‌باید که فراهم شود. برای ایجاد اطمینان، می‌توانیم با کمک بخش خصوصی، برند بومی از آثار ایرانی را در کشور میزبان ایجاد کنیم.

رییس دستگاه دیپلماسی فرهنگی کشور همچنین به فعالیت سامانه دماوند با حمایت سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی اشاره کرد و گفت: این سامانه برای عرضه محتوای مناسب معرفی بهتر ایران در عرصه بین‌الملل، فعالیت می‌کند و فرصت خوبی برای ساترا و سامانه دماوند خواهد بود که با یکدیگر، وارد همکاری شوند.

سعید مقیسه رئیس سازمان تنظیم مقررات صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی (ساترا) نیز در این دیدار، گفت: از رایزنان

و نمایندگان فرهنگی کشورمان در خارج از کشور تقاضا داریم برای معرفی بهتر و تأثیرگذارتر فرهنگ کشورمان، فضا را برای عرضه محصولات دارای مجوز کشور فراهم کنند و از سوءاستفاده برخی افراد برای ارائه آثار بدون مجوز در خارج از کشور جلوگیری کنند. وی بیان کرد: آمادگی داریم تا برای رایزنان فرهنگی، شبکه ارتباطی تسهیل شده‌ای، ارائه کنیم تا از این طریق بتوانند به آثار تولیدشده تصویری در کشور، در محل مأموریت خود بهره ببرند.

بیانیه چهلمین روز شهادت نصرالله

روابط عمومی و اطلاع رسانی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی به مناسبت فرارسیدن چهلمین روز شهادت مظلومانه سید مقاومت، شهید سید حسن نصرالله، بیانیه‌ای صادر کرد.

در این بیانیه آمده است:

«ولا تحسبنّ الذّین قتلوا فی سبیل اللّهِ امواتاً بلّ اَحیاءٌ عند ربّهم یرزقون»

فرارسیدن چهلمین روز شهادت مظلومانه سید مقاومت، شهید سید حسن نصرالله، یکبار دیگر تصویر رشادت‌های خستگی ناپذیر این علامه مجاهد را در جان و دل علاقه‌مندان و دلدادگان به این شهید عزیز را زنده کرد.

یزیدیان زمان، پس از شهادت سید مقاومت تصور می‌کردند حزب‌الله لبنان قدرت راهبری و میدانی خود در مصاف با جلاادان غزه را از دست داده و دیگر عزمی برای حمایت از کودکان و زنان مظلوم فلسطینی ندارد اما وقایعی که طی چهل روز اخیر رخ داد، منجر به تباهی دشمن و ابطال تصورات آن شد.

فرزندان با ایمان و قدرتمند مکتب حزب‌الله، دشمن صهیونیستی را از زمین و هوا هدف قرار داده و ضمن ناکام گذاشتن نفوذ آن به جنوب لبنان، از حیفا و تل آویو گرفته تا شهرک‌های اشغالی را به اهدافی روزانه و ثابت در میدان مبارزه با اشغالگری و توحش صهیونیست‌ها مبدل ساختند.

سیاستمداران و افرادی که در تصور باطل پایان جوش و خروش مقاومت بودند، اکنون یکی پس از دیگری اذعان می‌کنند که نابودی و شکست، اساساً جایی در سرنوشت و فرجام حزب‌الله و دیگر اضلاع جبهه مقاومت ندارد و باید حقیقتی به نام پویایی و استمرار حیات آن‌ها را پذیرفت.

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی فرارسیدن اربعین شهادت سید حسن نصرالله، شهید راه قدس را گرامی داشته و ثمره خون پاک این شهید سرفراز جهان اسلام و دیگر شهدای

گفت‌مان و مکتب مقاومت را آزادی منطقه و قدس شریف از چنگال اشغالگران صهیونیست و حامیان این رژیم نامشروع می‌داند.

نگاه رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس

رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی با تأکید به برخی ضرورت‌هایی که رایزنان فرهنگی ایران در انجام مأموریت خود باید مدنظر داشته باشند گفت: رایزنان فرهنگی برای ترویج بین‌المللی فرهنگ ایرانی و اسلامی باید دست به کار جهادی و قرارگاهی بزنند.

حجت‌الاسلام مرتضی آقائهرانی با اشاره به وظایفی مهمی که به عهده سازمان و فرهنگ ارتباطات اسلامی گذاشته شده است، گفت: رهبر معظم انقلاب از این سازمان به عنوان یک قرارگاه یاد کرده‌اند و رایزنان فرهنگی نیز باید در کشورهای محل مأموریت خود اقدامات قرارگاهی و جهادی انجام دهند. این کار تنها حضور فیزیکی نیست، بلکه نوعی جهاد به شمار می‌آید که ایستادگی و تلاش زیادی می‌طلبد.

آقائهرانی با اشاره به وظیفه رایزنان فرهنگی در صدور معنوی انقلاب اسلامی افزود: رایزنان فرهنگی باید بعد معنوی انقلاب اسلامی ایران را در دیگر نقاط جهان معرفی کنند؛ آنان چه در نیویورک باشند و چه در توکیو و دیگر نقاط جهان، باید برای ترغیب دیگران به دستاوردهای انقلاب اسلامی و درک پیام مقاومت تلاش کنند.

نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی درباره اولویت‌های دیپلماسی فرهنگی نیز گفت: یکی از اولویت‌های مهم، شناخت دقیق مردم و جامعه هدف است. بدون مخاطب‌شناسی نمی‌توانیم در برنامه‌ریزی‌های خود موفق شویم. به نظر من، بخشی از موفقیت بزرگانی همچون سید حسن نصرالله نیز از همین مسئله و از شناخت خوبی که از

مخاطبان هدف خود و مردم داشته ناشی شده است.

آقائهرانی افزود: اگر بدون برنامه‌ریزی و کسب شناخت کافی از جامعه هدف‌مان دست به کار بشویم هیچ نتیجه مثبتی عایدمان نمی‌شود. از همین رو یکی از مهم‌ترین اقدامات برای موفقیت در فعالیت‌های خارجی فرهنگی، تلاش برای مخاطب‌شناسی است. این که بدانیم چه اقدامی را کجا و چگونه انجام بدهیم اهمیت زیادی دارد. توجه به چنین مسئله‌ای، در هرکجای جهان که مشغول فعالیت فرهنگی باشیم جواب می‌دهد.

خواسته نماینده مجلس از رایزنان فرهنگی دبیر کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی با تأکید بر لزوم ترویج جهانی فرهنگ مقاومت گفت: در گسترش فرهنگ ایرانی اسلامی و همچنین رهاوردهای انقلاب اسلامی به دیگر کشورها رایزنان‌های فرهنگی وظیفه مهمی برعهده دارند.

علی شیرین زاد با بیان انتظارات خود از نمایندگان فرهنگی ایران در خارج از کشور، گفت: نه فقط به عنوان نماینده مجلس، بلکه به عنوان یکی از اعضای جامعه، انتظارمان از رایزنان‌های فرهنگی برقراری رابطه‌ای دوسویه و فرهنگ محور با کشورهای دیگر است.

او ادامه داد: این تعامل می‌تواند فرصتی برای آشنایی کشورها با فرهنگ ایرانی-اسلامی ما باشد و نفعی دوطرفه برای هر دو کشور ایجاد کند.

نماینده مردم کرج، فردیس و اشتهارد در مجلس شورای اسلامی به نقش مهم برقراری چنین ارتباطی در استفاده از نقاط قوت فرهنگی کشورهای دیگر اشاره کرد و گفت: بهره‌مندی از فرهنگ‌های متعالی جهان اتفاقی مثبت است که شرایطی برای انتقال فرهنگ بالنده و پیام انقلاب اسلامی به سایر نقاط جهان را نیز امکان‌پذیر می‌کند.

شیرین زاد با اشاره به جنایات روزافزون رژیم صهیونیستی علیه مردم غزه افزود: در شرایط فعلی جهان که شاهد تقابل میان جبهه حق و باطل هستیم از رایزن‌های فرهنگی انتظار تلاش بیشتری در گسترش و تقویت فرهنگ مقاومت می‌رود. آنان باید همزمان برای آشنایی ملت‌های مختلف با فرهنگ اسلامی نیز بکوشند.

این نماینده مجلس درباره این که رایزن‌های فرهنگی در فعالیت‌های خود چه مواردی را باید در اولویت بدانند نیز گفت: انتشار و انتقال فرهنگ انقلاب از اولویت‌های مهم است. با توجه به رشد جریان اسلام‌گرایی جهانی، به‌ویژه در ارتباط با تشیع، گسترش این گفتمان و ادبیات باید در میان ملل مختلف ادامه یابد.

گردهمایی کارگزاران فرهنگی ایران در پاکستان

مراسم افتتاحیه سومین گردهمایی سراسری رؤسای نمایندگی‌ها و کارگزاران جمهوری اسلامی ایران در پاکستان با سخنرانی حجت‌الاسلام محمدمهدی ایمانی‌پور رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در پایتخت این کشور آغاز شد.

ایمانی‌پور ضمن ابراز خرسندی از استمرار در برگزاری اجلاس سراسری، تأثیر چنین برنامه‌هایی را بر انسجام بخشی و کارآمدی نیروهای فعال در جبهه دیپلماسی عمومی نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران برشمرد.

رئیس دستگاه دیپلماسی فرهنگی کشور با اشاره به افزایش تعامل و همکاری متقابل بین نمایندگی‌های سیاسی و فرهنگی مستقر در هر یک از ایالات پاکستان، این روابط را دوسویه خواند و اعلام کرد برگزاری چنین نشست‌هایی می‌تواند بر بهبود ارتباطات بین‌نهادی مؤثر باشد. وی توجه به موضوعات مهمی همچون زنان و فضای مجازی را از مسائل حائز اهمیت فرهنگی روز دانست و توجه به آن را ضروری خواند.

ایمانی‌پور بر اجرای اولویت‌های کاری نمایندگان فرهنگی تأکید کرد و اظهار داشت: چهار اولویت کاری و چهار وظیفه اصلی نمایندگان فرهنگی امت‌سازی و تمدن‌سازی اسلامی، استفاده از ظرفیت زنان و شبکه‌سازی زنان تأثیرگذار، توسعه حوزه فضای مجازی و شبکه‌سازی از تأثیرگذاران این عرصه و رصد و پایش کلان روندها و کلان جریان‌ها است و همه همکاران باید تمامی تلاش خود را در این عرصه مبذول دارند.

مسعود حسین‌پور معاون توسعه مدیریت و

منابع سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی نیز در سخنانی، به ارائه گزارشی از مشاهدات عینی و شنیده‌های میدانی خود در کشور پاکستان به ویژه شهرهای کراچی، پشاور و اسلام‌آباد پرداخت و بر اهمیت توجه خاص به کشور پاکستان تأکید کرد.

عادل خانی مدیرکل توسعه روابط فرهنگی آسیا و اقیانوسیه سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی از دیگر سخنرانان مراسم افتتاحیه بود که در خصوص جمع‌بندی و تنظیم جدول و دستور کار برای موضوعات مطروحه، نکاتی را ارائه داد و بر لزوم بازتعریف ارتباطی بین نمایندگان سیاسی و فرهنگی تأکید داشت.

در ادامه این نشست، مجید مشکى رایزن فرهنگی کشورمان، مهمترین دستاورد این نشست را رسیدن به گفته‌ها و ایده‌های نوین در عرصه دیپلماسی عمومی دانست و به برخی از آسیب‌ها و راهکارها مربوط به فعالیت‌های فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در پاکستان اشاره کرد.

در این مراسم، عبدالرضا راشد سرپرست معاونت توسعه روابط فرهنگی، محمدرضا بهمنی معاون همکاری‌های علمی و فرهنگی، مهدی بزازان مدیرکل حوزه ریاست، روابط عمومی و ارزیابی مدیریت عملکرد و سیدمحمدمهدی حسینی فائق رئیس اداره شبه‌قاره حضور داشتند.

تبیین آرمان انقلاب اسلامی

اجلاس سراسری رؤسای نمایندگی‌ها و کارگزاران جمهوری اسلامی ایران در پاکستان، نشست جمع‌بندی و اختتامیه نمایندگان فرهنگی کشورمان در پاکستان به میزبانی رایزنی فرهنگی ایران در اسلام‌آباد برگزار شد.

در این نشست مسعود حسین‌پور با بازخوانی سخنان مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در دیدار با نمایندگان فرهنگی طی سال‌های گذشته، رسالت اصلی نمایندگان فرهنگی را

تبیین گفتمان انقلاب اسلامی و مکتب امام خمینی (ره) دانست.

معاون توسعه مدیریت و منابع سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی افزود: خط امام راحل از خلال سخنان و فرمایشات ایشان و نیز وصیت‌نامه حضرت امام (ره) به خوبی تبیین می‌شود و گفتمان انقلاب اسلامی نیز از همان منبع و فرمایشات مقام معظم رهبری تبیین و ترسیم موضوعی که معظم له دارند، مشخص می‌شود.

وی ابراز کرد: ما موظفیم تمام تلاش خود را برای تبیین آرمان انقلاب اسلامی و نیز پیاده‌سازی گفتمان انقلاب به کار گیریم.

حسین‌پور با استناد به آیات و روایات و سخنان رهبر معظم انقلاب اسلامی، بر استفاده هر چه بهتر و بیشتر از فرصت‌های موجود جهت پیشبرد اهداف نظام و انقلاب تأکید کرد و گفت: شأن نمایندگان فرهنگی نظام زمینه‌سازی جهت حضور و ظهور امام زمان (عج) است و این امر نیز با تقویت گفتمان انقلاب اسلامی و نظام اسلامی به عنوان مقدمه ظهور، محقق خواهد شد.

وی ادامه داد: همه همکاران باید با مجاهدت بسیار از مسائل پیش پا افتاده و کارشکنی بعضی عناصر و افراد عبور کنند و به آن هدف بلند و غایی نظر داشته باشند و اگر بخواهند به درگیری‌های فرعی و مسائل روزمره پردازند، قطعاً در تراز انتظار و توقع ظاهر نخواهد شد و این فرصت سوزی ضمن آن که پشیمانی به بار خواهد آورد، موجبات عقاب اخروی را نیز فراهم می‌کند.

در ادامه این نشست، مجید مشکى رایزن فرهنگی ایران در پاکستان یکی از ضرورت‌های جدی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی را بازنگری در شاخص‌ها و نحوه‌ی ارزیابی نمایندگی‌های فرهنگی دانست و خواستار تنظیم نظام جدید بودجه‌بندی بر اساس زمینه‌های کاری و حجم عملیات فرهنگی شد.

دانشنامه جامعه و فرهنگ ملل

با ۷,۸۱۳ مدخل به زبان فارسی

مرکز مطالعات راهبردی روابط فرهنگی

درباره دانشنامه ملل - شورای علمی دانشنامه ملل - فهرست القیابی مدخل‌ها

نظام‌نامه - شیوه‌نامه‌ها - کشورها

دانشنامه ملل

آسیا ▾ آفریقا ▾ اروپا ▾ آمریکا ▾ اقیانوسیه ▾

دروازه‌ای برای شناخت واقعی ملت‌ها

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی

جایزه جهانی شهید صدر

تقدیر از نظریات و اندیشه های علوم انسانی اسلامی شایسته ارائه جهانی

INTERNATIONAL PRIZE
**SHAHEED
SADR**

sadrprize.icro.ir

نمایه موضوعی

جستجو

مطالعات و دانش تجربی

محورهای موضوعی

مناطق و کشورها

خانه

آخرین خبرها

* دیدگاه خانم باکویانی، وزیر امور خارجه پیشین و رئیس کمیته دائمی وزارت دفاع و عضو دائمی کمیته امنیت و سیاست خارجی وزارت امور خارجه یونان در خصوص فلسطین

* افزایش طلاق و کاهش ازدواج در صربستان

* اقدامات دولت یونان در حوزه موسیقی یونانی و اشاعه موسیقی‌های یونانی‌زبان

* توسعه اندیشه حقوقی وکارکرد های آن در سازمان اسلامی محمدیه

* آئین عزاداری عاشورا در قوم پشتون شمال پاکستان

جشنواره دوربار در نیجریه

شکست آلمان در مه‌ماز تزاردرستی ضد مسلمانان

خانواده در ترکیه و سیاستهای مرتبط با آن

بررسی های مؤسسه آمار ترکیه نشان می دهد که این کشور اگر چه در برخی عرصه گامهای مولفای داشته است...

پرگزیده

farhangemelal.icro.ir

مؤسسة فرهنگى وانتشارات بين المللى الهدى

مؤسسة فرهنگى وانتشارات بين المللى الهدى
Alhoda International, Cultural and Publishing Institution
مؤسسة الهدى الثقافية للنشر الدولى

مرکز مطالعاتی ترجمه و نشر معارف اسلامی و علوم انسانی

پایه طرح

حمایت از ترجمه و نشر معارف اسلامی و علوم انسانی (تاپ)

www.cotp.ir

تجلی‌گاه فرهنگ قاره کهن

ircccacd.com

www.damaavand.net

پایگاهی برای شناخت ایران

سازمان فرهنگت و ارتباطات اسلامي

---

 icro.ir

---

 info@icro.ir

 [ble.iricro_ir](https://t.me/ble.iricro_ir)

---

 eitaa.comicro_ir

---

 t.me/icro_gov

---

 facebook.com/icro_ir

 [@icro.gov.ir](https://www.instagram.com/icro.gov.ir)
